

FAKULTETEN FÖR LANDSKAPSPLANERING, TRÄDGÅRDS- OCH
JORDBUKSVETENSKAP, SLU ALNARP

Användning av lekplatser

En fallstudie i Vänersborgs kommun

Klara Sunnerdahl
mars 2008

Fakulteten för landskapsplanering, trädgårds- och jordbruksvetenskap, SLU, Alnarp

Område Landskapsutveckling

Svensk titel

Användning av lekplatser

En fallstudie i Vänersborgs kommun

Engelsk titel

The Use of Playgrounds

Case study Vänersborg

Examensarbete inom landskapsarkitektprogrammet 30 hp. Ht 2007- Vt2008

Av Klara Sunnerdahl

Handledare Märit Jansson

Examinator Fredrika Mårtensson

Biträdande examinator Mats Lieberg

Förord

Mars 2008

Måndagen den tredje september 2007 gjorde jag de första observationerna och intervjuerna på lekplatserna. Kort därefter trycktes enkäterna upp och skickades ut. Det var början på en lång tids insamlande av empiriskt material som sedan sammanställdes. Jag fick höra och läsa mycket intressant under de månader som följde innan jag till slut nådde fram till färdigställandet.

Många personer har varit inblandade i det här examensarbetet. Jag vill tacka Hans Wallmander, parkchef på Gatuenheten i Vänersborgs kommun som gav mig det här uppdraget och sedan har varit till stor hjälp under arbetets gång. Tack också till Jörgen, Anneli och ni andra på Gatuenheten som har hjälpt mig med lite av varje och till Andreas Knutsson, Byggnadsförvaltningen, som tog fram de demografiska uppgifterna. Jag vill även tacka alla inom barnomsorgen som jag har haft kontakt med eller som har hjälpt mig, i synnerhet personalen på förskolorna som har delat ut enkäter till föräldrarna och samlat in dem. Jag vill också tacka min handledare Märit Jansson för hjälp med bland annat metodval och råd om hur jag skulle kunna lägga den här undersökningen inom ramen för ett examensarbete på D- nivå. Slutligen vill jag rikta ett riktigt stort tack till alla som har fyllt i enkäterna och ställt upp på intervjuer. Utan er hade det inte gått att genomföra det här examensarbetet.

Jag har försökt behandla alla uppgifter om lekplatserna så rättvist som möjligt. Eftersom jag själv är uppvuxen i kommunen har jag ändå ett personligt förhållande till ett par av lekplatserna. I första hand gäller det lekplatsen i min hemort Frändefors där jag lekte för inte alltför länge sedan. Här på fotografiet nedan är jag dock på ett tillfälligt besök på Marierovägens lekplats inne i Vänersborg år 1989.

Klara Sunnerdahl

Sammanfattning

Målet med det här examensarbetet är att undersöka vad som påverkar hur lekplatser används genom fallstudien Vänersborgs kommun samt att hitta bra metoder för kommuner att få fram information om hur lekplatser används.

Metoderna var observationer på de olika lekplatserna, intervjuer på lekplatserna med föräldrar och barn, enkäter till förskolebarnens föräldrar med frågor om vilken typ av bostad de bor i lekplats de bor närmast, vilka lekplatser de besöker, hur ofta och varför dessa besöks och vad barnen brukar göra där, en demografisk undersökning av hur många barn som bor runt varje lekplats och i varje stadsdel samt litteraturstudier.

Den lekplats som är mest använd (Skräcklan) besöks av familjer från alla stadsdelar och orter. Den ligger i en park vid vattnet, har parkeringsplats och kafé och är dessutom stor till ytan och har ganska många lekredskap. Många åker dit på utflykt. I övrigt besöker familjerna nästan bara lekplatser i sin egen ort eller stadsdel med undantag av de gånger man besöker lekplatser i samband med besök hos släktingar eller vänner eller i samband med någon aktivitet då man tar sig längre bort. De lekplatser som har flest besökare i de olika stadsdelarna är de lekplatser som ligger centralt inom områdena och nås av familjer från flera kanter av området; de ligger också bra till när man passerar på väg till affärer eller aktiviteter. Är de dessutom stora, har lämpliga lekredskap, ligger vackert och är välskötta används de oftare.

Den vanligaste orsaken till att man väljer lekplats är att den ligger nära hemmet. Promenadavstånd och bra väg dit är också vanliga orsaker. Detta stämmer överens med att man främst besöker den närmaste lekplatsen och lekplatserna runtomkring. De flesta besöker den närmaste lekplatsen mer än andra och det är fler som besöker sin närmaste lekplats ofta än sällan. Annars har man i genomsnitt ett större antal lekplatser som man besöker sällan än ofta.

Brålanda har ett stort lekplatsutbud i förhållande till storleken och barnantalet. De som bor där besöker nästan bara lekplatser i Brålanda; den centrala är favorit och sedan har några av de andra ganska många besökare medan några är mindre använda. Frändefors har bara en lekplats och de som besöker den använder bara den medan de andra, som ofta bor utanför aldrig är där utan åker in till Skräcklan. I Vargön besöker man många olika lekplatser men är där mer sällan. Man har många lekplatser men upplever flera av dem som tråkiga och vill förbättra dem. I Blåsut och Öxnered har man ofta den närmaste lekplatsen som favoritlekplats, den lekplats man besöker oftast, men det är vanligt att man besöker flera andra lekplatser lika ofta. Där har man flera ganska stora lekplatser som ofta har linbanor. I innerstaden besöker man ett mindre antal lekplatser per person och där är också lekplatserna glesare placerade än i villastadsdelarna. De som bor i den norra delen av staden besöker ofta Skräcklan medan de som bor i stadens södra delar ofta går till en annan stor lekplats med många lekredskap som ligger där. I Onsjö har man flera olika lekplatser av vilka många ligger vid promenadstråk. Man besöker många olika lekplatser och besöker i genomsnitt lekplatser oftare än andra stadsdelar. Det finns en favorit och en tydlig tvåa; sedan är de andra ungefär lika mycket besökta med undantag av en som många inte känner till.

Förskolor besöker lekplatser mer sällan än familjerna. De besöker oftast den lekplats som ligger närmast förskolan. Förutom närheten är det viktigt att det är bra väg till lekplatsen och att den har ett bra utbud av lekredskap och pulkabackar och ger omväxling till förskolegården. Det är vanligt att

förskolorna skriver att barnen klättrar i träd eller leker kurragömma. Dagmammor använder också lekplatser. De dagmammor som har bra privata lekplatser i sitt område besöker de allmänna lekplatserna mindre än de som inte har det.

De familjer som inte använder lekplatser bor nästan alltid utanför tätorterna. Lekplatser på bostadsgårdar nämns ibland som anledningar till att man besöker de allmänna lekplatserna mer sällan men de flesta av dem går ändå till lekplatser. Det är ovanligt att lekredskap i trädgårdar nämns som orsaker till att man inte besöker lekplatserna. I någon enskild enkät svarar man att man hellre leker i skogen; detta är vanligare bland förskolor än bland föräldrar. Även dagmammor gör utflykter till skogen.

Många ser lekplatserna som samlingspunkter; större barn kan samlas där för att leka springlekar runtomkring och man kan även lära känna nya barn och föräldrar på lekplatserna. Många tycker om stora lekplatser där det är många andra barn men det förekommer också att man beskriver en lekplats som liten och mysig och tycker det är skönt att det lugnt och inte så många barn.

Lekplatserna fungerar som utflyktsmål för längre utflykter eller kortare promenader. Som samlingspunkt och utflyktsmål fungerar de avgränsade lekplatserna bra. Många föräldrar och barn verkar engagera sig i lekplatserna; de vill gärna prata om dem och har många synpunkter.

Summary

The aim with this report is to investigate what influence the way playgrounds are used throw the case study in Vänersborg, and also to find methods for municipalities to collect information about how playgrounds are used.

The methods were observations, interviews with parents and children, a questionnaire with questions about what playgrounds they used, how often and why they used them and what the children used to do there. There was also a demographic investigation and documentary research.

The most popular playground, Skräcklan, gets visitors from all parts of the municipality. It is located in a park with a view over the lake Vänern, there is a parking place and a café and it has furthermore a large area and many play equipments. Many of the families make shorter trips and picnics to this place. In exception of this playground, the families almost always go to the playground in their neighborhood and their part of the town. In a few cases they visit playgrounds further away when they visit relatives or in connection with an activity. The centrally situated playgrounds in every district have the larges number of visitors. They are reachable by families from all edges of the district and are located in the way to shops or regular activities. If they beside this are large, have suitable play equipments, beautiful surroundings and are well maintained, they are used more frequently.

The most common reason why families choose a special playground is that it is close to their home. They also use the playground that is closest to their home more frequently then the other playgrounds.

Brålanda has a large number of playgrounds in relation to the size and number of children who live there. The families there almost only visit playgrounds in Brålanda. The centrally situated playground is their favorite and among the others, some have a quite high number of visitors and some have not. Frändefors has only one playground and the families who visit it use no other playground, but other families, outside the village, never visit this playground but sometimes go to Skräcklan instead. In Vargön, the families use many different playgrounds but not very frequently. Several of the playgrounds are described as boring and in need of improvement. In Blåsut and Öxnered the families use their nearest playground most frequently but many of them have more than one favorite. Some of the playgrounds in this district are relatively large and have ropeways. In the town, a smaller number of playgrounds are used in average, and the playgrounds are more sparsely placed than in the villa districts. Families in the northern part of the town often visit Skräcklan wile the families in the southern part use another large playground with many play equipments, which is situated there. In Onsjö there are seeral playgrounds and most of them are located by the side of waling pats in the wood. The families use different playgrounds and use them more frequently than the other districts. There is a favorite much more used than the other playgrounds and there is also a second favorite. The other playgrounds are used quite equally except one that is not so well known.

The pre-schools visit playgrounds more infrequently than the families. Most of them use the playground that is closest to the pre-school. Besides closeness, a safe and accessible way to the playground is important and also pulka hills and play equipment that offers a change from the equipment at the pre-school. Several of the pre-schools write that children use to climb trees and to play hide and seek. Childminders also use playgrounds. Childminders who have access to playgrounds

at housing estates do not visit the municipality playgrounds as frequently as the childminders who have not.

Almost all of the families, who do not use playgrounds at all, live in the countryside far from the town and larger villages. Playgrounds in the backyards of housing estates are sometimes mentioned as reasons why the families use the municipality playgrounds more infrequently but seldom as reason for not using them at all. Play equipment in private gardens are very seldom mentioned as a reason for not using playgrounds. In a few answers, families write that they rather play in the forest than at the playground. It is a more common answer among the pre-schools. Childminders also make trips to the forest.

Many of the parents and children seem to use the playground as a meeting place, older children gather there to play tag in the surroundings and the families can also come to know new friends at the playgrounds. Many families like the large playground where there is a lot of children but sometimes playgrounds are described as small and cosy, and it also occurs that they like the calmness on playgrounds where there are not so many children.

The playground is often a goal for trips and walks. As a meeting place and a goal for trips the well defined playgrounds has an important function. Many parents and children seem to be interested in playgrounds. They often like to talk about them and have a lot of opinions and ideas.

Innehållsföreckning

Inledning	1
Mål	1
Bakgrund	1
Metoder	9
Resultat	15
Resultat från olika lekplatser	15
Resultat från olika stadsdelar och orter	83
Barnunderlaget	112
Besöksfrekvens enligt enkätundersökningen	117
Anledningar till besök	127
Vad barnen brukar göra på lekplatserna	132
Förskolor	134
Dagmammor som lekplatsanvändare	141
Gruppintervju med parkarbetarna som sköter lekplatserna 12-53	142
Andra ställen att leka på	143
Slutsatser och diskussion	145
Metoddiskussion	145
Slutdiskussion	152
Användbarhet för kommuner	163
Referenser	165
Litteratur	165
Muntliga källor	165

Inledning

Mål

Målet med arbetet är att undersöka vad som påverkar hur lekplatser används genom fallstudien Vänersborgs kommun. Har avstånd och tillgänglighet betydelse? Hur skiljer sig användningen av lekplatser mellan barn som bor i flerfamiljshus och barn som bor i villor eller radhus, och går det att se hur den omgivande miljön i anslutning till lekplatsen påverkar hur barnen använder denna? Ett mål är också att hitta bra metoder för kommuner att få fram information om hur lekplatser används.

Bakgrund

Jag kontaktade Vänersborgs kommun för att höra om de var intresserade av att samarbeta med mig i mitt kommande examensarbete och fick då veta att man hade diskuterat att undersöka hur kommunens lekplatser användes. En av anledningarna var att man har planer på att göra vissa av lekplatserna tillgängliga för barn med funktionshinder. Man behövde ta reda på hur lekplatserna används idag och i hur stor utsträckning de är placerade så att dagens barn har tillgång till dem. Jag valde att vända mig till Vänersborg eftersom det är min hemkommun och tyckte också att det var ett lämpligt objekt då det inte har gjorts några liknande studier där förut. De flesta undersökningar jag har hittat om barn och deras utemiljöer har gjorts i Skåne eller i Stockholmsområdet.

Många av våra bostadsområden är byggda under den tid då normer för lekplatsers storlek och placering hade ett stort inflytande i planeringen. Idag använder man inte sådana normer och kommunerna har ett stort utbud av lekplatser att förvalta.

Lekplatserna kom till som en följd av urbaniseringen. Man tyckte inte att barnen skulle leka på gatorna utan ville reservera särskilda platser där de skulle få leka och vara trygga. Danmark var lite tidigare och inrättade lekplatser redan i slutet av 1800-talet medan Sveriges första lekplatser kom alldeles i början av 1900-talet.¹ 1961 kom Hans Wohlin med sin avhandling där han hade undersökt hur barn rörde sig utomhus i sitt bostadsområde och på en närliggande stor lekplats. Han nämner där några tidigare förslag till normer (bland annat från Göteborg) och varnar för ett alltför strikt normtänkande när det gäller avstånd, storlek och utformning av lekplatser.² Året därpå var Wohlin med och skapade avståndsnormer för lekplatser och använde då sina resultat från avhandlingen.

Inom 50 meter från bostaden skulle det finnas en **småbarnslekplats** (1-40 barn per lekplats och 1-10 samtidigt). Inom varje "lekområde" med största gångavstånd 150 meter skulle det finnas en **kvarterslekplats** (25-200 barn per lekplats och 5-30 samtidigt). Inom 400 meter skulle det finnas en större lekplats med lekledare. Småbarnslekplatsen skulle ligga direkt utanför entrén och tillhöra bostadsområdet (meningen var att mammorna skulle kunna ha kontakt med barnen från fönstret). Även kvarterslekplatserna verkar i första hand ha varit tänkta att tillhöra bostadsområdet; så här står det: *"Det är i allmänhet naturligt att bostadsgruppens lekutrymmen förläggs till kvartersmark, men t.ex i småhusområden kan allmän mark vara lämpligare."* Den stora lekparken var däremot tänkt att vara allmän och den skulle ha en lekledare (vilket var vanligt under denna period). Lekledare rekommenderas här starkt men man skriver även: *"Det kan dock många gånger vara motiverat att*

¹ Rasmusson 1998 s 23 f.

² Wohlin 1961

även anlägga mindre allmänna lekplatser utan lekledare eller ha lekledare i parken endast under högsäsongerna. ”³

Förutsättningarna har också ändrats när det gäller typer av bostäder. Wohlins undersökningsområden var relativt tätbebyggda flerbostadsområden i Stockholmsområdet. Då fanns varken de storskaliga flerfamiljshus som byggdes under slutet av 60- och början av 70-talen eller alla de villaområden som byggdes under 70-talet⁴. För villaområden är avståndet 50 meter för småbarnslekplatser svårt att uppnå och lekmöjligheterna på bostadsgården har kanske på många håll fått ha sin motsvarighet i den egna trädgården. I Vänersborg har man i alla fall inte placerat lekplatser inom 50 meter från alla villor. De flesta lekplatser i kommunen är till sin storlek och barnunderlag som kvarterslekplatser men avståndsmässigt är de på vissa ställen som lekparkers eftersom det inte är många som bor inom 200 meter.

En av lekplatserna har varit bemannad; det är lekplatsen på Skräcklan (nummer 32)⁵. Litteraturen från 1970-talet⁶ förespråkar ofta bygglekplatser eller äventyrslekplatser; bemannade lekplatser där barnen får bygga med till exempel brädor. Arvid Bengtsson arbetade mycket med sådana och tyckte att de skulle finnas inom 300 meters avstånd⁷. De bemannade lekplatserna och bygglekplatserna kan ses som föregångare till daghemmen⁸ och idag när barnen oftast är på förskolorna under vardagarna, är de borta. Kvar finns ett stort utbud av obemannade allmänna lekplatser som ofta är mindre till storleken än de gamla lekparkerna. Ett hot mot lekytorna generellt i Sverige är att man numera ofta vill förtäta städerna.⁹

Vänersborgs kommun

Figur 1. Västverige med Vänersborgs kommun. Från kommunens hemsida www.vanersborg.se

³ Bygg 1962 s 712-716.

⁴ Lindvall och Myrman 2001 s 73 (tabell över bostadshusens tillkomst 1950-1998)

⁵ Wallmänder 2007

⁶ T.e.x. Insulander 1975 s 80.

⁷ Bengtsson 1970 s 110

⁸ Rasmusson 1998 s 66

⁹ Mårtensson 2004 s 15

Figur 2 . Karta över Vänersborgs kommun. Förutom tätorten Vänersborg har Brålanda, Frändefors, Grunnebo, Väne Ryr och Hol lekplatser. Från kommunens hemsida.

Figur 3. Silot i Brålanda är ett landmärke för Dalboslätten.

Figur 4 och 5. Vargön ligger nära både Halleberg och Hunneberg. Närmast ligger Halleberg som syns på den vänstra bilden. På den högra har man utsikt över Vargöns hustak.

Figur 6. Karta över Vänersborg. Från kommunens hemsida.

Här är en karta över Vänersborg med Innerstaden och Vargön markerade. Dessutom kan man se Blåsut, Öxnered, Katrinedal, Onsjö och Nordkroken där det också finns lekplatser. Totalt är 39 av kommunens 50 lekplatser placerade i det område som omfattas av den här kartan.

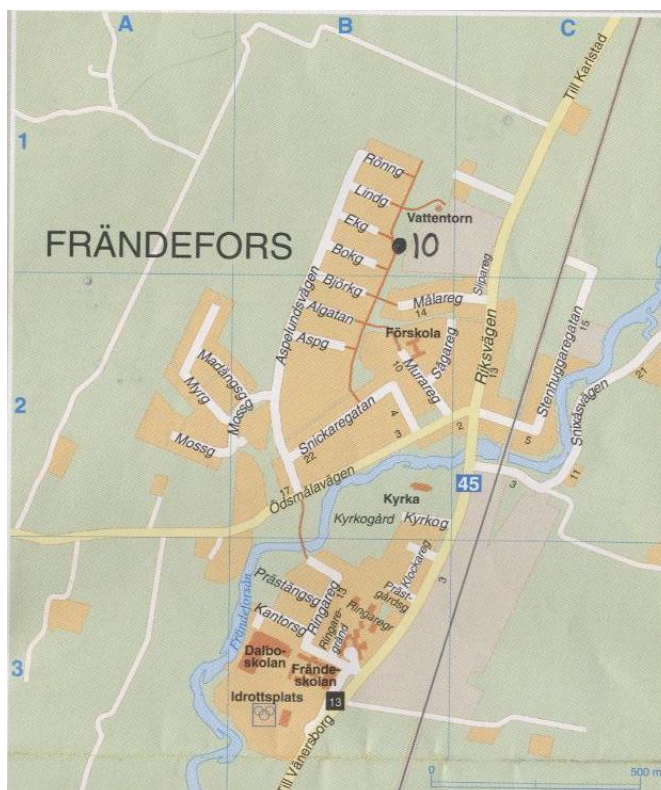
I detta arbete har staden delats in i olika stadsdelar som tydligt skiljs från varandra av vatten. Vargön ligger lite utanför Vänersborg och avgränsas av både skog och vatten. Nordkroken norr om Vargön har i vissa sammanställningar sammanförts med Vargön eftersom familjerna som bor där ofta besöker Vargöns lekplatser. Blåsut är avgränsat från innerstaden av Vassbotten men är svårare att skarpt skilja från Öxnered varför dessa områden har räknats som en gemensam stadsdel. Ibland har också det nybyggda området Katrinedal utanför Blåsut räknats dit. Även Onsjö avgränsas av vatten; kanalen Karls Grav. Kvar i mitten finns den stora del av Vänersborg som inte skärs igenom av något vattendrag och som i detta arbete har fått kallas Innerstaden. Det kan vara lite missvisande med tanke på att ordet innerstad ofta brukar innebära en äldre och mindre stadskärna. Som framgår av denna karta har de olika delarna av "innerstaden" namn som Huvudnäs, Torpa, Lyckhem och Mariero. Det är svårt att dra några tydliga gränser mellan dessa delar och de har därför sammanförts. Ibland har innerstaden delats in i olika områden och då har järnvägen och Gropbrovägen (mellan Mariero och Torpa på kartan) satts som gränser. Indelningen i större stadsdelar som avgränsas av vatten var ganska naturlig och det märks även i enkätsvaren där många som bor i Blåsut/Öxnered, Vargön eller Onsjö i första hand håller sig inom sina egna stadsdelar när de besöker lekplatser.

Nedan visas kartor av de olika orterna och stadsdelarna med markerade lekplatser. De är utklippta ur den karta som kopierades till föräldrarna: Vänersborg Karta 2007 (turistkarta). Numreringen av lekplatserna följer numreringen i kommunens databas över lekplatsernas storlek och utrustning.

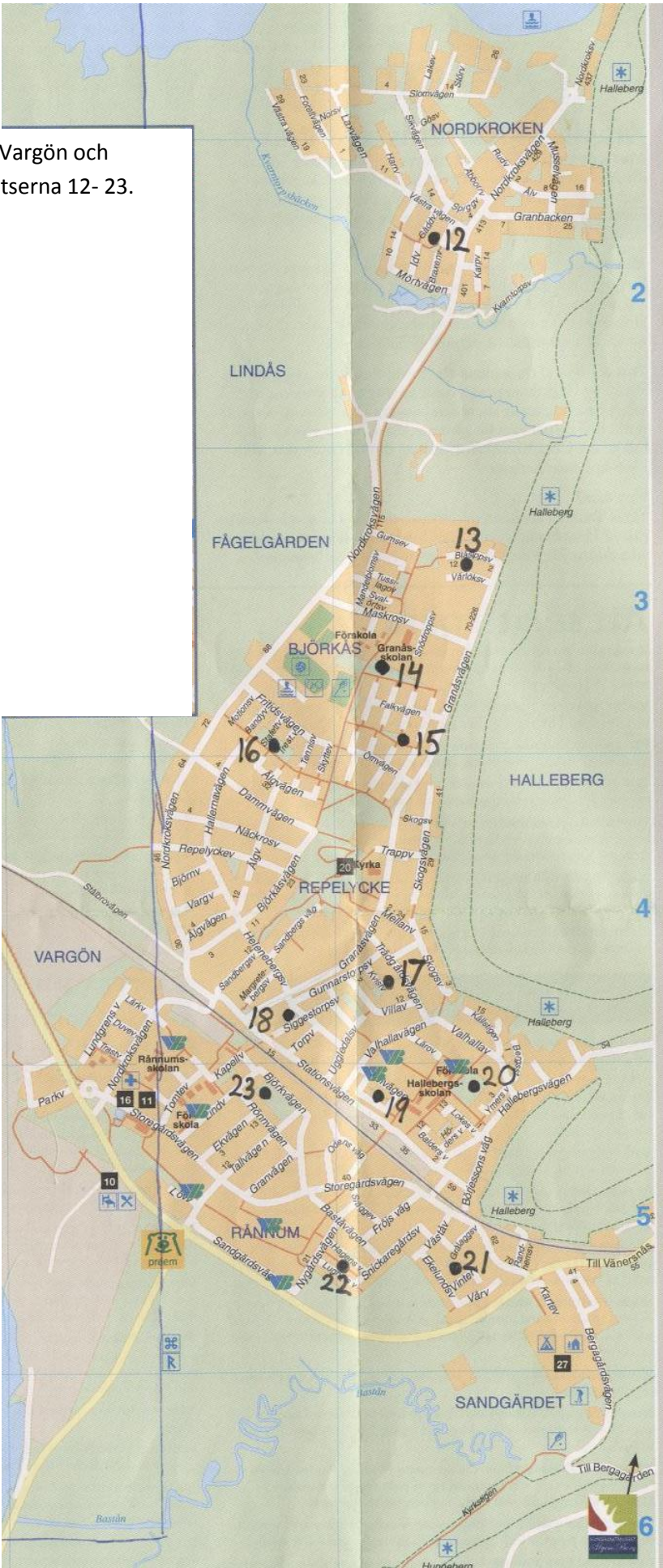
Här ser man en karta över Brålanda med lekplatserna 1-9. Nummer 3 och 4 fanns med i databasen men är bara en kulle respektive bollplan och har inte räknats med som lekplatser i arbetet. Detsamma gäller nummer 11 i Frändefors som bara är en liten gräsyta för fotbollsspel.

Den nedre kartan visar Frändefors med den enda lekplatsen nummer 10.

Figur 7 (överst) och figur 8 (nederst) visar tätorterna Brålanda och Frändefors

Vargön och
tserna 12- 23.

Figur 10. Karta över Blåsut, Öxnered och Katrinedal med lekplatserna 24- 30 och 53.

Nästa sida: figur 11. Karta över Innerstaden, lekplatserna 31-41, och Onsjö, lekplatserna 42-49.

Metoder

Observationer och intervjuer

Observationerna på lekplatserna gick ut på att beskriva hur varje lekplats ser ut (se bilaga 1), vad det fanns för spår, vad eventuella barn gjorde där samt att hitta personer för intervjuer på plats.

Observationerna gjordes under vardagar mellan klockan 9 och 19. Inga observationer eller intervjuer gjordes på helgerna. Klockslag och väder noterades för varje besökstillfälle och redovisas under respektive lekplats. Vissa lekplatser besöktes fler gånger än andra. Meningen var att göra åtminstone något besök på sen eftermiddag och vid bra väder för att få ett brett intervjuunderlag.

Intervjuer gjordes med de flesta föräldrar som sågs på de olika lekplatserna. Ibland intervjuades även grupper av barn som var där utan föräldrar. Egentligen bör man inte intervju barn utan tillstånd från föräldrarna men ofta var det barnen själva som tog kontakt genom att komma fram till mig och de började prata om lekplatsen när jag berättade varför jag var där. De här intervjuerna på plats var mycket värdefulla eftersom detta var det enda sättet jag kom i direkt kontakt med de verkliga lekplatsanvändarna; barnen. I enkäterna var det föräldrarnas synpunkter som kom fram. Eftersom jag inte ställde några personliga frågor till barnen om ålder, familj eller var de bodde bedöms resultatet kunna användas utan att någon behöver känna sig illa berörd. Inga intervjuer spelades in utan jag gjorde bara anteckningar och skrev sedan rent intervjuerna så fort det var möjligt för att innerbörden inte skulle glömmas bort. Vid några intervjuer visades kartor och ibland bilder när andra lekplatser än den som de befann sig på kom på tal.

I amerikanska studier¹⁰ har solglasögon används vid observationer på lekplatser för att barnen inte skulle se att de blev iakttagna. Det bedömdes inte nödvändigt här då detta inte i första hand är någon beteendestudie. I stället bedömdes barnen och föräldrarna själva kunna tala om vad barnen brukar göra på lekplatsen, och jag förklarade för dem varför jag var där.

Demografisk undersökning

Syftet med den demografiska undersökningen var att ta reda på var barnen bor i förhållande till de olika lekplatserna samt hur barnfördelningen ser ut i olika stadsdelar och orter. Siffrorna togs fram av Byggnadsförvaltningen. Åldern 0-12 år valdes för att inte utesluta skolbarnen även om det är oklart hur mycket de stora barnen använder lekplatserna. Andra studier har tagit med barn upp till tolv och ibland upp till femton år. Tanken med att ta fram antalet barn inom en viss radie var i första hand att kunna jämföra barnfördelningen runt de olika lekplatserna. Som grund användes de gamla normerna: inte för att se hur väl kommunen uppfyllde dessa inte längre giltiga normer utan därför att Wohlin's undersökning i stort sett är den enda som behandlar barnens avstånd till lekplatsen. Det ansågs lämpligt att använda några olika radier: dels därför att småbarnen kanske inte tar sig lika långt som de större och dels därför att en alltför stor radie skulle göra att samma barn kom med flera gånger vilket skulle göra det svårare att jämföra lekplatserna med varandra. Det låg därför nära till hands att använda Wohlin's avstånd men med vissa ändringar. Radien 200 meter valdes med tanke på normernas 150 meter med lite extra utrymme för lekplatsernas storlek eftersom radien mättes från en punkt på lekplatsen. Normernas 50 meter för de små barnen kan nästan bara uppfyllas på bostadsgårdar och eftersom de allmänna lekplatserna i Vänersborg oftare ligger längs promenadstråk

¹⁰ Susa och Benedict, 1994

eller i samhällets utkant än inne bland bostäder och dessutom ofta är omgivna av öppna ytor eller vegetation är det inte troligt att så många barn skulle hamna inom radien 50 meter. För att ändå få fram hur många av småbarnen som har nära till lekplatsen sattes radien 100 meter för barn mellan noll och fem år. Kanske kunde man ha valt ett till fem år med tanke på att barn under ett år sällan går själva till lekplatserna och det kunde kanske ha varit lättare att jämföra med enkätsvaren som gällde barn mellan ett och fem år. Denna radie mättes upp runt alla lekplatser då det inte tydligt gick att skilja ut lekplatser som har varit avsedda som småbarnslekplatser. För att ytterligare undersöka sambandet mellan lekplatsernas placering i förhållande till var barnen bor togs även fram hur många barn 0-12 år som bor inom radien 500 meter från lekplatserna. Tanken var en jämförelse med normernas 400 meter för stora lekplatser samt att det skulle vara ett avstånd där de flesta barn kom med till skillnad från de mindre radierna. Radierna mättes fågelvägen och innebär inte verkligt gångavstånd för barnen. Förutom avståndet runt varje lekplats togs även fram hur många barn som bor inom de olika stadsdelarna och orterna för jämförelse med lekplatsutbudet inom dessa.

Enkäter

Val av frågor

Frågorna var vilken typ av bostad man bor i, vilken lekplats man bor närmast, vilka lekplatser man besöker och hur ofta, varför man väljer en viss lekplats och vad barnen brukar göra där. Alla frågor med svarsutrymme och några rader för kommentarer fick plats på en sida. Det ser inte så mycket ut för dem som ska fylla i den och dessutom är det lättare att trycka upp i ett större antal exemplar. Dessa frågor ansågs relevanta för arbetets syfte och eventuella svar på dem ansågs utgöra ett lagom stort material för att hinna bearbetas under den tid som fanns till hands. I en del andra undersökningar av barns omgivning och utemiljö har man jämfört bakgrund och inkomst i olika bostadsområden¹¹. Sådant har inte tagits med här eftersom det inte ingår i huvudsyftet. Man hinner inte titta på alla aspekter och om man hade ställt sådana frågor skulle man ha fått koncentrera sig bara på det; att bara ta reda på det och sedan inte använda sig av det skulle ha varit meningslöst. Frågor som man måste slå upp svaret på eller som kräver att båda föräldrarna är närvarande när enkäten fylls i (till exempel om man skulle ha angivit utbildning eller inkomst) kan vara tillräckligt för att enkäten aldrig skall bli ifylld. Dessutom ville jag undvika känsliga och personliga frågor, som eventuellt kunde väcka misstänksamhet, för att i stället betona att alla enkäter skulle behandlas lika; att allas svar var lika välkomna.

Frågor som hade kunnat vara intressanta om det hade funnits plats på enkätsidan hade varit barnens ålder, vilka tider på dagen och året man besöker lekplatsen och hur länge varje lekplatsbesök brukar vara.

Frågorna i förskolepersonalens enkäter var ungefär likadana som till föräldrarna med undantag att det inte frågades om bostadstyp och lekplats närmast hemmet utan i stället om vilken lekplats som låg närmast förskolan.

¹¹ Till exempel Björklid-Chu 1975, Insulander 1975 och Smoyer-Tomic, Hewko och Hodgson 2004.

Lekplatser i Vänersborgs kommun enkät till föräldrar med barn i förskoleåldern.

1. Vilken typ av bostad bor ni i? Markera med [X].

Flerfamiljshus [] Villa/radhus eller liknande []

2. Vilken av lekplatserna på kartan bor ni närmast?

Nr: _____

3. Ange de lekplatser du och ditt barn brukar besöka och hur ofta. (Om ni besöker kommunala lekplatser utanför kartan kan du skriva gata eller stadsdel/ort där de ligger.)

Nr (se karta)	Mindre än 1 gång/månad	1-3 ggr/månad	4 ggr/månad eller oftare
_____	[]	[]	[]
_____	[]	[]	[]
_____	[]	[]	[]
_____	[]	[]	[]
_____	[]	[]	[]
_____	[]	[]	[]
_____	[]	[]	[]
_____	[]	[]	[]
_____	[]	[]	[]
_____	[]	[]	[]

4. Varför väljer ni just de här lekplatserna?

5. Nämn något som ditt barn brukar göra på lekplatsen.

Övriga kommentarer (fortsätt gärna på baksidan).

Tack för din medverkan.

Figur 12. Enkät till
föräldrar med barn i
förskoleåldern.

Utskick av enkäter

Enkäterna skickades till föräldrarna genom de olika kommunala förskolorna. Totalt fanns 87 avdelningar fördelade på 27 förskolor. En förteckning över hur många barn och avdelningar det fanns på varje förskola hade gjorts i ett annat sammanhang och fanns hos Barn- och ungdomsförvaltningen. En sammanslagning av siffrorna gav antalet 1430 och detta antal enkäter med tillhörande brev och kartor (se nedan) trycktes upp av kommunens tryckeri och skickades, tillsammans med de brev och enkäter som var avsedda för förskolepersonalen, ut i buntar till de olika förskolorna med kommunens internpost. Före det att förskolerektorerna kontaktades personligen lades en kort information ut på kommunens interna nätverk.

Kartor till olika områden

Tre olika typer av kartor trycktes upp. Både vid tryckning och utskick och för dem som skulle fylla i enkäterna skulle det bli opraktiskt med kartor som var större än A3. Ett svårare problem än storleken var vilken skala kartorna skulle ha; hur mycket som skulle vara med. Här fick en avvägning göras. Ett alternativ var att göra kartor där det syntes tydligt hur alla lekplatser låg i förhållande till gator och bostadsområden. Då hade inte så många lekplatser fått plats på varje karta och man hade fått trycka upp många olika kartor till de olika områdena. Det kunde också varit bra att ha med bilder på de olika lekplatserna men det hade inneburit att man hade fått dela in kartorna i många olika områden. Nackdelen med det hade varit att man hade begränsat området för möjliga lekplatser att fylla i. Det stod visserligen på enkäten att man även kunde fylla i lekplatser utanför kartområdet men det kan vara besvärligare för den som fyller i att komma ihåg och beskriva var alla lekplatser ligger om de inte ser dem på en karta, och det hade varit svårare att tolka sådana beskrivningar. Dessutom skulle många ha fått fel karta eftersom det inte är säkert att alla har sina barn på en förskola som ligger nära bostaden. Ett annat alternativ hade varit att trycka upp en karta med alla kommunens lekplatser så att man kunde vara säker på att de lekplatser som användes kom med. Nackdelen med att göra så hade varit att det kunde ha varit svårt att orientera sig på kartan och förstå vilka lekplatser som var numrerade på denna. Man hade i så fall fått trycka upp kartorna i ett större mer svårhanterligt format. Till slut gjordes en kompromiss som bedömdes vara rimlig; Vänersborg med ytterområden delades in i två olika områden med stor överlappning. På den ena kartan var Blåsut, innerstaden och Onsjö och på den andra Vargön, innerstaden och Onsjö. Frändefors och Brålanda kom inte med utan fick vara på en egen gemensam karta i A4. Som kopieringsunderlag användes kommunens turistkarta som dels var lätt att få tag på och dels hade en skala som måste ha bedömts som orienteringsbar eftersom man har valt att använda den som gratiskarta i stor upplaga. Lekplatserna hade markerats ut för hand eftersom de vid denna tidpunkt inte fanns inlagda digitalt. (Senare har en uppmätning gjorts av kommunen och lekplatserna finns nu markerade på kartan på kommunens hemsida).

De kopierade kartorna skickades ut till alla kommunens förskolor. Det antogs att barn som bodde i Blåsut/Öxnered inte gick i förskola i Vargön eller tvärtom samt att barn i Brålanda och Frändefors var placerade på förskolorna inom dessa orter. Förskolor i Blåsut, Öxnered, Innerstaden och Onsjö fick kartan med dessa områden, förskolor i Vargön fick kartan med Vargön, Innerstaden och Onsjö och Frändefors och Brålanda fick en karta med Frändefors och Brålanda.

Vid intervjuer med föräldrar i olika stadsdelar kom det fram att dagmammorna ofta brukade besöka lekplatser; till exempel visste man i Blåsut att dagmammorna brukar göra utflykter och stanna och fika på nummer 25. Nummer 44 brukade också besökas av dagmammor, och en mamma kände till en dagmamma som bodde i lägenhet och inte hade så mycket utrymme till barnen. Det är lätt att tänka sig att dagmammorna skulle kunna ha stor nytta av lekplatser eftersom de, till skillnad från de flesta föräldrar, har barnen hos sig under dagtid och behöver ha utrymme för dem att vara på. Dessutom har de ofta en mindre grupp än förskolorna vilket kanske gör det lättare att göra utflykter och kan passa bättre för de små lekplatsernas utbud. För att ta reda på om det förhåller sig så gjordes telefonintervjuer med två olika dagmammor.

Dessutom gjordes en gruppintervju med parkarbetarna

Litteraturstudier gjordes löpande under arbetets gång.

Resultat

Resultat från olika lekplatser

1.(Björnbäret)

Figur 13. Lekplats nummer 1.

För frekvens och favoritlekplatser hänvisas till raden för lekplats 1 i tabellerna 9,10 och 13.

Citat från enkäterna om lekplats nummer 1

Orsaker till besök

"1,5,6 närmast hemmet"

"Nr 1 ligger nära mormor och morfar, som ofta är där med barnen."

"Nära farmor och farfar (1:an närmast dem) "

"Trygg lekplats"

"nr 1 linbanan"

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Onsdag 5/9 klockan 13-13.30. Duggregn.

Fredag 28/9 klockan 15 och 16. Kyligt och stark blåst.

Fredag 19/10 klockan 17.30. Sol och svalt.

Spår

Spår i sanden på marken av hundar och människor. Spår i sandlådan. En hög med stenar ser ut att vara ditlagd av barn. Linbanan ser nött ut. Inget ogräs i sandlådan.

Vid andra besöket syntes gropar under gruppungan och den vanliga gungan. Stenhögen var borta och det syntes hjulspår på marken och spår under linbanans trappa. Vid tredje besöket var en stor bred sandhög uppbyggd i sandlådan.

Sammanfattning av resultat

Denna lekplats verkar vara omtyckt av dem som bor nära. Av de fyra som har den som sin närmaste lekplats går alla dit mer än en gång i månaden och alla har den som favoritlekplats; ensam eller tillsammans med någon annan lekplats. Närheten till hem eller släktingar är den vanligaste orsaken till besök men tryggheten och linbanan lockar också. De som bor längre bort besöker lekplatsen mer sällan (mindre än fyra gånger i månaden).

2. (Mollbergsvägen "Persikan-Aprikosen")

Figur 14.
Lekplats
nummer 2.

Citat från enkäterna om lekplats nummer 2

Orsaker till besök

"Vi bor närmast denna"

"Nr 2 för att den ligger precis vid vårt hus."

Övriga kommentarer

"Vi saknar lekhus/ rutschbana på lekplats nr 2."

"Önskar upprustning samt ett enklare lekhus på nr 2! Många barn i området (minst 15 bor nära)."

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Onsdag 5/9 klockan 15- 15.30. Mulet, blåsigt och småduggande.

Fredag 28/9 klockan 16. Kyligt och stark blåst.

Fredag 19/10 klockan 17.30. Solsken och svalt.

Spår

Fotspår i sandlådan. Ogräs växer i sanden på marken.

Vid andra besöket syntes en svag nedsänkning under gungorna, och lite trampspår i gräset på kullen vid rutschbanan, men det tydligaste spåret av att någon hade varit där var lera i rutschbanan. Vid tredje besöket syntes spår av en kratta i sandlådan.

Sammanfattning av resultat

Den här lekplatsen verkar inte vara så välbesökt. Sex av tio som har den som närmaste lekplats använder den aldrig och två är där mindre än 1 gång i månaden. Att det är så hög andel som aldrig är där kan bero på att lekplatsen ligger i samhällets norra utkant och att några som bor utanför har angivit nummer 2 som sin närmaste lekplats utan att bo så nära. Fyra av de tio har skrivit att de bor på landet. Två av dem besöker ingen lekplats alls. Sex av dem som bor närmast nummer 2 går hellre till andra lekplatser; populärast är nummer 6.

Som kontrast till detta kan man se att lekplatsen är väldigt viktig för några av dem som bor nära den. Två barn/familjer besöker den mer än fyra gånger i månaden och båda har den som ensam favoritlekplats; d.v.s. de besöker ingen annan lika ofta som sin egen. Bara en familj som inte har nummer 2 som närmaste lekplats brukar besöka den. Det är en familj som bor i andra änden av Brålanda, vid nummer 9, som besöker nummer 2 mindre än en gång i månaden. Att det nästan bara sådana som bor nära lekplatsen som besöker den syns också i svaren på frågan om varför man går dit. Ingen annan anledning än att den ligger nära har angivits. I övrigt verkar man lite missnöjd och önskar ett lekhus.

5.(Rapsvägen "Slånbäret - Krusbäret")

Citat från enkäterna om lekplats nummer 5

Orsaker till besök

"Nr 5 ligger nära morfar "

"Nr 5 mysigt"

"nr 5 är mycket trevlig."

"Nr 5 där är det mysigt med fikakorg."

Vad barnen brukar göra

"Låtsas att tornet är ett sjörövarskepp och att han hissar upp guld och skatter."

Kommentarer från förskolor

"Vi går med vår barngrupp till lekplatsen som en utflykt och även ibland som alternativ till gymnastiken."

"Nr 5 och nr 6 är väldigt trevliga och mysiga."

Figur 15. Lekplats nummer 5.
Se även figur 72.

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Onsdag 5/9 klockan 12.30. Småduggande.

Fredag 28/9 klockan 14.30 och 16. Kyligt och mycket stark blåst.

Fredag 19/10 klockan 18. Sol och svalt.

Spår

Upptrampat i sanden under gungorna och under en platta som sitter i en stång på lekhuset.

Vid andra besöket såg sandlådan använd ut och någon hade ritat eller skrivit i sanden vid klätterhuset. På marken låg en trasig spade. Vid tredje besöket var spaden borta och det var sand på sandlådekanten och i lekhusets trappa.

Sammanfattning av resultat

Bara en familj har svarat att de bor nära nummer 5; de är där mindre än en gång i månaden och besöker oftare nummer 6 och 7 än nummer 5. Ändå är nummer 5 den näst mest besökta lekplatsen i Brålanda; tretton av familjerna brukar gå dit och fyra har den bland sina favoriter. Besökarna bor utspridda över hela Brålanda; de flesta bor i närheten av nummer 1, 7 eller 8. Detta märks också i svaren på frågan om varför man går dit. I stället för att ange närheten till hemmet som orsak har man beskrivit lekplatsen som "trevlig" och "mysig". Tornet med hissanordning verkar också vara uppskattat.

Förskolan ligger nära nummer 5, och alla de tre avdelningar som har skickat in svar brukar besöka den (en avdelning går dit 1-3 gånger i månaden och de andra mer sällan). Av deras kommentarer framgår att den fungerar bra som utflyktsmål.

6.(Storgatan)

Figur 16. Lekplats nummer 6. Se även figurerna 73, 74 och 75.

Citat från enkäterna om lekplats nummer 6

Orsaker till besök

"Nr 6 den enda i Brålanda pga det är den enda vi känner till"

"Vi bor ungefär 5 km utanför centrum men då och då stannar vi en stund och leker på nr 6."

"för att jag bor precis bredvid."

"Ligger centralt. Är fin."

"Barnens val"

"Nr 6 för att det finns lite fler/roligare saker."

"där är jättetrevlig pulkabacke om vintrarna"

Övriga kommentarer

"Nu när jag insett att det finns många fler lekplatser i Brålanda ska jag kolla upp dem. Nr 6 har ju inga gungor."

"Det är tråkigt att det inte finns gungor och sandlåda på nr 6. Den lekparken är oftast inte så rolig för de mindre barnen. Det skulle vara trevligt att få dit en sandlåda och lite gungor. Jag vet att det är många mer än jag som önskar det."

Kommentarer från förskolor

"Nr 5 och nr 6 är väldigt trevliga och mysiga."

"åker pulka på nr 6"

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Onsdag 5/9 klockan 14. Mulet och blåsig.

Fredag 28/9 klockan 15 och 16. Kyligt och mycket blåsig.

Fredag 19/10 klockan 17.30. Sol och lite svalt.

Spår

Gropar i marken vid fjädergungorna, vid rutschbanan och under ett räcke i lekhuset samt vid bänkarna.

Vid andra besöket märktes även spår under gruppungan.

Närvarande barn och/eller vuxna

Inga barn leker på lekplatsen, men några cyklar genom området. En parkarbetare är vid utescenen och vattnar blommor.

Sammanfattning av intervju med parkarbetare på nummer 6.

Parkarbetaren berättar att hon inte brukar se så många barn där men att denna lekplats ändå används mer än de övriga i Brålanda. Hon ser spår av användning när hon sköter lekplatsen, men det är inte bara barn som är där utan även personer som förstör och lämnar trasigt glas efter sig. Hon säger att ungdomar brukar hålla till där.

Sammanfattning av resultat

Det här är den mest besökta lekplatsen i Brålanda och många har den som favorit. Av de två som bor närmast är en aldrig där medan den andra besöker lekplatsen minst 4 gånger i månaden. Arton av de nitton besökarna bor alltså närmast någon annan lekplats. De är utspridda över hela Brålanda (se tabell 12) Hälften (9 st) bor nära nummer 1 eller 2. Nummer 6 ligger centralt och är den som de flesta känner till. Även familjer som bor utanför tätorten besöker denna lekplats. Man uppskattar också att det finns en pulkabacke. I kommentarerna har några skrivit att de saknar gungor och sandlåda. Förskolan besöker också nummer 6. De tycker att den är trevlig och använder pulkabacken. Parkarbetarna ser av spåren att den här lekplatsen används mer än de övriga i Brålanda och den är också mest utsatt för skadegörelse. Att ungdomar brukar hålla till där kan vara en förklaring till de tydliga spåren vid bänkarna. Vid många andra lekplatser ser bänkarna inte ut att användas så mycket.

7.(Källeberg)

Citat från enkäterna om lekplats nummer 7

Orsaker till besök

"Nr 7 är trevlig och ligger i närheten av barnets mormor o morfar."

"7 besöks på sommaren"

"7 för att det är kul med omväxling och den är lättare för mindre barn."

"Nummer 7 leker barnen mest på eftersom vi bor bara något hus därifrån"

Figur 17. Lekplats 7. Se även figur 104.

Övriga kommentarer

"gungorna är ju roliga men där saknas en rutschkana"

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Onsdag 5/9 klockan 14.30. Blåsig, mulet och småduggande.

Fredag 28/9 klockan 15.30 och 16. Kallt och mycket blåsig.

Fredag 19/10 klockan 17.30. Sol och lite svalt.

Spår

Spår under gungor och under linbanan. Ogräs i sandlådan och på marken. Mycket skräp.

Vid andra besöket låg det sand på klätterställningen och det fanns spår i sandlådan. Sandlådan var ogräsfri och det var mindre ogräs och skräp på marken. Vid tredje besöket låg stora sandhögar vid lekhusets "stuprör" och det var sand på avsatserna inne i lekhuset. Det var uppgrävt vid grävskopans huvud och i sanden på marken hade någon ritat en stor halvcirkel.

Närvarande barn och/eller vuxna

Vid andra besöket kom två lite större barn springande över på kullen men de stannade inte och lekte.

Sammanfattning av resultat

Nummer 7 besöks liksom 5 och 6 av familjer från hela Brålanda, men här är det fler som bor nära, och de som bor närmast lekplatsen besöker den oftare än de som bor längre bort. De flesta av dem som har den som favoritlekplats har den som ensam favorit. Orsakerna till att besöka nummer 7 är olika; nära släktingar, att man vill ha omväxling och att den passar för mindre barn.

8. (Centralgatan "Kryperten".)

Citat från enkäterna om lekplats nummer 8

Orsaker till besök

"Mormor bor nära lekplats 8."

"Vi bor närmast"

Övriga kommentarer

"tyvärr finns snart inget kvar av denna lekplats"

"Vi skulle besöka lekplats 8 mer om den vore i ordning"

Figur 18 (vänster). Lekplats nummer 8. Figur 19 (höger). Gropar i marken.

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Onsdag 5/9 klockan 12. Småduggande och lite blåsig.

Fredag 28/8 klockan 14 och 16.30. Kallt och mycket blåsig.

Fredag 19/10 klockan 18. Nedgående sol och svalt.

Spår

Gropar och högar i sanden och under gungorna. Bebisgungan hänger högt. Inget ogräs.

Vid andra besöket syntes nya högar i sandkådan och tydliga gropar i marken. Det låg sand på sandlådans kant.

Närvarande barn och/eller vuxna

En kvinna med hund passerade vid det första besökstillfället.

Vid andra tillfället syntes inte heller några barn till men en annan kvinna med hund gick förbi på gångvägen. Vid tredje besöket fanns inga människor på lekplatsen.

Sammanfattning av intervju

En kvinna som passerar med sin hund talar om att hon aldrig ser några barn på lekplatsen men tillägger att de kan vara där på kvällarna när hon inte är ute. Hon tycker att den här lekplatsen är tråkig men att det finns andra bra runtomkring.

Sammanfattning av resultat

Det här är den minst besökta lekplatsen i Brålanda. Bara tre av de svarande familjerna besöker den. Av de tre som anger att de bor närmast går två aldrig dit medan den tredje är där minst 4 gånger i månaden och har den som ensam favorit. Trots det låga besökarantalet är nummer 8 den enda lekplats i Brålanda som har besökare som inte bor i eller strax utanför Brålanda. Det är en familj som har en släkting i närheten; de är där mindre än en gång i månaden och besöker ingen annan lekplats än denna. Man har lagt märke till att lekplatsen håller på att försvinna.

9. (Rosengatan "Varptråden")

Citat från enkäterna om lekplats nummer 9

Orsaker till besök

"Ligger nära där vi bor"

Övriga kommentarer

"På nr 9 ligger rutschkanan på en kulle. Den har varit full med mördarsniglar vilket gjort att vi inte använt oss av denna kana. Tråkigt!"

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Onsdag 5/9 klockan 11-11.30. Halvklart och blåsig.

Fredag 28/9 klockan 14 och 16.30. Kallt och mycket blåsig.

Fredag 19/10 klockan 18. Nedgående sol och svalt.

Spår

Gropar i sandlådan och sand i grävskopan tyder på att sandlådan har blivit använd även om det finns ogräs i kanterna. Det fanns även gropar under gungorna. I sandytan på marken fanns mycket ogräs och vid gungorna växte poppelsly. Gungmotorcykelns sadel såg nött ut.

Vid andra besöket var grävskopans huvud nedtryckt mot sanden. Marken var noggrant städad och ogräsfri; allt sly var borta.

Vid tredje besöket var det flera tydliga gropar som såg färska ut runt grävskopan.

Figur 20 och 21. Till vänster syns rutschbanan som nämnts i ett enkätsvar. Den högra bilden visar grävsbådan som såg ut att användas.

Sammanfattning av intervju

En kvinna som bor nära lekplatsen berättar att hennes barn brukade gå dit förr och att hennes barnbarn använder den när de kommer på besök. Mängden barn på lekplatsen varierar med olika årstider; på vintern är det många som åker pulka i backen. Hon har också sett att dagis har varit där och lekt. Hon tycker att det är "dålig ordning" på lekplatsen; framför allt är det mycket ogräs på sommaren.

Sammanfattning av resultat

Nummer 9 är inte heller välbesökt. De som bor närmast är där 1-3 eller minst 4 gånger i månaden men de som bor längre bort (nära 7 och 8) besöker den sällan och har den inte som favorit. I enkäter och intervju framgår också att sniglar och ogräs kan vara störande.

10. (Frändefors)

Figur 22. Lekplats nummer 10.

Citat från enkäterna om lekplats nummer 10

Orsaker till besök

"För det är den enda i Frändefors."

"Närheten"

"För vi bor inte långt därifrån."

"Nära & bra- slipper ha gunga hemma!!"

"Den ligger nära och det brukar vara fler barn som min dotter känner där."

"bara när dagispersonalen är med på lekplatsen"

Vad barnen brukar göra på lekplatsen

"gunga på "gunghästen" & leka i "tunneln"

Övriga kommentarer

"10 aldrig besökt - visste inte att den fanns!"

"Det är en, i mina ögon, trist lekplats, några nyare o modernare grejer skulle nog locka fler barn dit. Det känns som att väldigt få barn leker där. Vi är nästan alltid ensamma o det är ju konstigt då lekplatsen är placerad vid ett barntätt område."

"Tycker det är för lite lekplatser i Frändefors och de som finns behöver förnyas."

"Om marken på lekplats nr 10 dränerades skulle den ha fler besök. Som det ser ut i dag står stora delar under vatten halva året."

"Vi hade velat ha längre rutschkana och en riktig klätterställning - nu har vi en variant med kättingar som inte alls är bra för dem under 8 år."

Kommentarer från förskolor

"10 utflyktsmål."

"Det finns bara den lekplatsen i Frändefors."

"Den som finns närmast. Lämpliga lekredskap."

"Behöver inte gå utefter trafikerad väg."

"Roligt för barnen att få leka någon annanstans än på förskolan."

"Tråkigt, för få saker att leka med när man kommer med en barngrupp på ca 15 personer."

"'rida', gunga på 'hästarna'"

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Onsdag 5/9 klockan 17.30 Regn och blåst.

Fredag 28/9 klockan 17. Blåsig och kallt.

Måndag 1/10 klockan 18. Ganska klart och lite svalt.

Onsdag 3/10 klockan 17.30. Soligt och lite svalt.

Spår

Gropar under gungor och gruppunga och sand på hästens fotstöd. Dessutom syntes hjulspår i sandlådan.

Vid andra besöket syntes sandhögar och en spade på marken och det var en grop vid sandlådans kant.

Närvarande barn och/eller vuxna

Vid andra besöket befann sig inga barn på lekplatsen men två lite större barn kom gående på gångvägen och kunde möjligen vara på väg därifrån; gruppungan svängde nämligen mycket kraftigt och det kanske inte bara berodde på vinden.

Vid det tredje besöket var två barn vid gungorna och gruppungan och ett tredje precis på väg därifrån. De andra två lämnade lekplatsen kort efteråt.

Vid fjärde besöket var sex barn på lekplatsen; fyra i tidiga skolåldern, ett större och ett litet. De större barnen lekte i gruppungan och det lilla var på gräsmattan. Ytterligare två barn kom cyklande och stannade till på platsen.

Sammanfattning av intervju

De sex barnen på lekplatsen säger att de ofta är där och leker på eftermiddagen eller kvällen. De är mest i snurrungan (gruppungan), klättrar i tornet eller sitter vid bordet och äter godis. De skulle vilja ha fler gungor och kanske något mer att klättra i. "Ta bort hästen. Den är tråkig. Det är bara småbarn där." De känner till tre småbarn som brukar vara på lekplatsen. De vill också ha en steg upp till däcken på snurrungsans stolpe eftersom alla inte kan ta sig upp dit. Ibland är gungan uppsnurrad och då når de inte upp för att ta ner den själva. De som cyklar säger att de är där ibland men springer mest och leker på gräsmattan.

Sammanfattning av resultat

Att detta är den enda lekplatsen i Frändefors och att många bor långt ifrån den gör att resultaten ser annorlunda ut jämfört med de andra orterna. Bara sex av fjorton använder lekplatsen men de som gör det använder ingen annan än den. Fem av de åtta som aldrig brukar besöka lekplatsen och en som är där sällan (med dagispersonalen) skriver att de bor ute på landet; några bor en mil utanför samhället. Några åker till 32 eller 39 eller leker på skolgården. Ingen av de svarande som bor någon annanstans i kommunen besöker lekplatsen i Frändefors.

Närheten är den vanligaste orsaken till att besöka lekplatsen. Någon skriver att det brukar vara andra barn där medan en annan uppger att de brukar vara ensamma. De som använder lekplatsen är missnöjda med dräneringen och utbudet av lekredskap.

12. (Nordkroken)

Figur 23. Lekplats nummer 12.

Citat från enkäterna om lekplats nummer 12

Orsaker till besök

"12 ligger nära vårt hus."

"Ligger nära hemma (passar för mindre barn än våra)"

"12 ligger i närheten av vårt hus, lätt att gå dit m 2 barn"

"Enda lekplatsen i Nordkroken."

"12 lagom cykelavstånd och rolig stor gunga."

"På dagis brukar de besöka lekplats 12."

Övriga kommentarer

"Önskemål till lekplats 12: ytterligare 1 småbarnsgunga. Någon attraktion för äldre barn."

"Önskar att det fanns mer lekredskap på vår närbelägna lekplats (12) eftersom där bor många barn."

"Det finns för få klättringsmöjligheter. Det är viktigt med lekplatser."

"Att bara ha en (nr12) lekplats är för lite för så många barn. Den är inte heller så välutrustad."

"Liten lekplats men funkar ändå."

"Vore roligt om någon lekplats på stranden i Nordkroken kunde 'byggas'. Många barn besöker denna plats även då det inte är badtider. Vad kul det vore med rutschkana ner i vattnet."

"Saknar lekplats vid Nordkrokens allmänna badplats"

Kommentarer från förskolor

"Nära förskolan."

"Mer att göra; klättra, gunga osv."

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Måndag 10/9 klockan 13.30. Mulet.

Torsdag 27/9 klockan 14. Mulet och lite svalt.

Fredag 12/10 klockan 17. Sol och svalt.

Spår

Gropar syntes i sanden under gungorna och spår vid fjädergungorna och under lekhuset. Det fanns sand på lekhusets övervåning, på bordet och i rutschbanan. Bord och bänkar i lekhuset såg dessutom nött ut, men det fanns ändå spindelnät där.

Vid andra och tredje besöken syntes spår i sandlådan och det var fortfarande sand i lekhuset.

Sammanfattning av resultat

Den här lekplatsen används mycket av dem som bor nära den men inte av någon annan. Alla som bor nära besöker den och nästan alla har den som favorit. Familjerna i Nordkroken besöker också ofta andra lekplatser; främst i Skräcklan och i norra delen av Vargön. Vanliga önskemål är fler lekredskap eller en lekplats till. Lekplatsen besöks också 1 till 3 gånger i månaden av den förskola som ligger närmast.

13. (Blåsippsvägen)

Citat från enkäterna om lekplats nummer 13

Orsaker till besök

"13 ligger bredvid vänners hus"

"13 är större och roligare."

"13: Passar bättre för barn 4-6 år (hyfsat nära)"

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Måndag 10/9 klockan 12.30. Mulet.

Torsdag 27/9 klockan 14. Mulet och lite svalt.

Spår

Under däck- och bebisgungorna syntes spår. Den ena av de vanliga gungorna hade en djup grop under sig men under den andra var det ogräs och ingen tydlig grop. I sanden på marken runtomkring växte också ogräs. Vid rutschbanan syntes fotspår i sanden och det låg sand på sandlådans kant och på golvet i lekhuset. Vågskålen på lekhuset var fylld med sand.

Vid andra tillfället syntes en tydlig grop under den ena vanliga gungan och en lite mindre under bebisgungan, men bara svaga spår under däckgungan och inga alls under den andra vanliga. Det var fortfarande sand på sandlådekanten och i lekhuset, men vågskålen var nu i stället fylld med ekollon och det låg en hög med ekollon under lekhusets stuprör.

Figur 24 och 25. Ekollon under stupröret och i vågskålen.

Sammanfattning av resultat

Att det bor många barn nära den här lekplatsen (inom 200 m) märks inte av enkätsvaren. Bara två av familjerna har nummer 13 som närmaste lekplats, men båda besöker den minst fyra gånger i månaden. De flesta av besökarna kommer från Nordkroken. Ganska många har nummer 13 bland sina favoriter, men de flesta av dessa har andra som de besöker lika ofta.

14. (Falkvägen)

Figur 26. Lekplats 14 under rast.

Citat från enkäterna om lekplats nummer 14

Orsaker till besök

"Närhet 15,14,18"

"14 och 15 lika nära, men till 14 slipper vi gå över en bilväg"

"14 ligger ganska nära (vi bor på Örnvägen)."

Övriga kommentarer

"På nr 14 finns egentligen ingenting kvar utom gungan och sandlådan. Det tycker vi är tråkigt."

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Måndag 10/9 klockan 12. Mulet.

Torsdag 27/9 klockan 14.30. Svalt och mulet.

Spår

Det syntes gropar i sandlådan och under däckgungan. I skogen hade barnen bland annat byggt kojor och satt upp linor och en egen gunga. Det låg även en vissnen julgran där. En del av detta var på skolans mark.

Vid andra besöket märktes bland annat avbrutna grenar och hink och spade i skogen.

Figur 27 och 28. Spår efter barnens lek i skogen.

Närvarande barn och/eller vuxna

Inga barn använde gungorna eller sandlådan men det var minst femton barn i skogen. De höll på med olika saker; bland annat gungade ett barn på en nedhängande gren och ett satt i en gunga som var upphängd i ett träd. När det ringde i skolklockan sprang alla in.

Vid andra besökstillfället var två barn i kanten av skogen mot skolgården, men det var ingen i närheten av lekplatsen

Sammanfattning av resultat

Skogen där den här lekplatsen ligger används mycket på rasterna av skolbarnen i den angränsande skolgården. Skolbarnen har inte varit med i enkätundersökningen. Vid observationerna syntes många lekande barn och tydliga spår av sådant de hade byggt och lekt med. Sandlådan såg däremot inte ut att vara så välanvänd. I enkätsvaren är den vanligaste orsaken till att man besöker denna lekplats att den ligger nära, men trots detta bor de flesta av lekplatsens besökare närmare någon annan lekplats och två av de fyra som har nummer 14 som närmaste lekplats använder den inte alls. Alla som har svarat att de brukar besöka lekplatsen kommer från Nordkroken eller den del av Vargön som ligger norr om järnvägen. Sju barn/familjer har lekplatsen bland sina favoriter men bara en har den som ensam favoritlekplats.

15. (Örnvägen)

Figur 29. Lekplats nummer 15.

Citat från enkäterna om lekplats nummer 15

Orsaker till besök

"15 ngn gång på väg hem från förskolan. Bra med linbana"

"15 ligger närmast vårt hus."

"Ibland går hon och någon kompis till lekplats 15 på egen hand."

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Måndag 10/9 klockan 10.30. Mulet.

Torsdag 27/9 klockan 14.30. Mulet och ganska svalt.

Spår

Det fanns gropar under gungorna, vid linbanan och i sandlådan vid grävskepans huvud. Sandlådans kant hade repor och det låg även lite sand där. På marken låg en liten svart socka.

Vid andra besöket syntes även en sandkaka som var tydligt formad av en hink. Det fanns inget ogräs i sandlådan men lite på marken.

Närvarande barn och/eller vuxna

Inga barn syntes till men en kvinna som var ute med hunden kände till nummer 15, 16 och 14 och sa att det brukade vara ganska många barn på lekplatserna; speciellt på nummer 16 där de åker pulka.

Sammanfattning av resultat

Den här lekplatsen har bara en besökare mindre än nummer 14 men frekvensen blir lägre eftersom de besöker lekplatsen mer sällan. Besökarna kommer från ett mer koncentrerat område runt omkring (lekplatserna 13-17) än besökarna på nummer 14. Båda familjerna som bor nära använder lekplatsen men inte oftare än tre gånger i månaden. Ingen har nummer 15 som ensam favoritlekplats. Orsakerna till varför man väljer denna lekplats är olika; man passerar, vill åka linbana eller har den på lämpligt gångavstånd.

16. (Stafettvägen)

Figur 30. Lekplats 16. Lekredskapen är utspridda över olika ställen på en stor yta. Se även figurerna 77, 78 och 79 .

Citat från enkäterna om lekplats nummer 16

Orsaker till besök

"16 bra för att den ligger närmast bostaden"

"Nr 16 därför att vi bor bredvid lekplatsen. Barnen går dit själva."

"16 ligger nära mormors och morfars hus."

"På väg hem från dagis"

"Nr 16 ligger väldigt fritt, inga bilvägar i närheten, mycket yta att springa på."

Övriga kommentarer

"Nr 16 är egentligen lite för långt bort men den ligger fint och har det mesta. Bra ställe att åka pulka på vintern också."

"16 är en stor och bra lekplats men det finns inte så många saker där."

"Nr 16 är en härlig lekplats för att det finns stort utrymme att springa osv. men kunde gärna ha lite mer utrustning som t.ex. klätterställning, någonstans att leka affär."

"Nr 16 är i behov av att renoveras och sätta upp lite nya roliga leksaker. Många småbarn har flyttat till området de senaste åren."

"16 nästan varje dag. Vi är många relativt nyinflyttade barnfamiljer i vårt område och skulle gärna vilja se någon mer lekställning eller liknande på "vår" lekplats (nr 16). För drygt ett halvår sen gick en gungbräda sönder där och den har tyvärr inte ersatts med någon ny. Lekplatsen vid Snödroppsvägen

har väldigt mycket nytt och kul att klättra i. Skulle verkligen behövas och uppskattas av alla barn här i området som dagligen leker på lekplats nr 16, om något nytt kunde ordnas."

"Vi vill ha mer leksaker på lekplatsen nr 16, bygg gärna ihop dem också. Mer klättergrejer."

Kommentarer från förskolor

"Närmast förskolan. Träna på att gå i trafiken till lekplatsen."

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Måndag 10/9 klockan 11. Mulet.

Torsdag 27/9 klockan 14.30. Mulet och svalt.

Spår

I sandlådan låg massor av formar, spadar, plastbilar, såll, hinkar m.m. Under gungorna syntes gropar. Det var fortfarande många leksaker i sandlådan vid andra besöket.

Sammanfattning av resultat

Den här lekplatsen har hög besöksfrekvens på grund av att många besöker den 1-3 gånger i månaden eller mer än fyra gånger i månaden. Av dem som besöker lekplatsen fyra gånger i månaden eller oftare har de flesta den som närmaste lekplats medan de som är där mer sällan kommer från Nordkroken och övriga Vargön. Det är en högre andel av besöken som görs av familjer som har lekplatsen som sin närmaste på denna lekplats än på lekplatserna runt omkring (se tabell 12). Ganska många har lekplatsen som favoritlekplats. Att den är populär bland dem som bor nära märks också i anledningarna till att man besöker den och i kommentarerna. Många skriver att den ligger nära och att man går förbi den. Man uppskattar ytorna och läget men vill gärna ha fler lekredskap.

17. (Kvistvägen)

Citat från enkäterna om lekplats nummer 17

Orsaker till besök

"17: rolig, liten, mysig, nära, Man kan rulla nerför kullen!"

"rolig rutschkana och gunghjul"

"18, 17 ligger närmast"

Kommentarer från förskolor

"I närområdet. 17 (19) skyddat område, bra väg dit. "

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Fredag 7/9 klockan 14.30. Soligt och varmt.

Torsdag 27/9 klockan 15.30. Ganska mulet.

Spår

Den ena däckgungan hade en stor grop under sig och den raka en lite mindre. Under däckgungan längst ut växte ogräs. I sandlådan och i sanden utanför fanns djupa gropar och flera olika sandslott, tunnlar och vallar. Lite sand låg på gungfågeln rygg.

Vid andra besöket var sandformationerna borta och ersatta av en ny sandhög. Det var gropar under alla gungor och inte så mycket ogräs. På marken låg flera glasspinnar.

Närvarande barn och/eller vuxna

Vid andra besöket lekte tre barn i rutschbanan. De satt där och fikade, och klättrade uppför rutschbanan och gled ner. De var väldigt fnittriga.

Figur 31 (vänster). Barn i rutschbanan. Figur 32 (höger) visar en av formationerna i sandlådan.

Sammanfattning av intervju

Barnen berättar att de helst leker i rutschbanan när de är ensamma men att de tidigare har lekt med de andra lekredskapen när de har besökt lekplatsen med dagis. De brukar också gå och gunga på nummer 18 och beskriver vägen dit genom en skog. De pekar mot lite naturmark i söder en bit ifrån lekplatsen.

Sammanfattning av resultat

De flesta besöker lekplats 17 sällan och två familjer 4 gånger i månaden eller oftare. Två av besökarna kommer från andra sidan järnvägen. Två har den som favoritlekplats. De som bor närmast går dit mindre än en gång i månaden och besöker andra lekplatser oftare. Intervjun visar att barn går dit själva och leker. Kullen med rutschbanan verkar vara omtyckt.

18. (Siggestorp)

Citat från enkäterna om lekplats nummer 18

Orsaker till besök

"18 stor"

"Lagom liten promenad via kiosken, trivsamt, bra 'vuxensittplatser', bra gungor."

"Nr 18 när man cyklar till affären."

"18 fin miljö inte så långt bort."

"för att variera oss"

"18 är lite roligare med 'vippgunga' i rutschkana"

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Fredag 7/9 klockan 11.30. Soligt och varmt.

Torsdag 27/9 klockan 15. Svalt och mulet.

Figur 33. Grodan på lekplats nummer 18 är uppskattad. Se även figur 93.

Spår

Grodan är nött (även på brädorna på sidan) medan sadeln på fågeln och motorcykeln har en slätare och blankare yta. I sandlådan finns mycket ogräs och skräp och i gruset på marken växer gräs.

Vid andra besöket syntes djupa gropar under gungorna, och spår vid grodan. Vid motorcykeln fanns tydligare spår än vid fågeln. Framför bänkarna fanns också spår i marken. Sandlådan verkade mer städad.

Närvarande barn och/eller vuxna

Först var två familjer där med sammanlagt två barn. Barnen lekte i rutschbanan, gungade på grodan och i gungorna och sprang på kullen och mellan träden. Senare kom en mamma med två barn varav det ena var litet men det andra började genast gunga i grodan och åka rutschbana.

Vid andra tillfället syntes inga barn på lekplatsen men fyra vuxna cyklister tog genvägen tvärs över lekplatsen.

Sammanfattning av intervjuer

Enligt de tre intervjuade familjerna är det ovanligt att det är så här många barn samtidigt på lekplatsen; alla tre säger att de brukar vara ensamma, men att de själva går dit en till tre gånger i veckan. Den ena föräldern kommer dock efter en stund på att det var fler barn där i våras, och en mamma säger att hon vet att förskolor brukar gå dit och leka. Det verkar vara en lekplats som man passerar på väg någonstans: intervjupersonerna brukar gå dit på väg från dagis eller på väg till affären eller glasskiosken i närheten. Det framkom också att de anser att lekplatsen är dåligt skött och att man satsar för mycket pengar på bandyarenan¹² och för lite på lekplatser. De säger också att det är mycket skadegörelse, både klotter och grövre förstörelse; till exempel har rutschbanan varit trasig och kullen är sönderkörd av moped och cyklar.

Grodan är det populäraste lekredskapet men även rutschbanan och gungorna används. De allra minsta sitter mest i bebisgungan. Sandlådan används däremot inte eftersom den är dåligt skött och det är besvärligt att ta med sig egna leksaker. En mamma säger att hon skulle vilja ha en däckgunga med botten eftersom barnet är för stort för bebisgungan och för litet för den vanliga gungan. Träden som skyddar mot solen när det är varmt nämns som ett positivt inslag. En pappa tycker inte att de trafikerade gatorna runtomkring är något problem, men en mamma jämför med nummer 16 där barnen inte har någon stor väg att korsa och nämner detta som en tänkbar anledning till att det brukar vara fler barn där. Hon brukar själv cykla dit med barnen och tycker att det är mer varierat där och går att åka pulka. Hon tror också att det bor fler barn i det området.

Sammanfattning av resultat

Trots att de intervjuade inte tyckte att det brukade vara många barn på nummer 18 är detta den lekplats i Vargön som har flest antal besökare. Besökarna kommer från hela Vargön och Nordkroken. Den ligger bra till för att man ska passera den på väg någonstans. Detta läge har också lett till att den har utsatts för slitage och skadegörelse. Många cyklister sågs också ta genvägen genom lekplatsen. De flesta av de många besökarna besöker lekplatsen ganska sällan. Många har den som favoritlekplats men de flesta har även andra favoritlekplatser. De som bor nära är där ganska ofta men utgör inte så stor del av det totala antalet besök. Alla som bor nära har lekplatsen som favorit.

19. (Gymnastikvägen)

Citat från enkäterna om lekplats nummer 19

Orsaker till besök

"Närheten till vår bostad."

"19 bredvid dagis"

Övriga kommentarer

"Undviker sandlådan då det saknas lock/ skydd från kattbajs/kiss. Saknar parkbänk invid lekplatsen som vi föräldrar skulle kunna nyttja! Det skulle vara toppen med parkbänkar!"

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

¹² Den planerade bandyarenan var vid tidpunkten för intervjuerna ett omdiskuterat ämne bland kommuninvånarna.

Fredag 7/9 klockan 12.30. Solsken.

Torsdag 27/9 klockan 16. Halvklart- mulet.

Spår

Det syntes gropar och spår i sanden; bland annat fotspår av stora skor. Det låg sandhögar på sandlådekanten, en spade i sandlådan och en hink under gungorna. Sandlådan var ogräsfri förutom i hörnen. I marksanden fanns också lite ogräs.

Vid andra besöket syntes lite spår under gungorna, och där låg en trasig spade. Det låg sand på sandlådekanten och i sandlådan låg en stor hink och en stor spade samt en normalstor barnhink. I sandlådan växte lite gullris och i parkeringsytan växte mycket ogräs.

Figur 34. Hinkar och spade i sandlådan.

Sammanfattning av intervju

En pappa som bor på gatan säger att hans nu sexåriga dotter lekte där mer när hon var mindre. Nu tycker hon att den är tråkig och går oftare till 17,18 eller 20. Några andra barn ser han sällan till eftersom det inte bor så många barn på gatan. Han berättar också att det tidigare fanns en bänk som nu är borttagen.

Sammanfattning av resultat

Enligt pappan var det få barn som besökte lekplatsen men de som har angivit i enkäterna att de bor nära är där ganska ofta. De har den som favoritlekplats men besöker lika ofta andra lekplatser. De som besöker lekplatsen mindre än en gång i månaden bor längre bort.

20. (Ymers Väg)

Figur 35 (till vänster) visar lekplatsen som ligger i hörnet av ett stort område. Den omtäckta linbanan (figur 36 till höger) ligger i motsatt hörn.

Citat från enkäterna om lekplats nummer 20

Orsaker till besök

"Att den ligger nära hemmet."

"Närheten till 20 gör att man dessutom tar sig en promenad dit."

"20 nära, bra och rolig. Fantastisk pulkabacke linbana- kul!"

"20 närmast, stor kulle pulka vintern"

"nära dagis"

"nära mormor och morfar"

"20 för att det är nära farfars hus"

"nära farmor finns en linbana."

"20 är framför allt linbanan, det brukar vara för den som de vill gå dit. Hemma benämns den som linbanelekparken"

Vad barnen brukar göra

"linbanan o klätterställningen är uppskattade samt pulkabacken vintertid"

"pulkabacke vintertid"

Övriga kommentarer

"Våra barn tyckte att den med linbanan, nr 20 var bäst."

"Hotta upp klätterställningen så att den blir roligare för de lite större."

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Fredag 7/9 klockan 13.30. Varmt och soligt.

Torsdag 27/9 klockan 15.30. Halvklart och lite svalt.

Spår

Det går en upptrampad stig i slanten upp till linbanan. I sanden vid linbanan finns fotspår och ett snusdoselock. Gungorna har gropar under sig och sadeln på flygplansgungan ser nött ut. I sandlådan

ligger en hög med nypon och det finns även fotspår. Under bänkarna och i kanten mot skogen växer gräs.

Vid andra besöket syntes spår under gungor och rutschbana och det låg sand på sandlådekanten. Nyponhögen var borta och ersatt med äppelklyftor. Det var en hel del skräp på marken; särskilt vid linbanan.

Närvarande barn och/eller vuxna

Inga barn var på lekplatsen vid något av besöken men vid andra tillfället syntes barn på en närliggande gata. De kunde kanske vara på väg till lekplatsen.

Sammanfattning av resultat

De flesta besökarna är där mindre än en gång i månaden eller 1-3 gånger i månaden. Besökarna kommer från mellersta och södra Vargön. Bara en av de fem familjer som bor nära går oftare till andra lekplatser. Linbana, pulkabacke och att den ligger nära släktingar är vanliga orsaker till att man väljer den här lekplatsen.

21. (Grålaggsvägen)

Figur 37. Lekplats nr 21. Se även figur 101.

Citat från enkäterna om lekplats nummer 21

Orsaker till besök

"21 nära hemma", "nära hemmet", "Nr 21 för att den är närmast."

"21 när dom är hos mormor"

"när vi är på cykeltur."

Övriga kommentarer

"Skulle gärna vilja ha mer lekalternativ på nr 21, idag finns 1 sandlåda, 1 rutschbana, gungor, 1 gungbil, 1 gungälg, barnen tröttnar fort på denna lekplats."

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Fredag 7/9 klockan 9-9.30. Sol med lite moln.

Torsdag 27/9 klockan 16.30. Halvklart.

Spår

Det fanns fotspår och hjulspår i sandlådan och vid lekredskapen. På brädan i lekhuset låg sand. Det var klotter på transformatorstationen och lite på lekredskapen som annars såg rena ut.

Vid andra besökstillfället sågs ett stort antal ritade figurer i sanden.

Sammanfattning av resultat

De som besöker lekplatsen 1-3 eller minst 4 gånger i månaden bor nära medan de som bor längre bort går dit mindre än en gång i månaden. De flesta av dessa kommer ändå från ganska närliggande områden. Hälften av familjerna som har lekplatsen som sin närmaste är aldrig där, men två av dessa bor utanför tätorten. Lekplatsen är inte så välbesökt men är ändå den av lekplatserna söder om järnvägen i Vargön som används mest.

22. (Hagens Väg)

Figur 38. Lekplats nummer 22. Se även figur 106.

Citat från enkäterna om lekplats nummer 22

Orsaker till besök

"när vi är på cykeltur."

"för att variera oss"

Övriga kommentarer

"22 och 23 tycker jag är urdåliga lekplatser, tråkiga helt enkelt. Vad skall barnen göra där? Varför finns det alltid en babygunga som barnen skall slåss över. Tänk på att det finns tvillingar!!!"

Kommentarer från förskolor

"Ligger bra till, då vi kan ta en promenad dit."

"Buskarna runt om gör att vi kan ha bra koll på barnen."

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Fredag 7/9 klockan 10. Solsken.

Torsdag 27/9 klockan 16. Halvklart

Spår

Det syntes gropar under gungorna och på marken, men det växte en del ogräs i sandlådan. På fjädergungorna, särskilt på flygplanet, växte lav. Däremot såg bänken nött ut.

Vid andra besöket var det sand i rutschbanan och gropar i sandlådan som verkade innehålla mindre ogräs än förra gången. På marken låg en äppelskrott.

Sammanfattning av resultat

Den här lekplatsen har inte så många besökare om man får döma av enkätsvaren. Alla de tre som har angivit den som närmaste lekplats besöker den aldrig, och de som besöker den är där mindre än en gång i månaden. Däremot verkar lekplatsen vara omtyckt av förskoleavdelningarna. En avdelning på en förskola nära nummer 20 går hellre till den här än till nummer 20.

23. (Björkvägen)

Figur 39. Lekplats nummer 23.

Citat från enkäterna om lekplats nummer 23

Orsaker till besök

"vi bor jämte den"

"23 går vi enbart till för att vi bor nära!"

"23 ligger närmast men (vi använder bara) gungorna."

Övriga kommentarer

"23 inget annat roligt (än gungor) mkt tråkig lekplats"

"Nr 23 är under all kritik när det gäller lekgrejer!! Annars finns där ju härliga ytor!"

"hade varit roligt med någon liten rutschkana a la 18 ex. o/ eller lekstuga"

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Fredag 7/9 Soligt och varmt.

Torsdag 27/9 klockan 17. Halvklart.

Spår

Det fanns spår i marken; särskilt under gungorna, men i sandlådan växte ogräs, och det trängde upp ogräs i asfaltkanten utanför sandlådan. På marken låg en penna och en kotte. Kotten kan ha kommit dit utan mänsklig hjälp, men det fanns inte så många granar i närheten förutom en i en trädgård en bit bort. Sandytan runt hästen var mer uppgrävd än sandlådan och hästens sadel verkade nött.

Vid andra besöket var kotten och pennan borta och det låg i stället äpplen på marken och en kvist i sandlådan.

Sammanfattning av resultat

De flesta av besökarna bor nära och de två övriga bor närmast nummer 22; alltså ganska nära. Av de sju som bor närmast är fyra aldrig där. De som besöker lekplatsen gör det därför att den ligger nära men de tycker att den är tråkig och vill ha fler lekredskap.

24. (Kasenallén)

Citat från enkäterna om lekplats nummer 24

Orsaker till besök

"Nära, lättillgängliga trevliga."

"De ligger nära och är roliga för barnen"

"De ligger nära hemmet samt har bra utbud."

"ligger på gångavstånd från vårt hus"

"Har vänner som bor nära dessa lekplatser."

"24 väldigt trevligt belägen"

"24 cyklar man förbi och barnen vill stanna till"

Figur 40 och 41. Lekplats 24 från olika håll.

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Torsdag 6/9 klockan 13.30. Soligt och varmt.

Måndag 24/9 klockan 14. Mulet och ganska varmt.

Spår

Gropar under gungorna och ogräsfritt i sandlådan. I sandlådan låg en leksaksbil och på marken låg en spade. Vid andra besöket syntes inte spaden till men bilen var lite flyttad och hade gått sönder; en del som hörde till bilen låg under gungorna.

Närvarande barn och/eller vuxna

En man med hund passerade och försvann längs järnvägen.

Sammanfattning av resultat

Det är många som besöker lekplatsen ganska sällan. Av dem som besöker den fyra gånger i månaden eller oftare har de flesta den som sin närmaste lekplats. De flesta av besökarna kommer från Blåsut men två familjer bor närmast nummer 30 och ett fåtal familjer från innerstaden (nära nummer 37 och 41) kommer också dit. Alla som har lekplatsen som sin närmaste har den som favorit eller som en av flera favoriter. Den ligger på promenadavstånd och är trevlig.

25. (Parkvägen)

Citat från enkäterna om lekplats nummer 25

Orsaker till besök

"Den är trevlig och bra"

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Torsdag 6/9 klockan 14. Soligt och varmt.

Måndag 24/9 klockan 16.30. Soligt och varmt.

Figur 42. Lekplats nummer 25.

Spår

Gropar under gungorna och fotspår i sandlådan. Det fanns sand på bordet i lekhuset och dessutom låg en pinne där inne. I sandlådan låg en liten plastsked och i gungdäcket låg en glasspinne.

Vid andra besökstillfället var skeden borta, bordet i lekhuset rensopat och det syntes en skåra i sanden i sandlådan.

Närvarande barn och/eller vuxna

Vid det andra besöket kom en pojke cyklande genom skogsområdet.

Sammanfattning av resultat

Två av familjerna har svarat att de bor närmast denna lekplats och båda besöker den fyra gånger i månaden eller oftare. Övriga besökare bor nära 24 och 26 och är där mer sällan; oftast 1-3 gånger i månaden. Ingen har 25 som ensam favoritlekplats. Föräldrar som intervjuades på andra lekplatser använde sällan den här, men de kände till att dagmammor brukar gå dit. Bara en kommentar har skrivits i enkäterna om denna lekplats men den är positiv: "trevlig och bra".

26. (Sommarhemsvägen)

Citat från enkäterna om lekplats nummer 26

Orsaker till besök

"Nära, lättillgängliga trevliga."

"ligger på gångavstånd från vårt hus"

"Ligger inom promenad-/gångavstånd för vår dotter."

"26 tycker barnen är roligare."

"26 passeras på väg till o från skola/dagis"

Övriga kommentarer

"26 Väldigt sällan."

Figur 43. Lekplats nummer 26.

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Torsdag 6/9 klockan 13. Soligt och varmt.

Måndag 24/9 klockan 14.30. Soligt och varmt.

Torsdag 25/10 klockan 17.30. Klart och lite svalt.

Spår

En liten glassburk låg i sandlådan. Vid det tredje tillfället syntes tydliga spår i sandlådan och mycket djupa gropar under gungorna.

Närvarande barn och/eller vuxna

Ungefär tolv ganska stora barn från skolan var där med sin gymnastiklärare och hade lektion. De spelade fotboll och kastade liten boll. Två barn cyklade fram och tillbaka över lekplatsen.

Vid andra besökstillfället var två mammor där med två barn var. Den minsta låg i vagn. Den näst minsta lekte i gruset på marken och satt i sandlådan. De två lite större hoppade hopprep.

Vid tredje tillfället satt tre barn och gungade på fjädergungorna. När en katt kom förbi sprang alla tre efter den in mellan träden tills en av dem fick tag i den och lyfte upp den. Sedan lät de katten gå och återvände till fjädergungorna.

Sammanfattning av intervjuer

Den ena mamman är på lekplatsen ungefär tre gånger i veckan, men är oftare på 24 där det finns en linbana. Där är de 4-5 gånger i veckan, men det är olika beroende på vädret. De brukar också gå på promenader och stanna vid andra lekplatser, till exempel 28, 32 och 53 men inte så ofta på 25 eftersom det bara finns gungor och sandlåda där. Linbanan på 28 är för långsam vilket gör den mindre populär än den på 24. Här på 26 brukar barnen gunga, och åka rutschbana men använder inte klätterväggen eftersom stegen är för högt upp. Hon jämför med 32 där även mindre barn kan klättra. Hon tycker att det är bra att lekplatsen är stor och att det finns ett staket som hindrar barnen från att

springa ut i gatan. Det brukar inte vara många barn när hon är där på dagarna. Ibland kan det vara några där på kvällarna men hon brukar se fler barn på nummer 24.

En annan mamma säger däremot att det brukar vara fler barn här än på de andra lekplatserna som ligger i ytterkanterna. Skolorna brukar vara där och leka på dagarna säger hon och får bekräftelse av dottern. De själva brukar gå dit nästan varje dag eftersom den ligger nära. De brukar gå till andra lekplatser där det finns linbana (24, 27 och 28) någon gång i veckan men är sällan på 25 även om det händer att de stannar och gungar någon gång när de går förbi. Hon vet att dagmammor brukar gå till 25 med barnen och fika. Hon tycker att 26 är bra men saknar staket mot slänggungan eftersom den kan vara farlig för mindre barn. Då det är många som använder lekplatsen tycker hon att man borde satsa mer på den och sätta upp mer saker; till exempel räcken att hänga knäveck på eller en linbana. Hon tycker att det är gott om tom grusyta; det får plats mer saker. Hon tycker också att man kunde städa upp snabbare på måndagar eftersom ungdomar slänger ölburkar och annat skräp där under helgen. Mammorna nämner också att de vill ha mer variation på lekplatserna och inte samma saker överallt.

Barnen som är där vid tredje besöket säger att de går till lekplatsen ibland när de inte har något att göra. De vet att kompisarna som bor på andra sidan gatan ofta brukar gå dit. En flicka berättar att de brukar klättra i berget vid kanten av lekplatsen men säger att berget kan vara farligt också och berättar, inte utan förtjusning, om hur hon en gång rullade ned baklänges där. Andra saker de brukar göra på lekplatsen är att gunga och klättra på klätterväggen och i träden; både i träddungen vid kanten och i björken på lekplatsen.

Sammanfattning av resultat

Ganska många besöker lekplatsen mindre än en gång i månaden. De flesta av besökarna kommer från Blåsut (områdena runt lekplatserna 24-28) men två kommer från innerstaden. Av dem som bor närmast nummer 26 besöker de flesta lekplatsen 1-3 eller minst fyra gånger i månaden. De som intervjuades uppgav att de var där flera gånger i veckan. Skolbarnen från den närliggande skolan brukar gå dit i grupp; till exempel på gymnastiken. Barnen gungar, åker rutschbana och klättrar i träd och berg vid sidan av lekplatsen. Gångavstånd, att man passerar och att barnen tycker att den är rolig är orsaker till att man går dit.

27. (Boteredsvägen)

Citat från enkäterna om lekplats nummer 27

Orsaker till besök

"Nr 27 för det är närmast"

"Har vänner som bor nära dessa lekplatser"

"27 ligger vid fotbollsplanen så när ett barn har träning leker de andra."

"När man passerar eller när storbror spelar fotboll."

"Vi bor på landet och lekplats 27 är där storebror spelar fotboll."

"27 ligger fint vid en skog & när vi är där brukar barnen vilja leka kurragömma i skogen."

Övriga kommentarer

"Anser att det finns för få lekplatser i närheten av vårt hus. Dåligt underhållna speciellt vid Boteredspan."

"Några platser har använts som rastplats för hundar och då nämner vi speciellt nr 27. Mycket respektlöst!"

"Trycket på vår lekplats nr 27 är väldigt stort då många barn är där med sina äldre syskon och föräldrar och tittar på fotboll på planen bredvid. Dessvärre verkar det inte som om någon sett till den lekplatsen på ett tag... den behöver rustas upp och ses över!!"

"27:an skulle verkligen behöva en upprustning. Trasigt (cykelkarusellen) & mörkt & halvtrist."

Figur 44. Lekplats nummer 27.

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Torsdag 6/9 klockan 12. Sol.

Måndag 24/9 klockan 16. Soligt och varmt.

Spår

Det fanns gropar under gungorna och sanden i mitten av sandlådan såg ut som om den var nyligen uppgrävd men det växte lite gräs i ett hörn. Det var mycket klotter på bollplanket och det låg en läskburk på marken och en sittdyna i skogen. Mellan två stenblock i skogen alldeles intill lekplatsen hade någon byggt ett tak av en trätrall, stockar och kvistar.

Vid andra besöket var detta delvis borttaget och i stället stod grövre grenar lutade mot en trädstam. Läskburken och dynan syntes inte till men en bred sandhög var uppbyggd i sandlådan.

Närvarande barn och/eller vuxna

Inga barn syntes till vid första besöket, men ett par passerade med hund.

Även vid andra besökstillfället passerar människor med hundar, och så småningom kom tre lite större barn cyklande och stannade vid lekplatsen. En satte sig i gungan och de andra sprang till linbanan.

Sammanfattning av intervju

Ett par som passerar med hunden säger att lekplatsen brukar vara mycket välbesökt. På kvällarna brukar barn som spelar fotboll ha med sig småsyskon som leker på lekplatsen, och på förmiddagarna brukar de se barn som är där med sina dagmammor eller lediga föräldrar.

Sammanfattning av resultat

Nummer 27 har ett ganska stort antal besökare från Blåsut, Öxnered och Katrinedal, men de flesta besöker lekplatsen mindre än en gång i månaden eller 1-3 gånger i månaden. Inte ens bland dem som bor nära är andelen som går dit 4 gånger i månaden eller oftare hög. Några har den som ensam favorit men de flesta har andra som de går till lika ofta. Av dem som bor närmast har fem av tretton andra lekplatser som de går till oftare än 27. Den besöks ofta i samband med fotbollsträning för barnet eller något äldre syskon. Många klagar på skötseln och att hundar rastas på lekplatsen.

28. (Sjövik)

Figur 45. Barn på lekplats 28 som har det tredje största antalet besökare av kommunens lekplatser. Se även lekplatsen i figurerna 81, 82 och 83 .

Citat från enkäterna om lekplats nummer 28

Orsaker till besök

"28 lagom promenadmål"

"28 närmast, roligt när tåget går förbi. Finns barngunga och bra rutschkana."

"Närheten. På nr 28 finns en populär rutschkana."

"28 är en bra lekplats som passar alla barn (2, 6, 8 år)"

"28 När vi är lekplatssugna"

"28 har linbana som stora barnet gillar (bekanta bor i närheten)"

"nr 28 för att få omväxling med en lång rutschkana"

"28 är roligare än 27."

"Vi tycker att det är en trevlig lekplats med fina omgivningar."

Övriga kommentarer

"Ofta trasiga småbarnsgungor. För få småbarnsgungor."

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Torsdag 7/9 klockan 11.30. Solsken.

Måndag 24/ klockan 15. Sol och varmt.

Spår

I sandlådan syntes gropar och spår, och det fanns inget ogräs där. På kullen gick en upptrampad väg bredvid rutschbanan och det var också upptrampat inne i syrensåret. På borden inne i lekhuset låg sand.

Närvarande barn och/eller vuxna

Vid det andra besökstillfället var en pappa med två barn på lekplatsen. Barnen åkte rutschbana, lekte i lekhuset och gungade på fjädergungan och gungälgen.

Sammanfattning av intervju

Pappan berättar att de brukar besöka lekplatser ungefär varannan dag. Ibland är de här men de går oftare till 24 eller 26, och mer sällan till 25 eller 27 men det händer. De har också varit på 53. Ofta går de också till en lekplats i ett bostadsområde där det finns dubbla småbarnsgungor och en klätterställning med repbro som passar för mindre barn. Annars kan barnen vara för små för sådana klätterställningar; till exempel den på 53. Det är sällan andra barn på någon av lekplatserna men han vet att dagmammor brukar gå till lekplatser med barnen. Det som är bra med 28 är att den är stor men ändå öppen så att man har bra överblick från bänken. Det finns mycket som små barn kan leka i utan hjälp. Det ena barnet tycker att linbanan är roligast men hon är fortfarande för liten för den och använder oftast rutschbanan eller gungar. De små husen är också bra om man vill leka matlagning eller bjuda på fika. Han har egentligen ingenting att klaga på men säger att lekplatserna tyvärr slits fort på grund av att ungdomar klottrar och förstör. Sandlådan använder de sällan eftersom de ofta stannar vid lekplatser i samband med promenader och inte har tagit med hink och spade. Han saknar grävskoporna som har blivit ovanligare. Han tror att många har sandlåda hemma och är nöjda med det. För övrigt tycker han att lekplatserna är genomtänkta och bra när det gäller säkerheten.

Sammanfattning av resultat

Den här lekplatsen har många besökare; den har det tredje största antalet besökare av kommunens lekplatser. Frekvensen är också hög, men det är fler som besöker lekplatsen sällan än ofta. Besökarna kommer främst från Öxnered, Blåsut och Katrinedal, men också från innerstaden och Onsjö. Den ligger på bra avstånd för både Öxnered och Blåsut. Sju av åtta som besöker lekplatsen fyra gånger i månaden eller oftare har den som närmaste lekplats. En av de 18 som bor närmast besöker aldrig allmänna lekplatser menad alla de andra har den som favorit eller bland sina favoriter. Totalt har 31 familjer nummer 28 som ensam eller en av flera favoriter. Det är den tredje högsta siffran av kommunens lekplatser. Orsakerna till att man väljer 28 är olika; man uppskattar rutschbanan och linbanan och tycker att lekplatsen är rolig, trevlig och ett bra promenadmål.

29. (Lindalavägen)

Citat från enkäterna om lekplats nummer 29

Orsaker till besök

"29 bor vi bredvid"

"nära hemmet"

"29 ligger på promenadstråket, där passerar vi ibland."

"det går att cykla till de båda lekplatserna utan större trafik"

"att det finns gungor o sandlådor o en träddunge som dom leker vid"

Övriga kommentarer

"Den känns inte lika välskött och är ganska torftig."

"Nr 29 o 30 fanns förut en bänk som man kunde fika på men i år var den borta. Synd. Vi saknar den, framför allt på 29. Men 29 är det mycket gräs i sandlådan så det är svårt att gräva o göra sandlott."

Figur 46. Lekplats nummer 29.

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Torsdag 6/9 klockan 10. Solsken, men lite svalt och blåsig.

Måndag 24/9 klockan 15.30. Sol och varmt.

Spår

Gropar under gungorna och en grop i sandlådan syntes men det växte mycket ogräs i sandlådan. Vid andra besöket syntes en grop i sanden på marken.

Närvarande barn och/eller vuxna

En man promenerade förbi vid det första observationstillfället.

Sammanfattning av intervju

Mannen som promenerar förbi säger att han inte brukar se så många barn på lekplatsen eftersom det mest bor pensionärer i området. Han säger att det bor fler barn runt nummer 30.

Sammanfattning av resultat

Två av dem som bor närmast besöker aldrig lekplatsen medan den tredje är där minst 4 gånger i månaden och har den som ensam favoritlekplats. De övriga besökarna bor närmare nummer 30 och 27 och besöker den 1-3 gånger eller mindre än en gång i månaden. Ingen av dessa har den som favoritlekplats. Den är inte så välbesökt jämfört med de andra lekplatserna i Blåsut och Öxnered. De som besöker lekplatsen uppger att de bor nära, att de går eller cyklar dit och att barnen leker i skogsdungen samt i gungor och sandlåda. Man är missnöjd med skötsel och utbud och saknar bänken som stod där tidigare.

30. (Stinsgatan)

Figur 47. Lekplats 30. Se även figur 103 .

Citat från enkäterna om lekplats nummer 30

Orsaker till besök

"Nära hemmet samt att utbudet är stort på nr 30."

"det går att cykla till de båda lekplatserna utan större trafik"

"Bor nära lekplatsen (30). Ligger skyddat till."

Övriga kommentarer

"Det ligger en kommunal fotbollsplan i anslutning till lekplats 30. Den sköts dåligt, långt gräs, trasiga fotbollsmål."

"Tyvärr ligger det en transformatorstation i anslutning till nr 30 som tyvärr exploderade när jag var där med barnen och lekte."

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Torsdag 6/9 klockan 9.30. Solsken men lite svalt och blåsig.

Måndag 24/9 klockan 15.30. Solsken och varmt

Spår

Det fanns djupa gropar under gungorna och i sandlådan, och i sanden på marken fanns högar och byggda formationer. I en grop låg ett glasspapper och på marken växte ogräs. Det växte lav på bänkarna vid häcken. Vid andra besöket syntes hjulspår i marken av barnvagn eller cykel.

Närvarande barn och/eller vuxna

Ett par personer med grävsjopa arbetade vid transformatorstationen, men inga barn syntes till.

Sammanfattning av resultat

Hälften av dem som bor närmast nummer 30 är där minst 4 gånger i månaden och har den som ensam favoritlekplats medan den andra hälften aldrig besöker den. Tre familjer som bor närmare nummer 26,28 och 29 besöker nummer 30 mindre än en gång i månaden och besöker andra lekplatser oftare. Man uppskattar utbudet, att det är bra cykelväg och att lekplatsen ligger skyddat till. Negativt är skötseln av den närliggande fotbollsplanen och att transformatorstationen på lekplatsen exploderade.

31. (Rönnen)

Citat från enkäterna om lekplats nummer 31

Orsaker till besök

"Nära skolan (där några barn går)"

"31 promenerar vi förbi och då stannar vi en stund och leker."

"De är närmast och det är fint att gå runt Skäcklan."

"fin miljö"

"oftare på sommaren"

"när vi badar eller tar en promenad runt Skräcklan."

"31 ligger vid en badstrand där vi ofta badar på sommaren."

Figur 48. Lekplats nummer 31. Badplatsen som nämns i enkätsvaren syns i figur 97.

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Mån 3/9 klockan 13.30. Lite blåsig. Sol- halvmulet

Tisdag 11/9 klockan 16. Solsken.

Tisdag 16/10 klockan 16.30. Mulet och blåsig.

Fredag 19/10 klockan 17. Sol.

Spår

Det finns tydliga spår av lek i sandlådan.

Närvarande barn och/eller vuxna

Två föräldrar med ett litet barn som satt i bebisgungan.

Vid andra besöket går en kvinna med barnvagn på gångvägen på väg bort från lekplatsen. Två barn badade i vattnet vid badplatsen. På bänkarna på gräsytan i söder satt två personer.

Sammanfattning av intervju

Föräldrarna tycker att lekredskapen här räcker eftersom barnet är för litet för att göra något annat än att gunga. De går oftast hit eftersom den ligger närmast men har även varit på "den stora" nummer 32. De känner till nummer 33 men använder den inte eftersom den känns inklämd och ger intryck av att tillhöra husen. Det brukar inte vara så många barn på nummer 31 förutom när det är fint väder då många barn använder lekplatsen i samband med att de badar. Då ligger folk längs stranden, men även vid fint väder är det fler barn på nummer 32.

Sammanfattning av resultat

Nummer 31 har många besökare men de flesta är där mindre än en gång i månaden. De flesta av besökarna bor inte nära lekplatsen. De kommer från innerstaden, Blåsut och Katrinedal, men även från Vargön och Onsjö. Lekplatsen besöks mest i samband med promenader eller på sommaren i samband med bad.

32. (Skräcklan)

Citat från enkäterna om lekplats nummer 32

Orsaker till besök

"närmast och bäst"

"Om man är i stan för att handla och om vädret tillåter åker vi till 32."

"rolig stor lekplats i Vbg:s centrum"

"läget nära stan och sjön"

"bra lekplats, centralt när vi är i stan"

"32 för att den är nära Skräcklan där vi fikar/besöker ibland."

"32 ligger väldigt vackert och bra med café bredvid."

"32 bra lekplats för både barn och vuxna. Trevlig omgivning"

"Nr 32 är på väg hem ifrån skolan."

"läget och utformningen på 32."

"Naturskönt i anslutning till promenadstråk"
"Fin natur/miljö runt omkring."
"ligger längs Vänern där det är mysigt att ta en promenad"
"fint område att besöka"
"32 stor, mycket barn. Trevlig miljö."
"32 för att det är en bra lekplats med vacker omgivning"
"32 har en väldigt fin placering."
"Närheten till vatten"
"Bra park för fikamöjligheter"
"De ligger i anslutning till Skräckleparken"
"Nr 32 spännande med alla fåglarna."

Figur 49. Utsikt från Skräcklan över Vänern.
 Närheten till vatten är en av många saker
 som man tycker om med lekplats 32. Se även
 figurerna 92,95 och 99.

"Bra utflyktsmål med barnen!!"
"Cafeteria, toalett, man kan vara där länge."
"Vid Skräcklan finns bra P-platser."
"Att det även finns natur, café dvs ngt för alla"

"32 för att den har det en lekplats bör ha."
"32 brukade ha en bra blandning för stora och små"
"mycket saker att välja på"
"stor och rolig lekplats"
"Lekplatsen på Skräcklan har lite större utbud, bla roliga klätterställningar, än de i närheten av oss."

"för att barnen tycker att den är roligast"
"roliga lekplatser enligt barnet"
"32 eftersom de har lite mer för äldre barn att göra."
"bra för storebror och lillebror"
"Trivs på 32"
"Tycker att 32 är i fint skick."

"oftast många barn"
"Till lekplats 32 går vi också för att träffa andra barn."
"Nr 32 samlingsplats när vi är fler fam. som går tillsammans"
"Många andra går dit så det blir en skön mötesplats."

Övriga kommentarer

"32 nästan varje dag"

"32 kul att variera sig. Dock ej så kul."

"Vi har lekpark på gården utanför huset så vi brukar ej besöka andra lekplatser än Skräcklan i VBG, nr 32."

"Mkt oskyddad v blåsigt väder. Skulle vara bra med vindskydd för föräldrar/personal till barn som gör utflykt. Kommunen placerar ofta bänkar utanför lekplatserna vilket gör att vuxna måste stå när barnen leker för att ha full tillsyn."

"Lekplats nr 32 behöver rustas upp"

"Vore önskvärt med fler lekplatser i centrala staden samt ngn större lekplats med mer att göra. Endast 32 erbjuder detta idag."

"Lekplatsen i Skräckleparken är visserligen stor med olika aktiviteter, men kunde gärna få vara ännu större med fler saker att välja på. Det är så fantastiskt roligt för barn när de kommer till lekplatser där de kan springa omkring och leka länge utan att tröttna. Dessutom ser det väldigt trevligt ut med en fräsch lekplats där man har tänkt till vilket Skräckleparken inte gör idag. En stor och bra lekplats m ett stort utbud av aktiviteter är verkligen något som varje stad borde satsa på!"

Kommentarer från förskolor

"32 rolig och med fint läge."

"Närheten, för att få omväxlig, nya utmaningar, mata fåglarna."

"fina grönområden kunna mata fåglarna"

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Måndag 3/9 klockan 12.30-13. Sol- halvmulet. Svalt.

Tisdag 11/9 klockan 16. Soligt och varmt.

Tisdag 16/10 klockan 16. Mulet och blåsigt.

Spår

Djupa gropar under gungorna och högar i sandlådan.

Närvarande barn och/eller vuxna

Vid första besökstillfället syntes bara vuxna som promenerade förbi. Vid andra besöket kom en mamma med ett litet barn. De hade parkerat på parkeringsplatsen. Barnet gungade i fågelgungbrädan.

Vid tredje tillfället senare på hösten var ett barn och två föräldrar där. Barnet åkte rutschbana i det lite större klätterhuset, och sprang omkring mellan oxlarna norr om lekplatsen.

Sammanfattning av intervjuer

Den första familjen bor i Uddevalla men kommer till Skräcklan när det är fint väder. Det är bra att man kan köpa glass bredvid lekplatsen och att det är nära till vattnet. Barnet brukar oftast gunga. De besöker inga andra lekplatser i Vänersborg.

Två föräldrar som är där med ett barn säger att de tycker om lekplatsen och är där nästan varje dag, och det brukar vara många andra barn där när det är bättre väder. De tycker att det är intressant med lekplatser och brukar ofta besöka lekplatser när de är i andra delar av Sverige. Barnet tycker om små hus som man kan gå in i och små tåg eller bilar som man kan sitta i och som de har sett på andra lekplatser. De tycker också om saker att gå balansgång på och föredrar däckgungor framför raka. De går inte lika gärna till lekplatser som ligger inklämda mellan husen i ett bostadsområde, även om de är allmänna, eftersom det kan kännas som om man inte har tillträde dit. Pappan tycker att ett lekplatsbesök är ett bra tillfälle att som förälder se hur barnet fungerar tillsammans med andra barn.

Sammanfattning av resultat

Det här är den i särklass mest besökta lekplatsen både när det gäller antalet besökare och frekvens. Den har besökare från hela kommunen men de som bor närmare lekplatsen besöker den oftare. Man går eller cyklar dit som utflykt med familjen och uppskattar omgivningen (park, vatten, natur, fåglar), utbudet, de stora ytorna och möjligheterna till fika och picknick. Cafeteria, toaletter och parkeringsplatser liksom att den ligger centralt är bra för dem som åker långt. Även familjer som bor i andra kommuner kommer för att besöka denna lekplats. Några som har svarat på enkäterna tycker dock att det är för blåsigt och att lekplatsen behöver rustas upp.

33. (Flädern)

Figur 50. Gungorna på nummer 33 är avskilda från de andra lekredskapen. Se den andra delen av lekplatsen i figur 89.

Citat från enkäterna om lekplats nummer 33

Orsaker till besök

"33. Lä, nära"

"När det är busväder ligger lekplats 33 skyddat"

"Nr 33 anv. när det blåser mkt på 32"

"33 vindskyddad"

"33 på väg till bilen"

"Haft bekanta som bott precis bredvid"

"Lugn m småbarn då den ligger på bakgård (omringad) tryggt."

Övriga kommentarer

"33 hade jag/vi besökt även om vi bodde på större avstånd från densamma."

"Lekplats 33 behöver göras i ordning för att fler barn ska leka där, just nu håller den tyvärr på att 'växa igen'"

"trasigt klättertorn på 33"

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Måndag 3/9 klockan 12. Sol- halvmulet.

Tisdag 11/9 klockan 15.30. Sol och varmt.

Fredag 5/10 klockan 16. Sol- halvmulet.

Spår

Det fanns gropar i rutschbanan . I sandlådan och i sanden utanför växte gräs.

Sammanfattning av intervju

En kvinna som är ute med hunden berättar att hon har sett barn där ibland, men hon tror att många inte vet om den och berättar om en familj som hade bott nära lekplatsen ett tag innan de upptäckte den. Bänken som står på plattorna brukar stå på gräsmattan.

Sammanfattning av resultat

Många barn bor nära denna lekplats; det framgår både av demografin och av enkätsvaren. Det är ändå bara 13 som besöker den totalt och bara en som är där minst fyra gånger i månaden. Ingen har den som ensam favoritlekplats. Av de sjutton som bor närmast besöker tretton en annan lekplats oftare. Detta kan bero på att Skräcklan ligger så nära. Det framgår av enkäterna att många går till nummer 33 när det blåser för mycket på nummer 32. Att den ligger lugnt och skyddat eller på väg till bilen är andra orsaker. Vid två intervjuer på andra lekplatser kom det fram att man tycker att lekplatsen ger intryck av att tillhöra husen och därför drar sig för att besöka den, och en tredje person berättade om familjer som inte hade upptäckt lekplatsen. Allt detta trots att det finns en skylt där det står allmän lekplats.

34. (Sparreplan)

Citat från enkäterna om lekplats nummer 34

Orsaker till besök

"34 ligger nära vårt hus."

Övriga kommentarer

"34 inte lika rolig (som 32)men närmare."

"Linbana i dåligt skick igen"

Kommentarer från förskolor

"34 pulkabacke"

Figur 51. Lek på lekplats nummer 34.

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Tisdag 4/9 klockan 10.30. Mulet och blåsigt.

Tisdag 11/9 klockan 16.30. Solsken och varmt.

Måndag 17/9 klockan 18.30. Solsken, varmt och lite blåsigt.

Torsdag 27/9 klockan 18. Mulet och svalt.

Spår

Sandlådan är ogräsfri och det låg en ankbakform där vid första besöket. I vegetationen bakom kullen fanns luckor och avtrampad jord.

Närvarande barn och/eller vuxna

Vid första besöket var en mamma med två barn på lekplatsen. Barnen lekte i rutschbanan, under klätterväggen och i sandlådan.

Vid andra besöket lekte tre större barn i linbanan och sparkade på en fotboll där. En mamma med två små barn var på lekplatsen och gungade. Det ena barnet satte sig i sandlådan och dunkade sand mot kanten med spaden. Det låg leksaker i sandlådan.

Vid tredje tillfället observerades fem barn i linbanan och ett i nätet vid bollplanen. Vid fjärde tillfället sågs en pappa med ett barn vid rutschbanan.

Sammanfattning av intervjuer

Mamman berättar att de bor nära och använder lekplatsen varannan dag, men hon tycker inte att andra använder den så mycket. Det är olika vid olika årstider; på vintern åker många barn pulka nedför kullen. Större barn brukar leka i linbanan. Hennes barn är små och brukar gunga, klättra och åka rutschbana m.m. De gör "allt" som går att göra på lekplatsen. Ett av barnen inflikar att hon brukar leka affär och låtsas att hon bor under klätterväggen (där hon har krupit in). Andra lekplatser de brukar besöka är 41 och 32.

Mamman som är där vid det andra tillfället säger att de är på denna lekplats mellan fyra och fem gånger i veckan. De är också ibland på 35, 37 och 32. Det är fler barn här än på de andra lekplatserna. Hon tycker att den passar bra för både små och stora barn. De större brukar leka i linbanan. Hennes barn brukar bland annat springa på kullen, gunga, åka rutschbana och leka i klätterväggen. Hon skulle vilja att det fanns någon liten rutschbana eller något mer redskap för småbarn att klättra på. Hon tycker inte att lekplatserna är "jättevälsköta".

Sammanfattning av resultat

Det är fler som besöker lekplatsen sällan än ofta. De flesta besökarna bor i innerstaden men enstaka besökare kommer från Vargön, Blåsut och Onsjö. Alla som bor närmast besöker lekplatsen men inte så ofta; det vanligaste är 1-3 gånger i månaden. Av intervjuerna framgår att mindre barn brukar gunga, klättra och åka rutschbana medan de större åker linbana. På vintern åker barnen pulka nedför kullen. Vid intervju- och observationstillfällena verkade lekplatsen vara ganska välbesökt (de intervjuade sa att det var fler barn där än på t.ex. 35 och 37 och det var barn på lekplatsen vid alla observationstillfällen). Kanske besöks den mer av äldre barn som åker linbana och som inte har ingått i enkätundersökningen.

35. (Storgatan- Torstenssonsgatan)

Citat från enkäterna om lekplats nummer 35

Orsaker till besök

"34 o 35 ligger nära där vi bor."

Övriga kommentarer

"Skulle önska att någon av närliggande lekplatser hade lite större utbud, t.ex. 35. Det kan bli en trevlig samlingspunkt för föräldrar och barn i närområdet."

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Tisdag 4/9 klockan 9.30. Kyligt, blåsigt och småduggande.

Tisdag 11/9 klockan 16.30. Soligt, varmt och vindstilla.

Fredag 19/10 klockan 16.30. Soligt.

Figur 52. Lekplats nummer 35.

Spår

I sandlådan syntes både ogräs och ett sandslott. Vid tredje besöket var sandlådan omgrävd och det var färska spår i sanden.

Närvarande barn och/eller vuxna

Vid tredje besöket var två föräldrar med två barn där. Barnen slängde sand, åkte rutschbana och lekte med pinnar. De hade med sig egna hinkar och spadar.

Sammanfattning av intervju

En familj med två barn som är på lekplatsen säger att de går dit "jätteofta", ungefär 5-6 gånger i veckan men det är nästan aldrig andra barn där. De vet att andra brukar gå dit men har inte lyckats komma samtidigt. De är ungefär lika mycket på nummer 34 och ibland på 32. Det brukar vara fler barn på de andra lekplatserna. Barnen tycker om att slänga sand, gräva, åka rutschbana och gunga på hästar; de använder allt som erbjuds. De använder lekplatsen på grund av att den ligger nära, men de tycker att det är för mycket gräs i gruset på marken och hade velat ha lekplatsen lite fräschare. När det gäller utbudet av lekredskap är lekplatsen bra och fullt tillräcklig för deras barn som är ganska små. De går till olika lekplatser beroende på vad de tänker göra; om de vill fika går de till exempel till 34 där det finns en bänk.

Sammanfattning av resultat

De som bor närmast den här lekplatsen är inte där lika ofta som övriga besökare. Dessa kommer från innerstaden; främst i området runt 34. Ingen har 35 som ensam favoritlekplats men fyra familjer har

den bland sina favoriter; av dem är det bara en som har lekplatsen som sin närmaste. Enligt parkarbetarna besöks den här lekplatsen nästan inte alls, men den intervjuade familjen säger att de är där nästan varje dag och att de känner till andra som brukar gå dit. Trots att de som bor närmast lekplatsen besöker sällan lekplatsen nämns närheten som orsak till att man besöker lekplatsen. En person skriver att den här lekplatsen skulle bli en bra samlingsplats om den fick lite större utbud.

36. (Marierovägen)

Figur 53. Lekplats nummer 36. Se även figur 105.

Citat från enkäterna om lekplats nummer 36

Orsaker till besök

"36 nära bostad, finns en kulle för vinterlek -pulka osv."

"36 nära farfar"

"den ligger i en skogsdunge med träd som går att klättra i"

Kommentarer från förskolor

"36 vid snö pulka i backarna där."

"Närheten samt att det finns en skogsdunge i närheten."

"Bra ytor, mycket gräs, träd för klätterlek osv. En nackdel är att järnvägen ligger nära och staketet är trasigt på flera ställen."

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Måndag 3/9 klockan 15. Sol. Lite blåsig.

Fredag 7/9 klockan 16. Sol och varmt.

Måndag 17/9 klockan 14. Sol och lite blåsig.

Torsdag 27/9 klockan 17.30. Svalt och molnigt.

Spår

Tydliga gropar under gungorna, spår i sandlådan och slitagemärken efter fötter på lekhusets trappa.

Närvarande barn och/eller vuxna

Vid det andra besöket var två pappor med var sitt barn vid gungorna. Vid det fjärde tillfället sågs två vuxna och fyra barn varav två i vagnar.

Sammanfattning av intervjuer

Den ena av papporna säger att detta är deras närmaste lekplats. De är där ungefär en gång i veckan och mer vid ledighet. Han tycker att det är bra att man kan se barnen hela tiden. Barnet brukar gunga och åka rutschbana. De besöker även nummer 38. Han tycker att gräset på kullen är slarvigt klippt. Den andra pappan har fyra barn, men är inte där så ofta eftersom de har en egen lekplats hemma. De är på lekplatsen ungefär 2-3 gånger i månaden. Han tycker att 39 är bättre eftersom det finns en stor klätterställning där. Dessutom ligger den nära en öppen förskola. På 39 är de ungefär en gång i månaden. På sommaren går de även till 32. Över huvud taget är de mest på lekplatser på sommaren. Barnet brukar gunga men är inte i sandlådan eftersom det är besvärligt att ta med sig egna saker.

Sammanfattning av resultat

Denna lekplats har besökare från hela den del av innerstaden som ligger söder om järnvägen, det vill säga områdena där lekplatserna 34-41 ligger. En besökare kommer från Blåsut/Öxnared. De flesta besöker lekplatsen ganska sällan och bara en är där fyra gånger i månaden eller mer. Av de sex familjer som har skrivit att 36 är deras närmaste lekplats går tre stycken aldrig dit och ingen är där oftare än tre gånger i månaden. Flera barn har dock observerats på lekplatsen och de intervjuade föräldrarna brukar gå dit. Även en mamma som intervjuades på nummer 37 brukade besöka nummer 36. Kanske är svarsfrekvensen låg i detta område? Som orsaker till besök anges närhet till bostad och släktingar och man uppskattar pulkabacken och skogsdungen där man kan klättra i träd. Förskolorna ger samma argument. Lekplatsen verkar ligga bra till för förskolorna som ofta skriver att de besöker den. Det ligger flera förskolor ganska nära och den kan nås även av förskolor som ligger närmare 35 och 34.

37. ("Tranan")

Citat från enkäterna om lekplats nummer 37

Orsaker till besök

"37 nära bekanta"

"Farmor bor bredvid denna lekplats (37)."

"37 då syskon spelar på musikskolan"

"Cyklarna som finns i 37 gillar dom mkt."

Figur 54. Lekplats nummer 37. Se även cykelkarusellen i figur 102.

Övriga kommentarer

"Bor nära 37 men den är i uselt skick. Trasiga "cyklar" och skräpigt+ igenvuxet"

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Tisdag 4/9 klockan 11. Mulet, kallt och blåsig.

Tisdag 11/9 klockan 17. Soligt, varmt och vindstilla.

Måndag 17/9 klockan 15.30. Sol, varmt och lite blåsig.

Spår

Gropar under gungorna och i sandlådan. Ogräs i sanden på marken och lite i sandlådans hörn.

Närvarande barn och/eller vuxna

Vid det tredje besöket var en mamma med ett barn på lekplatsen och sex ungdomar stod utanför med cyklar. Barnet gick bredvid cykelkarusellen och snurrade den.

Sammanfattning av intervjuer

En kvinna med hund säger att hon har sett barn där men kan inte säga hur ofta.

Mamman med barnet berättar att de ofta går dit eftersom det ligger nära dagis på Gasverksgatan, men de brukar gå dit på helgerna också. De är där ungefär två gånger i månaden och ungefär en timme åt gången. Barnet gungar mest men tycker också om att snurra cykelkarusellen. Ibland planerar de lekplatsbesöket i förväg och tar med sig hink och spade till sandlådan, men andra gånger, till exempel idag, stannar de vid lekplatsen under en cykeltur och har inte tagit med sig sådana saker.

Ibland vill barnet åka i en större rutschbana och då går de till 36; det blir ungefär lika ofta som 37. Det är inte så många andra barn på 37 och mamman tycker att det är bra att det är lugnt. Om det är andra barn där är de oftast små.

Sammanfattning av resultat

De två som besöker lekplatsen 4 gånger i månaden eller oftare har den som sin närmaste lekplats. De övriga besökarna är fler men är där mer sällan. Besökarna bor utspridda i innerstaden, Blåsut, Brålanda, Nordkroken och Onsjö. Det är alltså ganska vanligt att denna lekplats besöks av familjer som bor i andra stadsdelar och orter. Ofta är de där för att besöka släktingar och bekanta eller i samband med någon aktivitet. Både i enkäterna och i intervjuerna framgår att cykelkarusellen är omtyckt. Även en familj som intervjuades på lekplats 34 brukade gå till 37 för att åka på den. Att det är lugnt och inte så många barn på lekplatsen ses som en fördel.

38. Lyckan (Lindvägen/ Petersbergsvägen)

Figur 55. Lekplats nummer 38 har ingen sandlåda men ingen har klagat på detta i enkäterna.

Citat från enkäterna om lekplats nummer 38

Orsaker till besök

"38 pga att vi bor på området"

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Måndag 3/9 klockan 15.30-16. Sol. Lite blåsig.

Fredag 7/9 klockan 15.30. Sol och varmt.

Måndag 17/9 klockan 14. Sol och lite blåsig.

Torsdag 27/9 klockan 17.30. Svalt och molnigt.

Spår

Det fanns gropar under gungorna. I sanden på marken växte mycket gräs förutom precis under gungorna.

Sammanfattning av resultat

De som är på lekplatsen fyra gånger i månaden eller oftare, och har den som ensam favoritplats, har den som sin närmaste lekplats. Övriga besökare bor runt lekplats 39 och 40. En förälder som intervjuades på nummer 36 berättade att de även brukade gå till nummer 38.

39.(Sirius)

Figur 56. Lekplats nummer 39. Se även klätternätet i figur 98.

Citat från enkäterna om lekplats nummer 39.

Orsaker till besök

"39 närheten"

"39 för att farmor och farfar bor där."

"39 i samband med öppna förskolan."

"Föräldragruppsträff sällan- sommartid (nr 39)"

"39 en bra lekplats som barnen gillar "

"39 och 32 är lite större lekplatser som vår son upplever som roligare och mer spännande"

"39 har lite mer utbud."

"39 bra klätterställningar, rutschbana och sittplats till att fika på."

"Sirius är bra eftersom det finns mycket att välja på -bäst är rutschkanorna!"

"Favoritlekplats är Sirius dvs nr 39. Bra "springtor" & kul klätterställningar, rutschkanor, gungor osv. Perfekt enligt oss!!!"

"Sirius är stort och inte nära bostad så att barnen kan leka fritt och inte störa andra"

Övriga kommentarer

"Roligt med annorlunda saker som 39:ans klätternät och klätterställning. Vore kul med fler liknande platser."

Kommentarer från förskolor

"Ganska nära vår förskola och det finns varierande leksaker stor yta"

"kullar att springa och rulla på"

"Vi besöker Sirius ofta eftersom vår gård är ganska liten."

"Nr 39 är ganska ny och det finns mycket att göra som är roligt. T.ex. ett stort klätternät."

"Nr 39 besöker vi oftast någon gång under våren. Det är egentligen ingen lekplats för de allra minsta 1-3 år. Vi är en småbarnsavgd."

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Måndag 3/9 klockan 17.30. Sol och lite blåsig.

Måndag 17/9 klockan 15. Sol, varmt och lite blåsig.

Tisdag 2/10 klockan 17.30. Sol och lite svalt.

Spår

Sand på sandlådekanten och sandhögar vid klätterställningen. Under de vanliga gungorna fanns djupa gropar.

Närvarande barn och/eller vuxna

Vid första tillfället sågs sammanlagt nio barn men inga föräldrar. Fyra lite större barn åkte runt på sparkstötting, tre lekte i det stora klätterredskapet med tunneln och två sprang upp och ned för kullen och satte sig sedan i sanden.

Vid andra besöket satt två barn i sanden under klätterredskapet med tunneln. De klättrade också lite i det och åkte rutschbana, och sprang lite mellan träden i kanten av lekplatsen.

Vid tredje tillfället var tre barn där och turades om att gunga på två gungor.

Sammanfattning av intervjuer

Det ena barnet säger att hon inte är där så ofta medan det andra säger att hon och hennes kompisar ofta går dit. De är inte så ofta på andra lekplatser utan är mest här. De brukar "köra ta" och åka rutschbana. Hennes mamma kommer på gångvägen med två barn till men de leker inte på lekplatsen så länge besöket varar. Hon säger att det ibland är många barn där. De brukar bland annat hoppa och spela boll. Hon tycker att det är fint på lekplatsen och att det är bra att det finns många kompisar för barnen att leka med. Hon tycker att den är bättre än andra lekplatser och dessutom ligger den närmast. Hon tycker att allt är bra där och tror att andra också tycker det.

Sammanfattning av resultat

Det här är den näst mest besökta lekplatsen i kommunen. Till skillnad från nummer 32 där besökarna är spridda över hela kommunen bor de som besöker 39 mest runt 39 eller runt de närmaste lekplatserna 38, 40 och 41. Den drar inte till sig så många besökare från stadens norra delar och ännu färre från andra stadsdelar och orter även om enstaka besökare kommer från Frändefors, Vargön, Blåsut och Katrinedal. Som en mer lokal samlingsplats fungerar den däremot bra. Många har den som ensam favoritplats och av 26 familjer som bor närmast har 23 den bland sina favoriter. Det som skrivs om nummer 39 är bara positivt; några anger närhet till hemmet eller släktingar som orsak till besök men det vanligaste är att man nämner ytorna och lekredskapen; främst klätterställningarna/klätternätet och rutschbanor. Vid intervjun framkom också att barnen brukar leka springlekar på gräsyterna. Även förskolor och dagmammor använder den här lekplatsen.

40. (Ekevägen-Pilgatan.)

Figur 57. Lekplats nummer 40 ligger omringad av villor.

Citat från enkäterna om lekplats nummer 40

Övriga kommentarer

"40 nära men är för mindre barn."

"40 behöver skötas bättre"

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Måndag 3/9 klockan 16–16.30. Sol och lite blåsig.

Måndag 17/9 klockan 14.30. Sol och varmt.

Tisdag 2/10 klockan 18. Sol och lite svalt.

Spår

Det fanns en grop under den ena gungan och tydliga spår i sanden. Den ena gungan var upphängd och satt fast uppe vid fästena, men vid det andra besöket två veckor senare hängde den som den skulle. Gräset växte in i sandytan så att det var svårt att se var gränsen mellan de två ytorna gick. Vid

tredje besöket syntes tydliga spår i sanden vid klätterhuset, i sandlådan och vid motorcykeln och grodan.

Sammanfattning av resultat

Ingen av de svarande familjerna besöker nummer 40 4 gånger i månaden eller oftare och ingen har den som favoritlekplats. Bland dem som bor nära har hälften med den bland sina favoriter. De övriga besökarna bor runt lekplatserna 39 och 41 och en bor i Blåsut.

41. (Tomtevägen-Trollvägen.)

Figur 58. Barn på lekplats nummer 41. Linbanan omnämns i flera av enkäterna. Lekplatsen syns även på framsidan.

Citat från enkäterna om lekplats nummer 41

Orsaker till besök

"41 ligger nära vår bostad"

"41 för den ligger tvärs över gatan där vi bor, vår son 4 1/2år kan gå dit själv"

"32 och 41 roliga lekplatser enligt barnet."

"41 linbanan."

"det finns linbana"

Övriga kommentarer

"41 har bara linbana och gunga. Det finns ingen rutschkana eller klätterställning."

"Har en önskan att denna lekplats 41 skulle göras lite roligare då det nu börjar komma barn tillbaka till detta område. Den är allt tråkig. Tycker annars att det är glest med lekplatser på detta område om man jämför med övriga stadsdelar. Så en lekplats kan de gott kosta på lite extra pengar - alltså nr 41."

"Det skulle vara superbra om man inhägnade lekplatsen"

"41 tråkig, glest med lekplatser på detta område."

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Måndag 3/9 klockan 16.30-17. Solsken och lite blåsig.

Måndag 17/9 klockan 14.30-15. Sol och varmt.

Tisdag 2/10 klockan 17.30. Sol och lite svalt.

Spår

Ganska djupa gropar under de vanliga gungorna och mindre under bebisgungan. Det fanns gropar i sandlådan och vid fjädergungorna. Vid tredje besöket låg en liten leksakstraktor på bordet.

Närvarande barn och/eller vuxna

En mamma var på lekplatsen med två barn. Barnen gungade, lekte med gunghästen och sprang på bergknallen. Det lite större barnet åkte linbana och det minsta gick balansgång på sandlådekanten, men de stod också och tittade på en lastbil som kom på gatan. Två större barn kom cyklande och började åka linbana.

Sammanfattning av intervju

Mamman till de små barnen berättar att lekplatsen används mycket; speciellt av de lite större barnen som brukar åka linbana. Hennes största barn går dit varje dag om det är bra väder. För de minsta tycker hon inte att det finns så mycket att göra; hon saknar rutschbana och tycker att man kan ställa upp fotbollsmål på gräsplätten. Skyddet mot gatan är bra förutom i sydvästra hörnet där det är öppet. Hon minns linbanan och gungställningen från när hon själv var liten. En annan lekplats som de ofta besöker är "Sirius", nummer 39, där det finns lite roligare saker att göra.

Sammanfattning av resultat

Många besöker lekplatsen mindre än en gång eller 1-3 gånger i månaden. De flesta besökarna kommer från innerstaden med en koncentration i den södra delen, men det kommer också besökare från Öxnered och Katrinedal. Bland dem som besöker den fyra gånger i månaden eller oftare bor de flesta nära lekplatsen. Sju av sjutton som bor närmast besöker aldrig lekplatsen och bara sju av sjutton har den bland sina favoriter. Linbana, närhet till hemmet och att barnen tycker att lekplatsen är rolig gör att man väljer nummer 41. Några tycker att den är tråkig och vill ha en rutschbana.

42. (Kappenvägen)

Citat från enkäterna om lekplats nummer 42

Orsaker till besök

"Mormor bor nära dessa lekplatser."

Övriga kommentarer

"Nr 42 är en "tråkig" lekplats där det bara finns några få gungor och inte är i ordning/renoverad på flera år."

Figur 59. Lekplats nummer 42 är liten och ligger inne i skogen.

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Tisdag 4/9 klockan 18. Mulet.

Tisdag 25/9 klockan 14. Lite regn.

Tisdag 2/10 klockan 14.30. Sol och ganska varmt.

Spår

Gropar under gungorna och spår i sanden på väg till dem. I sandlådan fanns fotspår av hund. Vid andra besöket hade någon gjort en sandkaka, och det en pinne i sandlådan. Sanden hade olika färger. Vid tredje besöket fanns högar i sandlådan.

Sammanfattning av intervjuer

En kvinna med två barn som bor i närheten (och är på besök hos sina föräldrar på gatan) har den här som sin närmaste lekplats. De är där ibland men tycker att det var roligare förr när det fanns fler redskap. Nu finns till exempel ingen bebisgunga. Förr brukade hennes barn gå dit med dagis. En granne kommer ihåg att dagis brukade gå dit för 6-7 år sedan.

En kvinna som bor bredvid lekplatsen säger att det bara är barn där någon enstaka gång.

Sammanfattning av resultat

Bara två familjer har fyllt i att de besöker den här lekplatsen. Det gör de 1-3 gånger i månaden och den ena av familjerna har lekplatsen som sin närmaste. Man har sett att lekplatsen har blivit sämre på senare tid. Personer som intervjuades i andra delar av Onsjö kände inte till den här lekplatsen. Det som talar för att nummer 42 och 43 kan behövas mer i framtiden är att man bygger ut i områdena runt omkring och att det är glesare mellan lekplatserna i norra delen av Onsjö än i södra.

43. (Hedevägen- Husargatan)

Figur 60. Lekplats nummer 43. Se även figur 86.

Citat från enkäterna om lekplats nummer 43

Orsaker till besök

"Fin lekplats (43) närhet till lekplatsen (43)"

"Där 43:an ligger ska vi bygga hus, så när vi är vid tomten så leker barnen där."

"43 och 47 är vi alltid på. Har störst yta att springa runt på."

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Tisdag 4/9 klockan 17.30. Mulet.

Tisdag 25/9 klockan 14.30. Duggregn.

Tisdag 2/10 klockan 15. Sol och ganska varmt.

Spår

Det syntes gropar under gungorna och spår i sandlådan, men det växte ändå ogräs i sandlådan. Vid andra besöket var det en djupare grop i sandlådan. Det fanns också gropar vid motorcykelns hjul. Vid tredje besöket syntes hundspår på marken.

Närvarande barn och/eller vuxna

Vid det andra besöket kom en mamma med två små barn förbi på gångvägen. Det minsta barnet låg i vagn men det andra gick in på lekplatsen och började peta på fjädergungorna och bebisgungan.

Sammanfattning av intervju

Mamman talar om att de brukar gå dit ett par gånger i veckan. Det kan vara andra barn där ibland, men det är fler på 44 och 47 dit också de oftast går. Barnet brukar leka i sandlådan (och har då med

sig saker), gunga och åka rutschbana (på de andra lekplatserna). Det är bra att lekplatsen ligger nära men den är småtråkig och har ingen rutschbana. De har egna gungor och rutschbana i trädgården, men ibland kan det vara roligt att gå ut någon annanstans.

Sammanfattning av resultat

De som besöker nummer 43 bor oftast i Onsjo men det kommer också besökare från Öxnered och innerstaden. De som bor närmast lekplatsen besöker den inte så ofta; bara en av nio besöker den oftare än 4 gånger i månaden, fyra är aldrig där och sex av nio besöker oftare andra lekplatser. Dock framgick det av ytterligare en enkät att man använde nummer 43 (och 47) men man hade inte kryssat i hur ofta. Den intervjuade föräldern brukade besöka lekplatsen ett par gånger i veckan. Lekplatsen väljs på grund av att är fin och ligger nära, att man kan springa omkring eller att den ligger nära tomten där man bygger hus.

44. (Åbon)

Figur 61. Lekplats nummer 44. Se även figur 94.

Citat från enkäterna om lekplats nummer 44

Orsaker till besök

"44 och 47 brukar vi gå förbi om vi är ute och går."

"Öppen plats med andra leksaker än 47 o 48"

"Nr 44 är favoritlekplatsen- här finns många olika saker att göra och lekplatsen är fräsch."

"44 är väldigt bra, finns allt, även bänk att fika på."

"Rolig (extra lekredskap) nr 44."

"Lekplats nr 44 är jättefin och välvårdad."

Övriga kommentarer

"De bästa lekplatserna vi besöker är nr 32 och nr 44."

"Visst är 44 upprustad med en ny rutschkana men det skulle vara bra med en som passar även mindre barn. Nya gungor finns det för att de gamla blev söndersågade."

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Tisdag 4/9 klockan 17. Mulet och blåsig.

Tisdag 25/9 klockan 15. Lite regn.

Tisdag 2/10 klockan 15. Sol och ganska varmt.

Spår

Djupa gropar under gungorna, gropar i sandlådan och sandrester på lektåget. Vid tredje besöket syntes också spår vid fjädergungorna och vid rutschbanan, och det låg hinkar i sandlådan.

Närvarande barn och/eller vuxna

Vid första besöket satt tre ungdomar på gungorna och pratade. Vid det tredje besöket var sju mammor med sammanlagt elva barn, av vilka tre var för små för att leka på lekplatsen. En mamma med en bebis och ett lite större barn lämnade snart lekplatsen. De övriga barnen åkte rutschbana, lekte i det lilla lekhuset och gungade.

Sammanfattning av intervjuer

En mamma säger att de är på lekplatsen ungefär två gånger i veckan eftersom den ligger nära. Det brukar vara många andra barn där.

Två andra mammor säger att dagis och dagmammor ofta går dit. Det här är den enda "rejäla" lekplatsen i området. Det är bra att det finns gungor och rutschbana och att det finns ett fikabord.

En fjärde mamma säger att de är där ungefär en gång i veckan. Det är bra att det är varierat med lekredskap för olika åldrar, och att det finns en stor yta att springa runt på. Hon tycker också att det är viktigt att lekplatserna är säkra så att barnen inte gör sig illa och att det bra om det finns bänk och sopkorg. Hon tycker att den här lekplatsen har förbättrats på senare tid. Det är bra att man har planterat träd som skyddar mot solen på sommaren. Hon jämför med andra helt öppna lekplatser. Det större barnet brukar klättra, åka rutschbana och gunga medan det mindre gungar i gunga och fjädergunga. Hon tycker att det är bra att det finns lekplatser av olika storlek att variera mellan och besöker även 45-49 (alla söder om Agnesborgsvägen) och brukar även vara på skolgården. Hon vet att dagmammor brukar gå till lekplatsen och är en viktig användargrupp eftersom de till skillnad från förskolorna inte har någon egen lekplats.

En femte mamma säger att det från och till brukar vara många barn där men inte så ofta som idag. Hennes barn brukar gunga, åka rutschbana och leka med grävskopan i sandlådan. De brukar också gå till 47.

Den sjätte och den sjunde mamman har inte besökt lekplatsen så ofta under sommaren och hösten. De är där 1-2 gånger i veckan men var tidigare där ungefär 4 gånger i veckan. De säger att det brukar vara ganska många barn, men inte så många som idag. När de är där brukar det vara en eller två familjer till. Det kan vara många barn på 47 också, men inte så många på de andra lekplatserna. De

känner inte till nummer 42. De tycker att det här är en bra lekplats eftersom det finns rutschbana, gungor och sandlåda. Barnen brukar bland annat leka i tåget och åka i rutschbanan som de tycker om eftersom den är hög. De tycker att det finns mycket att göra för lite större barn men tror att de minsta kanske hellre går till andra lekplatser. Förr var lekplatsen tråkigare och då var de mest på 47, men nu tycker de att lekplatserna har blivit fina. De går också ibland till 49 där man kan hissa sand.

Sammanfattning av resultat

Det här är den mest besökta lekplatsen på Onsjö. Den har en väldigt hög frekvens jämfört med antalet besökare eftersom många använder den ofta, men av Onsjölekplatserna har den även högst antal besökare. Besökarna kommer från Onsjö förutom två som bor i Nordkroken och Vargön. 27 familjer har 44 som favoritlekplats. De som har 44 som närmaste lekplats utgör bara en tredjedel av det totala antalet besökare men de besöker lekplatsen oftare än de andra. Alla som bor närmast besöker lekplatsen och alla har den bland sina favoriter; ingen besöker någon annan lekplats oftare. Lekplatsen är omtyckt; man uppskattar lekredskapen, ytorna och att lekplatsen är fräsch.

45. (Ponnygatan)

Figur 62. Lekplats 45 består bara av gungor, men någon har format en hög i gruset på marken.

Citat från enkäterna om lekplats nummer 45

Inga kommentarer, varken positiva eller negativa, kom in om denna lekplats.

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Tisdag 4/9 klockan 15-15.30. Växlande molnighet och blåsig.

Tisdag 25/9 klockan 15.30. Spöregn.

Tisdag 2/10 klockan 15.30. Sol och ganska varmt.

Spår

Ganska djupa gropar under gungorna och en grop i marken. Vid andra besöket fanns fler gropar i marken och en ganska stor sandhög. Vid tredje besöket var det ett ritat streck längsmed gungorna en bit framför dem.

Närvarande barn och/eller vuxna

Vid det tredje besökstillfället kom en pappa med ett barn. Barnet gungade lite men satt mest på marken i sandhögen där hon bland annat hittade en daggmask.

Sammanfattning av intervju

Pappan tycker att det saknas saker på lekplatsen och att man inte satsar på den. Han tycker att den växer igen och kommer ihåg att den var bättre skött tidigare.

Sammanfattning av resultat

Besökarna på den här lekplatsen kommer främst från områdena runt 44 och 45. De fem som bor närmast besöker den inte så ofta och bara en av dem har den som favoritlekplats. Totalt har tre familjer lekplatsen bland sina favoriter.

46. (Flottningsgatan)

Figur 63. Lekplats nummer 46.

Citat från enkäterna om lekplats nummer 46

Orsaker till besök

"Närheten."

"Nära, bra"

Övriga kommentarer

"Sandlådorna brukar inte vara så fräscha, det finns väldigt mycket katter i områdena runt lekplatserna. Nr 46 är nog värst, där går knappt att vara på sommaren p.g.a stanken."

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Tisdag 4/9 klockan 15.30-16. Halvmulet och blåsig.

Tisdag 25/9 klockan 15. Regn.

Tisdag 2/10 klockan 15.30. Sol och ganska varmt.

Spår

Gropar i sandlådan och under gungorna. Det var inget ogräs i sandlådan, men däremot hade tallkottar blåst in och låg på marken. En liten metallskål stod vid buskarna vid det första besökstillfället. Vid det tredje besöket syntes fler gropar i sandlådan och spår vid flygplanet och under rutschbanan. Det var också lite sand i rutschbanan. Dessutom fanns spår i marken framför bänken.

Sammanfattning av intervju

En man som har en angränsande trädgård säger att antalet barn varierar. Barn som leker på lekplatsen brukar dra till sig fler. Hans barnbarn brukar leka där när de är på besök och då brukar de dra till sig andra barn. Barn upp till tre eller fyra år brukar leka i sandlådan men även större barn brukar springa omkring där och använder lekplatsen som samlingsplats. Det bor ungefär 8-10 barn i närheten och det är mest de som brukar vara där. Han tror inte att så många andra känner till lekplatsen.

Sammanfattning av resultat

Den här lekplatsen används mest av dem som bor nära. Alla som besöker den fyra gånger i månaden eller oftare har den som närmaste lekplats. De övriga besökarna är inte så många och bor i centrala och södra Onsjö. Alla de sex som har lekplatsen bland sina favoriter har den som närmaste lekplats. Av intervjun och av svaren på frågan om varför man väljer lekplatsen framkommer också att den mest besöks av familjer som bor nära. En förälder skriver att det luktar illa i sandlådan.

47.(Hedevägen)

Citat från enkäterna om lekplats nummer 47

Orsaker till besök

"De ligger närmast. Är öppna platser där barnen kan springa "fritt" utan faror."

"Trevligt och ljust. "

"47 ligger inte så långt ifrån och den är annorlunda."

"43 och 47 är vi alltid på. Har störst yta att springa runt på."

"44 och 47 brukar vi gå förbi om vi är ute och går."

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Tisdag 4/9 klockan 15. Mulet och blåsig.

Tisdag 25/9 klockan 15.30. Spöregn.

Tisdag 2/10 klockan 16.30. Sol och ganska varmt.

Spår

Djupa gropar under gungorna och en mycket stor sandhög i sandlådan. Vid andra och tredje besöken syntes sand på bänkarna i det lilla lekhuset och spår vid rutschbanan. Dessutom var bordet flyttat mellan varje tillfälle.

Sammanfattning av resultat

Det här är den näst mest besökta lekplatsen i Onsjö och många besöker den 1-3 gånger i månaden eller minst 4 gånger i månaden. Besökarna bor utspritt över hela Onsjö men det är inte så hög andel som har nummer 47 som sin närmaste lekplats. En stor del av besökarna har lekplatsen bland sina favoriter men inte så ofta som ensam favorit. Alla de sex som bor närmast har nummer 47 bland sina favoriter. Att den ligger tillräckligt nära/passeras under promenad och har stora ytor är vanliga orsaker till varför man väljer den. Inga barn sågs under observationerna men de intervjuade på andra lekplatser berättade ofta att de brukade besöka nummer 47.

Figur 64 och 65. Sandhög och bord på lekplats 47. Se även figur 85.

48. (Gesällgatan)

Citat från enkäterna om lekplats nummer 48

Orsaker till besök

"Närheten."

"De ligger närmast. Är öppna platser där barnen kan springa "fritt" utan faror."

Figur 66. Lekplats nummer 48.

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Tisdag 4/9 klockan 14.14.30. Regn och blåst.

Tisdag 25/9 klockan 15.30. Regn.

Tisdag 2/10 klockan 16.30. Sol och ganska varmt.

Spår

Vid första tillfället låg en kotte och en träbit i lekhuset. De såg ut att vara ditlagda. Det växte ogräs i sandlådan och på marken förutom precis under gungorna där det fanns gropar. Runt bänken växte buskar och sly.

Vid andra tillfället var ett sandslott med vallgrav byggt i sandlådan och kotten och träbiten var borta.

Närvarande barn och/eller vuxna

Inga barn var på lekplatsen vid något av besöken men vid det första kom ett äldre barn förbi på cykel.

Sammanfattning av resultat

Besökarna på nummer 48 bor i olika områden i Onsjö. Det är något fler som besöker lekplatsen sällan än ofta. Det är bara en familj som har 48 som närmaste lekplats men de besöker den fyra gånger i månaden eller oftare och har den som en av två favoriter. Närheten är en vanlig orsak till att man besöker lekplatsen. Det var inte så många av de intervjuade på andra lekplatser som sa att de använde nummer 48, men det syntes spår i sandlådan (och en kotte och en pinne i lekhuset) som hade ändrats och blivit flyttade mellan observationstillfällena.

49. (Fuxgatan)

Figur 67. Lekplats 49. Se även figur 84.

Citat från enkäterna om lekplats 49

Orsaker till besök

"Öppen plats med andra leksaker än 47 o 48"

"Trevligt och ljust."

"Fin närmiljö; grönska med träd och blommor."

"Anpassat med aktiviteter från barnets ålder (4 år)"

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Tisdag 4/9 klockan 14. Mulet, blåsigt och duggregn.

Tisdag 24/9 klockan 15.30. Regn.

Tisdag 2/10 klockan 16. Sol och ganska varmt.

Spår

Gropar under gungorna och spår på marken. Vid tredje besöket syntes spår i sandlådan och sand på kanten. Det var även sand i det lilla lekhuset, i rutschbanan och på trappstegen. Vid hissanordningen på det lilla lekhuset fanns också fotspår.

Närvarande barn och/eller vuxna

Vid det andra besöket kom en mamma med två barn gående på den södra gångvägen på väg mot lekplatsen. Det ena satt i bärsele men det andra sprang iväg till rutschbanan.

Sammanfattning av intervju

Mamman tycker att det är bra att det finns rutschbana och gungor men hade kanske velat ha lekplatsen lite finare. De går oftast hit eftersom den ligger närmast men går också till nummer 47. Här är de nästan alltid ensamma men det är fler barn på 47. De använder aldrig nummer 48 och tror inte att så många andra heller gör det.

Sammanfattning av resultat

Det är fler som besöker lekplatsen sällan än ofta. Alla som bor närmast besöker den; de flesta 1-3 gånger i månaden. De besöker den oftare än övriga besökare. Besökarna bor i mellersta och södra Onsjö med koncentration i den södra delen. Det är inga andra än familjer som bor närmast lekplatsen som har den bland sina favoriter. Två av dem som bor närmast besöker andra lekplatser oftare. Man tycker att lekplatsen är öppen och ljus, trevlig och har grönska och att den har bra aktiviteter.

50. (Grunnebo)

Figur 68. Lekplats nummer 50.

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Torsdag 6/9 klockan 18.30. Sol.

Onsdag 10/10 klockan 17. Halvklart och lite svalt.

Spår

Gropar under gungorna men ogräs på marken mellan dem. I sandlådan låg ett leksakssåll, men det var lite ogräs i hörnen. Gräsmattan var nyklippt och det var gräs på hästen.

Vid andra besöket syntes lite spår i sandlådan. Groparna under gungorna var grunda, men det var en djupare grop under gruppungan. Staketet mellan gungorna och sandlådan var trasigt; flera brädor hängde ner.

Närvarande barn och/eller vuxna

Vid det andra besöket sprang sju stora barn runt och jagade varandra på och utanför lekplatsen. Ett av dem var också en liten stund i gruppgungan.

Sammanfattning av intervju

Barnen är där ibland ('så där') och brukar oftast 'köra ta'. Lekredskapen använder de inte eftersom de är för småbarn. Det brukar vara 'så där' många småbarn vid lekredskapen. Ett av barnen berättar att lekplatsen var bättre förr och då användes mer. Då låg det ofta hinkar i sanden. Ett par av barnen är från Väne-Ryr och de och några av de andra känner till lekplats 51, men de är sällan där. Däremot vet de att dagmammor brukar gå dit.

Sammanfattning av resultat

Eftersom det inte kom in några enkäter från de här områdena får man döma av intervju och observationer. Intressant är att barnen rör sig mellan Grunnebo och Väne Ryr; det är ganska långt mellan orterna.

51. (Väne Ryr)

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Torsdag 6/9 klockan 18.30-19.

Tisdag 10/10 klockan 17.30. Halvklart och lite svalt.

Figur 69. Lekplats nummer 51.

Spår

Spår i sanden på marken och i sandlådan som var fri från ogräs. Det fanns sand på sandlådans kanter och på brädan i lekhuset. En pinne stod i sanden och i lekhuset stod flera hinkar och formar fyllda med sand. Det var svårt att se spår i marken på grund av sandens struktur; det bildades smågropar överallt i stället för större spår. Under gungorna var sanden en aning mer nedsunken. Vid andra

besöket var alla hinkar och formar borta, men det var sand på alla avsatser i lekhuset. I skogen låg flera högar med grenar och andra växtrester, och en stor grenhög nere vid vattnet liknade en hydda. Bland björkarna stod ett litet innebandymål, och en stor koja var byggd av brädor och dörrar.

52. (Hol.)

Figur 70. Lekplats 52.

Citat från enkäterna om lekplats nr 52

Orsaker till besök

"ibland när det passar"

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Tisdag 11/9 klockan 14. Sol och varmt.

Fredag 12/10 klockan 16 och 16.30. Solsken och svalt.

Spår

Gropar under gungorna och grävda tunnlar i sandlådan. Det låg leksaker överallt på marken och i sandlådan; bland annat leksaksbilar, hinkar, krattor, skottkärra och en stor plastsnigel. På bordet i lekhuset låg bakformar och stenar. På rastplatsbordet stod en liten metallgryta full med sand. I ena kanten av sandlådan, på marken och under rastplatsbänken växte ogräs.

Vid andra besöket var leksakerna på marken lite flyttade och det låg en större leksaksbil i sandlådan. På den angränsande gräsytan låg en fotboll. Det var uppgrävt i sandlådan men spåren under gungorna var inte så djupa och det växte ogräs där.

Sammanfattning av resultat

Familjen som har angivit 52 som närmaste lekplats verkar bo utanför Hol. Barnen inne i Hol verkar använda lekplatsen ganska ofta om man går efter observationerna och intervjun med parkarbetarna.

53. (Katrinedal)

Figur 71. Lekplats 53. Se även figurerna 96 och 100.

Citat från enkäterna om lekplats nummer 53

Orsaker till besök

"Fint ställe i skogen."

"besök hos kompisar"

"släkt bor vid lekplatsen"

"rolig snurrunga o bra rutschbana"

Övriga kommentarer

"53 behöver kompletteras med flera gungor och rutschkana för småbarn. Rutschkanan är väldigt hög. Väldigt mycket barn i detta område."

"ska erhållas av de ca 70 barn som bor på området idag+ de barn som kommer tillkomma då området stadigt expanderar"

Observationer

Tidpunkt och väder vid observationstillfällena

Torsdag 6/9 klockan 15. Sol och varmt.

Torsdag 25/10 klockan 17. Klart och lite svalt.

Spår

Gropar under gungorna och spår i sanden. Vid andra besöket syntes gropar under lekhuset och sandiga fotspår i trappan. En mugg låg i sanden och på fjädergunghästen fanns sandhögar med avtryck från muggen. Det fanns också gropar i sandlådan och färskas gropar under gungorna. På marken låg en stor plastflaska som var fylld med sand.

Närvarande barn och/eller vuxna

Två mammor med fyra barn befann sig på lekplatsen. Två av barnen låg i vagnar. Den ena mamman gick snart med två av barnen. Ett barn hade med hink och spade och satt och lekte i sanden under rutschbanan där hon försökte gräva och lade upp sand i rutschbanan.

Sammanfattning av intervjuer

Kvinnorna som arbetar med daglig verksamhet i lokalen intill berättar att det brukar vara många barn på lekplatsen. De gungar och klättrar i berg eller cyklar igenom. De tror också att barnen använder deras ramp när verksamheten har slutat för dagen och vet att folk brukar sitta och fika på deras bänkar. När de flyttade till sina lokaler låg platsen i skogen och det fanns bara tre hus i området men nu byggs många nya villor.

De två mammorna säger att lekplatsen används mycket och att de är där flera gånger i veckan. Den ena berättar att det bor många barn i området och tror att det blir fler när de 20 nya tomterna som ska byggas är färdiga. Ungefär tre gånger i veckan besöker hon lekplatsen med sina barn, och hennes grannar som har mellan två och tre barn var går också ofta dit. Lekplatsen ligger bra till; man passerar den ofta när man är på väg någonstans. Hon tycker att vägen är hårt trafikerad eftersom bilarna kör fortare än tillåtna 30 km/h och misstänker att det blir ännu mer trafik längre fram. Det kan vara farligt både för småbarn som springer över vägen och för de lite större som cyklar själva. Därför vill hon ha hinder vid ingångarna till lekplatsen. Annars tycker hon att det är en bra miljö med sparad skog. Större barn brukar leka i skogen. Hennes barn använder allt på lekplatsen men sitter oftast i sanden eller gungar. I lekhuset finns en bänk där barnen brukar leka affär. Hon önskar mer variation på lekplatsen med något mer lekredskap och något för de lite större barnen, och har hört att lekplatsen ska utökas med en bollplan. Hon tycker att det är synd att papperskorgarna flyttades eftersom många slänger skräp. Många som är mammalediga brukar sitta och fika på bänken. Hon tycker inte att det är så mycket klotter eller skadegörelse på lekplatsen.

Sammanfattning av resultat

De flesta besökare bor i Katrinedal men tre stycken bor i Blåsut, i innerstaden och utanför Frändefors. De som har lekplatsen som sin närmaste besöker den 1-3 eller minst 4 gånger i månaden och alla har den bland sina favoriter. Alla som besöker lekplatsen har den bland sina favoriter. Orsaker till att man besöker nummer 53 är att den ligger fint i skogen, att man har släktingar och vänner i närheten och att man tycker om lekredskapen. Några vill att lekplatsen ska bli större eftersom bostadsområdet byggs ut.

Resultat från olika stadsdelar och orter

Brålanda

Frändefors

Vargön + Nordkroken

Öxnered, Blåsut och Katrinedal

Innerstaden (med Innerstaden avses här den sammanhängande del av Vänersborg som inte skärs igenom av vatten, där lekplatserna 31-41 ligger, d.v.s. Nordstan, Centrum, Lyckhem, Mariero, Mariedal, Torpa och Fridhem.)

Onsjö

Endast i innerstaden är antalet flerfamiljshus tillräckligt stort för att en jämförelse mellan villor och flerfamiljshus ska vara intressant. Det skulle till och med kunna ge en bättre jämförelse än när man tar med alla villor och flerfamiljshus eftersom man här har en högre andel flerfamiljshus vilket gör det möjligt att jämföra svar från familjer som bor nära samma lekplatser (31 – 41) utan allför stor snedfördelning.

De som har angivit närmaste lekplats eller använder lekplatserna i tätorterna (och det framgår vilken tätort de bor närmast) har tagits med här. De som inte har angivit någon lekplats som sin närmaste och det inte framgår var de bor hamnar däremot utanför.

Tabellerna över vilka lekplatser som besöks utgår ifrån de boende i varje stadsdel/ort och vilka lekplatser de besöker; alltså även de lekplatser de besöker utanför sin egen stadsdel/ort. Besök på stadsdelens lekplatser som görs av personer som bor någon annanstans kommer däremot inte med utan det får man leta upp under respektive lekplats i andra tabeller eller i tabellerna för de andra stadsdelarna.

Sammanställningarna över orsaker till valet av lekplats och vad barnen brukar göra på lekplatserna utgår också ifrån vilka lekplatser familjerna bor närmast (inte vilka som besöks) och gäller därför inte alltid lekplatser inom den egna stadsdelen. Både generella orsaker och sådana som gäller en viss lekplats har räknats med. Se ytterligare förklaringar och uppdelning av kategorier i kapitlet Anledningar till besök på sidan 127.

Brålanda

Tabell 1a. Vilka lekplatser som familjerna i Brålanda besöker

lekplatser	antal <1 gång/månad	Antal 1-3 ggr/månad	Antal 4ggr/månad eller oftare	Antal besökare	Andel av svarande i Brålanda	Frekvens
Inom Brålanda						
1	4	6	2	12	44%	24
2	3	0	2	5	19%	11
5	5	6	2	13	48%	25
6	6	9	4	19	70%	40
7	4	4	3	11	41%	24
8	0	1	1	2	7%	6
9	2	1	1	4	15%	8
Utanför Brålanda						
32	1	0	0	1	4%	1
37	0	1	0	1	4%	2

Eftersom nästan ingen utanför Brålanda besöker lekplatser där blir resultatet ganska likt det totala resultatet för lekplatserna 1-9 (se tabell 9, sidan 117). Nummer 6 är den mest besökta och sedan kommer nummer 5, 1 och 7. Lekplats nummer 8 har en besökare mindre än sammanlagt. Det är ovanligt att Brålandaborna anger att de besöker lekplatser utanför Brålanda. Nummer 32 besöks mindre än en gång i månaden och nummer 37 en till tre gånger i månaden.

Antalet besökta lekplatser per barn/familj i Brålanda (2,52 och frekvens 5,22) liknar siffrorna för hela kommunen (se tabell 10, sidan 120). Antalet lekplatser i kategorin 1-3 gånger i månaden är dock något högre (1,04) än kategorin mindre än 1 gång i månaden (0,93) till skillnad från de sammanlagda resultaten då det är tvärtom, och det totala antalet lekplatser är en aning lägre än genomsnittet.

I uträkningarna har det totala antalet barn/familjer varit 27. I nedanstående två tabeller ingår bara de som angivit närmaste lekplats. Antalet är då 25 och procentsatserna är framräknade efter denna siffra.

Tabell 1b. Hur ofta Brålandaborna besöker sin närmaste lekplats (sammanställning av lekplatserna 1-9 i tabell 11).

	antal	aldrig	Andel aldrig	<1	1 till 3	4el mer	andel<1	andel 1-3	andel 4el mer
totalt	25	9	36%	3	4	9	12%	16%	36%

Tabell 1 c. Antal som har sin närmaste lekplats som favoritlekplats (sammanställning av lekplatserna 1-9 i tabell 13.)

	Antal som inte besöker någon lekplats alls	Besöker en annan lekplats oftare	Har den närmaste som favorit men besöker minst 2 lika ofta	Besöker 1 annan lekplats lika ofta	Har bara den närmaste som favorit
Antal	2	10	1	5	7
andel	8%	40%	4%	20%	28%

Totalt besöker 52 % sin närmaste lekplats mer eller lika mycket som andra lekplatser. Det är lite lägre än totalt i kommunen där andelen är 64 % (se tabell 13, sidan 126).

Figur 72. Lekplats nummer 5 omges av stora träd och besöks av många som inte har den som sin närmaste lekplats.

Figur 73. Runt lekplats 6 finns en större park med stora öppna ytor.

Tabell 1 d. Orsaker till besök (Brålanda)

Kategori			antal
NÄRA HEMMET			15 56%
NÄRA ELLER PÅ VÄG TILL ANNAT	släktingar		7
	bekanta		2
	skola/dagis		0
	träffa andra /mötesplats		0
	centralt/nära affärer		3
	andra aktiviteter		0
totalt nära annat			10 37%
BRA VÄG DIT	lite trafik		1
	utflykt/promenad	promenad	2
		cykeltur	0
		gångavstånd	1
		cykelavstånd	0
		barnen går dit själva	0
		utflykt	0
	totalt utflykt/promenad		3
	läge/ placering/ tillgänglighet		0
totalt väg			4 15%
MILJÖ/OMGIVNING			3 11%
BRA, ROLIG, TREVLIG UTAN SPECIFICERING	Bra eller bäst	Barnen tycker att den är bra	0
	totalt bra		2
	Rolig	Barnen tycker att den är rolig	0
	totalt rolig		0
	Trevlig		1
Fin		1	
totalt			4 15%
UTBUDET	Pulkabacke eller klätterträd		0
	lekredskap	linbana	2
		klätterredskap	1
		rutschbanor	1
		gungor	0
		sand/gräva	0
	totalt lekredskap		2
totalt utbud			3 11%
SKICK/ SKÖTSEL			0 0%
ÖVRIGT	stor		1
	liten		0
	barnen tycker om den		2
	passar olika åldrar		0
	omväxling		2
	bänkar		0
	fikamöjligheter (café/ picknick)		0
	vindskydd		0
	vid passande väder/årstid		1

Ord om miljön och omgivningen: mysigt, trevligt, natur.

56 % har angivit närheten som orsak till val av lekplats. Det är lägre än sammanlagt i kommunen (se tabell 14, sidan 129) och stämmer överens med att färre har den närmaste lekplatsen som favoritlekplats.

I kategorin 'Nära annat' har Brålanda högre andel svar än sammanlagt i kommunen. 'Släktingar' är det vanligaste och sedan kommer 'centralt /nära affärer' och 'bekanta'. I de övriga kategorierna har Brålanda lite lägre andel än totalt; störst är skillnaden när det gäller utbudet där Brålanda bara har 11 % av svaren jämfört med 24% för hela kommunen. Ingen i Brålanda har svarat 'bra skick/skötsel' som orsak till besök på lekplatserna.

Att barnen tycker om eller väljer lekplatsen och att man vill ha omväxling är de vanligaste övriga orsakerna. Övriga orsaker som inte är med i tabellen är: *"trygg"* och *"den enda vi känner till i Brålanda"*.

Tabell 1 e. Vad barnen brukar göra på lekplatserna

Aktivitet	antal	andel
Gunga	22	81%
Åka Rutschbana	15	56%
Klättra	11	41%
Leka i sandlådan	11	41%
Åka linbana	6	22%
Leka i hus+ leka affär	1+3 (4)	15%
Gungdjur/fjädergungor	1	4%
Åka pulka	2	7%
Utöver lekredskapen	2	7%
Använder allt/det mesta	1	4%

Gungor är det vanligaste lekredskap barnen använder trots att den mest populära lekplatsen (nummer 6) saknar gungor och trots att ingen har angivit gungor som orsak till att man väljer en viss lekplats. Brålanda ligger över genomsnittet när det gäller att använda sandlådor och linbanor (finns på nummer 1 och 7). Pulkaåkning och att leka affär var också lite vanligare i Brålanda än sammanlagt i kommunen. Jämför med tabell 15, sidan 132. Förutom att leka med lekredskapen leker man kurrageömma och fikar (vid nummer 5).

Några av de övriga kommentarerna från familjer i Brålanda (lekplatsspecifika kommentarer återfinns under den lekplats det gäller i kapitlet Resultat från varje lekplats)

" I stort sett alla dessa lekplatser är flitigt använda av barnfamiljer, de ligger mycket bra till för alla hushåll i Brålanda. Jag hoppas att de förblir välunderhållna så att de alltid ser lika fina ut, då används de som allra mest. "

"Ett bra alternativ att ha barnen ute o leka i ett lugnt område- i stället för att vara inne vid TV/dator."

"Ibland växer lekplatserna igen med ogräs. Det känns bra när parkarbetarna varit där och rensat."

"Jag tycker att kommunen inte sköter underhållet så bra. Det är som om dom glömmer av 'lilla' Brålanda ibland. Det är inte roligt för barnen när det är halvbra saker och skräp, trasiga grejer och väldigt få saker att göra. Tyvärr är det så man önskar att de kunde satsa lite här uppe också och inte bara i stan."

"Det skulle vara trevligt med grillplatser och fler fikaplatser i anslutning till lekplatserna."

"Jag tycker att kommunerna borde se över alla typer av järnstänger på lekplatserna. De borde täckas av ngt mjukt, som t.ex. skumplast (vid ev. fall!!)"

"De får gärna ses över ofta och kanske piffas upp lite till."

"Bättre med en stor, fin & rolig lekplats i Brålanda (eftersom det inte är ett så stort samhälle) än flera tråkiga! Bygg med tunnlar, hus, hängbroar, det är kul! (Tips! USA har roliga lekplatser, något att ta efter?)"

"Nu när jag insett att det finns många fler lekplatser i Brålanda ska jag kolla upp dem. Nr 6 har ju inga gungor"

"Vi bor på en jordbruksfastighet utanför Brålanda- Leker i vår egen trädgård med egen lekplats (sandlåda, lekstuga, gungställning, liten studsatta och liten plastrutschkana)"

Figur 74 och 75. Lekplats nummer 6 är mycket använd trots att den saknar gungor. En bit ifrån ytan med klätterställningen står denna gruppunga eller snurrunga.

Frändefors

Tabell 2 a. Vilka lekplatser Frändeforsborna besöker

Lekplats nr	antal <1 gång/månad	Antal 1-3 ggr/månad	Antal 4ggr/månad eller oftare	Antal besökare	Andel av svarande familjer i Frändefors	Frekvens
i Frändefors						
10	3	2	1	6	43%	11
Utanför Frändefors						
8	1	0	0	1	7%	1
32	4	0	0	4	29%	4
39	2	0	0	2	14%	2
53	1	0	0	1	7%	1

Se även nr 10 i Resultat från varje lekplats. Ganska många besöker lekplatser utanför Frändefors; främst 32 och 39, men man besöker dessa lekplatser mindre än en gång i månaden. Många av dem som besöker andra lekplatser har skrivit att de bor utanför tätorten och de besöker aldrig nummer 10. De som besöker nummer 10 besöker däremot bara den. Ett par personer har också skrivit att de leker på skolgården i Frändefors.

Det maximala antalet besökta lekplatser är 2 och medianen 1. Maxfrekvensen är 4 och medianfrekvensen 1.

Siffrorna är låga både när det gäller antal lekplatser/familj och frekvens/familj. Det är ett väntat resultat eftersom det bara finns en lekplats i Frändefors. Många bor utanför Frändefors och besöker aldrig lekplatser eller besöker lekplatser inne i Vänersborg mindre än en gång i månaden.

Hur ofta Frändeforsborna besöker sin närmaste lekplats ser man på raden för lekplats 10 i tabell 11 och antal som har sin närmaste lekplats som favoritlekplats finns på raden för lekplats 10 i tabell 13.

Där ser man också att alla som använder lekplatsen har den som enda favoritlekplats.

Tabell 2b. Orsaker till besök (Frändefors)

Kategori			antal
NÄRA HEMMET			7 50%
NÄRA ELLER PÅ VÄG TILL ANNAT	släktingar		1
	bekanta		1
	skola/dagis		0
	träffa andra /mötesplats		1
	centralt/nära affärer		0
	andra aktiviteter		0
totalt nära annat			3 21%
BRA VÄG DIT	lite trafik		0
	utflykt/promenad	promenad	0
		cykeltur	0
		gångavstånd	0
		cykelavstånd	0
		barnen går dit själva	0
		utflykt	0
	totalt utflykt/promenad		0
	läge/ placering/ tillgänglighet		0
totalt väg			0 0%
MILJÖ/OMGIVNING			4 29%
BRA, ROLIG, TREVLIG UTAN SPECIFICERING	Bra eller bäst	Barnen tycker att den är bra	0
	totalt bra		0
	Rolig	Barnen tycker att den är rolig	0
	totalt rolig		0
	Trevlig		1
Fin			0
totalt			1 7%
UTBUDET	Pulkabacke eller klätterträd		0
	lekredskap	linbana	0
		klätterredskap	0
		rutschbanor	1
		gungor	1
		sand/gräva	0
	totalt lekredskap		1
totalt utbud			3 21%
SKICK/ SKÖTSEL			0 0%
ÖVRIGT	stor		1
	liten		0
	barnen tycker om den		0
	passar olika åldrar		1
	omväxling		0
	bänkar		0
	fikamöjligheter (café/ picknick)		2
	vindskydd		0
	vid passande väder/årstid		0

Närhet eller att lekplatsen är den enda i Frändefors är den vanligaste orsaken. Andelen i kategorierna 'Nära annat' och 'Utbud' ligger ungefär som eller strax under den totala i kommunen. Släktingar, bekanta och att träffa andra barn på lekplatsen är underkategorierna. Ingen har skrivit om promenader/utflykter eller att lekplatsen är i bra skick.

En hög andel har skrivit att miljön/omgivningen är orsak till besöken. Ord som används är trevlig, mysig, och fint belägen. Främst gäller detta lekplats nummer 32. Om man vill se vilka orsaker som hör ihop med vilken lekplats (i de fall det anges) hittar man detta under Resultat från olika lekplatser.

Övriga orsaker är: *"Rymlig. Det finns plats för att fika."*, *"fika och vara tillsammans"* och *"slipper ha gunga hemma"*

Tabell 2 c. Vad barnen brukar göra på lekplatserna

Aktivitet	antal	andel
Gunga	9	64%
Åka Rutschbana	7	50%
Klättra	4	29%
Leka i sandlådan	2	14%
Åka linbana	0	0%
Leka i hus+ leka affär	1+2 (3)	21%
Gungdjur/fjädergungor	1	7%
Åka pulka	0	0%
Utöver lekredskapen	0	0%
Använder allt/det mesta	1	7%

Kommentarer se nummer 10 under resultat från olika lekplatser

Figur 76. Lekplatsen i Frändefors ligger bredvid gångvägen med gräsytor och lite naturmark på andra sidan.

Vargön och Nordkroken

Tabell 3a. Vilka lekplatser de som bor i Vargön och Nordkroken besöker

Lekplats nummer	Antal <1 gång/månad	Antal 1-3 ggr/månad	Antal 4ggr/månad eller oftare	Antal besökare	Andel i Vargön och Nordkroken	Frekvens
I Vargön och Nordkroken						
12	3	2	6	11	18%	31
13	3	3	3	9	15%	21
14	6	2	4	12	20%	26
15	7	4	0	11	18%	15
16	4	11	8	23	38%	58
17	5	1	1	7	11%	11
18	17	6	6	29	48%	53
19	3	1	2	6	10%	13
20	6	8	1	15	25%	26
21	6	1	3	10	16%	20
22	3	0	0	3	5%	3
23	2	1	3	6	10%	16
Utanför Vargön						
obestämd i Blåsut	1			1	2%	1
31	3	0	0	3	5%	3
32	21	10	1	32	52%	45
34	1	0	0	1	2%	1
37	1	0	0	1	2%	1
39	0	1	0	1	2%	2
44	2	0	0	2	3%	2

Många av familjerna i Vargön och Nordkroken besöker nummer 32. Det är fler som besöker 32 än någon av lekplatserna i Vargön. 31 är den näst vanligaste utanför Vargön. I ett enkätsvar stod det "olika lekplatser i Blåsut". De besöktes mindre än en gång i månaden. Det kan vara några av lekplatserna 24-28 men eftersom det inte stod hur många det var räknas svaret här som en lekplats.

Familjerna i Vargön och Nordkroken besöker ett större antal olika lekplatser (3,03 per barn/familj) än genomsnittet för hela kommunen. Många av dessa (1,57 per person) besöks mindre än en gång i månaden varför frekvensen (antalet lekplatsbesök per familj eller barn) inte blir så mycket högre än totalt i kommunen (5,74). Ändå är antalet lekplatser som besöks 4 gånger i månaden (0,63) högre än genomsnittet. Det maximala antalet lekplatser är 9 och medianen 3. Den maximala frekvensen är 16 och medianfrekvensen 5.

Tabell 3 b. Hur ofta Familjer i Vargön och Nordkroken besöker sin närmaste lekplats (sammanställning av lekplatserna 12-23 i tabell 11.)

	antal	aldrig	Andel aldrig	<1	1 till 3	4el mer	andel<1	andel 1-3	andel 4el mer
totalt	64	15	23%	12	12	25	19%	19%	39%

Andelen barn/familjer som besöker sin närmaste lekplats 4 gånger eller mer är högre än totalt i kommunen medan andelen 1-3 gånger i månaden är lägre.

Tabell 3 c. Antal som har sin närmaste lekplats som favoritlekplats (sammanställning av lekplatserna 12-23 i tabell 13).

	Antal som inte besöker någon lekplats alls	Besöker en annan lekplats oftare	Har den närmaste som favorit men besöker minst 2 lika ofta	Besöker 1 annan lekplats lika ofta	Har bara den bara närmaste som favorit
antal	3	16	5	15	25
andel	5%	25%	8%	23%	39%

Trots att man ofta besöker många olika lekplatser ligger Vargön och Nordkroken över genomsnittet i kommunen när det gäller att ha sin närmaste lekplats som ensam favoritlekplats och att bara besöka en annan lekplats lika ofta som sin närmaste, och under genomsnittet när det gäller att besöka minst två andra lekplatser lika ofta. Totalt använder 70% sin närmaste lekplats oftast eller lika ofta som andra, och det är högre än genomsnittet.

Figurerna 77, 78 och 79 visar lekplats nummer 16 där de olika delarna av lekplatsen är utspridda i en park. De som bor nära lekplatsen besöker den ganska ofta men den har inte lika många besökare som nummer 18.

Tabell 3 d. Orsaker till besök (Vargön och Nordkroken)

Kategori			antal
NÄRA HEMMET			48 79%
NÄRA ELLER PÅ VÄG TILL ANNAT	släktingar		8
	bekanta		2
	skola/dagis		6
	träffa andra /mötesplats		1
	centralt/nära affärer		4
	andra aktiviteter		1
totalt nära annat			17 28%
BRA VÄG DIT	lite trafik		3
	utflykt/promenad	promenad	2
		cykeltur	1
		gångavstånd	3
		cykelavstånd	1
		barnen går dit själva	2
		utflykt	3
	totalt utflykt/promenad		9
	läge/ placering/ tillgänglighet		2
totalt väg			12 20%
MILJÖ/OMGIVNING			13 21%
BRA, ROLIG, TREVLIG UTAN SPECIFICERING	Bra eller bäst	Barnen tycker att den är bra	0
	totalt bra		8
	Rolig	Barnen tycker att den är rolig	0
	totalt rolig		4
	Trevlig		1
Fin		0	
totalt			10 16%
UTBUDET	Pulkabacke eller klätterträd		4
	lekredskap	linbana	3
		klätterredskap	1
		rutschbanor	1
		gungor	5
		sand/gräva	0
	totalt lekredskap		5
totalt utbud			13 21%
SKICK/ SKÖTSEL			0 0%
ÖVRIGT	stor		8
	liten		1
	barnen tycker om den		0
	passar olika åldrar		1
	omväxling		2
	bänkar		1
	fikamöjligheter (café/ picknick)		4
	vindskydd		1
	vid passande väder/årstid		0

Närheten till hemmet är den vanligaste orsaken till valet av lekplatser. 79 % har skrivit det och det är högre än i kommunen i genomsnitt.

I kategorin 'Nära eller på väg till annat' ligger man nära genomsnittet. Släktingar och förskolan är de vanligaste underkategorierna. När det gäller kategorin 'Bra väg dit' ligger man lite under genomsnittet medan man ligger något över på 'Miljö/omgivning'. Exempel därifrån är: vackert, vatten, trevlig omgivning, och härlig park att ha picknick i.

Bra och rolig är vanligast bland de ospecificerade uttrycken och gungor, linbana och pulkabacke nämns bland utbudet.

Ingen har svarat bra skick eller skötsel som orsak till besöken.

Bland övriga anledningar är lekplatsens storlek det som nämns oftast. De flesta uppskattar att lekplatsen är stor men en lekplats besöks därför att den är liten och mysig. Fikamöjligheter nämns också flera gånger.

Tabell 3 e. Vad barnen brukar göra på lekplatserna

Aktivitet	antal	andel
Gunga	48	79%
Åka Rutschbana	36	59%
Klättra	24	39%
Leka i sandlådan	18	30%
Åka linbana	8	13%
Leka i hus+ leka affär	6	10%
Gungdjur/fjädergungor	8	13%
Åka pulka	9	15%
Utöver lekredskapen	8	13%
Använder allt/det mesta	5	8%

Vargön och Nordkroken har ungefär lika höga andelar som kommunen totalt när det gäller gungor, rutschbana, sandlåda och linbana. När det gäller klättring i klätterredskap ligger man lägre och det är i stället fler som gungar på fjädergungor, åker pulka eller gör annat utöver att använda lekredskapen. Springa omkring är vanligast, men man klättrar också i träd, leker kurrägömma och går på upptäcktsfärd.

Kommentarer från enkäterna. Föräldrarna i Vargön skrev många och ibland långa kommentarer. Det här är ett urval som gäller Vargöns lekplatser generellt. Kommentarer om Nordkroken och övriga enskilda lekplatser återfinns under respektive lekplats.

"Några av lekplatserna (främst i Vargön) är dåligt underhållna och utbudet av lekredskap är litet."

"Tycker att lekplatserna i Vargön är under all kritik. VBG kommun borde satsa lite där också, se Skräcklan och jämför."

"Lekplatsernas underhåll är dåligt. Lite färg och ny sand skulle nog vara på sin plats-> ökad trivsel. Städa upp lekplatserna på skräp så att inte våra barn skadar sig."

"Undviker sandlådan då det saknas lock/ skydd från kattbajs/kiss. Saknar parkbänk invid lekplatsen som vi föräldrar skulle kunna nyttja! "

"Tråkigt med klotter på rutschkana och liknande. Ofta glasbitar i sanden."

"De flesta kommunala lekplatser i Vargön är ganska dåliga om man har barn i olika åldrar- vilket är brukligt om man har syskon. Så fram för att förbättra de lekplatser vi har!"

"Lekplatserna behöver bli mer inbjudande, med roligare saker. Kanske man kan använda naturmaterial, t.ex. Stubbar eller göra hinderbanor. Bra om man handikappanpassar några lekplatser i varje del av kommunen. Större tillgänglighet."

"Finns inte så gott om bra lekplatser, får ta det bästa av det som bjuds fast man hade önskat bättre"

"I Vargön borde det finnas minst en rejäl lekplats med fler leksaker än gungor och rutschbana. Det mest spännande är ju linbanan! Lektorn o dyl. borde ju kunna finnas!"

"Tycker att det är bra med lekplatser. Barn får lära sig ett samspel med andra barn de inte känner. Tyvärr blir det oftast bara lekplatsen på gården."

"De små lekplatserna är ok för man har inte så stora krav när man går dit. Oftast är det bara roligt för barnen med miljöombyte. "

"Vi är så glada över att bo nära så många roliga lekplatser. Valhallavägen också bra för lite äldre barn men trist läge inne bland husen. Lekplatserna är oftast i bra skick och är något trasigt så lagas det snabbt när någon väl har ringt. "

Figur 80. Kullen på nummer 18 har blivit sönderkörd av mopeder och cyklar, och är ett exempel på slitage och skadegörelse som föräldrarna lägger märke till på lekplatserna.

Tabell 4a. Vilka lekplatser som besöks av familjer i Öxnared, Blåsut och Katrinedal

Lekplats nummer	Antal <1 gång/månad	Antal 1-3 ggr/månad	Antal 4ggr/månad eller oftare	Antal besökare	Andel	Frekvens
I Öxnared, Blåsut och Katrinedal						
24	11	5	5	21	33 %	41
25	1	3	2	6	9%	15
26	13	7	7	27	42%	55
27	14	14	3	31	48%	54
28	18	15	8	41	64%	80
29	1	3	1	5	8%	11
30	3	0	3	6	9%	15
53	0	6	4	10	16%	28
andra områden						
31	5	2	0	7	11%	9
32	26	10	1	37	58%	50
36	1	0	0	1	2%	1
37	1	1	0	2	3%	3
39	3	1	0	4	6%	5
40	0	1	0	1	2%	2
41	1	2	0	3	5%	5

Ganska många lekplatser utanför Blåsut besöks; alla ligger i innerstaden. 32 är den man besöker mest. Det vanligaste är att man besöker lekplatser i andra områden mindre än en gång i månaden men det är också ganska vanligt att besöka dem 1-3 gånger i månaden.

Det här området ligger högre än genomsnittet i kommunen när det gäller antalet lekplatser (3,21) och frekvens/familj (5,94).

Det maximala antalet lekplatser är 7 och medianen 3,21. För frekvensen är medelvärde och medianen (5,94) högre än genomsnittet trots att maxfrekvensen för en familj bara är 12.

Tabell 4 b. Hur ofta Familjer i Öxnared, Blåsut och Katrinedal besöker sin närmaste lekplats (sammanställning av lekplatserna 24-30 och 53 i tabell 11).

	antal	aldrig	Andel aldrig	<1	1 till 3	4el mer	andel<1	andel 1-3	andel 4el mer
totalt	65	10	15%	9	22	24	14%	34%	37%

Andelen familjer som aldrig besöker sin närmaste lekplats är lägre än genomsnittet och andelen som besöker den 1-3 gånger i månaden eller 4 gånger eller mer är högre.

Tabell 4 c. Antal som har sin närmaste lekplats som favoritlekplats (sammanställning av lekplatserna 24-30 och 53 i tabell 13).

	Antal som inte besöker någon lekplats alls	Besöker en annan lekplats oftare	Har den närmaste som favorit men besöker minst 2 lika ofta	Besöker 1 annan lekplats lika ofta	Har bara den närmaste som favorit
antal	1	13	13	14	24
andel	2%	20%	20%	22%	37%

Totalt använder 79% har sin närmaste lekplats som favorit, d.v.s. de besöker den oftare eller lika ofta som andra. Detta område ligger högre än genomsnittet i alla tre kategorierna 2 andra lika ofta, 1 annan lika ofta och ensam favoritlekplats, men störst är skillnaden kategorin 2 andra lika ofta. Man har alltså fler favoritlekplatser tillsammans med den man bor närmast än i övriga kommunen.

Figur 81. Lekplats nummer 28 är den mest besökta lekplatsen i Blåsut. Den ligger vid en gång- och cykelväg och har både linbana och en kulle med en lång rutschbana.

Tabell 4 d. Orsaker till besök (Öxnered, Blåsut och Katrinedal)

Kategori			antal
NÄRA HEMMET			51 80%
NÄRA ELLER PÅ VÄG TILL ANNAT	släktingar		4
	bekanta		7
	skola/dagis		3
	träffa andra /mötesplats		4
	centralt/nära affärer		2
	andra aktiviteter		6
totalt nära annat			20 31%
BRA VÄG DIT	lite trafik		2
	utflykt/promenad	promenad	5
		cykeltur	4
		gångavstånd	7
		cykelavstånd	0
		barnen går dit själva	1
		utflykt	8
	totalt utflykt/promenad		20
	läge/ placering/ tillgänglighet		3
totalt väg			25 39%
MILJÖ/OMGIVNING			12 19%
BRA, ROLIG, TREVLIG UTAN SPECIFICERING	Bra eller bäst	Barnen tycker att den är bra	0
	totalt bra		8
	Rolig	Barnen tycker att den är rolig	4
	totalt rolig		7
	Trevlig		3
Fin		0	
totalt			16 25%
UTBUDET	Pulkabacke eller klätterträd		1
	lekredskap	linbana	2
		klätterredskap	5
		rutschbanor	4
		gungor	4
		sand/gräva	1
	totalt lekredskap		12
totalt utbud			17 27%
SKICK/ SKÖTSEL			0 0%
ÖVRIGT	stor		4
	liten		0
	barnen tycker om den		0
	passar olika åldrar		1
	omväxling		0
	bänkar		0
	fikamöjligheter (café/ picknick)		5
	vindskydd		0
	vid passande väder/årstid		0

Hela 80% anger närheten till hemmet som orsak till valet av lekplatser. Det stämmer bra med att 79% har den närmaste bland sina favoritlekplatser. Man ligger över genomsnittet i flera av kategorierna och det kan bero på att man besöker många olika lekplatser och därför har fler olika svar på frågan om varför man väljer dessa.

I kategorin 'Nära eller på väg till annat' är andelen svar 31 %. Att lekplatsen ligger nära bekanta eller besöks i samband med aktiviteter är vanligare som orsaker än att den ligger nära släktingar.

'Bra väg dit' är en vanlig anledning till att man besöker lekplatser. Området ligger över genomsnittet och det är vanligt med promenader och utflykter. Många uppskattar att lekplatserna ligger på gångavstånd.

Exempel från kategorin 'Miljö/omgivning' är vackert, trevligt, fåglar och fint ställe i skogen.

Bra och rolig är vanliga svar och ganska många uppger att barnen tycker att lekplatsen är rolig.

Bland lekredskapen nämns klätterredskapen oftast; sedan kommer gungor och rutschbanor.

Ingen har nämnt skick eller skötsel som orsak till valet av lekplats.

Bland övriga orsaker är fikamöjligheter och lekplatsens storlek vanligast. I övrigt nämns att det är roligt när tåget åker förbi och att lekplatsen ligger skyddat till.

Tabell 4 e. Vad barnen brukar göra på lekplatserna

Aktivitet	antal	andel
Gunga	51	80%
Åka Rutschbana	40	63%
Klättra	22	34%
Leka i sandlådan	19	30%
Åka linbana	21	33%
Leka i hus+ leka affär	7+2(9)	14%
Gungdjur/fjädergungor	4	6%
Åka pulka	1	2%
Utöver lekredskapen	3	5%
Använder allt/det mesta	4	6%

Området ligger ungefär som kommunens genomsnitt när det gäller vad barnen brukar göra på lekplatserna. Andelen klättring i klätterredskap är lägre och andelen linbaneanvändare är mycket högre. Aktiviteter utöver lekredskapsanvändning och pulkaåkning är *"titta på tåget"*, *"leka kurragömma i skogen"* och *"springa omkring"*. Bland lekredskapen är det några som tycker om cykelkarusellerna som finns på lekplatserna 27 och 30.

Kommentarer generellt om Blåsuts och Öxnereds lekplatser. För lekplatsspecifika kommentarer hänvisas till respektive lekplats.

"De är mycket trevliga samlingsplatser för familjen/familjerna runt omkring"

"Fina & välskötta lekplatser. Brukar hållas efter med klippning av buskar & gräs runt om = bra."

"Vi är väldigt nöjda med att det finns många lekplatser att välja mellan."

"För få och trasiga småbarnsgungor."

"saknar bänkarna, gräs i sandlådan, svårt att gräva o göra sandslott."

"Viktigt att det är rent och snyggt. Inget bajs (katt och hund), fimpas, krossat glas eller annat skräp."

"Tycker att flera av lekplatserna skulle få lite bättre 'aktivitetssaker' bl.a. 2 gungor till småbarn på varje lekplats."

"Fler klätterställningar efterfrågar ofta barnen, medan sandlådor är ointressanta för dem."

"Lekplatserna är dåliga!! Även de nya med konstiga saker för barnen att göra."

"De flesta leksaker (utöver gunga) lämnar för lite för barnens fantasi. Oftast är leken färdig snabbt, men gunga funkar."

"Då vi bor i hus så leker vi mest på tomten och i skogen. Men ibland kan det vara roligt att gå till lekplatsen och det är nog mest för att träffa andra barn och åka rutschkana som vår dotter tycker är superroligt."

Figur 82 och 83. Fler bilder på den populära rutschbanan på nummer 28. Det ser ut som om barn brukar krypa in i buskagen intill, och gräset på vägen upp till rutschbanan är borttrampat.

Innerstaden

Tabell 5 a. Vilka lekplatser som besöks av familjer i innerstaden.

Lekplats nummer	antal <1 gång/månad	Antal 1-3 ggr/månad	Antal 4ggr/månad eller oftare	Antal besökare	Andel av svarande i innerstaden	Frekvens
Inom innerstaden						
31	13	11	4	28	26%	51
32	24	31	17	72	67%	154
33	5	7	1	13	12%	23
34	9	7	3	19	18%	35
35	5	3	2	10	9%	19
36	10	3	1	14	13%	20
37	5	4	2	11	10%	21
38	6	2	3	11	10%	22
39	23	16	13	52	48%	107
40	5	4	0	9	8%	13
41	8	8	4	20	19%	40
I andra områden						
24	0	2	0	2	2%	4
26	1	1	0	2	2%	3
28	1	0	0	1	1%	1
43	1	0	0	1	1%	1
53	0	1	0	1	1%	2

En del av familjerna i Innerstaden besöker lekplatser i Blåsut och Katrinedal. De besöker dessa mindre än en gång i månaden eller 1-3 gånger i månaden.

Villa-/radhus familjerna i innerstaden ligger under genomsnittet i kommunen när det gäller antalet lekplatser som besöks fyra gånger i månaden eller mer (0,39 per familj) och flerfamiljshusen ligger lägre än genomsnittet i kategorin mindre än en gång i månaden (0,81) men högre i kategorin 4 gånger i månaden eller oftare (0,61). Totalt hamnar innerstaden lite under genomsnittet både när det gäller antal lekplatser per barn/familj (2,46) och antalet lekplatsbesök (frekvens) per barn/familj (4,78).

Skillnaderna mellan villor/radhus och flerfamiljshus inte så stora. Båda har maxantalet 5 lekplatser. Medianen är 3 bland villor/radhus, 2 bland flerfamiljshus och 2 totalt. Maxfrekvensen är 14 för alla grupper. Medianfrekvensen är 5 för villor/radhus och flerfamiljshus men 4 totalt. De som inte har angivit bostadstyp räknas med i den totala sammanräkningen och påverkar resultatet eftersom de har ett lågt antal lekplatser per familj och låg frekvens.

Tabell 5 b. Hur ofta familjer i innerstaden besöker sin närmaste lekplats (sammanställning av lekplatserna 31-41 i tabell 11).

	antal	aldrig	Andel aldrig	<1	1 till 3	4el mer	andel<1	andel 1-3	andel 4el mer
<i>Villor/radhus</i>	71	16	23%	19	22	14	27%	31%	20%
<i>flerfamiljshus</i>	40	13	33%	8	8	11	20%	20%	28%
Totalt	118	31	26%	28	32	27	24%	27%	23%

Flerfamiljshusen har större andel som aldrig besöker den närmaste lekplatsen och lägre andel som besöker den 1-3 gånger i månaden än kommunen som helhet. Familjerna i villor och radhus har fler som besöker den närmaste lekplatsen mindre än en gång och 1-3 gånger i månaden än genomsnittet i kommunen men färre som besöker den 4 gånger i månaden eller oftare. Totalt ligger innerstaden högre än genomsnittet i kategorin mindre än en gång i månaden och lägre i kategorin 4 gånger i månaden eller oftare.

Tabell 5c. Antal som har sin närmaste lekplats som favoritlekplats (sammanställning av lekplatserna 31 – 41 i tabell 13).

	Antal som inte besöker någon lekplats alls	Besöker en annan lekplats oftare	Har den närmaste som favorit men besöker minst 2 lika ofta	Besöker 1 annan lekplats lika ofta	Har bara den bara närmaste som favorit
<i>Villor/radhus antal</i>	4	23	9	11	24
<i>andel</i>	6%	32%	13%	15%	34%
<i>Flerfamiljshus antal</i>	1	20	3	6	10
<i>andel</i>	3%	50%	8%	15%	25%
antal	5	45	12	17	39
andel	4%	38%	10%	14%	33%

Andel som har den närmaste som favorit eller bland sina favoriter:

Villor/radhus: 62% Flerfamiljshus: 48% totalt: 57%

Villa- och radhusfamiljerna i innerstaden har sin närmaste lekplats som favorit i ungefär samma utsträckning som kommunen som helhet. Bland flerfamiljshusen är andelen däremot bara 48%. Vid en närmare granskning kommer man fram till att denna låga siffra beror på att många av familjerna bor nära nummer 33 och har nummer 32 som favoritlekplats. Totalt ligger innerstaden över kommunens genomsnitt när det gäller att använda en annan lekplats oftare än sin närmaste och under när det gäller att besöka en annan lekplats lika ofta som den närmaste.

Tabell 5 d. Orsaker till besök (Innerstaden)

Kategori			Villor/ radhus	flerfamiljs hus	totalt
NÄRA HEMMET			49 74%	24 67%	77 71%
NÄRA ELLER PÅ VÄG TILL ANNAT	släktingar		7	1	10
	bekanta		3	2	5
	skola/dagis		2	1	3
	träffa andra /mötesplats		3	2	6
	centralt/nära affärer		2	0	2
	andra aktiviteter		3	3	6
totalt nära annat			19 29%	8 22%	30 28%
BRA VÄG DIT	lite trafik		3	1	4
	utflykt/promenad	promenad	4	5	9
		cykeltur	1	0	3
		gångavstånd	4	0	4
		cykelavstånd	3	0	3
		barnen går dit själva	2	0	2
		utflykt	3	0	3
	totalt utflykt/promenad		15	5	22
	läge/ placering/ tillgänglighet		3	2	5
totalt väg			19 29%	8 22%	29 27%
MILJÖ/OMGIVNING			11 17%	9 25%	21 19%
BRA, ROLIG, TREVLIG UTAN SPECIFICERING	Bra eller bäst		Barnen tycker att den är bra		
	totalt bra		0	0	0
	Rolig		Barnen tycker att den är rolig		
	totalt rolig		7	2	9
	Trevlig		2	0	2
Fin		2	1	3	
		1	0	1	
		1	0	1	
totalt			10 15%	3 8%	14 13%
UTBUDET	Pulkabacke eller klätterträd		4	0	4
	lekredskap	linbana	4	0	4
		klätterredskap	5	0	5
		rutschbanor	4	1	5
		gungor	5	0	5
		sand/gräva	1	0	1
	totalt lekredskap		10	1	11
totalt utbud			22 33%	3 8%	26 24%
SKICK/ SKÖTSEL			5 8%	2 6%	7 6%
ÖVRIGT	stor		5	5	10
	liten		0	0	0
	barnen tycker om den		1	4	5
	passar olika åldrar		4	3	8
	omväxling		2	0	3
	bänkar		1	0	1
	fikamöjligheter (café/ picknick)		1	2	3
	vindskydd		1	1	2
	vid passande väder/årstid		2	1	3

Närheten till hemmet är den vanligaste orsaken till lekplatsvalet även i innerstaden. Det är fler av villa- och radhusfamiljerna som svarar så än av flerfamiljshusfamiljerna. Totalt ligger innerstaden på 71% i denna kategori vilket är en aning över genomsnittet i kommunen.

Flerfamiljshusen ligger lite lägre än kommunen som helhet i kategorin 'Nära eller på väg till annat'. Bland villorna och radhusen är närheten till släktingar den vanligaste underkategorin medan flerfamiljshusen oftare besöker lekplatser i samband med andra aktiviteter, besök hos vänner eller för att träffa andra barn.

I kategorin 'Bra väg dit' ligger innerstaden något över genomsnittet. Andelen är högre bland villor/radhus än bland flerfamiljshus och det är vanligare att villafamiljerna nämner promenader och utflykter.

I kategorin omgivning och miljö ligger innerstaden på samma procentsats som kommunen som helhet, men andelen svar i denna kategori är högre bland flerfamiljshusen än bland villor och radhus. Skillnaden är större i innerstaden än mellan villor/radhus och flerfamiljshus totalt. Exempel på vad som skrivs om omgivningen och miljön:

Villor/radhus : vackert, trevlig miljö, vatten

Flerfamiljshus: fin miljö, trevligt område, natur

I kategorin 'Bra, rolig eller trevlig utan specificering' ligger Innerstaden något under genomsnittet och flerfamiljshusen har lägre andel svar som hamnar där än villor och radhus. Bra är det vanligaste uttrycket i denna kategori.

En mycket högre andel av villorna och radhusen än av flerfamiljshusen anger utbudet som orsak till valet av lekplats. Totalt hamnar innerstaden på samma procentsats som kommunen som helhet.

I kategorin skick och skötsel ligger man något över genomsnittet.

Fler av familjerna som bor i flerfamiljshus än i villor och radhus har angivit att barnen trivs eller tycker om lekplatserna. Totalt är de vanligaste övriga orsakerna att lekplatsen är stor och att man vill ha omväxling.

Tabell 5 e. Vad barnen brukar göra på lekplatserna

Aktivitet	Villor/radhus antal	andel	Flerfamiljshus antal	andel	Totalt antal	andel
Gunga	60	91%	27	75%	90	83%
Åka Rutschbana	43	65%	29	53%	66	61%
Klättra	46	70%	15	42%	65	60%
Leka i sandlådan	24	36%	9	25%	37	34%
Åka linbana	10	15%	3	8%	13	12%
Leka i hus+ leka affär	1+1	3%	3+1	11%	4+2	6%
Gungdjur/fjädergungor	1	2%	1	3%	2	2%
Åka pulka	2	3%	0	0%	2	2%
Utöver lekredskapen	6	9%	4	11%	11	9%
Använder allt/det mesta	2	3%	5	14%	8	7%

Hela 91% av familjerna i villor och radhus i innerstaden har svarat att barnen brukar gunga, men bara 75% av familjerna som bor i flerfamiljshus. Villorna och radhusen har också högre andel än flerfamiljshusen när det gäller användningen av rutschbana, klätterredskap och sandlåda. I alla dessa kategorier ligger villorna och radhusen i innerstaden över genomsnittet i kommunen. Störst är skillnaden när det gäller användning av klätterredskapen (70% jämfört med 45%) Flerfamiljshusen ligger under genomsnittet i de fyra kategorierna men över genomsnittet för flerfamiljshus. Totalt ligger innerstaden över genomsnittet när det gäller klätterredskapen och lite över när det gäller gungor och sandlåda.

En större andel av familjerna i villor och radhus brukar åka linbana medan de som bor i flerfamiljshus oftare svarar att de leker i lekhusen eller använder allt/det mesta på lekplatserna.

Övriga lekredskap som nämns är torn, snurrungor och cykelkarusellen på nummer 37. Förutom att använda lekredskapen brukar man bland annat springa runt, upptäcka eller fika.

Generella kommentarer om lekplatserna i innerstaden

"fler lekplatser i centrala staden, större lekplats"

"Tycker överlag att lekplatserna är i gott skick o att de uppfyller barnens behov. Byts sanden i sandlådorna nån gång med tanke på alla katter som förmodligen gör sina behov där?"

"Viktigt att en stor lekplats som besöks av många underhålls noga. Laga, byta ut, städas. Inhägna gärna. Husdjur bör ej medtagas in på lekplatsen."

"Lekplatserna i VBG kommun är i många fall i behov av upprustning eller utbyggnad eller förflyttning."

"Barnen tycker att lekparkerna har blivit sämre, att dom roliga sakerna har tagits bort, höga rutschkanor, gungbräden, t.ex."

"Att man ser över lekplatserna bättre och byter ut, fixa till de saker som behöver och bygga ut dom för är det många barn så får inte alla plats och bättre sittplats för oss föräldrar där vi kan sitta och fika. Fler papperskorgar."

"Vi har tråkiga lekplatser i Vänersborgs kommun. Bygg större och bättre lekplatser med fler "aktiviteter"."

"Är inte ofta på lekplatser ett par ggr/år. Vår familj föredrar att åka till skogen och aktivera barnen där. Då har ingen förutbestämt vilka aktiviteter det finns, det är oändligt av valmöjligheter."

"Skulle gärna se en lekplats där vi bor (vid Brinketorpet) nybyggt område med massa barn i ålder 0-8 år."

"Säkerhet i första hand. Roligt och spännande med nya saker då det finns möjlighet!"

Onsjö

Tabell 6 a. Vilka lekplatser som Onsjöborna besöker

Lekplats nummer	Antal <1 gång/månad	Antal 1-3 ggr/månad	Antal 4ggr/månad eller oftare	Antal besökare	Andel av svarande i Onsjö	Frekvens
42	0	2	0	2	4%	4
43	6	2	3	11	24%	22
44	11	13	12	36	78%	85
45	3	5	2	10	22%	21
46	4	3	3	10	22%	22
47	7	9	9	25	54%	61
48	4	3	2	9	20%	18
49	5	5	1	11	24%	19
Utanför Onsjö						
28	1	0	0	1	2%	1
31	4	0	0	4	9%	4
32	20	4	1	25	54%	32
37	0	1	0	1	2%	2

I Onsjö är det nummer 44 som har högst frekvens; många besöker den 1-3 gånger i månaden eller 4 gånger i månaden eller oftare. 47 är också ganska välbesökt. 43, 45, 46, 48, och 49 har ungefär lika hög frekvens; runt 20 besök i månaden. Utanför Onsjö är 32 den lekplats man oftast besöker, men ett fåtal går även till andra lekplatser.

Onsjö har ett högre antal lekplatser per barn/familj i alla tre kategorierna (<1 gång/mån, 1-3 ggr/mån och 4 ggr eller fler) än genomsnittet i kommunen. Eftersom man har ett större antal lekplatser som man besöker ofta (0,72) blir också frekvensen per barn/familj högre. Frekvensen (6,37) är högst av alla stadsdelar och man har också den högsta maxfrekvensen (en familj gjorde ungefär 21 besök i månaden på 9 olika lekplatser). Medianen för antalet lekplatser är 3 och medianfrekvensen är 6.

Tabell 6 b. Hur ofta familjer i Onsjö besöker sin närmaste lekplats (sammanställning av lekplatserna 42-49 i tabell 11).

	antal	aldrig	Andel aldrig	<1	1 till 3	4el mer	andel<1	andel 1-3	andel 4el mer
totalt	52	13	25%	8	15	14	15%	29%	27%

När det gäller att besöka sin närmaste lekplats liknar Onsjö siffrorna för kommunen som helhet. Andelen mindre än en gång i månaden är en något lägre och andelen 1-3 gånger i månaden är en aning högre.

Tabell 6 c. Antal som har sin närmaste lekplats som favoritlekplats (sammanställning av lekplatserna 42-49 i tabell 13.)

	Antal som inte besöker någon lekplats alls	Besöker en annan lekplats oftare	Har den närmaste som favorit men besöker minst 2 lika ofta	Besöker 1 annan lekplats lika ofta	Har bara den närmaste som favorit
antal	3	15	10	11	13
andel	6%	29%	19%	21%	25%

Totalt har 65 % av Onsjöborna sin närmaste lekplats som favorit eller bland sina favoriter. Det är likt andelen i kommunen som helhet men Onsjö har en lägre andel som har sin närmaste som ensam favoritlekplats och en högre andel som besöker minst 2 andra lekplatser lika ofta som den närmaste.

Figur 84 och 85. Många av Onsjös lekplatser ligger vid promenadvägar. Till vänster ser man en gångväg vid nummer 49 och nederst omgivningarna runt nummer 47.

Tabell 6 d. Orsaker till besök (Onsjö)

Kategori			antal
NÄRA HEMMET			27 59%
NÄRA ELLER PÅ VÄG TILL ANNAT	släktingar		1
	bekanta		1
	skola/dagis		1
	träffa andra /mötesplats		1
	centralt/nära affärer		0
	andra aktiviteter		1
totalt nära annat			6 13%
BRA VÄG DIT	lite trafik		0
	utflykt/promenad	promenad	4
		cykeltur	0
		gångavstånd	3
		cykelavstånd	1
		barnen går dit själva	0
		utflykt	2
	totalt utflykt/promenad		9
	läge/ placering/ tillgänglighet		1
totalt väg			10 22%
MILJÖ/OMGIVNING			5 11%
BRA, ROLIG, TREVLIG UTAN SPECIFICERING	Bra eller bäst	Barnen tycker att den är bra	1
	totalt bra		4
	Rolig	Barnen tycker att den är rolig	0
	totalt rolig		2
	Trevlig		0
Fin		3	
totalt			7 15%
UTBUDET	Pulkabacke eller klätterträd		0
	lekredskap	linbana	0
		klätterredskap	0
		rutschbanor	2
		gungor	2
		sand/gräva	1
	totalt lekredskap		2
totalt utbud			14 30%
SKICK/ SKÖTSEL			6 13%
ÖVRIGT	stor		3
	liten		0
	barnen tycker om den		0
	passar olika åldrar		0
	omväxling		0
	bänkar		2
	fikamöjligheter (café/ picknick)		3
	vindskydd		0
	vid passande väder/årstid		0

Det är bara 59% av Onsjöborna som har angivit närheten till hemmet som orsak till valet av lekplats. Man ligger också under genomsnittet i kategorierna 'Nära eller på väg till annat' och 'Miljö och omgivning'. Exempel på vad man skriver om omgivningen: fin omgivning, grönska med träd och blommor, vatten och fåglar.

Promenad, gångavstånd, och utflykt är de vanligaste underkategorierna i 'Bra väg dit'. Bland de ospecificerade uttrycken är bra och fin vanligast.

I kategorin 'Utbud' har Onsjö en högre andel svar än kommunen som helhet, men det är inte många som räknar upp speciella lekredskap; ett par familjer nämner gungor och rutschbana.

Onsjöborna svarar i mycket högre grad än andra att valet av lekplats beror på bra skick och skötsel. Fräscht, välskött och gott skick är några exempel.

I övrigt väljs lekplatser som är stora, har bra fikamöjligheter och sittplatser och som är öppna och ljusa.

Tabell 6 e. Vad barnen brukar göra på lekplatserna

Aktivitet	antal	andel
Gunga	40	83%
Åka Rutschbana	37	80%
Klättra	20	43%
Leka i sandlådan	15	33%
Åka linbana	0	0%
Leka i hus+ leka affär	3+8 (11)	24%
Gungdjur/fjädergungor	0	0%
Åka pulka	0	0%
Utöver lekredskapen	5	11%
Använder allt/det mesta	3	7%

En stor andel av barnen i Onsjö tycker om att åka rutschbanor. Det är nästan lika vanligt som att man gungar och man ligger högt över genomsnittet i kommunen (80% jämfört med 60%). Även gungor och sandlåda ligger lite över genomsnittet. Att ingen brukar åka linbana är inte konstigt eftersom det inte finns några sådana i Onsjö. Många tycker om att leka affär eller kiosk i de små husen. Där har man också en högre andel än genomsnittet. Aktiviteter utöver lek med redskapen är bland annat: *"Leka, träffa andra kompisar", "Springa på öppna ytor ex fotboll, jaga" och "Flyga med drake på gräsmattan i anslutning till lekplatsen"*.

Kommentarer

"Kul med många lekplatser i närområdet men tråkigt att dom är dåligt skötta, ogräset växer överallt, gungor som sitter dåligt m.m."

"Vill gärna se att olika lekplatser kan konkurrera med varandra, olika, variation. Lekstuga med olika former. Gärna lekplatser för lite större barn, för tioåringar."

"Det vore bra om lekplatserna var lite mer anpassade till mindre barn såsom 1-2 år"

"Många gungor + babygungor."

"Det är väldigt bra med gräsmatta och sand på lekplatser. Ibland tar vi med oss saft och bullar och sitter på en filt."

"De flesta lekplatserna är så lika, gungdjur, rutschkana, sandlåda. Om man går ut 4ggr i veckan till olika lekplatser så leker barnen samma sak, sandlåda, gunga, klättra."

"Saknas vettig belysning på de flesta lekplatser. Hösten är ju väldigt mörk. Papperskorgar bör finnas."

"Vi har lekplats på gården där vi bor, Arrendegatan, så barnen leker oftast där. Annars är lekplatserna jättebra"

"Önskar fler 'handikappanpassade lekplatser' med golv för rullstol och gunga för de barn som inte sitter så bra. Kanske göra en gunghästanordning för barn som har svårt att sitta och gå"

"Lekplatserna på Onsjo används väldigt mkt! Var rädd om dem och vårda väl!"

Figur 86. Många tycker om öppna ytor vid lekplatserna som här vid nummer 43.

Barnunderlaget

Antal barn 0-12 år totalt i kommunen: 5006 st.

Antal barn 0-12 år som bor inom 200 m från lekplats	1499
Antal barn 0-12 år som bor inom 500 m från lekplats	3499
I tätort	3495
Ej i tätort	4
Antal barn 0-12 år som har mer än 500 m till närmaste lekplats	1507
I tätort	581
Ej i tätort	926

Antal barn 0-5 år totalt i kommunen: 2186 st.

Antal barn 0-5 år som bor inom 100m från lekplats: 207 st.

Tabell 7. Barnfördelningen i de olika orter och stadsdelar som har lekplatser

Ort	Antal invånare totalt	Antal barn 0-12 år	Andel barn 0-12 år	Barn 0- 12 år inom 500m från lekplats	Andel barn 0-12 inom 500 m	Antal barn 0-12 över 500m	Antal lek- platser i området	Antal barn per lekplats	Antal barn 0-5 år	Barn 0- 5 år inom 100 m från lekplats	Andel barn 0-5 år inom 100 m
Brålanda	1635	202	12%	202	100%	0	7	29	91	19	21%
Frändefors	572	105	18%	77	73%	28	1	105	46	4	9%
<i>Nordkroken</i>	<i>751</i>	<i>155</i>	<i>21%</i>	<i>152</i>	<i>98%</i>	<i>3</i>	<i>1</i>	<i>155</i>	<i>81</i>	<i>10</i>	<i>12%</i>
<i>Vargön</i>	<i>3695</i>	<i>686</i>	<i>19%</i>	<i>640</i>	<i>93%</i>	<i>46</i>	<i>11</i>	<i>62</i>	<i>293</i>	<i>72</i>	<i>25%</i>
Vargön + nordkroken	4446	841	19%	792	94%	49	12	70	374	82	22%
Blåsut +Öxnered	2800	521	19%	501	96%	20	7	74	194	24	12%
Katrinedal	145	62	43%	62	100%	0	1	62	39	0	0%
<i>Holmängen</i>	<i>199</i>	<i>94</i>	<i>47%</i>	<i>58</i>	<i>62%</i>	<i>36</i>	<i>0</i>		<i>49</i>	<i>0</i>	<i>0%</i>
<i>Centrum</i>	<i>790</i>	<i>136</i>	<i>17%</i>	<i>129</i>	<i>95%</i>	<i>7</i>	<i>0</i>		<i>71</i>	<i>0</i>	<i>0%</i>
<i>Nordstan</i>	<i>990</i>	<i>178</i>	<i>18%</i>	<i>178</i>	<i>100%</i>	<i>0</i>	<i>3</i>	<i>59</i>	<i>88</i>	<i>18</i>	<i>20%</i>
Totalt norr om jvg	1979	408	21%	365	89%	43	3	136	208	18	9%
Söder om jvg	3609	653	18%	469	72%	184	5	131	300	14	5%
Söder om Gropbrovägen	4097	649	16%	490	76%	159	3	216	279	18	6%
Totalt innerstaden	9685	1710	18%	1324	77%	386	11	155	787	50	6%
Onsjö	2606	505	19%	498	99%	7	8	63	208	25	12%
Grunnebo	97	14	14%	12	86%	2	1	14	5	2	40%
Väne-Ryr	104	15	14%	14	93%	1	1	15	2	0	0%
Hol	92	11	12%	13	100%	0	1	11	6	1	17%

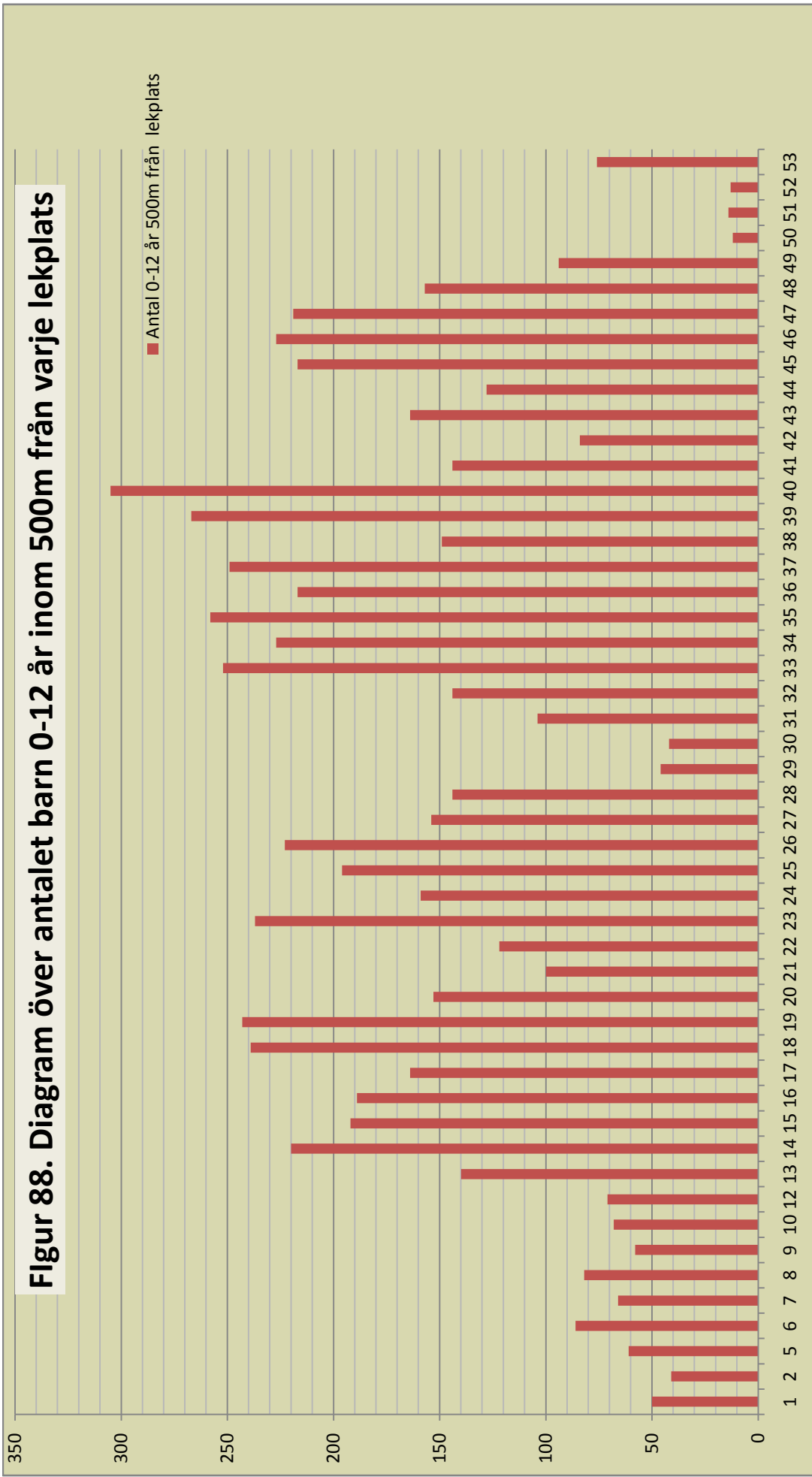
Tabell 8. Barnfördelningen runt varje lekplats. Se även figur 87 och 88.

NR	Antal barn 0-12 år som bor inom 200m från lekplatsen	Antal barn 0-12 år 500m som bor inom från lekplatsen	Antal barn 0-5 år som bor inom 100m från lekplats
1	23	50	4
2	12	41	3
5	7	61	0
6	14	86	3
7	19	66	4
8	37	82	1
9	22	58	1
10	23	68	4
12	30	71	7
13	73	140	5
14	18	220	7
15	50	192	7
16	41	189	4
17	30	164	5
18	37	239	2
19	51	243	2
20	40	153	5
21	26	100	8
22	26	122	9
23	29	237	4
24	29	159	5
25	38	196	5
26	53	223	6
27	25	154	2
28	26	144	2
29	13	46	1
30	13	42	2
31	15	104	0
32	28	144	2
33	78	252	16
34	44	227	4
35	33	258	3
36	4	217	0
37	51	249	7
38	37	149	7
39	48	267	2
40	53	305	7
41	38	144	2
42	13	84	0
43	30	164	6
44	20	128	0
45	59	217	0
46	47	227	4
47	30	219	5
48	28	157	3
49	41	94	4
50	12	12	4
51	4	14	0
52	8	13	2
53	29	76	0

Figur 87. Diagram över barn som bor nära lekplatserna

■ Antal 0-12 år 200m från lekplats
■ Antal 0-5 år 100m från lekplats

Innerstaden delades här upp i olika områden eftersom järnvägen och Gropbrovägen kan ses som barriärer för barnen och det kan även vara intressant att jämföra hur lekplatsutbudet ser ut i olika områden inne i staden. Nummer 38 ligger i spetsen där järnvägen och Gropbrovägen närmar sig varandra varför även barn söder om Gropbrovägen kan ha nära till den om de bara kan eller får ta sig över den trafikerade vägen.

Lekplatserna är inte jämnt fördelade över de olika stadsdelarna och orterna. Brålanda är den av de större orterna som har det lägsta antalet barn per lekplats och alla inne i tätorten bor inom 500 meter från närmaste lekplats. Detta avstånd kan dock vara lite missvisande eftersom både väg och järnväg skär genom samhället och kan utgöra barriärer. Brålanda är också den ort där barnen utgör den lägsta andelen av invånarantalet. Andelen barn ligger annars runt 20% men Holmängen och Katrinedal har mycket högre andel barn. På Holmängen är det en stor del av barnen som har längre än 500 meter till lekplatsen, men i övrigt verkar den norra delen av staden ha nära till lekplatserna. I Frändefors bor också en förhållandevis hög andel långt ifrån lekplatsen. Det största antalet barn som har långt till närmaste lekplats finns i innerstaden mellan järnvägen och Gropbrovägen och söder om Gropbrovägen. Där har man också det största antalet barn per lekplats. Nummer 38 ligger i spetsen där järnvägen och Gropbrovägen närmar sig varandra varför även barn söder om Gropbrovägen kan ha nära till den om de bara kan eller får ta sig över den trafikerade vägen.

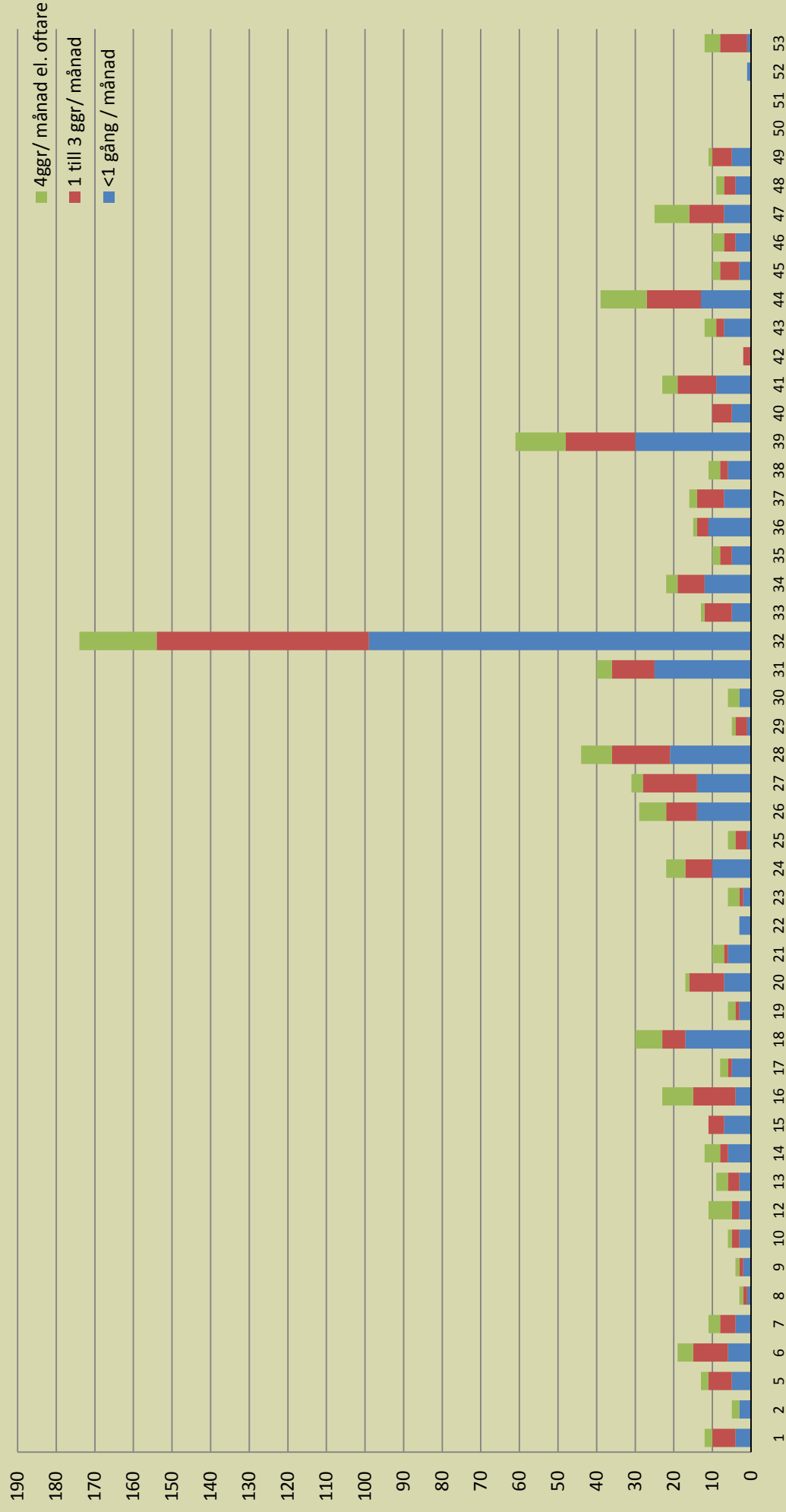
Figur 89. Både enkätsvaren och den demografiska undersökningen visar att det bor många barn i närheten av den här lekplatsen (nummer 33).

Besöksfrekvens enligt enkätundersökningen

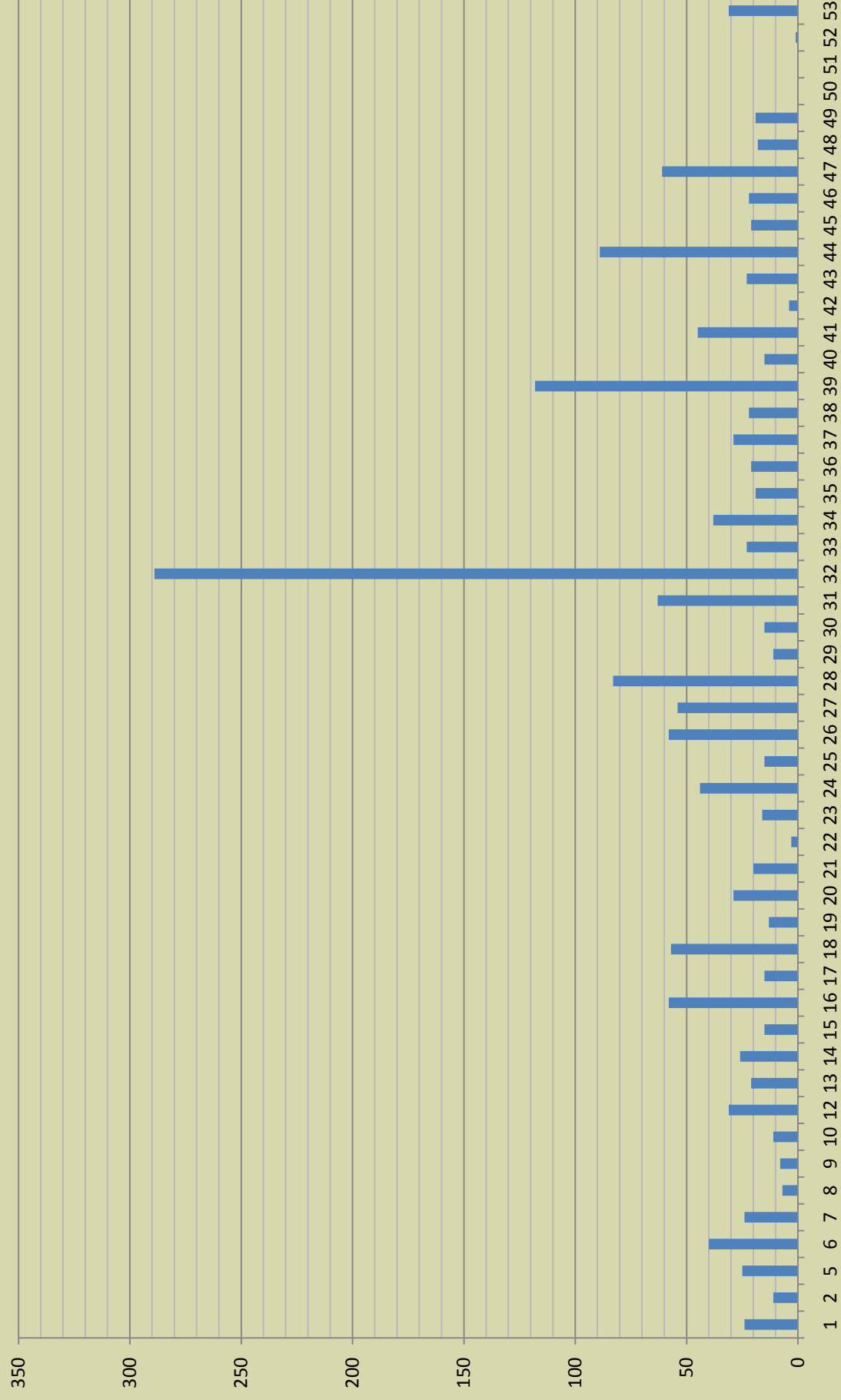
Tabell 9. Antal besökare per lekplats enligt enkätsvaren

Lekplats nr	<1 gång / månad	1 till 3 ggr/ månad	4ggr/ månad el. oftare	Antal besökare	frekvens
1	4	6	2	12	24
2	3	0	2	5	11
5	5	6	2	13	25
6	6	9	4	19	40
7	4	4	3	11	24
8	1	1	1	3	7
9	2	1	1	4	8
10	3	2	1	6	11
12	3	2	6	11	31
13	3	3	3	9	21
14	6	2	4	12	26
15	7	4	0	11	15
16	4	11	8	23	58
17	5	1	2	8	15
18	17	6	7	30	57
19	3	1	2	6	13
20	7	9	1	17	29
21	6	1	3	10	20
22	3	0	0	3	3
23	2	1	3	6	16
24	10	7	5	22	44
25	1	3	2	6	15
26	14	8	7	29	58
27	14	14	3	31	54
28	21	15	8	44	83
29	1	3	1	5	11
30	3	0	3	6	15
31	25	11	4	40	63
32	99	55	20	174	289
33	5	7	1	13	23
34	12	7	3	22	38
35	5	3	2	10	19
36	11	3	1	15	21
37	7	7	2	16	29
38	6	2	3	11	22
39	30	18	13	61	118
40	5	5	0	10	15
41	9	10	4	23	45
42	0	2	0	2	4
43	7	2	3	12	23
44	13	14	12	39	89
45	3	5	2	10	21
46	4	3	3	10	22
47	7	9	9	25	61
48	4	3	2	9	18
49	5	5	1	11	19
50	0	0	0	0	0
51	0	0	0	0	0
52	1	0	0	1	1
53	1	7	4	12	31

Figur 90. Diagram över antalet besökare

Flgur 91. Diagram över frekvensen (ungefärligt antal besök/ månad)

Tabell 9 är en sammanställning av hur många av de svarande som har angivit att de går till lekplatsen mindre än 1, 1-3 och 4 eller fler gånger i månaden. Det totala antalet besökare är det antal personer som har angivit att de besöker lekplatsen någon gång. Frekvensuppskattningen är ungefärlig. För att det ska bli ett högre besökstal för de lekplatser som besökarna använder ofta har svaren i de olika kategorierna (mindre än 1, 1-3 och 4 eller fler) multipliceras med faktorerna 1, 2 och 4. Detta kanske inte ger ett rättvisande resultat eftersom siffran 1 för färre än 1 besök i månaden är i överkant medan 4 för 4 eller fler är i underkant. Vissa lekplatser som används oftare av färre barn får fler besök jämfört med de andra lekplatserna än om man räknar antalet besökare. Det gäller till exempel lekplatserna 44 och 16. 31 och 18 är exempel på lekplatser som ganska många använder sällan.

Tabell 10. Antal lekplatser som de svarande har uppgivit att de använder

	Antal lekplatser <1 gång/mån	Antal lekplatser 1-3 ggr/mån	Antal lekplatser 4 ggr/mån eller oftare	Antal lekplatser totalt	Ungefärlig frekvens
<i>Villor/radhus- antal lekplatser</i>	360	245	132	737	1378
<i>Per barn/familj (264 svar)</i>	1,36	0,93	0,5	2,79	5,22
<i>Flerfamiljshus- antal lekplatser</i>	56	48	32	136	280
<i>Per barn/familj (57 svar)</i>	0,98	0,84	0,56	2,39	4,91
Totalt - antal lekplatser	419	300	173	892	1711
Per barn/familj (331 svar)	1,27	0,91	0,52	2,69	5,17

Det lägsta antalet lekplatser är 0 (7 % av svaren), högsta 9 (1 %) och medianen är 3. Högsta ungefärliga antalet lekplatsbesök i månaden (frekvens) för en familj är 21. Medianen är 5.

Figur 92. Lekplatsen vid Skräcklan, nummer 32, är den mest besökta lekplatsen i kommunen.

Tabell 11. Hur ofta den närmaste lekplatsen besöks

Lekplats nr	totalt närmast	aldrig	Andel aldrig	<1gång/månad	1-3 ggr/månad	4ggr eller oftare	Andel <1 gång	Andel 1-3ggr	Andel 4ggr eller mer
1	4	0	0%	0	2	2	0%	50%	50%
2	10	6	60%	2	0	2	20%	0%	20%
5	1	0	0%	1	0	0	100%	0%	0%
6	2	1	50%	0	0	1	0%	0%	50%
7	3	0	0%	0	1	2	0%	33%	67%
8	3	2	67%	0	0	1	0%	0%	33%
9	2	0	0%	0	1	1	0%	50%	50%
10	14	8	57%	3	2	1	21%	14%	7%
12	11	0	0%	3	2	6	27%	18%	55%
13	2	0	0%	0	0	2	0%	0%	100%
14	4	2	50%	1	0	1	25%	0%	25%
15	2	0	0%	1	1	0	50%	50%	0%
16	12	2	17%	1	3	6	8%	25%	50%
17	2	0	0%	2	0	0	100%	0%	0%
18	5	0	0%	1	2	2	20%	40%	40%
19	3	0	0%	0	1	2	0%	33%	67%
20	5	1	20%	2	2	0	40%	40%	0%
21	8	4	50%	0	1	3	0%	13%	38%
22	3	3	100%	0	0	0	0%	0%	0%
23	7	3	43%	1	0	3	14%	0%	43%
24	5	0	0%	0	1	4	0%	20%	80%
25	2	0	0%	0	0	2	0%	0%	100%
26	9	1	11%	1	4	3	11%	44%	33%
27	13	3	23%	4	5	1	31%	38%	8%
28	18	1	6%	4	6	7	22%	33%	39%
29	3	2	67%	0	0	1	0%	0%	33%
30	6	3	50%	0	0	3	0%	0%	50%
31	4	1	25%	1	0	2	25%	0%	50%
32	12	1	8%	2	3	6	17%	25%	50%
33	17	7	41%	4	5	1	24%	29%	6%
34	10	0	0%	3	5	2	30%	50%	20%
35	9	6	67%	2	1	0	22%	11%	0%
36	6	3	50%	2	1	0	33%	17%	0%
37	4	1	25%	0	1	2	0%	25%	50%
38	7	1	14%	3	0	3	43%	0%	43%
39	26	2	8%	6	10	8	23%	38%	31%
40	6	2	33%	2	2	0	33%	33%	0%
41	17	7	41%	3	4	3	18%	24%	18%
42	2	1	50%	0	1	0	0%	50%	0%
43	9	4	44%	2	1	1	22%	11%	11%
44	13	0	0%	2	5	6	15%	38%	46%
45	5	3	60%	1	1	0	20%	20%	0%
46	11	5	45%	2	1	3	18%	9%	27%
47	6	0	0%	0	3	2	0%	50%	33%
48	1	0	0%	0	0	1	0%	0%	100%
49	5	0	0%	1	3	1	20%	60%	20%
50	0	0	-	0	0	0	-	-	-
51	0	0	-	0	0	0	-	-	-
52	1	0	0%	1	0	0	100%	0%	0%
53	9	0	0%	0	6	3	0%	67%	33%
Av alla		86	25%	64	87	100	19%	26%	29%

När det handlade om antalet besök kunde vi se att familjerna i genomsnitt hade fler lekplatser som de besökte sällan än ofta. I tabellerna över hur man använder sin närmaste lekplats är förhållandet däremot det motsatta: det är sammanlagt något fler som besöker den närmaste lekplatsen ofta än sällan. Tendensen är lite tydligare bland familjer som bor i villor än ibland dem som bor i flerfamiljshus. Totalt är den en fjärdedel av de svarande som inte använder sin närmaste lekplats alls. De flesta går till en annan lekplats i stället; som framkommit tidigare var det bara 7 % (5 % av dem som angivit närmaste lekplats) av de svarande som inte använde någon av lekplatserna.

Figur 93 och 94. Lekplats nummer 18 (till vänster) är den lekplats i Vargön som har flest besökare. Nummer 44 (till höger) är Onsjös mest besökta lekplats och många är där fyra gånger i månaden eller oftare.

En tydligare bild av hur långt barnen/familjerna rör sig för att besöka olika lekplatser får man i nedanstående tabell: tabell 12. Den visar vilka lekplatser familjerna besöker indelat efter vilken lekplats de bor närmast. Varje cell visar antalet besökare utan indelning i hur ofta de besöker lekplatserna. Det har heller inte gjorts någon uppdelning i villor respektive flerfamiljshus. Observera också att de som bor nära flera lekplatser har kommit med flera gånger och tabellen är därför inte summeringsbar i vertikalled. Det totala antalet besökare för varje lekplats hittar man i stället i tabell 9. Tabellen läses enligt följande exempel:

I horisontalled: Av dem som bor närmast nummer 1 besöker 4 st nummer 1, 4 st nummer 5, 4 st nummer 6 och 2 st nummer 7. I vertikalled: Av dem som besöker lekplats nummer 2 bor 4 st närmast nummer 2 och 1 närmast nummer 9.

Tabell 12. De lekplatser familjerna besöker indelat efter vilken lekplats de bor närmast. Besöker -> Bor närmast (nedåt)

lekplats	1	2	5	6	7	8	9	10	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	
1	4		4	4	2																																														
2	2	4	1	5	2																								1																						
5			1	1	1																																														
6				1	1																													1																	
7	2		2	3	3		1																																												
8	1		3	2	1	1	1																																												
9	1	1	1	2	1	1	2																																												
10						1		6																					4							2												1			
12									11	6	3		3		1	1													7					1		1															
13										2	1	1	1																																						
14											2	2	2		1																																				
15											2	2	2																																						
16											3	5	10	2	6		1												5		1					2															
17										1	1	2	1	2	1	1	2	1	1											1																					
18													3	1	5	1		1	1										2																						
19											1				2	3	3																																		
20											1				4	1	4	2												2																					
21													1		3		3	4	1										1	5																					
22															2		2	2											1	3																					
23													1	2	5		2				4								1	5																					
24																						5	2	3		4				1																					
25																						1	2	2	1					1																					
26																						5	2	8	4	7		1	2	5		1			1			1													
27																								6	10	11	1		9						1																1
28																						6		10	9	17		1	1	11				1			2														
29																									2	1	1	1	1	2																					
30																						2			2	1	3	3		3																					
31																													3	4	1						2		1												
32																								1				5	11	2	1	1																			
33																												8	17	9	2	1					3														
34																												4	10		10	3			3		2		1												
35																													9	1	3	3			2		1														
36																													1	3					3			3													
37																						1							2			2	1	1	3		1														
38																													3						2		6	5			3										
39																												4	10		1		6	2	4	24	3	3													
40																													3				1	3		4	5	4	4												
41																						1		1		1			3	7				2	1		12	2	10										1		
42																													1	1										1	1	1			1						
43																													1	5		1								1	5	8	1		7	1					
44																																																			

Antal

1- 3

4- 6

7- 9

10- 12

>12

De flesta använder lekplatser som ligger nära den de bor närmast. Man håller sig mest inom sin egen stadsdel och går inte hur långt som helst inom denna heller. Till exempel är det få av dem som bor i norra delen av Vargön som besöker lekplatserna i södra delen; nästan ingen går över järnvägen för att besöka lekplatserna längst i söder (trots att Vargöns egentliga centrum med affärer ligger där). Fler rör sig över järnvägen åt andra hållet, men de flesta går inte längre upp än till nummer 18 och i något enstaka fall nummer 16. Lekplatser som ligger i mitten av orterna eller stadsdelarna och nås av besökare från flera kanter har ett större antal besökare totalt. Exempel på det är nummer 6, 18 och 44. Ofta ligger lekplatserna närmast de lekplatser som har angränsande nummer, och då syns mönstret tydligt i tabellen, men det är inte alltid det stämmer. Nummer 38 ligger till exempel närmare 36 än 37 och närmare 40 än 39.

Det stora undantaget är nummer 32 som besöks av barn från alla orter och stadsdelar. Många tar en promenad eller gör en cykelutflykt dit. (Se nummer 32 under Resultat från olika lekplatser) Några som bor utanför Vänersborg besöker lekplatser (nummer 32) när de har åkt in till centrum för att handla. Nummer 31 passeras också i samband med promenader och vid besök på badplatsen intill.

I övrigt är det väldigt få som besöker lekplatser utanför den egna orten eller stadsdelen. De som gör det har ofta angivit som orsak att lekplatsen ligger nära släktingar eller vänner, eller också besöker de lekplatsen i samband med någon aktivitet.

Nummer 39 har ganska hög frekvens, men i den här tabellen ser man att de flesta av besökarna bor i närheten eller runt de närmaste lekplatserna (38, 40 och 41). Det är få som kommer från norra delen av staden och ännu färre från andra orter och stadsdelar. Den har inte samma "dragningskraft" som 32 utan verkar mer fungera som en lokal samlingspunkt, men som sådan kan den vara bra eftersom det enligt befolkningsundersökningen bor många barn i dessa områden.

Tabell 13 visar hur många som har sin närmaste lekplats som 'favoritlekplats', det vill säga den lekplats som de besöker oftast (oavsett hur ofta). Många använder flera lekplatser lika ofta. Antalet favoritlekplatser varierar men har i tabellen begränsats till ensam favorit (ingen annan lekplats besöks lika ofta eller oftare, delad med 1 (man använder en annan lekplats lika ofta men inte oftare) samt delad med 2 eller fler (man besöker minst 2 andra lekplatser lika ofta men inte oftare). Där anges också hur många som hellre går till en annan lekplats än sin närmaste och hur många som inte besöker någon lekplats alls.

Exempel 1: En familj som bor närmast nummer 33 besöker lekplats 33 mindre än en gång i månaden och 32 mer än fyra gånger i månaden. 32 räknas då som favoritlekplats och svaret hamnar i kategorin 'annan oftare' i tabellen.

Exempel 2: En familj som bor nära nummer 24 besöker 28 1-3 gånger i månaden och nummer 24 och 26 fyra gånger i månaden eller oftare. 26 och 24 är favoritlekplatser. Familjen har alltså sin närmaste lekplats som favoritlekplats men besöker en annan lekplats lika ofta.

Exempel 3: En familj bor närmast nummer 10 och besöker den mindre än en gång i månaden. Eftersom man inte besöker någon annan lekplats blir nummer 10 'ensam favoritlekplats'.

Tabell 13. Hur många av familjerna som har den närmaste lekplatsen som favoritlekplats

Lekplats nr	totalt närmast	Antal av dessa som inte besöker någon lekplats alls	Besöker en annan lekplats oftare	Har den närmaste som favorit men besöker minst 2 lika ofta	Besöker 1 annan lekplats lika ofta	Har bara den bara närmaste som favorit	Andel favorit totalt (ensam eller lika ofta)
1	4	0	0	1	2	1	100%
2	10	2	6	0	0	2	20%
5	1	0	1	0	0	0	0%
6	2	0	1	0	1	0	50%
7	3	0	0	0	1	2	100%
8	3	0	2	0	0	1	33%
9	2	0	0	0	1	1	100%
10	14	3	5	0	0	6	43%
12	11	0	1	1	2	7	91%
13	2	0	0	0	1	1	100%
14	4	2	0	0	1	1	50%
15	2	0	0	0	2	0	100%
16	12	0	2	0	3	7	83%
17	2	0	2	0	0	0	0%
18	5	0	0	0	2	3	100%
19	3	0	0	1	2	0	100%
20	5	0	1	2	1	1	80%
21	8	1	3	0	1	3	50%
22	3	0	3	0	0	0	0%
23	7	0	4	1	0	2	43%
24	5	0	0	1	2	2	100%
25	2	0	0	1	1	0	100%
26	9	0	3	1	2	3	67%
27	13	0	5	4	2	2	62%
28	18	1	0	4	5	8	94%
29	3	0	2	0	0	1	33%
30	6	0	3	0	0	3	50%
31	4	0	2	0	0	2	50%
32	12	1	0	0	2	9	92%
33	17	0	13	4	0	0	24%
34	10	0	3	2	3	2	70%
35	9	0	8	0	1	0	11%
36	6	1	2	0	3	0	50%
37	4	0	1	0	2	1	75%
38	7	0	3	1	0	3	57%
39	26	1	2	0	4	19	88%
40	6	0	3	2	1	0	50%
41	17	2	8	3	1	3	41%
42	2	0	1	0	1	0	50%
43	9	0	6	2	1	0	33%
44	13	0	0	2	4	7	100%
45	5	1	3	0	0	1	20%
46	11	2	3	3	1	2	55%
47	6	0	0	2	2	2	100%
48	1	0	0	0	1	0	100%
49	5	0	2	1	1	1	60%
50	0	0	0	0	0	0	-
51	0	0	0	0	0	0	-
52	1	0	0	1	0	0	100%
53	9	0	0	2	2	5	100%
Av alla		5%	31%	12%	18%	34%	64%

Anledningar till besök

Här kommer en sammanställning över svaren på frågan om varför man besöker en viss lekplats. Några gav generella svar medan andra angav olika anledningar för olika lekplatser. Både de generella och platsspecifika svaren räknas med här men det går inte att se av tabellen vilka lekplatser det gäller. Det ser man i stället under respektive lekplats där många av svaren som angår just den lekplatsen finns citerade.

Gränserna mellan de olika kategorierna är svåra att dra eftersom mycket hänger ihop och flyter in i vartannat. Ofta måste en uppdelning ske mitt i en mening för att delarna ska passa in i kategorierna. Jag har försökt att inte sönderhacka svaren så att betydelsen försvinner. Det totala antalet svar i varje kategori är ingen summering av underkategorierna utan anger hur många som har svarat något som hör till den övergripande kategorin; samma enkät kan innehålla svar i olika underkategorier; till exempel kan man besöka en lekplats som ligger nära släktingar och en annan på väg till affären. Svaren har delats in i följande kategorier:

NÄRA HEMMET: Alla som har svarat att lekplatsen ligger nära eller närmast bostaden.

NÄRA ELLER PÅ VÄG TILL ANNAT: Här hamnar alla som har svarat att lekplatsen ligger nära släktingar och vänner eller passeras på väg någon annanstans; till exempel dagis eller affärer, samt sådana som besöker lekplatser i samband med någon aktivitet i närheten. Hit räknas även mer oregelbundna aktiviteter som bad på närliggande badplats (vid nummer 31) och möten med andra barn och föräldrar på lekplatsen. Andra svar som har varit för få för att få en egen underkategori räknas med i sammanställningen; till exempel att lekplatsen passeras på väg till bilen eller ligger nära tomten där man håller på att bygga hus. Det fanns också sådana som skrev att de brukade vara i närheten av lekplatsen men som inte förklarade varför.

BRA VÄG DIT: Hit förs alla svar som handlar om promenader, utflykter och trafiksäkerhet men även mer allmänna svar om läge/placering och tillgänglighet. Läge är ett svårtolkat ord som kan innebära både miljön runt omkring och placering i förhållande till annat. Svar som "Bra gångavstånd" kan i och för sig höra ihop med att lekplatsen ligger nära men kan också innebära att man vill gå iväg en bit för att få en promenad. De som har delat upp svaren på olika lekplatser kan ibland ha angivit en lekplats som nära hemmet och en annan som man promenerar eller gör en cykelutflykt till. När ordet utflykt nämns blir det tydligare att man går lite längre. När man skriver att barnen går själva till lekplatsen handlar det ofta om en närliggande lekplats, men det hänger också ihop med trafik och lämplig gångväg och därför förs det hit. Om det framgår tydligt i samma svar att lekplatsen ligger nära hemmet räknas det förstås med i den kategorin också.

MILJÖ/ OMGIVNING: Svar som beskriver hur omgivningen påverkar valet av lekplats. Här handlar det inte om trafik eller avstånd utan mer om hur det ser ut runt lekplatsen. Svar som handlar om att det är en vacker plats att göra en utflykt till eller liknande hamnar både här och i utflyktskategorin. Svar om att det är vackert eller mysigt förs hit om det framgår tydligt att det är miljön det handlar om. Svaren var svåra att dela in i underkategorier men här är några av de vanligaste miljöbeskrivningarna:

Villor/radhus: trevligt, fint, vackert, mysigt, vatten, fåglar, grönska, skog, lugn och ro

Flerfamiljshus: trevligt, fint, naturskönt

BRA, ROLIG ELLER TREVLIG UTAN SPECIFICERING: Detta är en sammanställning av de svar där orden bra, rolig, trevlig och fin har varit svårtolkade. Det är inte en summering av alla svar som nämner dessa ord, så att de tas ut ur sitt sammanhang, utan bara de svar där det inte framgår vad som gör lekplatsen bra, rolig, trevlig eller fin. En fin lekplats kan till exempel antingen vara välskött eller ha en fin omgivning. För att minska övertolkning av svaren har denna kategori skapats, men det betyder inte att de här svaren inte kan analyseras. Sådana här korta positiva kommentarer kan vara mycket talande. Ibland står det inte bara bra utan "våldigt bra" eller "bäst" och ofta finns det utropstecken efter svaret. Det visar att man uppskattar lekplatsen. De här kommentarerna kommer till sin rätt när de citeras under respektive lekplats så att man kan se vilka lekplatser som är omtyckta. Några har skrivit att det är barnen själva som tycker att lekplatsen är bra eller rolig. Det kanske är ett litet förtydligande, men det är ändå så likt de andra svaren bra respektive rolig att det hamnar som underkategorier till dessa.

UTBUDET: Många har skrivit att lekplatsen har ett bra utbud eller bra lekredskap. Ibland har man med exempel på olika lekredskap som man uppskattar. Element som används till lek men som inte direkt är lekredskap, som pulkabacke och i några fall träd att klättra i, hamnar i en underkategori och de olika lekredskapen i en annan.

SKICK/SKÖTSEL: Ibland anges bra skötsel eller hela lekredskap som anledningar till att man besöker lekplatsen. Här är några exempel:

Villor/radhus: fräscht och välskött, hela saker

Flerfamiljshus: fräscht, helt och rent

ÖVRIGT: Olika svar som är svåra att placera in i någon kategori. Den vanligaste övriga anledningen till att man besöker en viss lekplats är att den är stor, men i något fall besöks en lekplats på grund av att den är liten. Att barnen tycker om lekplatsen eller att den passar olika åldrar är också ganska vanligt. Vissa lekplatser som besöks sällan väljs därför att man vill ha omväxling till de lekplatser man brukar besöka. Många nämnde också sittplatser och möjlighet att fika (picknick eller på café). (Om picknicken nämns i samband med utflykt eller omgivning hamnar svaret i dessa kategorier också.) Några valde vindskyddade lekplatser vid blåsig väder, och även några andra styrde sina lekplatsbesök efter väder och årstid. Bland de svar som var för få för att få en egen underkategori kan nämnas att det är roligt att titta på tåget som åker förbi, att lekplatsen är lugn och trygg, funktionsduglighet, struktur och lämplighet och att man slipper ha gunga hemma. Det är också en fördel om lekplatsen inte ligger intill bostäder så att barnen slipper störa. Parkeringsplatser och toalett är bra om man bor långt ifrån lekplatsen.

Figur 95 och 96.

Olika fikamöjligheter i anslutning till lekplatserna. Till vänster "Skräcklestugan" och till höger Katrinedal (nummer 53).

Tabell 13. Orsaker till valet av lekplats.

Kategori			villor/radhus	flerfamiljshus	sammanlagt
NÄRA HEMMET			182 69%	37 65%	225 68%
NÄRA ELLER PÅ VÄG TILL ANNAT	släktingar		28	1	32
	bekanta		17	2	19
	skola/dagis		11	2	13
	träffa andra /mötesplats		10	2	13
	centralt/nära affärer		12	0	12
	andra aktiviteter		11	3	14
	totalt nära annat			77 29%	8 14%
BRA VÄG DIT	lite trafik		9	2	11
	utflykt/promenad	promenad	18	5	23
		cykeltur	6	0	8
		gångavstånd	13	2	16
		cykelavstånd	4	0	5
		barnen går dit själva	4	0	4
		utflykt	15	1	16
	totalt utflykt/promenad		57	9	69
	läge/ placering/ tillgänglighet		6	3	10
	totalt väg			63 24%	11 19%
MILJÖ/OMGIVNING			48 18%	13 23%	64 19%
BRA, ROLIG, TREVLIG UTAN	Bra eller bäst totalt bra	Barnen tycker att den är bra	2	0	2
			26	6	33
SPECIFICERING	Rolig totalt rolig Trevlig Fin	Barnen tycker att den är rolig	7	0	7
			12	1	13
			6	1	7
			5	0	5
totalt			48 18%	6 11%	55 17%
UTBUDET	Pulkabacke eller klätterträd		9	0	9
	lekredskap	linbana	10	0	11
		klätterredskap	13	0	13
		rutschbanor	12	1	13
		gungor	17	0	17
		sand/gräva	3	0	3
		totalt lekredskap	31	1	33
	totalt utbud			68 26%	7 12%
SKICK/ SKÖTSEL			10 4%	3 5%	13 4%
ÖVRIGT	stor		25	6	31
	liten		1	0	1
	barnen tycker om den		4	4	8
	passar olika åldrar		7	3	11
	omväxling		8	1	9
	bänkar		6	0	6
	fikamöjligheter (café/ picknick)		17	2	19
	vindskydd		3	0	3
	vid passande väder/årstid		3	1	4

Närheten till hemmet är den vanligaste orsaken till att man väljer en viss lekplats.

Lekplatsbesök i samband med besök hos släktingar och vänner eller aktiviteter verkar vara vanligare bland familjer som bor i villa eller radhus än bland dem som bor i flerfamiljshus. Bland familjerna i villor och radhus är besök på lekplatser nära släktingar den allra vanligaste underkategorin och vänner den näst vanligaste medan de få av flerfamiljshusfamiljerna som har svarat inom denna kategori oftare använder lekplatser i samband med andra aktiviteter.

Figur 97. Den här badplatsen ligger precis intill lekplats nummer 31. Dessutom går ett promenadstråk förbi lekplatsen.

När det gäller kategorierna bra väg dit och miljö/omgivning är skillnaderna inte så stora mellan villor/radhus och flerfamiljshus. Båda kategorierna ligger runt 20%. Andelen svar i kategorin bra väg dit är något högre bland familjerna i villor och radhus medan de som bor i flerfamiljshus har något högre andel svar i kategorin miljö och omgivning. Båda grupperna har ganska många svar i underkategorierna gångavstånd och promenader, men villorna har oftare svarat att de gör utflykter.

Bland de ospecificerade orden bra, rolig, trevlig eller fin är bra det vanligaste både bland villor och bland flerfamiljshus. Trevlig är ett vanligare svar bland villorna än bland flerfamiljshusen.

Utbudet på lekplatserna nämns oftare av familjer som bor i villa/radhus än av dem som bor i flerfamiljshus. Precis som när det gäller kategorin nära eller på väg till annat, har familjerna i villor/radhus över dubbelt så hög andel svar. Det är nästan bara familjerna i villor/radhus som nämner pulkabackar, klätterträd och olika exempel på lekredskap. Nästan hälften av familjerna i villor/radhus som har kommit med i denna kategori har räknat upp olika lekredskap, och det som nämns oftast är gungor. Sedan kommer olika typer av klätterredskap, rutschbanor och linbana medan bara två av de svarande har räknat upp sandlådor och en skrivit att det är kul att gräva. De som bor i flerfamiljshus har svarat mer allmänt att det är bra utbud eller bra saker. Att gungor är en så vanlig anledning till att man väljer en viss lekplats kanske kan vara lite förvånande med tanke på att gungor finns på så gott som alla lekplatser (inte på nummer 6). I några fall framgår det att gungorna på en viss lekplats skiljer sig från vanliga gungor; man har skrivit snurrunga, rolig gunga eller lämplig gunga. Resultaten om vilka lekredskap som gör att man väljer en viss lekplats kan jämföras med svaren på frågan om vad barnen brukar göra på lekplatsen.

I kategorin skick/ skötsel märks inga tydliga skillnader mellan villor/radhus och flerfamiljshus. Båda grupperna har svarat att lekplatsen är fräsch och att sakerna är hela.

Figur 98. Den omtyckta lekplatsen 'Sirius', nummer 39, har såväl stora ytor som pulkabacke och klätternät.

Att lekplatsen är stor är en ungefär lika vanlig orsak bland villor/ radhus och flerfamiljshus. Att man anger att barnen tycker om lekplatsen eller trivs där är vanligare bland familjer som bor i flerfamiljshus. Däremot har de som bor i villor/radhus ibland skrivit att barnen tycker att lekplatsen är bra eller rolig. Fikamöjligheter och sittplatser som orsak till lekplatsvalet är vanligare bland familjer som bor i villa/radhus än bland flerfamiljshusfamiljerna som inte alls nämner bänkar.

Skillnaderna mellan olika områden är ofta större än mellan villor/radhus och flerfamiljshus. Orsakerna varierar beroende på vilka lekplatser det handlar om.

Figur 99. Lekplatsen på Skräcklan ligger i en stor park och har utsikt över Vänern.

Vad barnen brukar göra på lekplatserna

Frågan var ställd så att man skulle nämna något som barnen brukade göra på lekplatserna och resultatet ska inte tolkas som allt som barnen gör utan det som de oftast brukar göra eller som det som föräldrarna först kommer att tänka på. De flesta som svarade på den här frågan gav exempel på olika lekredskap. Det fanns inga alternativ i enkäten, men väldigt många har ändå räknat upp ungefär samma lekredskap:

Tabell 15. Vad barnen brukar göra på lekplatserna

Aktivitet	Villor/radhus	andel	Flerfamiljshus	andel	Totalt	andel
Gunga	210	80%	44	77%	261	79%
Åka Rutschbana	163	62%	31	44%	200	60%
Klättra	121	46%	22	39%	148	45%
Leka i sandlådan	81	31%	17	30%	105	31%
Åka linbana	43	16%	4	7%	48	15%
Leka i hus+ leka affär	18 + 15 (33)	13%	3+3 (6)	11%	21+19 (40)	12%
Gungdjur/fjädergungor	14	5%	2	4%	17	5%
Åka pulka	11	4%	0	0%	11	3%
Utöver lekredskapen	18	7%	8	14%	27	8%
Använder allt/det mesta	16	6%	8	14%	25	8%

Aktiviteten att gunga kan möjligen någon gång avse andra typer av gungredskap än vanliga gungor, men förs ihop med gungor om det inte har angivits att det är fråga om till exempel gungdjur, gungbräda eller snurrunga. Klättring skrevs vanligtvis inte ensamt utan tillsammans med det redskap som användes, till exempel klätterställning, nät, torn eller hus. Några av klätterredskapen på nummer 39 verkar vara populära.

Sandlådorna används inte så mycket med tanke på att de finns vid nästan alla lekplatser. Ett par av föräldrarna skrev särskilt att de inte använde sandlådorna.

Figurer 100 och 101. 'Leka i sanden' behöver kanske inte alltid betyda att man använder sandlådan. Flickan till vänster gräver i sanden under lekredskapet på lekplatsen i Katrinedal. Det händer också att man ritar figurer i sanden som någon hade gjort på lekplats 21 (högra bilden).

27 stycken tog upp aktiviteter utöver lekredskapen. Detta var något vanligare (högre andel) bland familjer i flerfamiljshus. Aktiviteter som nämndes utöver lekredskapen var bland annat:

Villor/radhus: Springa omkring, springa uppför kullar, leka kurragegemma mellan träden, klättra i träd, hoppa, leka med drake, spela fotboll och cykla.

Flerfamiljshus: Samla pinnar, gå med dockvagn, leka med andra barn, cykla, springa och leka tafatt.

Fika var också något som räknades upp bland sådant man brukar göra på lekplatserna.

Lekredskap som också dök upp i några av enkätsvaren var cykelkarusell, tåg och gungbräda. Det förekommer också att barnen tycker om att *"hoppa från taket på rutschkanan"*, balansera och *"leka med hissanordningar i ställningar"* eller, som samma sak beskrivs i en annan enkät, *"Låtsas att tornet är ett sjörövarskepp och att han hissar upp guld och skatter."*

Figur 102 (vänster). Cykelkaruseller finns på lekplatserna 27, 30, 37 (bilden) och 50. Figur 103 (den högra bilden) visar en hissanordning. De nämns i några enkätsvar. Den här finns på lekplats nummer 30.

Figur 104. Linbanor är omttyckta i de områden där de finns. Blåsut och Brålanda har flera linbanor. Här är linbanan på lekplats nummer 7.

En del skrev att barnen använde allt eller det mesta på lekplatsen

Förskolor

Tabell 16 a. Hur ofta de olika lekplatserna besöks av förskolor

Lekplats nr	< 1 gång/månad	1 till 3 ggr/månad	4ggr el fler/månad	Antal besökande förskoleavdelningar	Ungefärlig frekvens
1	1	0	0	1	1
2	0	0	0	0	0
5	2	1	0	3	4
6	3	0	0	3	3
7	0	0	0	0	0
8	0	0	0	0	0
9	0	0	0	0	0
10	4	0	0	4	4
12	0	1	0	1	2
13	0	0	0	0	0
14	0	0	0	0	0
15	0	0	0	0	0
16	1	0	0	1	1
17	1	1	0	2	3
18	1	1	0	2	3
19	1	0	0	1	1
20	0	1	0	1	2
21	1	0	0	1	1
22	2	0	0	2	2
23	0	0	0	0	0
24	0	0	0	0	0
25	0	0	0	0	0
26	1	0	0	1	1
27	1	0	0	1	1
28	1	0	0	1	1
29	0	0	0	0	0
30	0	0	0	0	0
31	2	0	0	2	2
32	6	2	0	8	10
33	1	0	0	1	1
34	1	1	0	2	3
35	2	0	0	2	2
36	4	1	0	5	6
37	0	0	0	0	0
38	0	0	0	0	0
39	5	0	1	6	9
40	1	0	0	1	1
41	0	0	0	0	0
42	0	0	0	0	0
43	0	0	0	0	0
44	2	3	0	5	8
45	1	0	0	1	1
46	0	0	0	0	0
47	1	1	0	2	3
48	0	0	0	0	0
49	1	0	0	1	1
50	0	0	0	0	0
51	0	0	0	0	0
52	0	0	0	0	0
53	0	0	0	0	0

Totalt svarade 34 förskoleavdelningar på enkäten. Antalet i alla sammanställningar i det här avsnittet avser antalet svar. Om man vill veta antalet barn kan man multiplicera med 16 som är ett genomsnittligt antal barn per avdelning. Detta kan dock ge ett osäkert resultat dels därför att antalet barn per avdelning varierar och dels därför att alla avdelningar inte svarat och vissa förskolor kan ha skickat in ett gemensamt svar.

Nummer 32 är den mest besökta även bland förskolorna men den sticker inte ut lika mycket som bland familjerna.

I Brålanda är nummer 5 och 6 de mest besökta. En avdelning besöker även nummer 1 ibland.

I Frändefors svarade fyra av fem avdelningar; alla besöker lekplatsen men de är där mindre än en gång i månaden.

Förskolan i Nordkroken (Mörtvägen) besöker lekplatsen i Nordkroken 1-3 gånger i månaden. I Vargön sprider förskolorna mer ut sina lekplatsbesök; flest besökare har nummer 18, 17 och 22 men även 20, 16, 19 och 21 används. Nummer 22, som nästan ingen av familjerna svarade att de besökte, hör alltså till de mest populära bland förskolorna.

I Blåsut besöks nummer 26,27 och 28 (alla tre sällan) medan Öxnereds förskola har svarat att de inte brukar besöka någon lekplats alls.

I innerstaden besöks nummer 32 av de förskolor som ligger i norra och västra delarna (nära nummer 33, 34 och 35) men inte av dem som ligger närmare lekplatserna 36 och 39. Lekplats nummer 36 besöks av förskolor både från områdena runt 34/35 och av dem som ligger söder om lekplatsen (36/39/40). Nummer 39 besöks mycket av dem som ligger nära den eller närmare nummer 36, men inte av några andra. En avdelning har svarat att de är där fyra gånger i månaden eller mer; det är den enda svaret där någon lekplats besöks så ofta. Övriga lekplatser i innerstaden som får besök av förskolegrupper är nummer 31,34 och 35 (två förskoleavdelningar var) samt 33 och 40(en avdelning var).

På Onsjö är nummer 44 mest använd. Flera av förskolorna är där 1-3 gånger i månaden. Näst mest besöks är nummer 47 och sedan kommer 45 och 49 som besöks mindre än en gång i månaden av en avdelning var. Onsjö är den stadsdel där resultaten från förskoleenkäterna påminner mest om resultatet från föräldrarna. De flesta förskolor besöker lekplatser mindre än en gång i månaden, och de flesta har bara en eller ibland två lekplatser som man brukar gå till. Det är kanske inte så underligt eftersom de flesta förskolor har egna gårdar att vara på. Kanske man i stället bör uppmärksamma det faktum att så många av förskolorna faktiskt besöker lekplatser; alla avdelningar utom en svarade att de brukade gå till lekplatser, och när det gäller antalet lekplatser som man besöker mindre än en gång i månaden har förskolorna ett högre genomsnitt än familjerna. Eftersom förskolegrupperna går med många barn till lekplatserna kan de vara en viktig användargrupp även om de är där mindre än en gång i månaden.

Tabell 16 b. Hur ofta förskoleavdelningarna besöker den lekplats som ligger närmast förskolan

lekplats	Antal närmast	aldrig	andel	<1 gång/månad	1-3 ggr/månad	4 ggr/månad eller oftare	andel<1	andel 1-3	andel 4 eller mer
Av alla		8	22%	19	8	1	53%	22%	3%

I motsats till föräldrarna är det vanligast att förskolorna besöker även den närmaste lekplatsen mindre än en gång i månaden. Trots detta besöker förskolorna den närmaste lekplatsen oftare än de andra; kategorin mindre än en gång i månaden dominerar inte lika mycket när det gäller den närmaste som när det gäller besök på alla lekplatser.

Tabell 16 c. Hur många av förskoleavdelningarna som har sin närmaste lekplats som favoritlekplats.

lekplats	Antal närmast	Antal som inte besöker någon lekplats alls	Besöker en annan lekplats oftare	Har den närmaste som favorit men besöker minst 2 lika ofta	Besöker 1 annan lekplats lika ofta	Har bara den närmaste som favorit
totalt		1	8	6	6	13
andel		3%	22%	17%	17%	42%

De förskolor som besöker en annan lekplats oftare än den närmaste ligger ofta i närheten av nummer 35 eller nummer 33 (båda de avdelningar som har angivit nummer 33 som närmaste lekplats besöker nummer 32 i stället). Den förskola som har angivit nummer 22 som den närmaste ligger inte nära 22 utan ute på landet och besöker ingen annan av kommunens lekplatser än nummer 32. Nummer 10, 39 och 44 är ensamma favoriter hos flera av förskoleavdelningarna. Nummer 10 i Frändefors är den som det största antalet förskoleavdelningar har som ensam favorit eftersom de inte besöker någon annan lekplats än den.

76 % av förskoleavdelningarna besöker sin närmaste lekplats oftast eller lika ofta som någon annan. Motsvarande siffra hos familjerna var 64 % En stor andel har den närmaste som ensam favoritlekplats (besöker ingen annan lika ofta); 42 % jämfört med 34 % bland familjerna. Att döma av dessa siffror ser det ut som om närheten till lekplatsen har ännu större betydelse för förskolor än för än för familjer. Vad förskoleavdelningarna själva anser om den saken ser man i nedanstående tabell.

Tabell 16 d. Orsaker till besök

Kategori			antal
NÄRA FÖRSKOLAN			21 62%
NÄRA ELLER PÅ VÄG TILL ANNAT			
	andra aktiviteter		1
totalt nära annat			1 3%
BRA VÄG DIT	lite trafik		4
	utflykt/promenad	promenad	3
		cykeltur	0
		gångavstånd	3
		cykelavstånd	0
		barnen går dit själva	0
		utflykt	3
		totalt utflykt/promenad	13
	läge/ placering/ tillgänglighet		1
totalt väg			15 44%
MILJÖ/OMGIVNING			5 15%
BRA, ROLIG, TREVLIG UTAN SPECIFICERING	Bra eller bäst	Barnen tycker att den är bra	0
	totalt bra		0
	Rolig	Barnen tycker att den är rolig	0
	totalt rolig		4
	Trevlig		3
	Fin		0
totalt			6 18%
UTBUDET	Pulkabacke eller klätterträd		3
	lekredskap	linbana	0
		klätterredskap	2
		rutschbanor	1
		gungor	0
		sand/gräva	0
		totalt lekredskap	2
totalt utbud			10 56%
SKICK/ SKÖTSEL			0 0%
ÖVRIGT	stor		1
	liten		0
	barnen tycker om den		0
	passar olika åldrar		0
	omväxling		7 (21%)
	bänkar		0
	fikamöjligheter (café/ picknick)		0
	vindskydd		0
	vid passande väder/årstid		1

De två första kategorierna har ändrats för att bättre passa till förskolornas förutsättningar. Nära hemmet har ändrats till 'Nära förskolan' och i kategorin 'Nära eller på väg till annat' har de flesta av underkategorierna tagits bort. De andra kategorierna har behållits som de är, trots att det inte är några svar i vissa av dem, för att lättare kunna jämföras med svaren från familjerna.

I kategorin 'Nära eller på väg till annat' finns bara ett svar; det är förskolan i Mulltorp (långt utanför tätorterna) som skriver att de har besökt Skräcklan (32) *"När vi har varit på platsen av andra anledningar"*.

I kategorin 'Bra väg dit' är det däremot många svar. Fyra av förskoleavdelningarna väljer lekplatser där man slipper, eller nästan slipper, korsa bilvägar medan en skriver att de brukar *"träna på att gå i trafiken"* i samband med lekplatsbesöket. Utflykt och gångavstånd är vanligt bland de övriga underkategorierna. Totalt har 44 % ett svar inom kategorin 'Bra väg dit'. Motsvarande andel bland familjerna är 24%.

Svar som handlar om miljön och omgivningen är *"fint område"*, *"32 med fint läge. 44 naturområde"*, *"att det finns en skogsdunge i närheten"* och att man kan mata fåglarna.

Till skillnad från familjerna är det ingen som bara har skrivit 'bra' om lekplatsen men 'rolig' och 'trevlig' är ganska vanliga svar.

Många av förskoleavdelningarna har skrivit att utbudet är en orsak till valet av lekplats, men det är inte så många som nämner särskilda lekredskap; bara två har gjort det. Pulkabacke och bra klätterredskap verkar uppskattade av förskolorna. Däremot är det inte någon som nämner gungor som orsak till valet av lekplats. Flera skriver att det finns andra lekredskap på lekplatsen än man har på förskolegården, och det kan vara förklaringen till att ingen nämner gungor, i många fall finns det nog fler gungor på förskolegården än på lekplatsen. Att gungorna inte är själva orsaken till att förskoleavdelningen väljer en viss lekplats betyder dock inte att barnen inte brukar gunga när de är där vilket framkommer i nästa tabell.

Ingen har skrivit att de väljer lekplats på grund av skick eller skötsel. Bara en har skrivit att de väljer lekplatsen på grund av att den är stor. Det är lite förvånande med tanke på att förskolorna nästan alltid väljer de större lekplatserna i sitt område. Ett vanligt svar är att man vill ha omväxling vilket 21 % har svarat. Det är inte riktigt jämförbart med familjernas svar eftersom förskoleavdelningarna har avsett omväxling till sin vardagsmiljö, förskolegården, medan familjerna avser omväxling till de andra lekplatserna och därför har en lägre andel svar. I övrigt väljer förskolorna lekplatser där de har överblick; till exempel tycker en avdelning att buskarna på nummer 22 ger bra koll. På nummer 5 anser man också att man har bra överblick.

Figur 105. Lekplats 36 verkar ligga bra placerad för att bli besökt av förskolor från olika delar av innerstaden. Den har stora ytor runtomkring och har dessutom en kulle och en skogsdunge.

Figur 106. Lekplats 22 verkar att döma av enkätsvaren vara mer omtyckt av förskolor än av familjer. Förskolorna anser bland annat att de omgivande buskarna gör att man kan ha uppsikt över barnen.

Tabell 15 e. Vad barnen brukar göra på lekplatsen

Aktivitet	antal	andel
Gunga	22	65%
Åka Rutschbana	17	50%
Klättra	22	65%
Leka i sandlådan	7	21%
Åka linbana	2	6%
Leka i hus+ leka affär	1+2	9%
Gungdjur/fjädergungor	4	12%
Åka pulka	3	9%
Utöver lekredskapen	10	29%
Använder allt/det mesta	2	6%

Det är vanligt att förskolebarnen använder gungorna när de är på lekplatsbesök med förskolan men andelen är inte lika hög som hos familjerna. Klättring i olika redskap och på lekhusets tak är däremot ett vanligare svar hos förskolorna än hos föräldrarna. Några tycker också om att gunga gungbräda eller krypa i tunnlar. Pulkaåkning och andra aktiviteter utöver lekredskapen är vanligare hos förskolorna. Springa upp och rulla nedför kullar eller stenblock, fika, leka i buskage och plocka med pinnar är några exempel. En avdelning skriver att det är mycket spring- och rörelselekar utan lekredskap och en annan nämner 'ta' och kurragömma.

Generella kommentarer från förskolorna (övriga kommentarer - se under respektive lekplats)

"Vi går ibland med hela barngruppen (21st) och då krävs bra gångväg. Lugnt runtomkring lekplatsen. Ej risk för tåg eller bilar."

"Dåligt att staket tas bort runt gungor; gör staketet större i stället!!"

"Vi saknar papperskorgar på några av lekplatserna. Vi saknar klätterställningar och staket."

"I närheten av vår förskola finns inte så många kommunala lekplatser som vi får vara på. De flesta är privata."

"Lekplatserna har blivit tråkigare på Onsjö. Många barnfamiljer går till förskolorna och leker på kvällar och helger."

"Vi går hellre till skogen för barnen har mer att leka med där."

"Använder oss av naturen i stället för lekplatser."

"Vi har en bra utegård på förskolan och naturen in på knutarna så vi har inget behov av att gå till någon lekplats."

"Vi går ofta på utflykt 2 gång/v till ett skogsparti. Annars leker barnen ofta, varje dag, ute på 'våran' stora gård här på förskolan."

"Vistas mer i naturen och i icke iordningställda lekmiljöer. Använder oftare Thn:s lekplatser pga att vi oftare besöker staden. Använder grillplatser och andra iordningställda ytor som lekplats ofta i VBg:s kommun, (Ex Bergagården och andra bergsplatser.)"

Dagmammor som lekplatsanvändare

Sammanfattning av intervjuer

En grupp med fyra dagmammor har en lokal i bostadsområdet Flanaden. Tillsammans har de 24 dagbarn. Bostadsrättsföreningen har gjort i ordning tre nya lekplatser i Flanaden och därför är man mest där. Dessa lekplatser är mycket välbesökta; inte bara av boende i området utan även av förskolor i närheten. De allmänna lekplatserna besöktes mer tidigare när man inte hade fått de nya lekplatserna. Då besökte man oftast 39 eller 36. Dagmammorna går ibland på utflykt till Holmängen (ett naturområde norr om järnvägen) och grillar nere vid vattnet. Ibland besöker de lekplats 36 men leker då mest i skogen runt omkring och inte så mycket på själva lekplatsen; de tycker att den skulle behöva lite nya lekredskap eftersom det bara finns gungor, små mopeder och ett litet torn. De går till nummer 36 eller 39 ungefär två gånger i månaden och någon enstaka gång till 35. Däremot går de aldrig till Skräcklan eftersom det inte finns tid till det. Barnen tycker om att gunga och klättra i klätterträd. Tornet på 39 är också populärt eftersom många av barnen i gruppen är lite äldre och det är mest pojkar. På dagarna ser de mycket sällan föräldrar med barn ute på lekplatserna utan mest förskolor på utflykt.

En annan grupp dagmammor har sin lokal i Mariedal. De är tre stycken och har fjorton dagbarn i åldrarna ett till sex år. De går till Sirius (nummer 39) 2-3 gånger i veckan och till nummer 41 en gång i veckan eller varannan vecka. De väljer dessa lekplatser därför att de ligger nära och är ganska bra anpassade till barnens åldrar. De sköts också om bra och har bra lekmateriel. Sirius är anpassat för olika åldrar. Barnen leker sandlekar, gungar i gungor och gungbräda och klättrar i klätterställning och i nätet. De stora bollplanerna passar bra när man leker olika lekar. På 41 leker barnen i gungor och sandlåda. Linbanan används av de lite större barnen, från fem år och uppåt. De besöker lekplatserna under hela året. På vintern är 39 bra med sin stora kulle. På 39 ser de ibland lediga mammor med barn och förskolor. På eftermiddagarna och ibland på förmiddagarna kommer även fritidsbarn dit. Lekplatserna sköts bra men ibland kan det vara en del skadegörelse.

Gruppintervju med parkarbetarna som sköter lekplatserna 12-53

Parkarbetarna börjar med att prata om nummer 35 där de inte brukar se några barn. De är där ganska ofta och sköter om grusvägen. Det växer ogräs överallt på marken, till och med under gungorna, vilket de ser som ett tecken på att nötningen är liten. En av dem säger att han ofta passerar lekplatsen vid alla tider på dagen men han har aldrig sett några barn. En annan parkarbetare säger att han såg en mamma med ett barn där för några år sedan. De anser också att 38 är lite använd och växer igen. Däremot brukar det vara barn vid linbanan på nummer 34. På 36 är det en del folk och även ibland på 'Tranan', nummer 37, där det bor ganska många barn. Lekplatsen på Skräcklan, 32, används mycket under hela året medan 31, som ligger nära en badplats, används mycket på sommaren men nästan inte alls på vintern. 33 är mer svårbedömd. Det är mycket slitage och nötning på lekredskapen men det växer ändå ogräs på marken.

Nummer 41 har stor yta men de brukar inte se så många föräldrar med barn där. Däremot ser de en del dagmammor som går dit med sina dagbarn på dagarna. På nummer 40 ser de nästan aldrig någon medan det brukar vara mycket folk på 'Sirius', nummer 39.

När det gäller lekplatserna i Blåsut och Öxnered anser parkarbetarna att det är många barn på 'Sjövik', nummer 28. På 24 är det "rätt mycket" och "ganska mycket" på 26. 27 används ibland. De har sett att dagis brukar gå dit. Nummer 25 används inte mycket och 29 beskrivs som "dödfödd". Nummer 30 har lite högre frekvens. I Katrinedal tycker de inte att det brukar vara så många men de vet att det bor många barn där och att de boende vill att man ska göra lekplatsen större inför utbyggnaden av bostadsområdet.

På Onsjö används 'Åbon', nummer 44, mest. På 42 är det aldrig någon. Nummer 46 växer igen och verkar inte heller så mycket använd. Nummer 45 är på väg att försvinna. Nummer 43 och 48 anser de också vara dåligt använda medan 47 är "hyfsat frekvent".

I Vargön används nummer 18 mycket och det är även en del på nummer 16. Nummer 20 är inte så använd men det kan vara en del ungdomar vid linbanan. 22 och 23 är dåligt besökta. Nummer 14 verkar de inte komma ihåg så bra och kan inte säga så mycket om. Lekplatsen i Nordkroken tycker de är dåligt besökt.

Lekplatsen i Hol används en del eftersom det bor ganska många barn där. I Grunnebo och Väne Ryr ser de inte många barn men de är inte heller där så ofta. I Väne Ryr har man ett avtal med de boende om att de ska hjälpa till med skötseln.

Det är ganska mycket skadegörelse på lekplatserna och värst är det på de lekplatser som används mest. Det är vanligt med klotter och ofta går gungorna sönder; bland annat på grund av att hundar biter i dem. Skräcklan och Sirius är de lekplatser som oftast utsätts för klotter. Besvärligast att sköta är de stora grusytorna som bland annat finns på 44, 35 och 28.

Andra ställen att leka på

22 (8%) av familjerna som bor i villa eller radhus och två (4%) av familjerna i flerfamiljshus har inte fyllt i någon av de allmänna lekplatserna. Bland villorna är den allra vanligaste orsaken att man bor utanför tätorterna. Här är några exempel:

"Har ej tillgång till lekplats då vi bor utanför samhället."

"Vi bor ute på landet och har aldrig besökt någon av de aktuella lekplatserna."

"Vi bor ca 1 mil utanför Frändefors och besöker därför ingen av angivna lekplatser."

"Åker ej till lekplatser i Vänersborg."

"Vi bor utanför Brålanda"

Det är också några som svarar att de bor i radhus- eller kedjehusområden där det finns en gemensam lekplats på området

"Bostadsrättsföreningen där vi bor har egna lekplatser som våra barn går till."

Något som man ganska ofta ser när man går runt i villaområden är lekredskap i trädgårdarna, men att döma av enkätsvaren behöver inte detta innebära att man inte besöker lekplatser. Ett par av dem som aldrig besöker lekplatser på grund av att de bor långt ifrån tätorterna har även skrivit att de har egna lekredskap hemma men det är bara en enda av de svarande som nämner de egna lekredskapen som en direkt anledning till att inte besöka lekplatser:

"Har skapat en egen lekplats med gunga, rutschbana, klätterställning & hydda i vår egen trädgård. Besöker ytterst sällan lekplatserna pga. detta."

De få av flerfamiljshusfamiljerna som inte använder allmänna lekplatser leker på bostadsgården

"Bor på Björkholmsgatan privat lekplats och är mest där"

"Hon leker på gårdens lekplats och på hennes förskolas lekplats. Hon kryper fortfarande, därför håller vi oss än så länge nära hemmet."

Av dem som har fyllt i att de använder de allmänna lekplatserna har en del skrivit till att de även använder lekplatser i bostadsområden eller på dagis- och skolgårdar. Det är vanligare än att man inte besöker de allmänna lekplatserna alls. En del har skrivit med privata lekplatser eller dagisgårdar i listan över hur ofta de använder lekplatser. Det är en större andel av familjerna i flerfamiljshusen (16 %) än bland villor och radhus (8 %) som har gjort det. De flesta har fyllt i att de använder dessa lekplatser ganska ofta (1-3 eller minst 4 gånger i månaden) och de flesta som använder de här lekplatserna använder dem mer än de allmänna. Björkholmsgatan (där de boende har ganska långt till de allmänna lekplatserna), Rattgatan, Tullaregatan, Agnesborgsvägen och Husargatan samt Vänerparken, Korsgatans förskola, Mariedalskolan och Frändeskolan är namn som återkommer flera gånger i enkätsvaren. Några nämner också lekredskapen i anslutning till badplatsen Ursand som sköts av en annan förvaltning. De som inte har skrivit med andra lekplatser i listan över besökta lekplatser har ibland nämnt dem i kommentarerna. Ofta skriver man bara att man använder lekplatser i sitt bostadsområde men när gatunamn eller skolor/förskolor nämns är det ungefär samma namn som ovan. Det är också några som nämner lekplatserna vid Flanaden. Det verkar alltså vara vissa av bostadsområdena som har särskilt populära eller bra lekplatser. Vid rundvandringar i områdena ser man att utbudet varierar stort och vissa bostadsgårdar i innerstaden saknar lekredskap helt.

När det gäller lekredskap i trädgårdarna har det inte funnits möjlighet att göra en fullständig inventering. Rundvandringar i områdena runt och mellan de olika lekplatserna har gjorts för att en ungefärlig jämförelse ska kunna göras, men det är svårt att hitta något samband mellan de allmänna lekplatserna och lekredskapen i trädgårdarna. I och för sig låg en av de lekredskapstättaste gatorna mellan nummer 36 och 38 där det är ganska långt avstånd mellan lekplatserna men det fanns också lekredskap i trädgårdarna på Onsjö och i Brålanda där lekplatserna ligger tätt. Ibland fanns lekredskap i trädgårdar som direkt angränsade till lekplatser. De vanligaste lekredskapen är studsmattor och gungställningar av lättare material. Små plastrutschbanor och målburar för fotboll eller innebandy förekom också. Även om det inte verkade vara så många lekredskap i trädgårdarna runt nummer 32 och de lokalt populära nummer 6 och 18 är det svårt att dra några slutsatser om huruvida de mer besökta lekplatserna hade färre lekredskap runt sig eller inte. Lekplatserna 28 och 44 är också välbesökta men där finns det en del lekredskap i trädgårdarna. I vissa trädgårdar var det också svårt att se in. Trädgårdarnas storlek verkar ha större betydelse; det var vanligare med lekredskap i större villaträdgårdar än i mindre även om det syntes på barnvagnar och barncyklar att det fanns barn även i husen med de mindre trädgårdarna. I Radhus- och kedjehusområden som hade en gemensam lekplats fanns det nästan inga lekredskap i trädgårdarna.

Det händer också att man i enkätsvaren föredrar de allmänna lekplatserna framför andra eventuella lekmöjligheter; en skrev att det är bra att man slipper ha gunga hemma och ibland tycker man att de allmänna lekplatserna är bättre sköta än den som finns på bostadsgården:

"Vi har lekplats precis bakom vårt hus, men den kan inte barnen leka i speciellt sandlådan pga allt kattpiss!"

Många lekplatser ligger nära naturområden eller längsmed promenadstråk och en del av dessa besöks i samband med utflykter eller picknick. Skogsdungar i anslutning till lekplatsen är omtyckta för sina lek- och klättringsmöjligheter. Detta har behandlats tidigare i samband med orsaker till valet av lekplatser och under de lekplatser det gäller. Det förekommer också att man i kommentarerna har skrivit att man använder naturen eller skogen i stället för lekplatser. De som har skrivit att de hellre går till skogen och leker har fyllt i att de använder lekplatser också men de besöker dem sällan.

"Brukar oftast vara inne i Hagaparken p.g.a. läget."

"Är inte ofta på lekplatser ett par ggr/år. Vår familj föredrar att åka till skogen och aktivera barnen där. Då har ingen förutbestämt vilka aktiviteter det finns, det är oändligt av valmöjligheter."

Att man hellre går till skogen med barnen än till lekplatser är en mycket vanligare kommentar bland förskolorna än bland föräldrarna. I intervjun med dagmammorna framkom också att man gärna gör utflykter till naturområden.

Slutsatser och diskussion

Metoddiskussion

Eftersom ett delsyfte med arbetet var att utveckla metoder för kommuner att få fram hur lekplatserna används görs här en utförlig beskrivning av hur de olika metoderna fungerade samt svårigheter och möjliga felkällor.

Observationer och intervjuer

Att intervjua föräldrar ute på lekplatsen kan ha vissa fördelar; dels kan man prata om lekplatsen på ett annat sätt när man har den framför sig jämfört med vad som kommer fram i enkäterna och dels kan man få med personer som kanske inte anser sig ha tid för en längre intervju. Nackdelen är att vissa av intervjuerna inte blev så djupgående men det hände också att föräldrarna ville prata en längre stund. Under intervjuer kommer man också i kontakt med personer som inte nås av enkätundersökningen; till exempel större barn, morföräldrar som är där med barnbarn och föräldrar som inte har sina barn på dagis utan kanske är hemma med småbarn och är med ett större barn på lekplatsen. Observationer och intervjuer gjordes även senare på eftermiddagen och kvällen för att de som eventuellt besökte lekplatsen efter arbete och dagis skulle kunna vara med. Däremot gjordes inga observationer på helgerna. En del föräldrar som intervjuades på eftermiddagarna i slutet av perioden hade fått enkäter. Det är en osäker metod att försöka bedöma hur välbesökta lekplatserna är efter hur många barn man har sett på dem. Vid tidigare undersökningar av hur mycket en lekplats har använts har man haft observatörer ute på lekplatsen under hela dagarna. När man har 50 lekplatser att gå runt mellan är det svårt att kunna göra en rättvis bedömning. Det är mycket som kan påverka hur många barn som befinner sig på lekplatsen. Vid det första besöket i Onsjö var det mulet eller duggregn och vid det andra regnade det kraftigt varför ett tredje besök vid bättre väder gjordes. I Brålanda blev tyvärr alla besöken ganska misslyckade; vid det första besöket var det mulet eller duggregn och vid det andra var det kallt och mycket blåsigt. Vid det tredje besöket var det bättre väder men för sent på kvällen. Inga barn sågs på lekplatserna i Brålanda förutom två större barn som passerade springande och tog vägen över kullen på nummer 7. Däremot syntes det på flera av lekplatserna att någon hade varit och lekt där mellan besökstillfällena. Ogräset på lekplatserna var också bortrensat vid det andra besöket. Något som kunde ses under observationerna och som inte kom fram i enkätsvaren var alla spår på lekplatserna; främst högar med hopsamlat material och spår av lek i buskage och närliggande skog.

Barnen som hade sina föräldrar med sig på lekplatsen var små och ville hellre leka, och därför blev det mest intervjuer med föräldrarna även om barnen ibland kunde komma med någon kommentar. Vid några tillfällen gjordes även intervjuer med barn som var på lekplatsen utan föräldrar. Intervjuerna var ganska lösa i sin struktur och det visade sig att många föräldrar gärna ville prata om lekplatser. Det kom fram lite annat än i enkätundersökningen. En större fokusering gjordes på den aktuella lekplatsen och eventuella andra lekplatser som man besökte, bland annat frågades om de upplevde att det brukade vara många andra barn på lekplatserna, något som inte kom fram så mycket i enkätsvaren och om det nämndes att det var många barn var det som en anledning till valet av lekplats. Man gjorde inga jämförelser i enkätsvaren mellan antalet barn på de olika lekplatserna.

De små barnen som var där med föräldrarna verkade för det mesta inte störas av min närvaro när jag pratade med föräldrarna. Småbarn blev ofta gungade av sina föräldrar samtidigt som intervjun pågick eller också lekte de själva. Vid en lång intervju ropade ett barn på mamman för att få hjälp med grävningen men då hade det uppskattningsvis gått drygt en halvtimme. Bara vid ett tillfälle under föräldraintervjuerna tog ett barn notis om mig och kom fram till mig med en pinne som han hade hittat. När jag inte tog emot den gick han iväg och lekte med annat men kom efter en stund tillbaka med en större pinne. Barnen som intervjuades var ofta lite större (skolans förskoleklass eller kanske de första årskurserna i skolan) och ville gärna prata om lekplatsen. Inga barn som var där utan föräldrar var ensamma utan det var alltid minst två barn som var där tillsammans. Ibland kom alla barnen i en stor grupp fram och ville prata men i en grupp med tre flickor som gungade på fjädergungor ville en av dem gärna prata medan de andra intensivt gungade vidare och ibland flikade in någon kommentar. En grupp barn verkade se en möjlighet att påverka lekplatsens utformning och hade tydliga idéer om vad som skulle läggas till och tas bort. De visade ett stort intresse för undersökningen. Intervjuerna med dagmammor genomfördes per telefon. Nackdelen var att man inte kunde visa kartor eller bilder på lekplatserna.

Svarsfrekvens

Förhoppningen att enkätsvaren skulle vara representativ för befolkningen visade sig tyvärr vara lite för hög. Visserligen kom det in svar från alla de olika stadsdelarna och orterna (förutom Grunnebo och Väne Ryr där det inte fanns några förskolor) men fördelningen var inte helt lik den som den demografiska undersökningen visade. En jämförelse av antalet barn mellan 0 och 5 år i varje område med det antal som har skrivit att de har sin närmaste lekplats i respektive område ger ingen exakt svarsfrekvens, eftersom alla inte har sina barn i förskolorna, men det kan ändå säga en del. Den högsta svarsfrekvensen har Brålanda, Öxnered/Blåsut och Onsjö medan innerstaden, i synnerhet området mellan järnvägen och Gropbrovägen, har den lägsta. Det är också det område där flest barn har längre än 500 meter till sin närmaste lekplats och det skulle därför ha varit intressant att få fler synpunkter från dem som bor där. Från familjer som bor i flerfamiljshus kom det bara in 57 svar. De flesta av dessa bor i norra delen av staden medan bara sex bor söder om Gropbrovägen. 38 av familjerna i villor och radhus bor söder om Gropbrovägen. Det finns inga lättåtkomliga siffror på den verkliga fördelningen mellan villor och flerfamiljshus men vid observationer söder om Gropbrovägen ser man att det visserligen finns många villor och radhus där men även ganska många flerfamiljshus. Överrepresentationen av villor och radhus i stadsdelar och orter utanför innerstaden är däremot helt naturlig; dessa områden domineras av den typen av bostäder. Ibland gick det att se vilka förskolor som hade skickat in svar och efter några veckor visade det sig att några förskolor hade skickat in få eller inga enkäter. Dessa förskolor kontaktades och det visade sig att några inte hade fått in några svar medan andra hade glömt att dela ut enkäterna och någon avdelning hade ett par ifyllda enkäter som de hade glömt att skicka in. Det var en hög andel invandrarbarn på dessa förskolor. Eftersom jag gärna ville ha in svar från alla områden försökte jag hitta på metoder som skulle kunna göra det lättare att fylla i enkäterna. Jag gjorde i ordning en A4-sida med bilder på innerstadens lekplatser som jag kopierade upp i några exemplar och skickade med till en av förskolorna. Jag frågade även de andra två förskolorna om de ville ha bilder men de trodde inte att det skulle hjälpa. Den tredje förskolan sa varken ja eller nej till bilderna men jag skickade dem ändå eftersom jag ville pröva om metoden fungerade, och jag skulle ändå skicka nya enkäter till denna förskola. Totalt kom det in 12 nya enkäter från de tre förskolorna som kontaktades särskilt. Trots detta är området söder om järnvägen samt flerfamiljshuset söder om Gropbrovägen underrepresenterade i svaren och man kan

kanske tänka sig att dessa lekplatser används något mer än vad som kommit fram i resultaten. Detta kompenseras bland annat av observationer och intervjuer. På lekplats 34 var det till exempel barn vid alla fyra observationstillfällena och flera av de intervjuade sa att det brukade vara många barn där.

Av de 1430 utskickade enkäterna till föräldrarna kom 331 tillbaka; d.v.s. 23 %. Av förskolorna svarade 34 av 87 avdelningar (39 %). Högst andel svar bland förskolorna var det i Frändefors där fyra av fem avdelningar (80 %) svarade och Brålanda där 60 % svarade. Lägst hade förskoleavdelningarna i Öxnered och Blåsut som bara hade 15% svar.

Antal enkäter per familj

Eftersom det inte gick att veta hur många av barnen som var syskon skickades tillräckligt många enkäter ut för att det skulle räcka till alla barn. Jag valde att inte skriva i förklaringsbrevet hur man skulle göra om man hade två barn, men det kanske hade varit bättre att skriva att man bara skulle lämna en enkät per familj så att alla hade gjort likadant. Eftersom det fanns intresse av att få veta hur många barn som använde de olika lekplatserna hade det egentligen varit önskvärt om det hade kommit in en enkät per barn så att en bättre uträkning hade kunnat göras men samtidigt kunde man inte tvinga föräldrarna att fylla i två likadana enkäter. Om de däremot ansåg att de olika barnen använde lekplatsen på olika sätt; till exempel om de använde olika lekredskap och ville fylla i olika enkäter fanns det möjlighet att göra det. I vissa områden valde personalen att bara dela ut en enkät per familj. I några fall kom det in två nästan identiska enkätsvar med samma handstil vilket tyder på att man har lämnat in en enkät för varje barn men det kan också vara så att föräldrarna till olika barn har fyllt i enkäten tillsammans. Det går inte att vara säker på hur det ligger till. I sammanställningen har alla enkäter räknats. Ibland har man skrivit hur många barn man har och hur gamla de är. Dessa svar har ändå inte räknats dubbelt eftersom inte alla har angivit detta och vissa av barnen man räknar upp är i skolåldern. Om antalet barn skulle kunna räknas på ett rättvist sätt hade det behövts en fråga på enkäten där man skulle fylla i hur många barn man hade i åldrarna 1-5 år. I så fall hade antalet rader för svaren under någon annan fråga fått minskas för att enkäten skulle hållas på en sida. Som det nu var räknades alla enkäter oavsett om familjerna hade skickat in en eller två.

Utskick och återsändning

Internposten var nog det smidigaste sättet när det rörde sig om så många enkäter och så många förskolor. Det hade inte funnits tillräckligt med tid att gå runt till alla förskolorna för att dela ut och samla in enkäter även om det kunde ha lett till en bättre kontakt med förskolorna.

Kartor till olika områden

Även om de flesta hade sin närmaste lekplats med på kartan gick det inte att täcka in alla. Av dem som har lämnat in enkätsvar verkar de flesta ha fått rätt karta; det vill säga området där de bor fanns med så att de kunde hitta sin närmaste lekplats. Hur det var för det stora antal föräldrar som inte svarade på enkäterna går däremot inte att veta. Hol, Grunnebo och Väne Ryr var tyvärr inte med på någon karta. Det var besvärligt att veta vilken karta Mulltorps förskola skulle ha eftersom den ligger långt ifrån alla orter som har lekplatser, och eftersom den inte ligger i någon tätort bor barnen som går där ute på landsbygden och inte så nära förskolan; det gick inte att gissa var de bodde. De fick kartan med Vargön, innerstaden och Onsjö eftersom det bedömdes mer sannolikt att de besöker lekplatser där än i Blåsut, Frändefors eller Brålanda. Egentligen ligger förskolan lite närmare Hol än

Vargön men inte tillräckligt nära för att det skulle vara någon idé att trycka upp en särskild karta med bara den lekplatsen på. Om förskolan hade legat i Hol hade det varit en annan sak. En av de två föräldrar till barn på Mulltorps förskola som skickade in enkäter undrade dock varför Hol inte var med på kartan och löste problemet genom att kalla den för X; det hette den när den nämndes som den närmaste lekplatsen och när man hade fyllt i hur ofta man använde den. Eftersom detta förklarades i kommentarerna kunde X enkelt bytas ut mot 52 i sammanställningen. Hol hamnade utanför kartan men för säkerhets skull skrevs det med blyerts, på de kartor som de två förskoleavdelningarna i Mulltorp fick, att lekplatsen i Hol hade nummer 52, men den informationen nådde alltså inte fram till föräldrarna.

Även om de flesta hade sin närmaste lekplats med på kartan gick det inte att täcka in alla lekplatser i de eventuellt besöker. Det var möjligt att skriva till sådana lekplatser på enkäten men denna möjlighet användes i mycket begränsad omfattning. Av dem som bodde i innerstaden, Blåsut och Onsjö, och alltså inte hade Vargön med på sin karta, var det ingen som besökte lekplatser i Vargön och i Vargön besökte man lekplatser i Innerstaden och ibland i Onsjö, men bara en skrev att de besökte lekplatser i Blåsut (som inte fanns med på kartan). I Brålanda var det nästan ingen som besökte lekplatser utanför Brålanda. Antingen var kartområdena väldigt väl valda eller också skrev man inte med lekplatser utanför kartan; det kanske kan vara svårt att komma ihåg att man någon gång har varit på lekplatser längre bort om man inte ser dem framför sig på kartan och det kan också vara besvärligt att beskriva var de ligger. Brålandaborna besöker mycket sällan lekplatser i innerstaden. Det kan bero på att de inte hade innerstaden med på sin karta men det hade inte Frändeforsborna heller och i deras enkätsvar nämndes både Skräcklan och Sirius flera gånger. Det visar att det går att ange lekplatser utanför kartan; man kanske vågar hoppas att de flesta har tagit med de lekplatser de brukar besöka. Brålanda ligger trots allt över två mil ifrån innerstaden.

Uträkning av besöksfrekvens

Någon har skrivit att de använder lekplatsen varje dag, och 30 i stället för 4 skulle ha gjort skillnad i sammanställningen. Faktorn 4 kan kanske ändå vara tillräcklig för att det ska gå att jämföra lekplatserna med varandra. Lekplatser som används ofta av samma familjer får en högre frekvens jämfört med de andra lekplatserna än om man räknar antalet besökare. På grund av skillnaderna anses både antalet besökare och antalet besök (frekvensen) intressanta att ta med i resultatet.

Villor/radhus och flerfamiljshus

En av idéerna bakom att jämföra hur lekplatserna användes av familjer i villor/radhus med familjer i flerfamiljshus var skillnaden i möjliga lekmiljöer i anslutning till dem; villor och radhus antogs ha egen trädgård medan flerfamiljshusen ofta har lekredskap på gårdarna. Detta antagande visade sig vara förenklat. Ibland är gränsen mellan flerfamiljshus och radhus svår att dra, några flerfamiljshus för få familjer liknar mer större villor med trädgårdar och många av radhus- och kedjehusområdena har en gemensam lekplats; något som också kom fram i enkätsvaren. Jämförelsen försvårades också av att det var få svar från familjer i flerfamiljshus.

Bortfall och tveksamheter rörande enskilda frågor

1. Vilken typ av bostad bor ni i?

Bortfall: 10 (3%). Dessa har räknats med i alla totala sammanställningar men inte i uppdelningarna i villor/radhus och flerfamiljshus. Åtta har lämnat den första frågan obesvarad medan två har använt sig av enkäter som var avsedda för förskolepersonalen. I den ena är det tydligt att det är en förälder som har fyllt i enkäten eftersom man har nämnt både bostaden och en farmor; den andra var mer tveksam eftersom det inte stod så mycket i de andra svaren men "bra utbud för barnet" tyder på att det bara är ett barn och det ges inga andra tecken på att det skulle gälla en förskolegrupp.

2. Vilken av lekplatserna på kartan bor ni närmast?

Bortfall: villor 14 (4%). 7 av dessa har angivit lekplatser som de brukar besöka medan resten ofta skriver att de bor långt ifrån lekplatserna. Utöver de 14 var det två som inte hade skrivit något nummer men för dem fylldes närmaste lekplats ändå i eftersom det bedömdes att de skulle ha gjort det själva om de hade haft rätt karta. Förutom den ovan nämnda familjen som hade kallat lekplatsen i Hol för X var det en familj som skrev att de bodde utanför Frändefors men som hade barnen på en annan förskola och hade fått en annan karta; detta svar fördes till nummer 10. Bland flerfamiljshusen var det bara en som hade lämnat raden för närmaste lekplats tom men det framkom i svaren på frågan om varför man besöker lekplatserna att nummer 46 låg närmast och därför tog jag mig friheten att räkna detta svar bland dem som hade 46 som sin närmaste lekplats eftersom jag bedömde att personen bara hade glömt att fylla i svaret på den övre frågan.

En del som har skrivit att de bor utanför tätorten har ändå angivit närmaste lekplats och räknas då med bland dem som har lekplatsen som sin närmaste. Bedömningen kan aldrig bli riktigt rättvis eftersom familjer som bor lika långt utanför tätorterna ibland kan ha fyllt i ett nummer och ibland inte. För enkelhetens skull har de som har skrivit ett lekplatsnummer räknats med i alla sammanställningar som utgår från den närmaste lekplatsen (hur ofta man besöker sin närmaste lekplats och hur många som har sin närmaste som favoritlekplats) medan de som inte har angivit närmaste lekplats, förutom de ovan nämnda undantagen, inte har kommit med. Däremot räknas alla med i de övriga sammanställningarna.

I indelningarna i olika tätorter har de som inte har angivit närmaste lekplats räknas med om det tydligt framkommer vilken ort de bor i eller utanför; till exempel har de som har skrivit i kommentarerna att de bor utanför Brålanda räknats dit om de har angivit ett nummer men aldrig besöker lekplatser eller om de inte har angivit någon närmaste lekplats men brukar besöka lekplatser inne i Brålanda. De som däremot varken har angivit närmaste lekplats eller besöker några lekplatser bedöms inte ha mer att göra med lekplatserna i Brålanda än med andra lekplatser och har därför inte tagits med. Ett annat exempel är en familj som skriver att de brukar besöka nummer 24 på grund av att den ligger nära. Det svaret har inte räknats med i gruppen som har 24 som närmaste lekplats eftersom man inte kan säga med säkerhet att det är den närmaste, men däremot verkar familjen bo ganska nära Blåsut och har räknats med i sammanställningarna för denna stadsdel.

En del har flera lekplatser som de bor lika nära. 12 (5 %) av familjerna i villor/radhus, 7 (12 %) av familjerna i flerfamiljshus och en av dem som inte har angivit bostadstyp har angivit två lekplatser som sina närmaste och en av dem som bor i flerfamiljshus har tre olika. Totalt har 6 % två eller flera lekplatser som de bor lika nära. De har räknats med för båda (eller alla tre) lekplatserna i de sammanställningar som utgår ifrån den lekplats man bor närmast. Där var det viktigast att jämföra hur de olika lekplatserna används av familjer som har dem som sin närmaste; det gör ingenting att den totala summan inte blir lika med det totala antalet enkätsvar. I tabell 12 (de lekplatser man

besöker uppdelat efter vilken man bor närmast) är de som har angivit två lekplatser med i båda raderna och det kan därför se ut som om en del lekplatser har fler besökare än de har. Tabellen bör inte summeras i vertikalled utan man hittar istället det riktiga antalet besökare i tabell 9.

3. Ange de lekplatser du och ditt barn brukar besöka och hur ofta.

När dessa rader har lämnats tomma har den enkla tolkningen gjorts att man inte använder någon lekplats alls. 21 av villa-/radhusfamiljerna och två av dem som bor i flerfamiljshus har inte fyllt i någon lekplats som de använder (eller har bara skrivit med lekplatser som inte är allmänna) och skrivit i kommentarerna att de inte använder de allmänna lekplatserna. Antalet lekplatser är 0 och har räknats med i sammanställningarna. Orsaker som nämns i kommentarerna beskrivs under Andra ställen att leka på. Utöver dessa var det en som inte hade fyllt i vilka lekplatser som besöktes men under en annan fråga stod svaret *"43 och 47 är vi alltid på"*. Där gick det inte att sätta 0 som antalet besökta lekplatser utan de har räknats med i antalet lekplatser och i sammanställningarna över favoritlekplatser men eftersom det inte gick att veta hur ofta lekplatserna besöktes har de inte räknats med där (men de hamnar heller inte i kategorin aldrig eftersom man faktiskt besöker dem)

I en annan enkät har man inte skrivit några nummer utan bara satt kryss i spalten mindre än en gång i månaden för alla de nio raderna. Det gick inte heller att tyda vilken lekplats man bodde närmast och det stod ingenting under de andra frågorna eller under kommentarer vilket gjorde det var omöjligt att veta vilka lekplatser det rörde sig om. Dessa kryss kunde tyvärr inte tas med i sammanställningen. En tänkbar förklaring till att numren inte skrivits ut är att den som fyllde i enkäten har missuppfattat och trott att de lekplatser som aldrig besöks också skulle skrivas under mindre än en gång i månaden eller vill visa att man inte har några utvalda lekplatser utan att alla besöks lika sällan. Denna förklaring ligger till grund för valet att räkna svaret till dem som inte besöker några lekplatser alls. Kanske hade man kunna göra på något annat sätt; till exempel ta med de nio kryssen i sammanställningen av antalet lekplatser men inte föra in dem under de olika lekplatserna, eller ta bort enkäten helt och räkna med antalet 330 i stället för 331 i alla sammanställningar som bygger på antalet enkätsvar.

Även i ett annat fall fanns det en liten misstanke om att man kunde ha trott att man skulle ta med de lekplatser man inte besöker i kategorin mindre än en gång i månaden. Här är nio numrerade lekplatser angivna som sådana man besöker mindre än en gång i månaden. Som anledning till valet av lekplats har man skrivit *"tog bara några på kartan"*. Det har dock tolkats som att den här familjen har många olika lekplatser som de besöker sällan; så många att antalet rader inte räckte till, och eftersom lekplatserna var numrerade har de räknats med. De hade även en lekplats som de besökte 1-3 gånger i månaden. I alla övriga svar är det ingen tvekan om att man bara har tagit med lekplatser som man verkligen har besökt; om än sällan. Man har många fler lekplatser på sin karta än man har skrivit med i enkäten och använder inte alla rader. Antalet rader i enkäten verkar alltså inte ha varit för litet. Det är bara en familj till som har använt alla nio raderna men i det fallet har man tre lekplatser i varje kategori.

I några enstaka svar var det två kryss för samma lekplats; både mindre än en gång i månaden och 1-3 gånger i månaden eller 1-3 och 4 gånger eller oftare. Det har tolkats som att man ligger på gränsen mellan de olika kategorierna; några har också skrivit att de besöker lekplatsen olika ofta under olika årstider. Ett medelvärde har eftersträvat: i de fall där två av de svarande har gjort likadant för samma lekplats har den ena placerats i den lägre kategorin och det andra i den högre. När detta inte

har varit möjligt har en avrundning uppåt gjorts och svaret har placerats i den högre av de två kategorierna; det rör sig bara om något enstaka fall och bör inte ha så stor inverkan på resultatet.

4. Varför väljer ni just de här lekplatserna?

Bortfall: villor/radhus 19 (7 %) flerfamiljshus 1 (2 %) totalt 6 %.

De allra flesta räknar upp orsaker till att de väljer en viss lekplats. De som inte har svarat på denna fråga är nästan bara sådana som inte använder lekplatser alls. Några har även skrivit med orsaker till varför de besöker lekplatser som inte är allmänna eller ligger i någon annan kommun. De har räknats med ändå eftersom den här frågan inte är kopplad till de olika lekplatserna utan till varför man besöker lekplatser. Ibland har man blandat orsaker till att besöka allmänna och privata lekplatser och det har varit svårt att skilja dem åt. Det rör sig dock bara om några få svar; de allra flesta handlar om de allmänna lekplatserna. I alla procentsatser som räknats fram har antalet delats med det totala antalet enkätsvar; inte bara med det antal som har fyllt i ett svar på denna fråga.

5. Nämn något som ditt barn brukar göra på lekplatsen.

Bortfall: villor/radhus 18 (7 %) flerfamiljshus 1 (2 %) totalt 6 %.

Även på den här frågan är det nästan bara sådana som inte använder lekplatser som inte har svarat. Principerna är samma som för fråga 4: även sådant barnen gör på andra lekplatser än de allmänna räknas med i de få fall där det förekommer och procentsatser har räknats ut med utgångspunkt från alla enkätsvar.

Totalt sett är bortfallet för enskilda frågor lågt och de flesta som har låtit bli att svara på vissa frågor kan inte svara eftersom de aldrig besöker lekplatser vilket de också skriver i kommentarerna.

Många skriver kommentarer; 65 % av familjerna i villor/radhus och 53 % av dem som bor i flerfamiljshus har gjort det. Totalt har 206 kommentarer (62 %) skrivits och många av dem är långa.

Intervjuer med parkarbetarna

Genomfördes som en gruppintervju. Parkarbetarna som sköter om lekplatserna 12-53 berättade om de olika lekplatserna och hur ofta de tyckte att dessa användes. De kunde inte säga exakt hur mycket lekplatserna användes utan använde uttryck som "rätt mycket", "hyfsat frekvent", "ganska mycket", "växer igen" och "dödfödd". Deras relativa uppgifter om lekplatserna stämmer ganska väl med enkätsvaren; de som betraktades som mycket använda hade också högre besökssiffror i enkätsammanställningen. Det förekommer att de ser barn på lekplatserna trots att deras arbetsdag kanske tar slut innan alla föräldrar har kommit hem från sina jobb och kan gå till lekplatser med barnen. Deras observationer under lång tid var alltså mer överensstämmande med enkätsvaren än observationerna som gjordes i samband med undersökningen. De lekplatser som besöks mest under dagtid verkar också vara de mest använda även av familjer som har barnen på förskola. Det som kan komma fram genom observationerna, som kanske både enkätundersökningen och parkarbetarna (under arbetstid) kan missa, är de större barnen som är på lekplatserna senare på kvällarna och åker linbana eller leker springlekar på gräsmattan.

Tillsammans har de olika metoderna kompletterat varandra och lett till ett mycket stort empiriskt material som har tagit tid att bearbeta och sammanställa och är svårt att generalisera.

Slutdiskussion

Innehåll eller läge?

Även om många har angivit utbudet som orsak till valet av lekplats ser det inte ut som om man går lika långt bort för att komma till speciella lekredskap som man gör när lekplatsbesöket kombineras med utflykter och picknick. Ett exempel är linbanorna som är populära i de områden där de finns. I Blåsut, Brålanda, mellersta Vargön och de delar av innerstaden där det finns linbanor har man ofta räknat upp linbana bland sådant som barnen brukar göra på lekplatsen och en del har angivit linbanan som orsak till att man väljer lekplatsen, men i Onsjö där det inte finns någon linbana söker man inte upp sådana i andra stadsdelar; de lekplatser man besöker utanför Onsjö har inte heller linbana. När man väljer lekplatsen efter utbud/innehåll brukar den också lämpliga av någon annan anledning, till exempel kan den ligga ganska nära. Många har skrivit flera olika orsaker till valet av lekplats och det är också vanligt att man nämner olika lekredskap när man skriver lekplatsspecifika orsaker; det vill säga man räknar upp olika lekplatser och olika lekredskap som finns på var och en av dem. En del skriver också att de väljer olika lekplatser för att få omväxling eller variation och då handlar det oftast om lekplatser inom den egna stadsdelen.

Ganska många skriver att de väljer Skräcklan (nummer 32) på grund av utbudet och storleken men ofta är det i kombination med något annat; till exempel omgivning eller läge. Nummer 39 är mycket omtyckt och många skriver positivt om den; utbudet av lekredskap och ytorna är de vanligaste orsakerna till att man går dit. Den största delen av dem som besöker denna lekplats bor i områden som ligger ganska nära (södra delen av innerstaden) och den har hög frekvens på grund av att många bor nära och är där ofta (antalet besökare är inte så mycket högre än för 28 och 31). Ett annat exempel är lekplats 44 på Onsjö (med ganska många och nya lekredskap) som också har en hög andel som besöker den ofta och där nästan alla besökare är Onsjöbor. Att den ligger ganska centralt på Onsjö kan också öka populariteten. Omtyckta och annorlunda lekredskap kan alltså locka till sig många besökare från den egna stadsdelen men man tar sig inte hur långt bort som helst.

Lekplats nummer 32 används däremot på ett annat sätt. Dit går eller cyklar hela familjen på utflykt och man har med sig matsäck eller fikor på café och tittar på fåglar i vattnet eller njuter av parken. Samtidigt är ytorna stora, barnen kan röra sig i hela parken utan begränsning av bilvägar eller trädgårdar, och utbudet av lekredskap är ganska stort. Besökarna kommer från alla delar av kommunen och från andra kommuner. Att många känner till lekplatsen gör också att det kommer många barn vilket många uppskattar; man går dit för att träffa andra barn och det blir en positiv spiral i antalet besökare. Lekplatser som har både en fin omgivning, lämplig promenadväg och bra lekredskap verkar alltså vara bäst på att dra till sig barnen.

Det är inte bara Skräcklan som besöks på grund av omgivningen. Lekplats nummer 5 i Brålanda ligger i en vacker liten park med stora träd och beskrivs som mysig och lämplig för picknick. Den besöks mycket av förskolan och av familjer som inte har den som sin närmaste lekplats. Nummer 53 beskrivs som ett fint ställe i skogen och flera av de intervjuade familjerna i Blåsut brukar ta en promenad dit. Nummer 49 ligger nära ett promenadstråk och där har man också skrivit att man uppskattar grönskan med träd och blommor. De här lekplatserna drar inte till sig barn från andra stadsdelar. Flera andra lekplatser beskrivs som mysiga och skulle kunna lämpa bli lämpliga för mindre vardagsutflykter med hjälp av sittplatser, vilket många skriver att de vill ha, eller kanske någon mer

plantering. Vid intervjuer som varade lite längre kom föräldrarna ibland in på att träden gav skön skugga på sommaren. Vid en lång intervju berättade också en mamma att hon tyckte att det var bra för barnen med sparad skog runt lekplatsen; hon såg många lite större barn som lekte där. Många ligger placerade nära naturmark och behöver ingen plantering men kanske är problemet för de små lekplatserna inne i skogen att få känner till dem. Det finns många andra promenadvägar där man kan gå utan att passera någon lekplats och det är kanske därför som en del inte upptäcker lekplatser som 42, 25, 29, och 48. Alla Onsjös lekplatser utom nummer 46 ligger längs promenadstråk och gränsar till naturmark. Kanske är det en av anledningarna till att Onsjö har många lekplatser per person och hög frekvens jämfört med andra områden. Nummer 44, 47, 43, 45 och 49 ligger vid större gångvägar medan 48 och ännu mer den lite använda 42 ligger där inte så många människor passerar.

Att man känner till lekplatsen och förstår att man har rätt att använda den är förutsättningar för att gå dit. De som bor nära nummer 33 vet om att den är vindskyddad och att man kan vara där när det blåser för mycket på Skräcklan. Flera av de intervjuade som har uttalat sig om nummer 33 har däremot sagt att det känns som om den tillhör bostadshusen och att de därför inte vill inte vara där eller tror att andra inte känner till lekplatsen. Vid ingången till nummer 33 finns ändå en skylt där det står allmän lekplats. Några av de andra kan vara ännu svårare att upptäcka. 46 och 40 ligger inne i villaområden och till nummer 42 finns ingen riktig väg utmarkerad. Man måste ta sig upp mellan två villatomter. Det byggs nya hus norr om skogen och en eventuell stig därigenom förbi lekplatsen kanske kan göra att fler upptäcker denna. Det var många av de intervjuade föräldrarna som inte kände till 42. Det var också en förälder som skrev att familjen inte kände till alla lekplatser i Brålanda, och det fanns sådana som inte visste om att lekplatsen i Frändefors fanns. Även 21 och 22 kan vara svåra att upptäcka om man kommer från fel håll men de som bor i närheten har säkert sett att de finns där. På några lekplatser saknas häckar mot villatomterna vilket gör att man inte ser var gränserna går och kan känna sig osäker på hur nära husen man kan gå eller släppa barnen. Att lekplatserna är svåra att upptäcka är kanske ett större problem för föräldrar än för barn som går dit själva. Barnen är inte lika beroende av att följa stigarna utan rör sig mer fritt och skulle kunna upptäcka en dold lekplats inne i en skog. Gungorna på nummer 45 hade djupa gropar under sig och sandlådan på nummer 48 verkade vara ganska använd med formationer som ändrades och föremål som flyttades mellan de olika observationstillfällena, men det fanns inga närvarande barn att fråga.

I Figur 107 (till vänster) syns ingången till nummer 33 med skylten allmän lekplats. Till nummer 42 kommer man genom att gå in mellan två villatomter och passagen är svår att upptäcka. Figur 108 (till höger) visar hur det ser ut.

Olika åldrar

Det fanns inga frågor i enkäten om barnens ålder men en del skrev ändå upp åldrarna på sina barn. En uppfattning som finns hos en del verkar vara att barnen inte använder lekplatser så högt upp i åldrarna. En intervjuad pappa sa att hans dotter, som var sex år, var mer på lekplatsen när hon var liten men att hon nu var för stor. En annan pappa antog att barnen inte leker på lekplatser mer är upp till fem år men att linbanan kanske kunde locka till sig något äldre barn. I enkäten förekom att man skrev att man inte gick så mycket till lekplatser längre. Barnen på förskolorna är högst fem år. En annan förälder skrev att barnen fortfarande var för små för lekplatser; det äldsta var två och ett halvt år. Om man får döma av detta används lekplatserna bara av barn som är mellan två och ett halvt och fem år. Föräldrarna kanske tänker på de lekplatsbesök som de gör tillsammans med barnen. Ibland har de också skrivit att barnen går dit själva; en nämnde åldern fyra och ett halvt år. Under observationerna var det bara småbarn som hade med sig sina föräldrar till lekplatsen. Barn upp till sex år kunde vara där tillsammans med föräldrarna om de hade mindre syskon. Föräldrarna berättade ibland hur gamla barnen var. Barn som inte hade föräldrar med sig utfrågades inte om ålder men vid något tillfälle berättade de det ändå. Av en grupp på tre ensamma barn gick två i förskoleklass (sex år) och en på "dagis". Vid ett tillfälle var ett yngre syskon med. Olika litteratur har olika uppgifter om vid vilken ålder barnen får gå själva till lekplatsen. Enligt Wohlin var det vanligt att barn över fem år gick själva till lekplatsen och det hände att två- till treåringar gick själva om de slapp korsa någon väg. På bostadsgården vid lägre flerfamiljshus lekte alla barn över två år ensamma men då hade föräldrarna uppsikt från fönstret.¹³ I en annan undersökning förekom att barn upp till tio år följdes till lekplatsen¹⁴.

I Wohlins undersökning var sexåringarna den största årskullen på lekplatsen men det kom många skolbarn (sju till elva år)när skoldagen var slut. Även tolv- till femtonåringar förekom på lekplatsen. Skolbarnen i de yngre årskurserna var utomhus (inte bara på lekplatsen) mellan tre och fem timmar efter skoltid om det var ljust ute och de slutade tidigt.¹⁵ Möjligen kan de större barnen idag ha fler schemalagda aktiviteter efter skolan än man hade på den tiden. En del barn som verkar vara i den tidiga skolåldern har blivit observerade senare på eftermiddagarna och kvällarna (efter klockan 17) då de syns vid linbanor, snurrungor eller större redskap på nummer 39. De har också talat om att de ofta brukar leka tafatt eller "ta" och i sådana aktiviteter kan även större barn delta. Enstaka ännu äldre barn har ingått i grupper som domineras av lite yngre. En grupp satt också vid ett tillfälle på gungorna och pratade.

När det gäller den undre gränsen för lekplatsbesök observerades ett litet barn som i alla fall var tillräckligt stort för att sitta i småbarnsgungan och gungas av sina föräldrar. Ännu mindre barn som låg och sov i vagnar eller bars i bärsele förekom bara om föräldern även hade ett större barn som lekte på lekplatsen. Det senare var däremot ganska vanligt.

I enkätsvaren kom det fram att ganska många valde lekplatser som passade för olika åldrar och föräldrarna skrev även ibland att de önskade sig detta där det saknades, men samtidigt ville många ha lekplatser som passade för en viss ålder; några ville att lekplatserna skulle var anpassade för barn under två år medan någon annan skrev att de ville ha lekplatser för tioåringar. Det var vanligt att man

¹³ Wohlin 1961, s 35, 41 (del III), s 50 (del I)

¹⁴ Hayward, Rothenberg & Beasley 1974, s 152.

¹⁵ Wohlin 1961, s 35 (del III)

ville ha fler småbarnsgungor men större barn på en lekplats där det bara fanns en gunga av varje sort ville ha fler vanliga gungor. Vid ett tillfälle ville barnen inte ha kvar fjädergunghästen som de ansåg var för småbarn. I enkäterna skriver man ibland att vissa lekplatser är anpassade för småbarn när man motiverar varför man väljer en annan. En förälder som intervjuades tyckte att det var lugnt och skönt på en lekplats där det mest var småbarn men sa också att de brukade gå till en annan om barnet ville åka i en större rutschbana.

En annan grupp som nämns i enkäterna och som föräldrarna vill att man ska tänka mer på är barnen med funktionshinder. Detta har man redan tänkt på i kommunen och lekplatser som anpassar sig mer för barn med funktionshinder är planerade.

Hur ofta?

Familjerna i Vänersborgs kommun har i genomsnitt knappt tre olika lekplatser som de besöker och skulle göra ungefär fem lekplatsbesök i månaden om man räknar ut frekvensen på samma sätt som tidigare. Siffran kan vara i underkant om alternativet fyra gånger i månaden eller oftare betyder varje dag. Många av de intervjuade föräldrarna ute på lekplatserna berättade att de var där varje dag eller flera gånger i veckan. Det kan vara så att de familjer man träffar ute är de mest flitiga lekplatsbesökarna; att man har större chans att träffa på dem än de andra. De svarade ofta att det inte brukade vara så många andra barn på lekplatsen. I enkätsvaren har man fyllt i fler lekplatser på alternativen mindre än en och en till tre gånger i månaden och man har spridit ut sina lekplatser på de olika alternativen vilket kan tyda på att alternativen är ganska väl valda. Å andra sidan kan man aldrig veta hur mycket alternativet fyra gånger i månaden innebär. När det gäller den närmaste lekplatsen är det vanligare att man besöker den ofta än sällan. Även om man har fler lekplatser som man besöker mindre än en gång i månaden så innebär inte det att man inte kan besöka sin närmaste lekplats eller den man tycker bäst om flera gånger i veckan. Siffrorna fungerar bättre som jämförelse i resultatet men är det är svårt att veta precis hur ofta lekplatserna besöks. Eftersom det inte finns några tidigare liknande resultat från Vänersborg att jämföra med går det inte att säga om lekplatsanvändandet har minskat. Wohlin visar ett resultat där en stor lekplats användes av 1450 barn under fyra dagar och man räknade med att upp till 150 barn kunde vistas samtidigt på lekplatsen. Entréstudierna visade att barnen som var fem och sex år var utomhus hela dagen (större delen av tiden var de inte på lekplatsen) medan de minsta som hade föräldrar med sig var ute mellan två och tre timmar. De höll sig i närområdet och hade bara lekkamrater på den egna gården. Det framgår på andra ställen studien att det fanns daghem på den tiden men barnen i undersökningen verkar ha vistats hemma på dagarna.¹⁶ Nuförtiden går de flesta barn mellan ett och fem år på förskola; siffran för hela landet var år 2004 72 %¹⁷ och siffrorna i Vänersborgs kommun skiljer sig inte så mycket från det (om man räknar 1-5 år i stället för 0-5 som i den demografiska undersökningen). Det innebär mindre tid för barnen att vara på lekplatserna under vardagarna (om de inte går dit med förskolegruppen vilket man gör då och då). Trångboddheten i Sverige minskade från 40 % år 1960 till 5 % år 1990¹⁸. Det finns mer plats inomhus än förr och det kanske också kan ha lett till att barnen tillbringar mindre tid utomhus och på lekplatserna.

¹⁶ Wohlin 1961 s 41 (del III)

¹⁷ Mårtensson 2004 s 15

¹⁸ Lindvall och Myrman 2001 s 69, 80

Det ställdes inga frågor om årstider i enkäterna men en del skrev ändå att lekplatsbesöken var beroende av årstider eller väder. Wohlin kom fram till att det var flest barn på lekplatsen under försommar och sensommar¹⁹. Vid intervjuerna och i enkätundersökningen verkade det som om barnen oftare besöker lekplatserna på sommaren. Några skrev att de besökte nummer 32 mer på sommaren. Vid intervjuerna svarade de flesta också att de var på lekplatserna mer på sommaren; en pappa lade dessutom till att de var där mer under ledighet. Annars används ordet sommar lite oprecist och kan även innebära för- och sensommar. Nummer 31 som ligger nära en badplats används mest under högsommaren; något som även parkarbetarna hade lagt märke till. I något fall var man där mindre på sommaren och i stället mer på våren. En annan årstid som ofta nämns i enkätsvaren är vintern då man om det är snö åker pulka på de lekplatser som har bra backar. Några nämnde också att man väljer olika lekplatser beroende på vädret; om det blåser mycket går man till exempel till nummer 33 i stället för till nummer 32. Vid observationerna sågs fler familjer på lekplatserna när det var solsken än när det var mulet och blåst. Då kunde det vara barn ute även på förmiddagarna. Den vanligaste tiden (flest observationer) för föräldrar med barn var mellan tre och fem på eftermiddagarna och för större barn utan föräldrar mellan fem och sex. Undersökningen utfördes bara på vardagar. I enkätsvaren har man inte skrivit någonting om vilken tid på dagen man brukar besöka lekplatser eller om man brukar vara där på helger eller vardagar (det fanns heller inga sådana frågor).

Samla lösa föremål

I enkäterna räknade de allra flesta upp olika lekredskap när de fick frågan om vad barnen brukar göra på lekplatserna. Det förekom också att man nämnde att barnen åkte pulka, klättrade i träd, sprang omkring eller lekte kurrageömma, men det hörde inte till de mest vanliga svaren. Det var vanligare att förskolor nämnde sådana aktiviteter i sina enkätsvar. Det är möjligt att föräldrar som sitter hemma med enkäten och uppmanas *nämna något som barnen brukar göra på lekplatsen* ser en starkt avgränsad plats med lekredskap framför sig. De skulle heller inte skriva allt som barnen brukade göra utan nämna något och skrev kanske ned det som de först kom att tänka på. De flesta räknade dock upp flera olika saker. Vid intervjuerna frågades i stället för det mesta "vad brukar barnen göra här?" vilket kanske inte innebär en lika stark avgränsning av platsen eller av aktiviteter att räkna upp. De flesta såg sig omkring och började med att säga det som barnet höll på med för tillfället. En mamma som såg sin son slänga sand från spaden började med att säga "slänga sand" och det var vanligt att föräldrar som gungade sina barn eller såg dem gunga började med att säga "gunga" för att sedan komma på fler saker efter hand. Även under intervjuerna var det vanligt att föräldrar höll sig inom den del av lekplatsen som hade lekredskap när de skulle beskriva vad barnen gjorde på platsen. Ett barn som intervjuades var däremot ganska kortfattad när det gällde lekredskapen och berättade hellre om bergs- och trädklättring vid lekplatsens kant. Den lekplatsen var annars tydligt avgränsad på de övriga tre sidor men öppen med lite naturmark år ett håll där barnet alltså tyckte om att vara. En annan grupp flickor skojade däremot med några pojkar som kom cyklande förbi och blev tillfrågade om de brukade vara där. "Brukar ni vara här och gunga" sa flickorna och skrattade. Pojkarna brukade ibland springa omkring på gräsmattan vid lekplatsen men flickorna verkade betrakta det som utanför gränserna; det hörde inte till det som man brukade göra på lekplatsen. Annars finns det gott om gräsytor och naturmark där barnen kan vara på andra sidan gångvägen som passerar lekplatsen. Ett tredje exempel på olika synsätt kommer från nummer 14 som gränsar till en

¹⁹ Wohlin 1961 s 8 (del II)

skolgård, och omges av en skog där det var fullt av barn eller (vid andra tillfället) spår och föremål som de hade lämnat. Barnen leker mest i skogen trots den stora nybyggda skolgården men vid andra besökstillfället befann sig ett par pojkar på skolgården. Där hördes de säga ”de är i skogen; vid lekplatsen”. Trots att lekplatsen (gungor och sandlåda) såg ut att vara dåligt använd hade den alltså identiteten ”lekplats” för barnen. Man hade annars kunnat vänta sig att de på sin höjd betraktade den som ”den lilla lekplatsen i skogen” om de över huvud taget lade märke till den.

Vid observationerna noterades många spår av ihopsamlat material som stenar, kottar, nypon eller ekollon. Att leta och hitta saker tycks vara någonting som barn har hållit på med i alla tider och fortfarande håller på med; det beror alltså inte på brist på leksaker. Eva Norén- Björn observerade att barnen lekte med upphittat material oavsett vilka leksaker de hade med sig till lekplatsen. Där lekplatserna var för välstädade letade de i papperskorgarna och kunde leka i en timme med sådant material. Hon såg också barn som bröt av växter.²⁰

Barnen i Vänersborg med omnejd verkar inte behöva gå så långt som till att medvetet bryta av växter för att få tag i löst material. Ofta finns det någonting att få tag i; åtminstone på hösten när observationerna genomfördes. Det kan däremot hända att de skadar växter av misstag; en pojke hade till exempel böjt ned ett smalt träd och satt och gungade på det. Om det var mycket buskage eller naturmark runtomkring syntes det att barnen hade varit där inne. Det tydligaste exemplet där det fanns spår är skogen vid ovan nämnda nummer 14. Även runt nummer 27 finns det naturmark och där fanns en koja mellan två stenblock. I en brittisk studie befann sig barn endast en kortare tid på lekplatsen och tillbringade resten av tiden på andra ställen som de hade hittat själva²¹. Barnen i Norén – Björns undersökning använde ofta upphittade föremål när de lekte affär (eller hem) i lekhusen och hade fyllt en ölburk med sand²². Att barnen leker i lekhusen nämndes i ganska många enkätsvar och även en motsvarighet till ölburken låg i sanden på en lekplats; här var det en enliters läskedrycksflaska som hade fyllts med sand. I enkätsvaren nämns lek med pinnar någon enstaka gång bland sådant som barnen brukar göra men det finns inga kommentarer om att barnen behöver mer saker att samla. Vegetationen nämns ibland när det handlar om vacker miljö eller klätterträd, men ingen skriver att man ska plantera växter som har roliga frukter eller tappar grenarna så att det finns pinnar att leka med. Vid intervjuerna nämnde en mamma buskar och gav ett exempel på en lekplats som hade vinbärsbuskar vilket hon tyckte var bra. Annars är det ovanligt att man nämner särskilda växter. Det är några som skriver att de vill ha fler papperskorgar men deras avsikt verkar inte främst vara att barnen ska kunna plocka upp saker där; ofta vill man i stället att lekplatserna ska hållas rena från ölburkar och annat ”skräp” som barnen kan skada sig på.

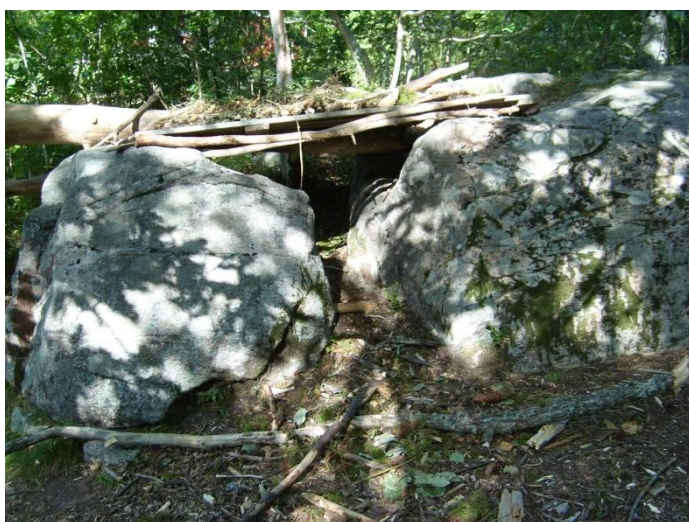
²⁰ Norén- Björn 1977, s 91 f, 179

²¹ Naylor 1985, s 118

²² Norén-Björn 1977, s 146, 166

Ovan till vänster: Figur 109. Nyponhög i sandlådan på lekplats 20. Till höger: Figur 110. Kotte och pinne i lekhuset på nummer 48.

Figur 111. Koja i skogen vid lekplats nummer 27.

Något som märktes under observationerna av de små barnen (som lekte medan undersökning av spår och intervjuer med föräldrarna pågick) var att de ofta bytte aktivitet. Om det beror på att de tröttnar eller på att det finns så mycket roligt att de inte vet vad de ska göra är inte lätt att veta, men de sprang från det ena stället till det andra så att det nästan var svårt att hinna med att anteckna. De gör, som det uttrycks i detta enkätsvar, *"ALLT- helst på en gång."* Det som de flesta nämner att barnen gör på lekplatsen är, som tidigare framgått, att de brukar gunga. Ofta betonar man att det är favoritsysselsättningen och många vill också ha fler gungor. Litteraturen visar också att gungor är populära på obemannade lekplatser²³. Sandlådorna används däremot mindre jämfört med äldre studier; en del klagar på att det saknas lock och i intervjuerna var det många som tyckte att det var besvärligt att ta med sig hink och spade. Ofta stannar man på lekplatsen i samband med promenader eller på väg till eller från någonting och har inte planerat besöket. Ibland saknade man grävskoporna. Det var också många av de intervjuade som använde sandlådorna och som inte tyckte att det var besvärligt att ta med sig saker när de skulle dit.

²³ Norén-Björn 1977 och Hayward, Rothenberg och Beasley 1974, har gjort jämförelser hur mycket olika lekredskap används på olika typer av lekplatser.

Föräldrar nämner också i enkätsvaren och ibland i intervjuerna att säkerheten är viktig. Barnen, särskilt om de är lite större, verkar däremot vilja ha lite mer spänning och uppskattar "farliga berg" som man kan ramla ner ifrån. De tycker också att det är roligt att använda lekredskapen på "fel sätt"; det behöver inte alltid vara kombinerat med fara. En grupp barn satt i rutschbanan och fikade och försökte undvika att glida ned; de skrattade och försökte klättra upp för rutschbanan. Detta nämns också ofta i litteraturen. Till exempel beskriver Norén- Björn hur barnen bar omkring på en trasig rutschbana och bland annat använde den som båt²⁴, och Bodil Rasmusson nämner att ett barn som hon intervjuade tyckte att det var roligare när klätternätet var trasigt eftersom det blev svårare att klättra upp²⁵. Även i Storbritannien använder barnen lekredskapen på annat sätt än det var tänkt.²⁶ Ett annat exempel på hur lekredskap kan användas på olika sätt ger Fredrika Mårtensson i sin avhandling där hon har undersökt barn på dagisgårdar. När ett lekredskap var placerat ensamt i en sandyta diskuterade barnen hur det skulle och kunde användas som om det fanns rätt och fel, men ett annat lekredskap som var placerat nära dynamiska områden där barnen rörde sig ingick i deras fria lek som en del av omgivningen²⁷.

Oväntade saker som dyker upp på eller utanför lekplatsen drar till sig barnens uppmärksamhet. Norén – Björn nämner avloppsrensare och sopbil²⁸. I de här observationerna sågs bland annat en lastbil på gatan utanför en av lekplatserna och vid kanten av en annan körde en grävskopa. Vid dessa tillfällen sprang barnen ifrån det de höll på med och ställde sig och tittade på fordonen. Djur som kom förbi kunde också vara spännande. Tre flickor som fick syn på en katt avbröt omedelbart gungandet i fjädergungorna för att springa efter den in i skogen. De fick till slut tag i den men släppte snart ned den och återvände till gungandet .

Lekplatsen som samlingsplats

De större barnen som lekte tafatt runt lekplatsen i Grunnebo verkade ha lekplatsen som utgångspunkt men rörde sig över ett större område. Gehl skriver att barnen har lekplatsen som samlingsplats där de träffas och leker medan de väntar på att alla ska komma och medan de bestämmer något annat att göra i stället²⁹. Mannen som intervjuades på lekplats nummer 46 som han bor bredvid beskrev precis samma sak; att barnen har lekplatsen som samlingsplats men annars springer omkring i området runtomkring. Han sa också att barn som är på lekplatsen drar till sig andra barn. I enkäterna nämndes också flera gånger ordet samlingsplats om lekplatser som hade eller skulle kunna få den funktionen. När barnen bestämmer möte med kompisarna på lekplatsen känner de redan varandra men många i enkätsvaren lockas också av att träffa andra barn eller föräldrar. *"Alltid någon att leka med"*, *"mötesplats för nya kamrater"* och att *"barnen lär sig ett samspel med andra barn de inte känner"* är några exempel. En pappa i en intervju tyckte också att det var bra att han kunde se hur barnet fungerade tillsammans med andra barn; något som han inte fick tillfälle till när barnet vistades på förskolan.

Olika avstånd

²⁴ Norén-Björn 1977, s 125.

²⁵ Rasmusson 1998 s 148.

²⁶ Naylor 1985, s 126

²⁷ Mårtensson 2004 s 124 ff.

²⁸ Norén-Björn 1977 s 103 ff

²⁹ Gehl 2001, s 119.

Som framgått av resultaten är närheten den viktigaste orsaken till valet av lekplats och många använder sin närmaste lekplats. Trots detta finns det inget tydligt samband mellan de lekplatser som har flest barn runt sig och dem som används mest enligt enkätundersökningen. Nära behöver inte alltid betyda den närmaste. De lekplatser som har många barn runt sig har inte alltid motsvarande andel som har angivit dem som sina närmaste lekplatser i enkätsvaren.

Efter att ha undersökt alla kommunens lekplatser blir slutsatserna att man med undantag av en lekplats (32) nästan bara besöker lekplatser i sin egen stadsdel eller ort. Om man besöker lekplatser i någon annan stadsdel sker det när man har åkt dit för att besöka släktingar eller vänner, eller i samband med någon aktivitet. Skräcklans lekplats (nummer 32) besöks av familjer från alla stadsdelar och orter. I genomsnitt har man ungefär tre olika lekplatser. Förenklat kan man säga att varje familj har en som ligger nära, en som ligger centralt inom stadsdelen eller orten och som man ofta har ärenden förbi samt nummer 32 som man gör utflykter till mer sällan. Familjer som bor nära 32 är där oftare. Tre lekplatser med olika funktioner påminner om Wohllins princip men i mycket större skala, större avstånd och mindre frekventa besök. Man får dock komma ihåg att antalet lekplatser varierade mellan 0 och 9. En sammanställning av de mest besökta lekplatserna och de centrala i varje stadsdel visar att det inte är någon märkbar skillnad i antalet lekplatser eller frekvens per person för dem som bor nära en populär lekplats jämfört med genomsnittet. Däremot använder man sin närmaste lekplats oftare och har den oftare som favoritlekplats; speciellt som ensam favoritlekplats.

En familj som tycker att man bör handikappanpassa lekplatser skriver att man bör göra detta med *"några lekplatser i varje del av kommunen"*. Det framgår inte hur stora delar av kommunen som avses men det visar ändå att man är beredd att ta sig en bit bort för att hitta en lämplig lekplats, man tyckte inte att alla lekplatser behövde handikappanpassas.

Att den centrala placeringen har betydelse märks i resultaten (se tabell 12) där det framgår att de centrala lekplatserna i de olika orterna har förmåga att dra till sig barn från områdets ytterkanter medan man sällan eller aldrig går från den ena kanten till den andra. I Vargön fungerar nummer 18 som en lekplats som många besöker men de är sällan där. I Onsjö däremot, där den centrala lekplatsen är välskött och har många lekredskap, använder man den oftare. I Vargön är det mer klagomål och förslag på sådant som borde rättas till. Man tycker ofta att lekplatserna är för tråkiga eller sköts dåligt. I Onsjö är det inte lika många klagomål trots att flera av lekplatserna är vad parkarbetarna kallar "dödfödda"; de har ett mindre utbud och är mer igenväxta än någon av lekplatserna i Vargön. Onsjö är den stadsdel där flest anger skötseln och fräschheten som en anledning till valet av lekplats. Kanske menar man att man väljer den lekplats som är välskött (framför de andra). Ändå är det inte bara 44 som används; Onsjöborna har ett högt antal besökta lekplatser per familj och sprider ut sina besök över de övriga lekplatserna (med 47 som mer välbesökt) och det är bara 42 som är riktigt dåligt använd. Kanske skulle det vara bättre om Vargön också fick en välskött lekplats; nummer 16 är ganska mycket använd av dem som bor nära och många skriver att de vill förbättra den. Nummer 18 som ligger där många passerar och som utsätts för slitage skulle kanske också bli mer uppskattad om den hölls fräsch.

Jämförelsen mellan villor och flerfamiljshus var svår att göra eftersom bara 57 av 331 svar kom från familjer i flerfamiljshus. Enligt resultaten besöker de som bor i flerfamiljshus inte sin närmaste lekplats lika ofta, de har inte lika ofta besök hos släktingar eller utbudet som orsaker till valet av lekplats utan nämner oftare miljö och omgivning, och de åker mindre rutschbana och linbana än

barnen i villor och radhus. Dessutom har familjerna i flerfamiljshus en lägre andel klagomål och förslag till förbättringar på lekplatserna. Vilket område man bor i tycks dock påverka resultatet mer än typen av bostad. Många av skillnaderna beror på att en stor del av flerfamiljshusfamiljerna bor nära nummer 33 och besöker 32. Det är ofta denna som beskrivs när man talar om vacker omgivning i enkätsvaren. Om man i stället räknar familjerna utanför innerstaden besöker inte familjerna i flerfamiljshus lekplats nummer 32 oftare än familjerna i villor och radhus. Däremot framträder en annan skillnad; familjerna i flerfamiljshus har ett lägre antal lekplatser per familj och även lägre frekvens. Här är dock antalet svar från flerfamiljshusen för lågt för att ge ett säkert resultat; utanför innerstaden är antalet familjer i villor och radhus nästan tio gånger högre än antalet familjer i flerfamiljshus.

Förskolor och dagmammor

Förskolor besöker lekplatser mer sällan än familjerna. De besöker oftast den lekplats som ligger närmast förskolan. Förutom närheten är det viktigt att det är bra väg till lekplatsen och att den har ett bra utbud av lekredskap och pulkabackar och ger omväxling till förskolegården. Det är vanligt att förskolorna skriver att barnen klättrar i träd eller leker kurragömma. Dagmammor använder också lekplatser.

För familjerna stämde andelen som angav närheten som orsak till lekplatsvalet bra överens med den andel som besökte den närmaste lekplatsen oftast eller lika ofta som andra. I resultaten för förskolorna, däremot, besökte 76 % oftast den närmaste lekplatsen, men bara 62 % angav närheten till förskolan som orsak till valet av lekplats. Skillnaden jämfört med antalet som angivit närheten som orsak kan bero på att den närmaste lekplatsen även har andra fördelar; till exempel är de flesta av lekplatserna som man har skrivit att man besöker stora till ytan, har många lekredskap och omges av naturområde eller park. Det gäller inte i Vargön där de lekplatser som förskolorna väljer är ganska små.

Barnen som besöker lekplatserna med sin förskolegrupp är samma barn som besöker lekplatserna i föräldrarnas svar. Man kan tro att de skulle tycka om att göra samma saker oavsett om de går dit med föräldrarna eller med förskolepersonalen, och man kan se en del likheter men också en del skillnader när barnen är där med en stor grupp jämfört med bara familjen. Till exempel kan inte alla gunga samtidigt men i stället är det lättare med aktiviteter där det är en fördel att man är fler än ett barn som till exempel kurragömma.

Båda dagmammorna ingick i grupper som hade en gemensam lokal. Den som hade bra och populära lekplatser i närheten av lokalen gick inte så ofta till lekplatser med barnen utan hellre till naturområden och skogsdungen vid nummer 36. Den andra dagmamman gick oftare till de allmänna lekplatserna i närheten. Tillgången på lekplatser i bostadsområdet där man bor eller har sin lokal verkar alltså ha betydelse för hur mycket dagmammorna går till de allmänna lekplatserna. Det skulle ha varit intressant att även jämföra med dagmammor som inte har någon gemensam lokal.

Det verkar inte vara så mycket lättare för dagmammor än för förskolor att göra längre utflykter; en av dagmammorna sa att det aldrig fanns tid att besöka Skräcklan. Däremot var den andra dagmamman som besökte 39 och 41 oftare på lekplatser än förskolorna.

Inställningen till lekplatser

De flesta föräldrar verkar ha en ganska traditionell syn på lekplatsen som företeelse; de tycker att de ska finnas kvar som en särskild plats att gå till. Ibland har man synpunkter på skötseln eller utbudet på den lekplats som ligger nära och har förslag på detaljer som kan förbättras. I några fall tycker man att antalet lekplatser i närområdet är för litet eller att lekplatserna inte är placerade i barntäta områden. I enkätsvaren och intervjuerna har man också nämnt att man tycker om att gå till olika lekplatser för att få variation och ibland vill man ha mer variation mellan lekplatserna. När man beskriver vad man önskar på sin närmaste lekplats tar man däremot ofta upp sådant som finns på andra lekplatser som exempel. Denna motsägelse finns till och med hos samma personer; två mammor i Blåsut tyckte att lekplatserna var för lika och ville ha mer ett mer varierat utbud men när de räknade upp vad de saknade på lekplatsen nämndes linbana som finns på alla de tre lekplatser som ligger närmast; det är det linbanetätaste området i hela kommunen. (Att man vill ha allt som är bra i sin närmiljö men samtidigt vill att den egna platsen ska vara unik och att andra platser ska vara varierade kanske är ett dilemma i all utformning av miljöer.)

Att en stor del av föräldrarna skriver kommentarer, även negativa, visar att de engagerar sig och tycker att lekplatser behöver finnas. Några få vill ha färre och större lekplatser men många tycker om att gå till många små olika lekplatser och det är viktigt att lekplatsen ligger nära hemmet och att det är en bra väg dit. Det är roligt om man möter andra barn men några tycker även om att det är lugnt och "mysigt". En del tycker att lekredskapen ger för lite utrymme för fantasin och en del vill ha mer naturmaterial eller återanvända föremål. I några enstaka fall säger man att man hellre leker i skogen men det är undantag; de flesta har en positiv inställning till lekplatsen som företeelse. Man passar på att besöka lekplatser i samband med besök hos släkt och vänner och gör utflykter dit med hela familjen. Lekplatsen är ett vanligt utflyktsmål antingen om man gör en längre utflykt till Skräcklan eller små promenader och cykelturer inom den egna stadsdelen. Om de inte hade varit specificerade och avgränsade platser skulle de troligtvis ha varit svårare att prata med varandra om dem och bestämma sig för att göra utflykter dit. (Detta betyder inte att barnen inte leker på andra ställen eller att man inte behöver ha ett helhetstänkande när man planerar för barn i utemiljön.) Det verkar som om man ser lekplatsbesöken som något trevligt som man gör tillsammans med familjen och de tycker därför att lekplatserna är viktiga även om de inte går dit så ofta. Det kan också hända att man har positiva minnen från sin egen barndom och därför en ganska traditionell bild av hur en lekplats bör se ut och vara placerad. De intervjuade föräldrarna och barnen verkade också gärna vilja prata om lekplatser. Den positiva inställning som många har till lekplatser visar sig tydligast i detta citat från en enkät

"Jag tror att lekplatserna kommer att bli mer använda än förr nu när vi 70- och 80talister får barn. Lekplatserna när vi va' små va' som en samlingsplats där alla ungar va' och lekte. Jag tror att våra barn kommer att ha lika kul som vi."

Användbarhet för kommuner

Ingen av metoderna gav helt säkra svar men de kan komplettera varandra ganska bra. Den här undersökningen gav ett brett material som tog lång tid att sammanställa. Om det inte är rimligt för alla kommuner att lägga ner så mycket tid kan man göra det enklare till exempel genom färre frågor i enkäten eller färre intervjuer. Slumpmässiga enkätutskick eller att man bara koncentrerar sig på ett visst område skulle kunna minska antalet enkäter.

Enkäter till föräldrar ger mycket information men man får vara medveten om att man får föräldrarnas perspektiv. Det skulle nog gå att dela ut enkäter till barn i den tidiga skolåldern men då får man eventuellt formulera om några frågor och kanske ha med bilder på lekplatserna ifall barnen har svårt att läsa kartor. Även till föräldrar skulle tydligare kartor med eventuella bilder kunna delas ut om det är möjligt utan att det blir för många olika papper; till exempel i mindre kommuner eller i undersökningar där man inte eftersträvar en helhetsbild utan kan nöja sig med ett delområde. Det kartområde man väljer kan vara styrande för vilka lekplatser som kommer att fyllas i även om det finns möjlighet att ta med lekplatser utanför detta. Frågorna i enkäterna kan variera beroende på vad man vill ha reda på. Om man inte vill veta rent allmänt varför familjerna väljer lekplatser och vad barnen brukar göra utan vill ha svaren inriktade på specifika lekplatser bör detta framgå av enkäten. Annars blir en del svar generella och en del specifika. (I denna undersökning spelade det ingen roll eftersom båda typerna av svar kunde tas med i sammanställningen.) En rad att fylla i antalet barn och kanske åldrar på dem skulle kunna underlätta sammanställningen. Om man vill veta mer exakt hur ofta lekplatserna besöks skulle man kunna ha fler än tre olika alternativ. Enkla frågor om årstid och tid på dagen skulle också kunna vara med i den här typen av enkät utan att den skulle bli för besvärlig att fylla i men det är viktigt att enkäten inte blir för lång. Om man vill kunna räkna ut hur stor andel som inte använder lekplatser över huvud taget bör man nog påpeka att dessa familjer också ska fylla i enkäterna.

Man kan räkna med ett stort svarsbortfall i denna typ av enkätundersökning. En demografisk undersökning kan vara bra i kombination med enkäter och intervjuer. Man får reda på antalet barn i varje område men inte hur mycket de använder lekplatser. Det kan vara bra att veta det verkliga antalet barn när man gör en enkätundersökning för att se hur representativ den blir. Om man vet om vilka områden som har låg svarsfrekvens kan man försöka göra fler observationer och intervjuer där. Att skicka enkäterna till förskolorna med internposten gör att man slipper stoppa dem i kuvert och frankera dem. Bra kontakter mellan olika förvaltningar, personligen eller via internt nätverk, underlättar processen.

Om man är intresserad av hur grupper använder lekplatserna fungerar enkäter till förskolepersonalen bra. Man skulle också kunna skicka enkäter till dagmammor och till skolornas förskoleklasser.

Intervjuer på plats kan vara ett komplement till enkätundersökningen om man ser till att få med personer som inte nås av denna: det gäller i första hand barnen men det kan även vara dagmammor, mor- och farföräldrar eller sådana som inte har sina barn på förskolorna. Intervjuer är intressanta om man utnyttjar tillfället till att få fram annan information än vad som kommer fram i en enkätundersökning. När man intervjuar på plats får man bara med dem som verkligen använder lekplatsen. Intervjuer där den intervjuade själv får avgöra intervjuens längd kan göra att man får en större bredd av människor, även sådana som har ont om tid kan få säga någonting. Man kan säkert också få ut mycket av djupa intervjuer med människor som är förberedda och har mycket att säga. Då får man informera och ordna så att föräldrarna kan anmäla sig eller sina barn och även hitta en bra plats för intervjuerna. Kanske vinner man tid på ett mindre antal tidsbestämda intervjuer jämfört med den chansartade metoden att gå ut och se om det är någon på lekplatsen, men det går åt mer

tid till förberedelser. Småbarn är svåra att intervjua samtidigt som de leker. Eventuellt skulle man kunna prata lite kort med dem efteråt tillsammans med föräldrarna när det är dags för dem att gå hem eller med föräldrarnas tillåtelse träffa dem i en annan lokal. För att komma åt de större barnen på plats borde man egentligen göra intervjuer senare på eftermiddagen. (Även antalet föräldrar på lekplatserna brukar vara högre efter halv fyra.) Detta kan vara svårt att genomföra om arbetsdagen slutar tidigt. Klockan sju på morgonen är en dålig tid för intervjuer. Kanske kan man ge uppdraget åt en praktikant som inte har fått in vanan att börja och sluta tidigt utan kan tänka sig att arbeta fram till halv sex på kvällen. Ett alternativ är att göra intervjuerna på någon annan plats; kanske träffa barnen under skoltid.

Stickprovsundersökningar, att räkna barn, på lekplatserna är ingen lämplig metod för att få fram hur mycket en lekplats används. Då har parkarbetarna som skött om lekplatserna under en längre tid en bättre bild och kan jämföra olika lekplatser. De upptäcker också spår av lek, skadegörelse eller tecken på inaktivitet. Det kan vara bra att sammanställa uppgifter från dem då och då så att man kan ta fram resultaten senare och jämföra. Detta är förmodligen inte lika lätt för de kommuner som inte har egen personal utan har lagt ut sin skötsel på olika entreprenörer.

Om man inte bara är ute efter användningsfrekvensen på olika lekplatser finns det mycket annat som kan vara intressant att undersöka; till exempel vad man brukar göra i närheten av lekplatsen i samband med utflykter. I sådana fall bör det framgå av enkätfrågan att man även ska nämna aktiviteter utöver leken i lekredskapen. Om man skickar ut enkäter om en speciell lekplats får det plats fler frågor på en sida och det går därför att få fram mer information om hur den används, men man kanske inte kan räkna med så stor andel svar om man skickar ut till alla familjer i kommunen. Kanske kan man begränsa sig till att skicka ut enkäter till sådana som bor nära lekplatsen, eller också kanske man kan ha en låda med enkäter utplacerad på lekplatsen så att de bara nås av familjer som brukar vara där. Det blir också lättare att annonsera ut datum för intervjuer om det gäller en eller några få lekplatser; man kan till exempel sätta upp en skylt när det står när intervjuaren kommer att vara på lekplatsen så att de som är intresserade kan komma dit. Att inrikta undersökningen på bara en lekplats kan vara intressant om den är den enda i ett samhälle eller om man vet att många känner till den (Skräcklan i Vänersborg är ett exempel på en sådan lekplats). Det kan också finnas anledning att undersöka en enskild lekplats om man står inför en speciell situation, till exempel utbyggnad av närliggande bostadsområden eller vägar.

Referenser

Litteratur

Bengtsson, Arvid. (1970) *Environmental planning for childrens play*. London.

Björklid-Chu, Pia. (1975). *Barns uteaktiviteter i två bostadsområden: en enkät- och intervjuundersökning*. Pedagogiska institutionen, Lärarhögskolan i Stockholm.

Bygg (1962). Handbok för hus- väg och vattenbyggnad, Band V. Stockholm. (red. Lars Forsby)

Gehl, Jan. (2001) *.Life between buildings: Using public space*, Danmark

Hayward,D.G, Rothenberg, M. & Beasley, R. (1974) Children´s play and urban playground environments. A comparition of Traditional, Contemporary and Adventure Playground Types. *Environment and behavior* 6, 131-168

Insulander , Eva. (1975). *Barnen och Betongen: En rapport om barns villkor i en svensk förort*. Malmö. Lindvall,J. & Myrman ,A.K.(2001). *Vardagens arkitektur. Vem bestämmer din livsmiljö?* Stockholm.

Mårtensson, Fredrika.(2004). Landskapet i leken. En studie av utomhuslek på förskolegården. Agraria 464, Institutionen för landskapsplanering, SLU, Alnarp.

Naylor, H. (1985). Outdoor Play and Play Equipment. *Early Child Development and Care*. 19 (1): 109-130.

Norén- Björn, Eva.(1977). *Lek, lekplatser, lekredskap: En utvecklingspsykologisk studie av barns lek på lekplatser*. Barnmiljörådet. Helsingborg.

Rasmusson, Bodil. (1998). *Stadsbarndom. Om barns vardag i en modern förort*. Lunds universitet, Socialhögskolan 1998:7. Lund.

Smoyer-Tomic, K.E., Hewko, J.N. & Hodgson (2004). Spatial accessibility and equity of playgrounds in Edmonton, Canada. *The Canadian Geographer* 48 (3): 287-302.

Susa, A.m. & Benedict, J.O (1994) *Environment and behavior* 26 (4): 560-579

Wohlin, Hans. (1961). *Barn i stad: en studie I tre delar av barns utelek och trafiksäkerhet I nya bostadsområden*. KTH, Stockholm.

Muntliga källor

Wallmander, Hans. Parkchef på Gatuenheten, Vänersborgs kommun. 2007-12-08

Bilaga 1. Beskrivning av de olika lekplatserna

Det här är en beskrivning av hur det ser ut på och runtomkring de olika lekplatserna med bilder på de lekplatser som inte har fått så mycket utrymme i resultatdelen. Fler bilder finns i avsnitten Resultat från olika stadsdelar och Resultat från varje lekplats. För att det ska bli lättare att följa med när vädersträck och gatunamn nämns är det lämpligt att ta fram de kartor över olika stadsdelar som finns i bakgrundsdelen (figurerna 7-11). Namnen på lekplatserna är tagna ur kommunens databas.

Bedömningsgrunder (och några definitioner).

Omgivningen

-Typ av bostadsområde

Hur ser det ut i det område som har den aktuella lekplatsen som sin närmaste? Vilka olika typer av bebyggelse finns i närheten? Finns affärer, förskolor, skolor eller andra ställen som man eventuellt passerar lekplatsen på väg till eller från?

-Lekmöjligheter i närheten

Vad finns det för lekmöjligheter i närliggande trädgårdar, bostadsgårdar, förskole- och skolgårdar, fotbollsplaner och liknande?

-Skog eller park

Gränsar lekplatsen till en skog eller park där barnen kan leka, eller ligger något natur- eller strövområde längre bort så att man kan passera lekplatsen på promenaden?

Vägen dit

Hur tar man sig till lekplatsen från närliggande bostadsområden? Finns det bra promenad- och cykelvägar för dem som bor längre bort?

-Trafik

Finns det bilvägar direkt inpå lekplatsen, eller måste man korsa någon stor väg för att ta sig dit?

Gränser

Vad ligger runtom lekplatsen? Är den öppen utåt eller avgränsad på något sätt? Vilka gränser finns inne på lekplatsen? Är lekredskapen utspridda eller samlade? Är lekplatsen uppdelad i olika delar med hjälp av till exempel vegetation, insprängningsskydd eller olika ytor på marken?

Själva lekplatsen

-Vegetation

Hur är vegetationen på och runt lekplatsen placerad? Är det träd eller buskar? (Exempel på några arter ges för att karaktären ska framgå på ett ungefär, men det är ingen heltäckande inventering.)

-Lekredskap

Vilka lekredskap finns på platsen. I stort sett anges de med de namn de har i kommunens databas, men ordet "gunglek", för gunghästar av gammal modell med pinne i stället för fjäder, är intetsägande och därför används i stället "gungälg", "gungelefant", o.s.v. De nyare fjädergungorna har fått heta fjädergunga men med tillägg vad de föreställer om det går att se, med undantag av modellen med två sittplatser som egentligen heter "fågelflock" men som här kallas gungbräda med fåglar. När det gäller gungorna har en uppdelning gjorts i olika typer eftersom detta är relevant för användningen. Ordet "vanlig gunga" avser de raka gungorna som är den vanligaste gungmodellen i kommunen. Barnuttrycket "bebisgunga" används eftersom det tydligt talar om vad det handlar om; en typ av gunga som bara mycket små barn får plats i. På några platser finns även däckgungor. När det gäller olika typer av lekhus och klätterställningar görs en kraftig förenkling; de olika namnen i databasen är inte med och ingen utförlig beskrivning görs av funktionerna. I stället hänvisas till bilderna. Bänkarna har också fått komma med under denna rubrik. Det påhittade ordet "rastplatsbänk" används för att beskriva ett bord med fastsittande bänkar vid sidorna av den modell som ofta finns på rastplatser.

Exempel: Föremålen på bilden kallas gungelefant, fjädergunga (fisk), rastplatsbänk, rutschbana och gungbräda med fåglar. Bilden ovan visar en bebisgunga.

-Storlek

Storleken på den sammanlagda ytan av sandlådesand och strid sand anges med den siffra som finns i databasen. Den är uträknad i syfte att beräkna skötselkostnader. Ofta säger detta ingenting om de egentliga lekytorna eftersom det nästan alltid finns angränsande gräsytor och vegetation, och i de flesta fall är lekplatsen åtminstone på någon sida öppen mot park eller naturområde. Detta beskrivs mer under rubriken Gränser.

1. Björnbärsvägen "Björnbäret"

Lekplats nummer 1.

Omgivningen

-Typer av bostadsområden

Ligger inne i ett villaområde. Ganska nära i norr och väster ligger gårdar och ett industriområde.

-Lekmöjligheter i närheten

En kulle och en bollplan inhägnad med nät ligger åt var sitt håll vid nästa gångvägskorsning i öster. En trädgård på Vallmovägen hade studsmatta och i en annan trädgård stod en gungställning.

-Skog/park

Vägen dit

Två tvärgator från norr leder till var sin ände av lekplatsen. I söder går en gång-/cykelväg som leder vidare till ett villaområde i öster.

-Trafik

Villagatorna i norr är biltillåtna men slutar vid lekplatsen. Trafikerade vägar går förbi i samhällets utkant, men inte i direkt anslutning till lekplatsen.

Gränser

Lekplatsen omges på alla sidor av villatomter; i norr gränsar de direkt till lekplatsen och på de övriga sidorna ligger de på andra sidan av gångvägen eller gatorna. Lekplatsens östra del består av en gräsyta. Runt gungorna finns insprängningsskydd av rep och staket på ena sidan. Lekredskapen står i en sandyta.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Inga buskar finns på lekplatsen, men vid kanten står några olika träd; främst av släktet *Tilia* (lindar).

-Lekredskap

Sandlåda, 2 gungor: en bebisgunga och en vanlig, en linbana, 2 fjädergungor i form av hästar, lekhus med rutschbana samt en gruppgunga (en stor däckgunga som snurrar). Bänk och "rastplatsbord" finns.

-Storlek

Enligt databasen 399 m², men gräsytan i öster är inte medräknad.

2. Mollbergsvägen "Persikan-Aprikosen"

Lekplats nummer 2 sedd från väster.

Omgivningen

-Typer av bostadsområden

Villaområde närmast intill i söder och öster. Några radhus längre bort. I norr finns en flik jordbruksmark och på andra sidan om denna ligger villor. I öster ligger en möbelaffär.

-Lekmöjligheter i närheten

Gungställning, studsmatta och fotbollar finns i trädgårdar i närheten. En trädgård har en stor och en liten studsmatta, rutschbana, bassäng, gungställning och lekstuga.

-Skog/park

Lekplatsen gränsar till en skog i väster. I norr och söder finns snåriga buskar.

Vägen dit

Man tar sig dit via Mollbergsvägen genom en passage mellan villorna eller från öster förbi möbelaffären.

-Trafik

Det är svårt att ta sig till lekplatsen från centrala Brålanda eftersom man måste korsa den trafikerade Färgelandavägen.

Gränser

Lekplatsen kantas av sly och buskar mot norr och mot villaområdet i söder. I nordost finns en öppning mot jordbruksmarken och möbelaффären. Skogen i väster går att tränga sig in i, men är ganska tät och det finns mycket brännässlor vid den tänkbara ingången. Lekplatsen har en gräsyta mellan gungorna, som står i en sandyta, och kullen. Den västra delen mot skogen består av en gräsplan. På lekplatsens östra sida ligger också en gräsyta som slutar i en spets.

Själva lekplatsen*-Vegetation*

Asp i den norra kanten och blandade buskar i söder; bland annat *Cornus* (kornell) och *Philadelphus* (schersmin). Inne på själva lekområdet står två aspar.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med 2 gungor (bebisgunga+ vanlig), en fjädergunga i form av motorcykel samt en rutschbana i kullen. Dessutom finns två fotbollsmål på gräsytan i väster. En rastplatsbänk står också i anslutning till lekplatsen. också.

-Storlek

278 m² enligt databasen, men känns större på grund av de stora gräsyterna.

5. Rapsvägen "Slånbäret-Krusbäret"**Omgivningen***-Typer av bostadsområden*

Villaområde i nordväst. Skola, idrottsplats och förskola ligger på andra sidan järnvägen.

-Lekmöjligheter i närheten

En gungställning finns i en villaträdgård nära lekplatsen och en gungställning längre bort.

-Skog/park

Lekplatsen gränsar i nordväst till en liten park med stora träd. Längs järnvägen sydost om lekplatsen växer lite vildvuxna buskage.

Vägen dit

Man kommer till lekplatsen genom villaområdet eller från andra sidan järnvägen via en bred asfalterad gång-/cykelväg som går genom en tunnel under järnvägen. Sista biten går man genom parken.

-Trafik

Ingen biltrafik går inne på lekplatsområdet, men järnvägen passerar alldeles intill uppe på en höjd.

Gränser

Parkytan med de stora träden kantas av en syrenhäck men har ändå en stark anknytning till lekplatsen. Nordvästra delen av parken mot Rapsvägen består av en gräsyta. I sydost går en brant upp mot järnvägen. Nordost och sydväst om lekplatsen finns öppna oklippta gräsytor. Lekredskapen står i olika sandytor, och mellan dessa är det klippt gräs.

Själva lekplatsen*-Vegetation*

Parken består av stora träd: lönn, oxel och ask. Mot lekredskapen och mot den öppna marken kantas parken av en häck av syren och yngre lönnar. Vid själva lekplatsen står några stora ekar. I branten mot järnvägen växer sly av bland annat björk och hallon.

Runt lekplatsen växer flera stora träd.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med 2 gungor (bebisgunga+ vanlig), två olika fjädergungor samt ett stort lekhus med rutschbana. Det finns också en rastplatsbänk på lekplatsen.

-Storlek

Enligt databasen är ytan 66 m², men då räknas bara sandytorna. Lekplatsen känns stor på grund av att man har tillgång till både parken och den öppna marken vid sidorna. Den öppna marken riskerar dock att försvinna om man får döma av skylten "Tomter till salu" som står där.

6. Storgatan.

Omgivningen

-Typer av bostadsområden

Lekplatsen ligger i centrum inne i en park som ansluter till en campingplats. Norr om denna ligger villor och i söder ligger villor och några flerfamiljshus. På storgatan i väster ligger affärer och bibliotek; närmast finns kiosk och pizzeria. I sydost gränsar lekplatsen till en brandstation.

-Lekmöjligheter i närheten

-Skog/park

Lekplatsen ligger i anslutning till en park med gräsytor och bänkar. Marken är kuperad. Alldeles intill ligger en utescen med en kulle runt om. Parken fortsätter längre i norr och öster i en campingplats som också är en klippt gräsyta med några träd.

Vägen dit

Flera små gång- och cykelvägar leder in till området. På Storgatan finns en busshållplats nära lekplatsen.

-Trafik

Storgatan är trafikerad och svår att ta sig över från andra sidan.

Gränser

Storgatan och ett hörn av en tomt vid den är en tydlig gräns i sydväst. Annars kan barnen röra sig fritt i parken. På andra sidan utescenen står en gruppunga vilket gör att lekplatsen inte får någon tydlig avgränsning. Under större delen av året är dessutom hela den tomma campingplatsen en möjlig lekyta. Det finns inte heller någon avgränsning mot den stora parkeringsytan vid brandstationen, men några barn som kom cyklande igenom sa till varandra att de egentligen inte fick cykla där. Bortsett från den ensamma gruppungan står lekredskapen tillsammans i en grov sandyta.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Det finns ett Salixbuskage och några askar vid lekredskapen samt ett antal björkar på kullen. Mot scenen står fler björkar och askar.

-Lekredskap

Det dominerande lekredskapet är ett stort lekhus med klätternät och rutschbana. Det finns två fjädergungor (åsna och motorcykel) vid lekhuset och en gruppunga på andra sidan utescenen.

Fyra bänkar utan ryggstöd är placerade vid lekredskapen.

-Storlek

Svårsmått eftersom den har otydliga gränser genom den avsides placerade gruppungan. Den sandbelagda ytan under lekredskapen är ganska liten medan den tillgängliga ytan att leka på är mycket stor.

7. Källeberg

Omgivningen

-Typer av bostadsområden

Ett villaområde ligger i söder och öster. Längre i söder ligger ett industriområde. Det är också ganska nära till Storgatan och affärer i öster. Norr om lekplatsen ligger ett område med tvåvånings flerfamiljshus

-Lekmöjligheter i närheten

Flerfamiljshusen i norr har egna gungor och rutschbana på gårdarna.

Vägen dit

Från Storgatan via Parkgatan eller från villagatorna.

-Trafik

Alla gator slutar i en gång- och cykelväg mot lekplatsen. Därför är det ingen biltrafik inne vid lekplatsen, men det är svårt att ta sig från andra sidan Storgatan.

Gränser

I söder går gång- och cykelvägen, och längsmed den ligger en smal gräsremsa mot villatomterna. I öster avslutas lekplatsen med en liten gräsyta och i väster med en mycket större yta med fotbollsmål. Mellan lekplatsen och den stora planen finns ett buskage. Planen gränsar i väster direkt till en hästbetesmark, i söder gränsar den till villatomterna och i norr går en häck mot bostadsområdet. Linbanan står för sig själv vid en kulle och de andra lekredskapen tillsammans i en sandyta. Vid gungorna finns insprängningsskydd av rep.

Vänster: Linbanan står för sig själv på andra sidan kullen. Höger: Fotbollsplanen med lekplatsen i bakgrunden.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Blandade buskar, till exempel *Philadelphus*, och olika träd (*Tilia* och *Prunus*). Salixhäck i norr mot bostadsområdet.

-Lekredskap

Sandlåda med gränskopa, gungställning med två gungor (en bebisgunga och en vanlig), en fjädergunga i form av en traktor, en gruppunga, ett lekhus samt en linbana och en liten kulle. Två bänkar finns också vid lekplatsen. Det finns två fotbollsmål på den lilla gräsytan och två större på den stora.

-Storlek

Sandlådan och sanden på marken är 530m² enligt databasen. Gräsyterna räknas inte med men åtminstone den västra av dem är stor till ytan. Möjligheterna för små barn att leka på denna yta kanske minskar om större barn är där och spelar fotboll.

8. Centralgatan "Kryperten".

Lekplatsen inramas av ett Salixbuskage.

Omgivningen**-Typ av bostadsområde**

Lekplatsen ligger inne i ett villaområde.

-Lekmöjligheter i närheten

En studsmatta finns i en villaträdgård en bit bort.

Vägen dit

Gång- och cykelvägar från tre olika gator leder in till lekplatsen och går längsmed dess nordvästra och nordöstra sidor.

-Trafik

Gator med biltrafik går runt lekplatsen men ingen av dem går ända in på denna.

Gränser

Själva lekplatsen är tydligt avgränsad av en Salixhäck på alla sidor utom mot den passerande gångvägen på långsidan, och är svår att se på håll. Lekplatsen omges på alla håll av en gräsyta som i söder bara är en smal remsa. Gräsytan gränsar till villatomter på alla sidor, men i söder finns ingen häck mot tomterna. Alla lekredskap står i samma sandyta.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Fyra hagtornsträd och Salixhäcken.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med två gungor (en bebisgunga och en vanlig) och en fjädergunga i form av en motorcykel. En rastplatsbänk står också på platsen.

-Storlek

Sandytan är 201m². Lekplatsen känns ganska liten även om man tar med gräsyterna runtomkring.

9. Rosengatan "Varptråden"

Lekplatsens olika delar avgränsas av häckar.

Omgivningen

-Typer av bostadsområden

Lekplatsen ligger vid ett villaområde i samhällets södra utkant. Utanför är det jordbruksmark och längre åt väster ett industriområde.

-Lekmöjligheter i närheten

I villaträdgårdarna finns studs mattor, och en varningsskylt tyder på att barn brukar leka på gatan.

-Skog/park

Det går att promenera på en gräsremsa österut fram till landsvägen. Det finns också en bäck med vegetation vid kanterna en bit ut i jordbruksmarken i söder. Längre bort ser man även skog.

Vägen dit

Vägen går från villaområdet via Rosengatan eller Syrengatan och sista biten utgörs av en kort gångväg. Man kan också ta sig från landsvägen genom gräsremsan med björkarna.

-Trafik

Ingen trafik precis intill lekplatsen, men man hör buller från den starkt trafikerade landsvägen (riksväg 45) i öster.

Gränser

I norr utgör villatomternas häckar en tydlig gräns. På övriga sidor markerar den klippta gräsytan vilka ytor som hör till lekplatsen/parkmarken, men det är inte helt oframkomligt utanför, man kan ta sig fram genom högt gräs och jordbruksmark till vattnet i söder och ganska långt åt väster. Åt öster fortsätter det klippta gräset i en smal remsa mot landsvägen. Själva lekplatsen är avdelad med häckar i tre delar. Det finns häckar mellan gungområdet och området med sandlåda och lekhus, och även häckar som skärmar av på sidorna. Gungorna hägnas dessutom in av insprängningsskydd av rep. Kullen och fotbollsplanen ligger utanför häckarna.

Själva lekplatsen*-Vegetation*

Häcken vid sandlådan och lekhuset består av *Salix* och en snutt avenbok. Avenbokshäcken fortsätter sedan förbi gungorna, och en avenbokshäck skär även rätvinkligt in mellan områdena. Runt häckarna finns dessutom popplar. I norr står två rönnar, och i öster olika träd; bland annat avenbok.

-Lekredskap

Sandlåda med grävska, gungställning med två gungor (en bebisgunga och vanlig), en fjädergunga i form av en motorcykel, ett lekhus samt en kulle med rutschbana. Två fotbollsmål står på gräsytan. På lekplatsen står dessutom en bänk.

-Storlek

407m² sandyta under lekredskapen, men hela den klippta gräsmattan kan räknas till lekområdet utom möjligen den smala remsan österut.

10. Frändefors

Lekplats nummer 10 sedd från norr. Vid regnväder bildas en vattensamling under gungställningen.

Omgivningen

-Typer av bostadsområden

Villasamhälle omgivet av jordbruksmark. Ett stycke söderut ligger en förskola och några tvåvånings flerbostadshus.

-Lekmöjligheter i närheten

Studsmatta och gungställning finns i villaträdgårdar nära lekplatsen, och även på gator längre bort. Flerfamiljshusen har en egen lekplats på gården. Någon kilometer söderut på andra sidan ån finns en gräsyta med fotbollsmål (nummer 11 i databasen).

-Skog/park

Öster om lekplatsen ligger en gräsremsa och på andra sidan den ett litet berg med aspskog. Nedför berget går en liten pulkabacke.

På andra sidan gångvägen finns en gräsyta som kantas av skog och ett litet berg.

Vägen dit

Alla gator slutar i en gångsnutt och leder ut till en gång- och cykelväg som går förbi lekplatsen. Barn som bor på andra sidan ån måste gå långt och korsa den trafikerade Ödsmålavägen.

-Trafik

Det finns inga trafikerade vägar i direkt anslutning till lekplatsen.

Gränser

Gräsremsan och skogen i öster ligger på andra sidan gång- och cykelvägen men nås lätt från lekplatsen eftersom gångvägen inte är så starkt trafikerad. Gräsytan och skogen med sin pulkabacke kan därför möjligen anses ingå i lekområdet. På andra sidan skogen finns stängsel mot ett litet industriområde. På övriga sidor avgränsas lekplatsen av villatomter. Själva lekplatsen är inte uppdelad i olika områden. Alla lekredskap står i en gemensam sandyta som omges av en gräsyta. Det finns inget skydd runt gungorna.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Det finns numera inte några buskar på lekplatsen. Den enda vegetation som finns är tre björkar som står på gräsytan i norr. I skogen på andra sidan gångvägen dominerar asp.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med två gungor (en bebisgunga och en vanlig), en fjädergunga i form av en häst, skeppsmast, lekhus och en gruppunga. En rastplatsbänk står i sandytan mellan lekredskapen.

-Storlek

Sandytan är 510m². Den lilla gräsytan runt om och gräsremsan och skogen på andra sidan gångvägen går också att leka på.

12. Nordkroken "Gäddsaxen"

Rutschbana på lekplats nummer 12.

Omgivningen

-Typ av bostadsområde

Villasamhälle med jordbruksmark i söder och väster. I norr gränsar samhället till Vänern, men lekplatsen ligger i södra delen av samhället. Öster om lekplatsen ligger några hus med större tomter, men i övrigt är trädgårdarna normalstora.

-Lekmöjligheter i närheten

En gungställning står i en trädgård i närheten.

-Skog/park

Söder om samhället går en bäck med lite vegetation längs kanterna. En promenadväg leder fram till den. Detta område gränsar inte till lekplatsen.

Vägen dit

Från väster går en ganska bred gång- och cykelväg förbi tvärgatorna. Den svänger in på lekplatsen och korsar denna diagonalt. Gatan söderifrån slutar vid lekplatsen och fortsätter i en gångväg förbi dennas östra sida och binds samman med en gata som går norrut. Den norra gatan svänger åt öster vid lekplatsens nordöstra hörn.

-Trafik

Förutom gatan som svänger vid ett av hörnen går ingen biltrafik förbi lekplatsen.

Gränser

Gång- och cykelvägen som korsar lekplatsen diagonalt delar den i två trekantiga ytor: en yta med lekredskap och en sluttande gräsyta mot sydost. Alla lekredskap står i samma sandyta med lite gräs runtom. Lekplatsen gränsar direkt till villatomter i norr och väster. Gräsytan gränsar till en villa i söder och till gångvägen i öster. På andra sidan gångvägen ligger en större tomt.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Ingen vegetation finns på lekplatsen förutom villatomternas häckar. Vid den större tomten på andra sidan gångvägen växer sälg.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med tre gungor (en bebisgunga och två vanliga), två fjädergungor (häst och fågel), gungbräda med två fåglar samt ett lekhus med rutschbana. Två bänkar står vid sandlådan.

-Storlek

388m² enligt databasen. Gräsytan på andra sidan den diagonala vägen är ungefär lika stor.

13. Blåsippsvägen

Lekplats nummer 13.

Omgivningen

-Typer av bostadsområden

Villaområde i norr, väster och öster. Längre i nordväst ligger några hus med större trädgårdar. På gatan i söder ligger ett område med likformiga villor som har små trädgårdar, och bakom dem i söder och sydväst finns ett område med kedjehus och radhus.

-Lekmöjligheter

I en av de större trädgårdarna i nordväst står en gungställning. Bostadsområdet i sydväst har egna lekplatser. Vid gångvägen in från väster mot Blåsippsvägen finns en stor gräsyta med en kulle. Längre i nordväst i samhällets utkant ligger en fotbollsplan.

-Skog/park

Ingen skog gränsar till lekplatsen men den ligger ändå nära Vargöns utkant med Halleberg och skog i väster. I norr finns jordbruks- och betesmarker.

Den här lekplatsen ligger liksom flera andra i Vargön, nära Hallebergs fot.

Vägen dit

En gång- och cykelväg leder in till området från väster, men för att komma fram till lekplatsen måste man gå på de biltillåtna gatorna i norr eller söder.

-Trafik

De angränsande villagatorna i norr och söder leder ut till den trafikerade Granåsvägen i öster.

Gränser

I öster och väster avgränsas lekplatsen av villatomternas häckar och i norr och söder av gator med villor på andra sidan. I västra kanten av lekplatsen går en liten stig. Lekredskapen står i tre olika sanddytor. Gungorna står i en, sandlådan och fjädergungorna i en och lekhuset i en. Ytan runt sandytorna består av klippt gräs.

Själva lekplatsen

-Vegetation

I lekplatsens norra kant står tre ekar.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med fyra gungor (en bebisgunga, en däckgunga och två vanliga), två fjädergungor (flygplan och häst) samt ett lekhus med bland annat rutschbana och vågskål. Vid sandlådan står två bänkar.

-Storlek

Sandytorna är 234m², men gräsytan runt och mellan dem måste också räknas.

14. Falkvägen

Omgivningen

-Typer av bostadsområden

Villaområde i söder. Skola direkt i norr och förskola i väster på andra sidan gångvägen.

-Lekmöjligheter

Studsmatta och gungor finns i villatädgårdarna. På skolgården finns bland annat bollplank, klätternät och en stor korggunga. I väster ligger ett stort idrottsområde med olika planer och inomhushallar.

-Skog/park

Lekplatsen ligger inne i ett litet skogsområde. Skogen fortsätter i väster på andra sidan gångvägen.

Vägen dit

Villaområdets tvärgator leder ut till en gång- och cykelväg som går längsmed lekplatsen i söder. I väster går också en gång- och cykelväg som fortsätter ner mot idrottsplatserna och lekplats nummer 16.

-Trafik

Ingen biltrafik går förbi lekplatsen.

Gränser

I söder på andra sidan gångvägen ligger villatomter med häckar. Det finns inget stängsel mot skolan i norr. Lekplatsen ligger inne i ett skogsområde som smalnar av i en spets i öster, men skolan har också skog i kanten på sin mark och gränsen är därför inte tydlig. Marken under gungorna och runt sandlådan är belagd med sand.

Själva lekplatsen*-Vegetation*

Skogen består av gran, björk och tall.

-Lekredskap

Sandlåda och gungställning med bebisgunga, däckgunga och en tom plats. Vid sandlådan stod två bänkar och en stubbe.

Lekplats nummer 14 och den omgivande skogen.

-Storlek

186m², men då är inte skogen inräknad.

15. Örnvägen**Omgivningen***-Typ av bostadsområde*

Lekplatsen ligger inne i ett villaområde. Längre i söder ligger en kyrka.

-Lekmöjligheter i närheten

Studsmattor är vanliga i trädgårdarna. Villorna närmast lekplatsen både i norr och i söder hade studsmatta. Även gungställning och lekstuga förekom.

-Skog/park

Söder om Örnvägen ligger Björkås som är en stor villa med park runtomkring som numera tillhör kommunen. Stora delar av parken består av bokskog och blandad lövskog.

Vägen dit

Både Örnvägen och Falkvägen är uppbyggda av tvärgator som leder ut till en gång- och cykelväg mellan de båda gatorna. Där ligger lekplatsen.

-Trafik

Gång- och cykelvägen går förbi lekplatsens södra kant. En kort gångväg som binder samman en av tvärgatorna på Örnvägen i söder med en tvärgata på Falkvägen i norr går rakt igenom. Ingen biltrafik går förbi lekplatsen. Den närmaste trafikerade vägen är Granåsvägen i öster, men gångvägen ansluter inte till den.

Gränser

I öster och norr gränsar lekplatsen till villatomter. Den norra tomten har en häck medan den östra bara avgränsas av en markhöjning och enstaka buskar. Öster om den korta gångvägen i mitten finns en linbana och högre upp på en höjd längst i öster står gungorna och sandlådan. Den västra delen utgörs av en gräsyta med en liten kulle och några träd. I väster smalnar den av och försvinner ut i gångvägen.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Bland lekredskapen står några björkar och längre i väster växer en ek. Längs gångvägen i sydväst står fler träd av samma arter.

-Lekredskap

Sandlåda med gränskopa, gungställning med fyra gungor (en bebisgunga och tre vanliga) samt en linbana.

-Storlek

191m² sandyta. Gräsytan med kullen bör också räknas in i lekområdet.

16. Stafettvägen

Omgivningen

-Typer av bostadsområden

Villor i söder och sammanbundna villor/kedjehus i ett område i norr som går ner med gator förbi lekplatsen i öster och väster.

-Lekmöjligheter i närheten

Studsmattor finns i trädgårdarna och i den angränsande trädgården i väster ligger flera leksaker; bland annat bollar. I norr har man nära till ett stort område med olika idrottshallar och planer.

-Skog/park

På andra sidan villorna i norr finns ett litet skogsområde upp mot idrottsplatserna.

Vägen dit

Gatorna leder till en gång- och cykelväg som passerar lekplatsens södra kant och de två gatorna i norr som slutar vid lekplatsen.

-Trafik

Gatorna som går till gångvägen är trafikerade men inte ända fram. De norra gatorna går däremot ända fram till lekplatsen.

Gränser

På kortsidorna i öster och väster gränsar lekplatsen till villatomter. I söder går gångvägen och på andra sidan den ligger villor. Asfaltgångar går över lekplatsområdet. Lekredskapen är placerade långt ifrån varandra på den långa lekplatsen. Längst i öster finns en gräsyta med kulle och väster om den står olika ledredskap som dessutom har en asfaltgång mellan sig. Gungorna och sandlådan är placerade i det nordvästra hörnet och det är asfalt runt sandlådan. De södra och västra delarna av området består av ek- och björkdungar, och i sydväst ligger några stora stenar.

Själva lekplatsen*-Vegetation*

I söder och väster står grupper med björk och ek.

-Lekredskap

Stor sandlåda med grävsropa, gungställning med fyra gungor (två bebisgungor och två vanliga), två fjädergungor (fågel och motorcykel), kulle med rutschbana och en mindre rutschbana bredvid. Vid sandlådan står två bänkar utan ryggstöd.

-Storlek

239m² sandyta säger inte så mycket om lekplatsens storlek eftersom lekredskapen är utspridda över ett större område. Sanden i sandlådan är 42m².

17. Kvistvägen**Omgivningen***-Typ av bostadsområde*

Villaområde med ganska stora trädgårdar utom på Kvistvägen som är en kort gata med kedjehus och små trädgårdar.

-Lekmöjligheter i närheten

I de större trädgårdarna är studsmattor och gungställningar vanliga. Även rutschbana finns.

-Skog/park

Vägen dit

Lekplatsen omges av gator i nordost och nordväst och den svängda Villavägen i sydost- sydväst. Från dem leder stigar in mellan husen fram till lekplatsen. Den korta Kvistvägen i väster slutar i en asfaltyta som går in mellan själva lekplatsen och en gräsyta.

-Trafik

Det är möjligt för bilar som kommer på Kvistvägen att köra in och vända på asfaltytan. Inga andra gator går fram till eller förbi lekplatsen.

Gränser

Mot villatomterna i norr och väster är avgränsningen tydlig med häck och staket. I öster och sydost är gränsen mellan tomtmark och lekplats/allmän plats däremot otydlig. Det är också en otydlig gräns mellan villatomt och gräsyta i sydväst. Lekredskapen står i en gemensam sandyta förutom rutschbanan som är placerad i gräskullen. Sandytan omges av gräs som fortsätter åt sydväst på andra sidan asfaltytan. Asfalten ser därför ut att ingå i lekområdet. Den har ett räcke utplacerat på varje sida, men räckena är korta och kan inte fungera som någon avskärmning. Deras syfte är oklart, men de kan säkert locka till lek.

Omgivningen runt lekplats nummer 17.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Det finns vegetation runt lekplatsen men det är oklart vad som egentligen hör dit och vad som hör till de angränsande tomterna. I den norra kanten växer almar, ölandstok och vinbär uppe på kullen. Vid staketet står ett päronträd. Tallen vid rutschbanan ser ut att höra till lekplatsen. Längre i öster står bland annat rönnar och almar. Mellan gräsytan och villan i sydväst växer askar och brännässlor.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med fyra gungor (en bebisgunga, två däckgungor och en vanlig), två fjädergungor (däck och fågel) och en gräskulle med rutschbana.

-Storlek

Sandytan är 139m². Sedan tillkommer gräset och asfaltytan som möjlig lekyta.

18.Helenebergsvägen, Siggestorp

Lekplats nummer 18.

Omgivningen

-Typer av bostadsområden

Mest villor och en del tvåvåningshus.

-Lekmöjligheter i närheten

-Skog/park

En del av lekplatsen är trädbevuxen.

Vägen dit

Man tar sig dit genom att följa bilvägarna Siggetorpsvägen eller Helenebergsvägen som går förbi lekplatsen. Någon alternativ gång- eller cykelväg finns inte. Om man kommer från södra delen av Vargön måste man korsa både en järnväg och den stora Stationsvägen.

-Trafik

Bilvägar går direkt förbi lekplatsens nordöstra och sydöstra kanter. Dessutom har man nära till den trafikerade Granåsvägen på andra sidan villatomterna i nordväst och Stationsvägen och järnvägen i sydväst.

Gränser

Det finns stängsel mot villatomterna i sydväst och nordväst. Däremot finns ingen gränsmarkering ut mot bilvägarna som utgör gräns för lekplatsen på övriga sidor. Lekredskapen står i en gemensam grusyta med gräs runtomkring. Gräsytan fortsätter i hörnet på andra sidan kullen.

Själva lekplatsen

-Vegetation

I lekplatsens västra del står ungefär femton björkar och några körsbärsträd. Vägar som passerar lekplatsen kantas av hamlade lindar.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med fyra gungor (en bebisgunga och tre vanliga), två fjädergungor (fågel och motorcykel), en gungbräda i grodmodell och en rutschbana. Dessutom finns en kulle och två bänkar.

Bakom gungorna finns ingen avgränsning mot gatan.

-Storlek

287m² sandyta med gräs runtom.

19. Gymnastikvägen

Lekplats nummer 19.

Omgivningen

-Typer av bostadsområden

Lekplatsen ligger inne i ett villaområde. Norr om villorna ligger radhus. En förskola ligger också nära.

-Lekmöjligheter i närheten

En studsmatta står i en trädgård alldeles intill.

-Skog/park

Vägen dit

En gata passerar lekplatsen i den södra kanten. Från gatorna i öster och väster kommer man in via en smal gräsremsa som går mellan villatomterna.

-Trafik

Gatan som passerar lekplatsen verkar ganska lugn. Ingen annan biltrafik ansluter direkt till lekplatsen, men det är ganska nära till Valhallavägen i väster och till Stationsvägen och järnvägen längre söderut.

Gränser

Gränserna är tydliga med villahäckar åt tre håll. I söder mot gatan finns en parkeringsplats med räcke. På andra sidan gatan ligger villatomter. Lekplatsen är fyrkantig och består av en plan gräsyta i norr och väster och en sandyta under lekredskapen.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Ingen vegetation finns utöver villatomternas egna häckar.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med två gungor (en bebisgunga och en vanlig) och en fjädergunga i form av en svan.

-Storlek

286m² sandyta. Gräsplanerna gör den lite större, men den känns begränsad.

20. Ymers Väg

Omgivningen

-Typer av bostadsområden

I söder och öster ligger ett villaområde och i väster ligger en förskola. Norr om förskolan ligger tvåvånings flerfamiljshus. I nordost på andra sidan Valhallavägen finns fler villor.

-Lekmöjligheter i närheten.

Förskolan har en egen lekplats på gården.

-Skog/park

Gångvägar med lite vegetation passerar området. En tomt med lite naturmark ligger i nordost, men det ser på avstånd ut som en större skog på grund av det skogbeksädda Halleberg i bakgrunden. Halleberg ligger ganska nära både i norr och öster.

Vägen dit

Från väster når man lekplatsen genom en gång- och cykelväg förbi förskolan. Den fortsätter längs lekområdets södra kant. Gatorna i sydost som går i olika riktningar leder in till gångvägen via gångvägssnuttar.

-Trafik

Det finns ingen biltrafik i anslutning till lekplatsen.

Gränser

Området består av en stor yta med slingrande asfaltgångar runt runda gräsplättar. Linbanan står i det västra hörnet och lekredskapen och kullen i det östra. I väster gränsar området mot förskolan. I söder mot gångvägen finns en slänt med en trädridå. I slänten finns en upptrampad stig mot linbanan. Nedanför slänten ligger en gräsyta som avgränsas av gångvägen och villorna på andra sidan. Vegetation avskärmar lekområdet från villatomterna i öster. Naturmarken i nordost är svårgenomtränglig. Runt gungorna finns en låg sarg.

Lekplatsen ligger i hörnet av en stor gräsyta med cirkulära asfaltgångar.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Rosor växer vid gungorna i öster. Skogen i nordost består bland annat av lönn och hagtorn. I trädridån i områdets södra del finns *Prunus* och en del sly av andra trädslag.

-Lekredskap

Sandlåda, två gungställningar med sammanlagt fyra gungor (en bebisgunga och tre vanliga), en fjädergunga i form av ett flygplan, lekhus med rutschbana, en gräsbeklädd kulle samt en linbana i andra delen av området. Vid sandlådan står ett bord med två bänkar och en ensam bänk.

-Storlek

Sandytan är 219m² men lekområdet känns stort och det är långt att gå från kant till kant.

21. Grålaggsvägen

Omgivningen

-Typ av bostadsområde

Villor i Vargöns sydöstra spets. Jordbruksmark och fotbollsplan ligger nära i söder.

-Lekmöjligheter i närheten

Gungställningar och studsmattor finns i flera trädgårdar runt om. En lekande- barn-skylt finns också.

-Skog/park

Halleberg ligger i nordost men på andra sidan järnvägen.

Vägen dit

Två gångvägar leder in från villaområdet. Den ena är smal och går in mellan villatomternas häckar medan den andra går från änden av en gata i öster in längsmed lekplatsens spetsiga gräsyta.

-Trafik

Ingen trafik går precis intill.

Gränser

Lekplatsen omges på alla håll av villatomters häckar. I ett hörn finns en smal öppning i häcken. I öster avslutas lekplatsen i en spetsig gräsyta mot Vintervägen. Lekplatsen har gräs på marken mellan alla lekredskap och bara sand precis under dessa.

Själva lekplatsen

-Vegetation

En lind står i ett hörn och ett spireabuskage växer i kanten.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med fyra gungor (en bebisgunga, två däckgungor och en vanlig), Fjädergunga i form av en racerbil, en gungälg och ett lekhus med rutschbana. En rastplatsbänk står också där.

-Storlek

Sandytorna är sammanlagt 156m², men sanden finns bara direkt under lekredskapen.

22. Hagens Väg

Omgivningen

-Typ av bostadsområden

Närmast ligger villor och ett kedjehusområde. Längre åt väster ligger ett område med 2-3vånings flerfamiljshus. Söder och sydost om villorna är det jordbruksmark.

-Lekmöjligheter i närheten

Flerfamiljshusen har egna lekredskap.

-Skog/park

Vägen dit

Man tar sig in från villaområdet genom gatan Hagens Väg nordväst och sydost om lekplatsen eller via små passager som leder förbi villorna och in till lekplatsens kortsidor.

-Trafik

Den biltillåtna gatan Hagens Väg går genom området och har avsnitt med villor på var sin sida om det men eftersom husägarna kan komma in från var sitt håll i ändarna av gatan finns det inte så stor anledning för bilar att köra genom lekplatsen. Mot den västra delen finns en avspärrning.

Gränser

Hagens Väg delar området i två delar; en del med buskar och lekredskap i sydväst och en gräsplan i nordost. Runt hela området ligger villatomter. En rad med stenar finns utlagda vid lekredskapsdelen mot gatan, men de är glest utplacerade och inte svåra att ta sig förbi. Lekredskapen står i en gemensam sandyta tätt omsluten av buskar på tre sidor och med en ensam buske i mitten på den öppnare fjärde sidan. Runt buskarna finns lite gräs och en smal stig på baksidan.

En smal passage bakom de stora kornellbuskagen.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Buskar av olika slag, bland annat gulbrokig kornell *Cornus alba* 'Gouchaultii' och *Salix*, kryper mjukt in över lekredskapens kanter. Fem rönnar sticker också upp ur buskarna.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med fyra gungor (en bebisgunga och tre vanliga), två fjädergungor (motorcykel och flygplan) samt ett lekhus med ovanligt bred rutschbana. Vid lekredskapen står även en rastplatsbänk.

-Storlek

Sandytan innanför buskarna är 316m². Det kan räknas som den egentliga lekplatsens yta eftersom den är tydligt avgränsad, men man kan också leka på gräsytan på andra sidan gatan.

23. Björkvägen

Omgivningen

-Typer av bostadsområden

Närmast ligger villor som har större trädgårdar än villorna runt nummer 22. Västerut finns trevånings flerfamiljshus och skola, förskola m.m.

-Lekmöjligheter i närheten

Enstaka gungställningar syns i trädgårdarna.

-Skog/park

Vägen dit

Vägar passerar lekplatsen och gräsplanen längs den nordöstra långsidan och den sydöstra långsidan. Man kan också komma in från villaområdet i väster via en liten gångväg.

-Trafik

Gatan i sydost mot gräsplanen känns mer som en villagata, men Björkvägen längsmed långsidan verkar vara mer trafikerad.

Gränser

Lekplatsen ligger i nordvästra kanten av en stor gräsyta. Gräsytan avslutas i andra änden med ett högt staket mot vägen. Mot vägen längs långsidan finns däremot ingen annan avgränsning än en trädrad. På andra sidan vägarna ligger villor. I sydväst och nordväst gränsar området direkt till villatomter. Själva lekplatsen består av ett gungområde inhägnat med staket och med sand som markbeläggning samt två sandlådor bredvid varandra med en asfaltgång runtom.

Den stora gräsplanen kantas av oxlar.

Själva lekplatsen

-Vegetation

I gräsplanens kant mot Björkvägen står en rad med oxlar. Det finns också några oxlar i gräsplanens nordvästra kortsida mot lekredskapen. På långsidan mot villatomterna består vegetationen av höga friväxande häckar av olika arter (bland annat *Prunus*, *Amelanchier*, *Symphoricarpus*). I nordväst står en havtorn vid villahäcken.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med fyra gungor (en bebisgunga och tre vanliga) samt en fjädergunga i form av häst.

-Storlek

135m² enligt databasen, men ingenting hindrar barnen från att springa ut på den mycket stora gräsplanen.

24. Kasenallén Blåsut

Omgivningen

-Typ av bostadsområde

Lekplatsen ligger i ett område med villor av olika ålder och utseende; en del av dem är ganska stora och det finns även större villaliknande hus som kan rymma flera familjer.

-Lekmöjligheter i närheten

Studsmattor har observerats i några av de stora trädgårdarna, men tätheten är inte så stor.

-Skog/park

Lekplatsen ligger mot vattnet och har lite vegetation vid en promenadstig längsmed vattnet och järnvägen.

Vägen dit

Lekplatsen ligger direkt vid gatan och man tar sig in till gungorna i den norra kanten eller från den södra ingången vid en villas garageuppfart. Längs järnvägen i öster går en upptrampad stig som också är en väg in till lekplatsen.

-Trafik

Gatan som går längsmed lekplatsens västra kant är biltillåten, men det finns staket mot lekplatsen.

Gränser

Staketet mot gatan är en tydlig gräns i väster, och i öster tar lekplatsen slut vid järnvägen där det finns ett stängsel. I söder är det ingen tydlig markering mellan villans uppfart och stigen in till lekplatsen. Villan norr om lekplatsen har ett staket men detta tar slut före järnvägen och eftersom tomten inte har någon gränsmarkering i öster flyter trädgården ihop med lekplatsens gräsyta längst i nordost. Gungorna har sand som markbeläggning och det finns en smal sandremsa under linbanan, men allt annat står direkt i gräset. Gungorna är avgränsade av ett staket som har en liten öppning.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Det finns ingen vegetation vid lekredskapen men mot järnvägen växer bland annat björk och hallon , och på gräsytan nedanför villatomten står två träd, men det är svårt att veta om de hör till villan eller till lekplatsen.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med tre gungor (en bebisgunga och två vanliga), två fjädergungor (häst och fisk), linbana och ett lekhus med rutschbana. Dessutom står två bänkar på lekplatsen.

-Storlek

Sanden i sandlådan, under gungorna och under linbanan är sammanlagt 121m², men större delen av lekplatsens yta består av gräsmatta.

25. Parkvägen

Omgivningen

-Typ av bostadsområde

Lekplatsen ligger i ett litet område med naturmark inne i ett villaområde.

-Lekmöjligheter i närheten

I villaträdgårdarna i närheten finns studs mattor och gungställning.

-Skog/park

Lekplatsen ligger inne i ett litet naturområde. På många ställen går det att ta sig fram inne i snåren. En större skog finns utanför samhället i väster.

Omgivningen runt lekplats 25.

Vägen dit

Man kommer in från gatorna i norr eller söder genom en stig som går rätt igenom naturområdet. Från gatorna i väster och öster finns däremot ingen stig direkt in utan de som kommer därifrån får gå in via någon av de andra gatorna.

-Trafik

Gatorna runt omkring är biltillåtna men det finns ingen biltrafik inne i naturområdet. Cyklar kan komma förbi på stigen. Den starkt trafikerade Djupedalsvägen går utanför villorna i nordväst. Den är ganska nära men inte i direkt anslutning till lekplatsen eller stigen.

Gränser

Lekplatsen är omgiven av naturmark på alla håll men i söder markerar bara en brant sluttning gränsen till villaområdet. Markbeläggningen under lekredskapen består av sand. Runt gungorna finns ett högt staket.

Själva lekplatsen*-Vegetation*

Skogen runt lekplatsen är blandskog med bland annat tall, björk och ask.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med två gungor (en bebisgunga och en vanlig), fjädergunga med däck samt ett litet lekhus. Det finns ingen annan bänk än barnbänkarna i lekhuset.

-Storlek

136 m² sandyta under lekredskapen men barnen har tillgång till hela det lilla skogsområdet.

26. Sommarhemsvägen

Omgivningen

-Typer av bostadsområden

Det finns mest villor i närheten men i nordost finns ett flervåningshus alldeles intill lekplatsen. I norr ligger Blåsutskolan, och längre västerut ligger en kyrka med lite naturmark runtom.

-Lekmöjligheter i närheten

En studsatta står i en trädgård.

-Skog/park

I östra hörnet är det lite naturmark mellan husen. Naturmarken runt kyrkan längre västerut ansluter inte direkt till lekplatsen.

Vägen dit

Vägen till lekplatsen går längsmed och över gator som är mer eller mindre trafikerade. Det går inte att välja att bara gå på gång- och cykelvägar.

-Trafik

Gatorna som går längsmed lekplatsens kanter runtomkring är biltillåtna men den högsta tillåtna hastigheten är ganska låg.

Gränser

Lekplatsen är omgiven av ett stängsel mot gatorna åt alla håll förutom i nordost mot flervåningshuset och naturmarken. Lekplatsen är uppdelad i en grusyta med lekredskap och en gräsplan med fotbollsmål.

Själva lekplatsen

-Vegetation

I ena hörnet står två björkar och lite *Spiraea*.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med tre gungor (en bebisgunga och två vanliga), två fjädergungor (lejon och båt), lekhus med rutschbana, slänggunga samt en klättervägg. En rastplatsbänk och en annan bänk står på platsen och på gräsplanen står två fotbollsmål.

-Storlek

Sandytan är 706m². Gräsytan kan också räknas till lekplatsens yta men annars är gränserna tydliga.

Kuriosa: På platsen där denna lekplats ligger ägde Sveriges sista officersduell rum år 1816.

27. Boteredsvägen

Omgivningen

-Typer av bostadsområden

I Söder ligger ett område med villor och några små flerfamiljshus. I nordost ligger en förskola och ett radhusområde. De här områdena ligger på samma sida om Öxneredsvägen som lekplatsen. Närmast på andra sidan vägen ligger villor

-Lekmöjligheter i närheten

Villorna i söder har ganska stora trädgårdar och där står en studs matta. Direkt väster om lekplatsen ligger en stor fotbollsplan med klubbhus.

-Skog/park

Lekplatsen ligger i bebyggelsens utkant med skog i norr och i väster på andra sidan fotbollsplanen. Skogen går också ner med en snutt öster om lekplatsen mot vägen.

Vägen dit

Från söder kommer man in om man följer villagatorna och korsar Boteredsvägen. Från radhusområdet kan man följa en liten skogsstig som kan vara lite svår att upptäcka från det hållet. Från lekplatsen syns den däremot tydligt. En gångtunnel under Öxneredsvägen finns i nordost mellan radhusområdet och förskolan, men det går också att komma direkt in på Boteredsvägen från Öxneredsvägen.

-Trafik

Öxneredsvägen öster om skogen är trafikerad, och det finns ingen avgränsning mellan skogen och vägen. Boteredsvägen som ansluter till lekplatsen i söder och som man måste korsa om man kommer från det hållet är en ganska stor väg med 30 km/h som tillåten hastighet. En gång- och cykelväg går genom lekplatsen i nord-sydlig riktning och där passerar ganska många cyklar och fotgängare.

Gränser

I söder är Boteredsvägen en tydlig gräns. Fotbollsplanen i väster är inhägnad av ett högt staket. I norr och öster gränsar lekplatsen till skog. Skogen i öster mellan lekplatsen och vägen har ingen stig men är genomtränglig. Gång- och cykelvägen delar lekplatsen i två delar; en sandyta med lekredskap i öster och en linbana vid fotbollsplanen i väster. Runt linbanan är det gräs men direkt under den är det sand och närmast fotbollsplanen finns en grusyta. Gungorna omges av ett staket.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Runt lekplatsen finns skog av bland annat ek och tall.

Linbanan på lekplats 27.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med två gungor (en bebisgunga och en vanlig), två fjädergungor (elefant och motorcykel), ett tresidigt bollplank, en cykelkarusell samt en linbana. Vid lekredskapen står även en rastplatsbänk.

-Storlek

312m² sandyta. Lekplatsen fortsätter ut i skogen.

28. Sjövik

Omgivningen

-Typer av bostadsområden

Närmast ligger ett villaområde. Längre söderut ligger ett område med villor, radhus och kedjehus.

-Lekmöjligheter i närheten

I trädgårdarna runtomkring finns studs mattor och gungställningar. Bostadsområdet i söder har små eller nästan inga trädgårdar men de har egna lekplatser mellan husen; en är särskilt stor med bland annat klätterställning, flera olika gungor och en bollplan.

-Skog/park

I sydost ner mot vattnet går ett promenadstråk med varierande mängd vegetation. Just här är det en gräsyta och lite sly vid järnvägen.

Vägen dit

Man kommer in från villaområdet via Solrosvägen eller från gång- och cykelvägen som passerar lekplatsen i öster.

-Trafik

Solrosvägen avslutas i en gångväg och därför leder ingen biltrafik ända fram till området. På andra sidan gångvägen i sydost går järnvägen.

Gränser

Lekplatsen omges av stora gräsytor; särskilt i nordväst där en lång kuperad gräsyta sträcker sig upp mellan villorna. Gräsytan gränsar till villatomter. I sydost avgränsas lekplatsen av gång- och cykelvägen och på andra sidan denna finns en smal gräsremsa. Längs järnvägen går en kant av vegetation och ett stängsel. Alla lekredskap utom rutschbanan står i en gemensam fyrkantig sandyta med träkant runtom. Runt den ytan växer buskar och träd. Gungorna omges på tre sidor av ett staket. Rutschbanan är placerad en bit ifrån i en gräsbeklädd kulle.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Vid lekredskapen finns olika buskar och träd (bland annat *Acer*, *Cornus* och *Philadelphus*). Vid rutschbanan uppe i kullen finns ett syrenbuskage.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med tre gungor (en bebisgunga och två vanliga), fjädergunga (i form av rymdskepp?), en gungälg, ett litet lekhus, mast med korg, en linbana och en kulle med rutschbana. En bänk står också på lekplatsen. På gräsremsan vid gångvägen längre bort i sydost står två fotbollsmål.

-Storlek

Sandytan är 509m² men barnen kan också leka på kullen, i buskarna och på de omgivande gräsytorerna

29. Lindalavägen

Omgivningen

-Typer av bostadsområden

Villaområde runtomkring förutom i nordost där det ligger en gård med jordbruksmark och lite skog. Längre norrut längs Öxneredsvägen ligger skola och förskola.

-Lekmöjligheter i närheten

En lekstuga står i en trädgård i närheten.

-Skog/park

Norr om lekplatsen ligger ett litet naturområde. I nordost mot gården finns också lite naturmark.

Vägen dit

Man kommer dit genom villagatorna i söder eller väster. Man kan också komma norrifrån från på en stig genom naturområdet.

Lekplats nummer 29.

-Trafik

Villagatorna verkar inte vara så trafikerade. Den stora Öxneredsvägen ligger ganska nära och stigen genom naturområdet leder ut till den. Järnvägar passerar området ganska nära både i öster och väster.

Gränser

I väster går en gata och på andra sidan den ligger villor. I öster ligger lite naturmark upp mot gården i nordost. Norrut ligger naturmarken med gångvägen. Runt lekplatsen finns en klippt gräsyta som i sydost gränsar till en oklippt större gräsyta med villor på andra sidan. Gungorna och fjädergungorna står i en sandyta med rep runtom. Sandlådan är placerad en bit ifrån ute på gräsmattan.

Själva lekplatsen

-Vegetation

I skogsdungen i nordost växer gran, lönn och rönn, och lite närmare lekplatsen står ett äppelträd och några hallonbuskar.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med två vanliga gungor samt två fjädergungor i form av lejon och motorcykel.

-Storlek

Sandytorna på marken och i sandlådan är tillsammans 104m^2 , men även den klippta gräsytan bör räknas till lekplatsen eftersom sandlådan står där. Dessutom är lekplatsen öppen åt flera håll.

30. Stinsgatan

Omgivningen

Lekplatsen ligger i Öxnereds södra del; nära stationen som är en stor knypunkt i tågtrafiken.

-Typ av bostadsområde

Direkt söder om lekplatsen ligger ett litet villaområde, och det finns även några hus i norr. I nordost ligger jordbruksmark med hus på andra sidan. På andra sidan järnvägen i nordväst ligger ett villaområde som går upp mot lekplats nummer 29.

-Lekmöjligheter i närheten

I trädgårdarna finns flera gungställningar och gungor som är upphängda i träd. Sandlåda och en liten rutschbana finns också.

-Skog/park

Längs gångvägen som passerar lekplatsen står några träd mot jordbruksmarken i nordost. Gångvägen fortsätter in i en skog öster om samhället.

Vägen dit

Villaområdets gator leder ut till gång- och cykelvägen som passerar lekplatsen i söder. Man kan också komma från järnvägsövergången, gå längs en bilväg väster om lekplatsen och svänga in i början av gångvägen. Man kommer in på lekplatsen genom en smal passage mellan buskarna.

-Trafik

Bilvägen går förbi i väster, men det finns ingen ingång till lekplatsen direkt från den. Både buskar och stängsel skyddar mot vägen. På andra sidan vägen går järnvägen där många tåg går förbi, men längs den finns också ett stängsel. Järnvägsövergången ligger ganska nära.

Gränser

Lekredskapen står i en gemensam sandyta som är tydligt avgränsad av buskar och dessutom av stängsel längs gatan och några meter in runt hörnen på båda sidor. Gungorna omges av ett staket. Utanför buskarna i öster ligger en bollplan med mål. Denna är inte lika tydligt avgränsad, men det finns en stig mellan den och jordbruksmarken och i öster står några träd.

Själva lekplatsen*-Vegetation*

Lekplatsen kantas av olika buskar, bland annat måbär, syren och rödkornell. Vid fotbollsplanen växer gran, hagtorn och björk.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med fyra gungor (en bebisgunga och tre vanliga), tre fjädergungor (fågel, fyrklöver och elefant), en gungbräda med två fåglar, en cykelkarusell och ett lekhus med rutschbana. Två bänkar står vid häcken och en rastplatsbänk står ute bland lekredskapen. På lekplatsen står också en transformatorstation som hade exploderat några dagar tidigare.

Lekplatsen sedd från norr. Transformatorstationen hade nyligen exploderat. Transformatorstationer av olika utseenden finns på många lekplatser, men de står inte alltid så här nära lekredskapen.

-Storlek

Databasen har på den här lekplatsen bara räknat med sandlådesanden som är 16m². Den tydliga avgränsningen med häckar gör att lekplatsen känns liten, men man kan räkna med fotbollsplanen också.

31. "Rönnen"

Omgivningen

Det här är den av lekplatserna som ligger närmast torget och centrum samtidigt som den gränsar till strand och promenadstig.

-Typer av bostadsområden

I söder finns flerbostadshus med 3-5 våningar. Närmast i öster ligger Norra Skolan och några stora villor eller små flerfamiljshus. I öster och i centrum i sydost ligger kvartersbebyggelse i rutnätsmönster. Vid lekplatsen står en glasskiosk som nu är stängd.

-Lekmöjligheter i närheten

En del av de närmaste husen har stora trädgårdar. Skolan har en skolgård. En badplats finns bredvid lekplatsen.

-Skog/park

En strövstig passerar lekplatsen och går genom ett naturområde längsmed stranden bort mot Skräcklan och lekplats 32. Söder om lekplatsen ligger en gräsyta med bänkar och planteringar.

Vägen dit

Man kommer dit från gatorna runt centrum eller på promenadstigen längs stranden. Lekplatsen ligger i en sluttning och syns inte bakom buskarna om man kommer från norr. Från gräsytan i söder kan man komma in genom en öppning i buskarna.

-Trafik

Ingen biltrafik passerar lekplatsen.

Gränser

Lekplatsen är avgränsad av buskar. Gångstigen gör en sväng runt lekplatsen och ligger därför både norr och väster om den. På andra sidan stigen finns badplatsen. I söder ligger gräsytan och i änden av denna ligger en väg med flerfamiljshus på andra sidan. I öster finns en smal gräsyta mellan lekplatsens buskar och en trädgård. Lekredskapen står i en gemensam sandyta och gungorna har staket runtom med öppningar i två hörn.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Runt lekplatsen finns olika buskar, bland annat *Spiraea*, kornell och syren. Ute i gräsytan är låga ölandstokar planterade.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med två gungor (en bebisgunga och en vanlig), tre fjädergungor (två hästar och en motorcykel) samt ett lekhus med rutschbana. En bänk står på lekplatsen och vid badplatsen står både en vanlig rastplatsbänk och en i plast av barnmodell.

-Storlek

Själva lekplatsen är 150m², men det finns tillgänglig yta på alla sidor utom i öster. Särskilt på sommaren är det troligt att det finns ett starkt samband mellan badplatsen och lekplatsen.

32. Skräcklan ("Idegranen")

Omgivningen

-Typer av bostadsområden

Inne i parkområdet där lekplatsen ligger finns inga andra hus än cafeterian Skräcklestugan som ligger intill lekplatsen i väster. Närmast på andra sidan gatan i söder ligger större villor. Längre bort mot lekplats nummer 33 är det kvartersbebyggelse med hus av olika åldrar; en del upp emot hundra år.

-Lekmöjligheter i närheten

De närmaste husen har ganska stora trädgårdar, och i en trädgård finns en sandlåda.

-Skog/park

Lekplatsen ligger i en stor park som ansluter till ett strövområde längsmed vattnet. I parken finns många stora bokar och en gräsyta med *Rhododendron* och olika perenner.

Vägen dit

Man kan gå dit via promenadstigen längs vattnet eller från gatorna.

-Trafik

Den största väg man kan behöva korsa för att komma fram är Parkgatan och den verkar inte vara så trafikerad. Ingen biltrafik går inne i parkområdet. Parkeringsplatser finns i kanten.

Gränser

I öster och väster går stigar men de är små och behöver inte räknas som barriärer. Annars står det träd runt lekplatsens kanter. Den flyter därför ihop med parken. Lekredskapen står i en stor sandyta, och gungorna omges av ett staket på tre sidor.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Norr om lekplatsen mot vattnet finns en samling träd med speciell form på stammen. Det är mest oxlar men också enstaka lönnar. Längs lekplatsens kanter står bokar förutom i väster där det står björkar och oxlar. Det finns inga buskar förutom några *Rhododendron* mot cafeterian i öster.

Träden norr om lekplatsen har speciella former på stammarna.

-Lekredskap

Två sandlådor (en med grävska och två små runda bord), gungställning med sex gungor (fyra vanliga och två bebisgungor), tre fjädergungor, ett annat gungdjur, en gungbåt, en gungbräda med fåglar, ett stort lekhus med rutschbana och klätterställning samt ett lekhus i en av sandlådorna. Dessutom står en rastplatsbänk i barnmodell bland träden.

-Storlek

Sandytan är 720m² där de två sandlådornas 80 kvadratmeter ingår. Barnen har ännu större yta att röra sig på utanför lekplatsen.

33. "Flädern"

Omgivningen

-Typer av bostadsområden

Lekplatsen ligger i kvartersbebyggelse med både nyare flerfamiljshus och äldre hus med gårdar bakom plank. I vissa kvarter kan husen vara omkring hundra år. I direkt anslutning till lekplatsen ligger tvåvånings flerfamiljshus av olika utseende.

-Lekmöjligheter i närheten

De gamla husen har trädgårdar och i ett träd hänger en gunga.

-Skog/park

Det finns ingen skog i anslutning till lekplatsen, men Skräcklan ligger ganska nära. På vägen in till lekplatsen finns en liten gräsyta med äppelträd och en oxel.

Vägen dit

Man kommer in från gatorna i öster eller söder. Skyltar med "Allmän lekplats" visar vägen in genom små passerager. Från den östra kommer man inte direkt till lekplatsen utan måste gå förbi en inklämd yta med gräs och träd och genom ytterligare en liten passage.

Vänster och mitten: Vägen in från öster. Höger: Ingång från söder.

-Trafik

Man måste gå på bilgator för att komma till lekplatsen, men det finns inga vägar precis in på den.

Gränser

Lekplatsen avgränsas av staket och fasader åt alla håll. Ytan är uppdelad i olika delar som är markerade med buskar. I en sandyta står lekhuset och fjädergungorna, gungorna är omgivna av staket och buskar, och bredvid dem finns en gräsyta. Utanför sandytan med lekredskap ligger en plattyta där det står en bänk.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Runt sandytan med lekredskap växer bland annat ölandstok, och runt gungorna finns vinbär och *Spiraea*.

Bänken står på en angränsande plattgång.

-Lekredskap

Sandlåda, två gungställningar med totalt fyra gungor (två bebisgungor och två vanliga), två fjädergungor (fågel och motorcykel) samt ett lekhus med rutschbana.

-Storlek

Sandytorna under gungorna och de andra lekredskapen är 210m² och den totala ytan känns inte mycket större på grund av att lekplatsen är så inklämd. Den lilla gräsytan bör dock räknas med.

En katt låg och solade sig i rutschbanan. Den var där även vid tredje besöket och låg då i trappan.

34. Sparreplan

Omgivningen

-Typer av bostadsområden

Runt lekplatsen ligger mest små flerfamiljshus med några få bostäder i varje men alldeles söder om lekplatsen ligger ett längre tvåvåningshus. En pizzeria och en kiosk finns i öster på andra sidan gatan, och i väster ligger en återvinningsstation. De som kommer från de södra delarna av staden kan passera lekplatsen på väg in till centrum.

-Lekmöjligheter i närheten

I de närliggande trädgårdarna eller bostadsgårdarna syns inte många lekredskap. Det finns en gungställning på Sparregatan en bit bort och studsatta på andra sidan Edsvägen i väster.

-Skog/park

Vägen dit

Man kommer dit genom att gå på gatorna. Det finns ingen gång- och cykelväg i närheten.

-Trafik

Lekplatsen omges på alla sidor av gator där bilar passerar. Den starkt trafikerade Edsvägen ligger längre västerut och är en barriär för barn som bor på andra sidan.

Kulle och linbana.

Gränser

På alla sidor om lekplatsen ligger gator och tvärs över dem ligger hus förutom i väster där återvinningsstationen med parkeringsplats ligger. En stor del av lekplatsen utgörs av en gräsyta med en bollplan inhägnad med stängsel, och en linbana i den södra delen. De andra lekredskapen står i nordost i en gemensam sandyta. Klätterställningen står också i sandytan men en bit ifrån de andra; närmare kullen. Gungorna är inhägnade av staket. Det finns också ett bord med två bänkar samt en ensam bänk på lekplatsen.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Det finns träd och buskar av olika arter på och utanför lekplatsen, bland annat en rad med lönnar, ensamma exemplar av blodlönne och *Prunus mackii*, måbär på kullen och *Spiraea*. Vid linbanan står tre björkar.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med tre gungor (en bebisgunga, en däckgunga och en vanlig), en fjädergunga i form av drake, klätterställning, kulle med rutschbana samt en linbana.

-Storlek

Sandytan är 448 m² men lekplatsen känns mycket större på grund av de stora gräsyterna.

35. Storgatan- Torstenssonsgatan**Omgivningen***-Typ av bostadsområde*

Husen runt omkring är små flerfamiljshus med några få bostäder i varje. Skola och förskola ligger nära. Man kan passera lekplatsen på väg in till centrum.

*-Lekmöjligheter i närheten***Vägen dit**

Lekplatsen ligger i spetsen där tre gator möts och man går längs dessa för att komma dit.

-Trafik

På gatorna utanför lekplatsen passerar ganska många bilar. De som kommer längre österifrån måste korsa Torpavägen som är ganska trafikerad.

Gränser

Lekplatsen omges av gator på båda sidor och är inhägnad av ett staket. Ytan innanför staketet är rektangulär, och spetsen av triangeln mellan gatorna fylls ut av en gräsyta. På långsidorna finns bara smala gräsremsor mot gatorna. I sydost i triangelns bas gränsar lekplatsen mot en tomt med en häck. Mellan häcken och lekplatsen går en smal stig. Alla lekredskap står i en gemensam sandyta innanför staketet. Det finns ett staket mellan gungorna och ytan med de andra lekredskapen.

Själva lekplatsen*-Vegetation*

Utanför staketet står flera olika träd och buskar, bland annat en rödek (*Quercus rubra*) i triangelns spets och måbär och rödkornell (*Cornus alba* 'Sibirica') vid staketets kortsidor.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med en bebisgunga, en vanlig och en tom plats i mitten, två fjädergungor (motorcykel och häst) samt ett litet lekhus med rutschbana. En bänk står vid staketet.

Sandlåda på lekplats 35.

-Storlek

Sandytan innanför staketet är 114m² och eftersom staketet är en tydlig gräns känns detta som den totala lekytan även om det finns en viss möjlighet att vistas mellan häckarna i den sydöstra kanten eller i triangeln spets.

36. Marierovägen Lekområde.

Lekplats nummer 36.

Omgivningen

-Typer av bostadsområden

I väster ligger ett bostadsområde från 1950-talet med flerfamiljshus i 3-4 våningar. I söder ligger en bensinstation och radhus. Öster om naturmarken ligger ett villaområde. Skola och förskola ligger ganska nära.

-Lekmöjligheter i närheten

Det är få eller inga lekredskap på flerfamiljshusens bostadsgårdar. En bit in i radhusområdet i söder finns en ganska stor lekplats som hör till radhusen. Villorna i öster på vägen till lekplats 38 har lekredskap i trädgårdarna.

-Skog/park

Lekplatsen ligger i kanten av ett litet område med naturmark i öster. I söder och väster omges lekplatsen av en klippt gräsyta med flera träd.

Omgivningen runt lekplatsen.

Vägen dit

Man kommer dit från bostäderna i väster genom Bangatan som slutar vid lekplatsen eller genom Marierovägens gång- och cykelbana som passerar lekplatsen. Man kan också komma från öster på promenadstigen genom naturmarken.

Trafik

På grund av att lekplatsen är omgiven av stora gräsytor och naturmark känns trafiken inte nära. Marierovägen som passerar i söder är ganska trafikerad men det är en stor gräsyta mellan lekplatsen och vägen, och dessutom finns en gång- och cykelbana vid sidan av vägen. Det kan vara svårt för barn som kommer från andra sidan vägen att ta sig över själva. Alldeles norr om lekplatsen går järnvägen, men längs den finns ett stängsel.

Gränser

Lekplatsen är omgiven av gräsytor i väster och söder, naturmark i öster och stängslet mot järnvägen i norr. Alla lekredskap står i en rektangulär sandyta, och gungorna är omgivna av staket. Utanför sandytan finns en liten gräskulle.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Det finns mycket vegetation runt lekplatsen, men inte så mycket inne mellan lekredskapen. Vid gungorna växer vinbär och syren, och ute på gräsmattan står flera stora träd; till exempel en stor ask och några popplar. På naturmarken växer bland annat tall.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med fyra gungor (en bebisgunga och tre vanliga), Två fjädergungor (motorcykel och däck) samt ett lekhus med rutschbana. En bänk står vid sandlådan och en rastplatsbänk i skogen. Vid tredje besöket var rastplatsbänken flyttad till gungorna.

-Storlek

I databasen anges inget mått på markytan utan bara på sandlådesanden som är 16m², men det här känns som en mycket stor lekplats eftersom det finns stora park- och natuorytor att röra sig på.

37. Sandmarksgatan- Adolf Anderssonsgatan "Tranan"**Omgivningen***-Typer av bostadsområden*

Lekplatsen ligger där flera olika typer av bebyggelse möts. I väster ligger olika typer av flerfamiljshus, i söder och öster ligger villor och i norr och nordost ligger flerfamiljshus med 3-4 våningar. Skolor och idrottshall ligger i närheten i söder.

-Lekmöjligheter i närheten

En gungställning står på en bostadsgård och i trädgårdarna finns studsatta, fotbollsmål och gungor.

Vägen dit

Man tar sig dit genom att gå längs gatorna.

-Trafik

Gatorna runt lekplatsen är ganska lugna. Torpavägen längre i väster är trafikerad. Den ligger inte alldeles intill lekplatsen men barn från andra sidan kan ha svårt att ta sig över själva.

Gränser

Lekredskapen står i en gemensam sandyta som omges av ett staket med buskar på utsidan. Staketet har en öppning i väster och en mindre öppningsbar grind i söder. Utanför staketet och buskarna finns en liten smal gräsremsa mot gatorna. På södra sidan finns en gräsyta som gränsar till en villatomts häck. Det går en liten stig mellan lekplatsen och gräsytan.

Själva lekplatsen*-Vegetation*

På insidan av staketet står en lönn men annars finns ingen vegetation där. På utsidan omges lekplatsen av en plantering med gul och vit ölandstok, rödblåg perukbuske (*Cotinus coggygria* 'Royal Purple'), lite *Spiraea* samt två himalayabjörkar (*Betula utilis* 'Doorenbos') vid ingången. Ute på gräsytan står ett par lönnar.

Planteringen runt lekplats nummer 37.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med två gungor (en bebisgunga och en vanlig), en fjädergunga i form av motorcykel, gunghäst, cykelkarusell och ett lekhus med rutschbana. På lekplatsen står även en bänk med bord.

-Storlek

Ytan innanför staketet är 211 m².

38.Lyckan (Lindvägen/Petersbergsvägen)

Omgivningen

-Typer av bostadsområden

I väster och sydväst ligger radhus och 2-3 vånings flerfamiljshus. I norr och nordväst ligger ett område med villor.

-Lekmöjligheter i närheten

I villaområdet i norr upp mot nummer 36 finns det många studs mattor, gungställningar, gungbrädor, sandlådor och fotbollsmål i trädgårdarna. Flerfamiljshuset på andra sidan vägen har en egen lekplats med en stor klätterborg (där fyra barn leker vid det första besökstillfället).

-Skog/park

Lekplatsen ligger i änden av en stor långsmal gräsyta med en promenadstig som fortsätter åt nordväst i en smal remsa med naturmark. På vallen som går längs gräsykans nordöstra sida finns både ensamma träd och avsnitt med snårigare vegetation.

Vägen dit

Man går på promenadstigen i nordväst eller från sydväst över gräsytan. Om man kommer längre bortifrån får man korsa Petersbergsvägen sydväst om gräsytan.

-Trafik

Utöver den närmaste Petersbergsvägen som inte är så starkt trafikerad passerar de mycket starkt trafikerade vägarna Östra Vägen och Gropbrovägen ganska nära. All trafik som ska österut från staden (eller kommer österifrån och ska in) leds förbi här på dessa två vägar som går ihop strax utanför det här området. Ingen av vägarna leder in på lekplatsen men Östra Vägen går alldeles i kanten längsmed lekplatsen och gräsytan uppe på en brant vall och det kommer mycket buller därifrån. Man kan också höra buller från järnvägen som går nära i nordost.

Gränser

Lekplatsen är omgiven av stora gräsytor, främst i nordväst-sydostlig riktning, men även åt vägen i väster. Gräsytan och lekplatsen begränsas på den nordöstra kanten av den branta vallen där Östra Vägen går. Barn som är bra på att klättra kan möjligtvis ta sig upp där, men det finns ett lågt staket där uppe. Petersbergsvägen, som går utanför gräsykans sydvästra sida, svänger av och går in en bit utanför den södra kortsidan. I den norra delen av gräsytan finns en sittplats med tak och i den västra delen på andra sidan promenadstigen finns en gräsbeklädd kulle. Lekredskapen står i en sandyta.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Lekplatsen kantas av en rad almar i söder och väster, och det står några träd längs promenadstigen i nordväst. Vid vallen står några ekar i närheten av lekplatsen medan vegetationen längs vallens branter är mycket snårigare längs den norra delen av gräsytan (vid sittplatsen).

Omgivningen runt lekplatsen och vegetationen på vallen mot järnvägen.

-Lekredskap

Gungställning med två gungor (en bebisgunga och en vanlig), två fjädergungor (häst och motorcykel) samt ett lekhus med rutschbana.

-Storlek

Sandytan på marken är 96m², men lekplatsen ligger i en stor gräsyta som dessutom har en kulle som är tänkt för lek vilket innebär att barnen har en mycket större yta att röra sig på.

39. Sirius.

Lekplats 39.

Omgivningen*-Typer av bostadsområden*

I norr ligger ett område med trevånings flerfamiljshus. I söder och väster ligger villor och i öster radhus. I sydost ligger en skola och förskolor finns längre bort i söder och väster. En affär ligger också en bit bort åt väster.

-Lekmöjligheter i närheten

Radhusen har små uteplatser, men i villaområdet finns enstaka gungställningar. Flerfamiljshusen i norr har bland annat gungbräda, gungor och rutschbana på gården.

-Skog/park

Lekplatsen ligger i en stor park med gräsytor som kantas av bergknallar och lite vildvuxen vegetation. En gång- och cykelväg förbi lite naturmark går i sydvästlig riktning.

Vägen dit

Flera gång- och cykelvägar från olika håll leder fram till området.

-Trafik

Ingen biltrafik går förbi lekplatsen eller i närheten av den eftersom den ligger inne i ett park- och naturområde med bara gång- och cykelvägar. Gatorna i bostadsområdena runt omkring går inte in på

området. De stora bilvägarna känns långt borta men den starkt trafikerade Gropbrovägen norr om flerbostadshusen kan vara en barriär för dem som kommer från andra sidan.

Gränser

Detta är ett stort lekområde som inte känns avgränsat. Flera av lekredskapen står samlade i den södra delen, norr om dem ligger en gräsyta med en stor gräsbeklädd kulle ganska långt bort, och i väster finns en stor klätterställning som också står långt ifrån de andra lekredskapen. Hela området med gräsytor kantas av gång- och cykelvägar med olika bostadsområden på andra sidan.

Lekplatsen omges av stora ytor och en del vegetation.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Vegetationen runt lekplatsen består bland annat av små dungar med lönnar och två sidor längs gungorna kantas av lönnrader.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med fyra gungor (två bebisgungor och två vanliga), gungbräda med fåglar, ett mindre klätterhus med rutschbana och ett större med olika klätterställningar och tunnlar. En bit ifrån står en stor spetsig klätterställning och på gräsytan finns även en kulle och två fotbollsmål. Vid sandlådan står en rastplatsbänk.

-Storlek

Sandytorna är 401m² men den siffran säger inte alls mycket eftersom det här är ett mycket stort lekområde som inte begränsas av bilvägar.

40. Ekevägen-Pilgatan.

Omgivningen

-Typ av bostadsområde

Lekplatsen ligger inne i ett villaområde där en stor del av husen är envånings tegelhus.

-Lekmöjligheter i närheten

Ganska många gungställningar och studs mattor samt ett lektält finns i villatädgårdarna. Barn syns och hörs i trädgårdar nära lekplatsen.

*-Skog/park***Vägen dit**

Man kommer in från Ekevägen eller Pilgatan genom små passager mellan villatomterna. De små stigarna in kan vara svåra att upptäcka och kan kännas som en del av villatomterna om man inte vet om att de finns där.

-Trafik

Villagatorna runtomkring, som man måste följa på väg till lekplatsen, är biltillåtna men ingen biltrafik leder in till lekplatsen. Längre norrut ligger den trafikerade Gropbrovägen som kan vara en barriär.

Gränser

Lekplatsen omges på alla håll av villatomternas häckar. Det är åtta tomter som gränsar direkt till lekplatsen. Lekredskapen står i en sand med gräsyta runtomkring.

Själva lekplatsen*-Vegetation*

På lekplatsen växer bland annat plommon, rödbladig hägg och rosenbuskar.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med två gungor (en bebisgunga och en vanlig), en gunggroda och en fjädergunga i form av motorcykel samt ett lekhus med rutschbana. Vid sandlådan står en bänk.

-Storlek

Sandytan är 331m² och om man räknar med gräsytan blir lekplatsen lite större, men den har begränsad storlek eftersom den är avgränsad av häckar längs alla kanter.

41. Tomtevägen-Trollvägen.**Omgivningen***-Typ av bostadsområde*

Runtomkring ligger ett villaområde med hus i 1-2 våningar. En skola ligger en bit ifrån i väster.

-Lekmöjligheter i närheten

Studs mattor, gungställning och fotbollsmål finns i trädgårdarna i närheten.

-Skog/park

Lekplatsen ligger helt nära stadens östra utkant och utanför ligger områdena Önafors och Brinketorp med skog och betesmarker. En promenadstig genom en allé av stora ekar leder ut på detta område.

Norr om skolan i väster finns en liten yta med naturmark.

Vägen dit

Man kommer till lekplatsen genom att gå längs villagatorna.

-Trafik

Tomtevägen, som går längsmed lekplatsens västra kant, och Trollvägen, som passerar den norra, tillåter biltrafik men det finns staket längs Tomtevägen och en häck längs Trollvägen.

Gränser

Lekplatsen gränsar till gator på långsidan i väster och längs kortsidan i norr. Mot gatorna är det staket eller häck. På andra sidan gatorna ligger villor. Den sydöstra sidan gränsar direkt till villatomter. Lekredskapen står i sand omgiven av en gräsyta med vegetation och en bergknalle vid kanterna.

Lekplats nummer 41.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Längs vägarna står rader med rönnar; den i norr har undervegetation i form av en måbärshäck. I öster och sydost är det mer vildvuxet med bland annat lind. I söder finns ett buskage av benved som har en öppning där det går att krypa in.

Öppning i benvedsbuskaget.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med fyra gungor (en bebisgunga och tre vanliga), två fjädergungor (flygplan och däck) samt en linbana.

-Storlek

Sandytan är 309 m², men det finns även en ganska stor gräsyta och buskar runtomkring.

42. Kappenvägen**Omgivningen***-Typ av bostadsområde*

Både på gatan direkt söder om lekplatsen och längre bort åt väster och norr ligger villor.

-Lekmöjligheter i närheten

På gatan i söder finns studsatta i en trädgård och korg och målburar för bollspel ute på gatan. På gatan finns också en skylt med varning för lekande barn.

-Skog/park

Lekplatsen ligger inne i ett litet naturområde med skog och bergknallar.

Vägen dit

Den enda egentliga vägen in till lekplatsen är från gatan i söder (Kappenvägen) genom en liten passage mellan villatomterna som är svår att upptäcka. Det är också möjligt att komma från kedjehusområdet i öster genom skogen via en smal upptrampad stig som leder till lekplatsen. En väg (Korsebegsvägen) passerar naturområdet i väster men därifrån finns ingen stig in.

-Trafik

Ingen trafik leder in till lekplatsen, men Kappenvägen leder ut på Korsebergsvägen i väster och utanför den går den starkt trafikerade Edsvägen. Det finns också ett litet industriområde i söder.

Gränser

Lekplatsen gränsar i söder till en villatomt som markerar sin gräns med ett staket. På de andra sidorna ligger naturmark. Det finns ingen riktig stig utan är bara upptrampat in i skogen, men den är genomtränglig för barn. Gungorna och fjädergungorna står i sandytor med en smal förbindelse av sand mellan sig. Runtomkring är det en gräsyta.

Själva lekplatsen

-Vegetation

I skogen runt lekplatsen växer bland annat asp och tall.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med två vanliga gungor och två fjädergungor i form av häst och motorcykel. Dessutom står en bänk vid lekplatsen.

-Storlek

Sandytan är bara 34 m², men barnen på lekplatsen har tillgång till naturmarken också.

Användning

43. Hedevägen- Husargatan

Omgivningen

-Typer av bostadsområden

I norr och nordost ligger kedjehus. I söder ligger ett område med flerbostadshus och längre bort finns förskola, skola och kyrka.

-Lekmöjligheter i närheten

Flera av kedjehusen i nordost har lekredskap i trädgårdarna. I en trädgård som är lite större nära lekplatsen finns till exempel både gungställning, klätterhus och rutschbana. I kedjehusområdet i norr finns en gemensam lekplats med kulle och gungställning. Österut finns en större fotbollsplan än den vid lekplatsen.

-Skog/park

I öster ligger ett lite större naturområde men även mellan bostadsområdena i väster finns naturmark.

Vägen dit

Man kommer till lekplatsen genom gång- och cykelvägar från sydväst eller sydost, eller genom kedjehusområdet som slutar precis vid lekplatsen. Från villaområdet i nordväst kan man komma fram genom en smal gångstig som går förbi villorna.

-Trafik

Ingen annan trafik än gång- och cykelvägen går fram till lekplatsen.

Gränser

I nordväst och nordost svänger gång- och cykelvägen förbi lekplatsen. På andra sidan denna ligger trädgårdar förutom rakt österut där naturområdet börjar. Söder om lekplatsen är det för tillfället en gräv- eller byggarbetsplats, och den har ingen avspärning mot lekplatsen. Lekplatsen ansluter i öster till en gräsyta med två fotbollsmål. Mellan gräsytan och lekredskapen står en trädrad. Gungorna är avgränsade av staket med en liten öppning ut mot sandlådan och fjädergungorna. Lekredskapen står i en sandyta och utanför denna i väster finns en liten avsmalnande gräsyta med träd mot gång- och cykelvägen.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Mellan gungorna och fotbollsplanen står lönn och hägg. I södra kanten av gungorna växer *Cornus alba* 'Sibirica' (rödkornell) och *Philadelphus* (shersmin).

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med fyra gungor (en bebisgunga och tre vanliga) och två fjädergungor i form av häst och motorcykel. Dessutom finns två bänkar vid sandlådan och två fotbollsmål på gräsytan i öster.

-Storlek

I databasen räknas bara sandlådesanden som är 6m². Man bör även räkna ytan under och runt lekredskapen och kanske även fotbollsplanen som lekyta.

44. "Åbon"

Lekplats nummer 44 har många lekredskap och de står i en stor gräsyta.

Omgivningen

-Typer av bostadsområden

Öster om lekplatsen ligger ett villaområde. I väster ligger villor, kyrka och en kiosk, och längre bort finns skola och förskola. I söder på andra sidan Agnesborgsvägen ligger fler villor.

-Lekmöjligheter i närheten

I villaträdgårdar öster och väster om lekplatsen finns studsmattor och utanför kyrkan finns en sandlåda.

-Skog/park

Norr om lekplatsen ligger Onsjökärret; ett naturområde med dungar och öppen fuktig mark. I söder finns en stor gräsyta med lite träd vid kanterna.

Onsjökärret norr om lekplatsen.

Vägen dit

Man tar sig dit genom olika gång- och cykelvägar som leder dit från bostadsområdena, genom naturmarken eller från vägen i söder.

-Trafik

Ingen biltrafik passerar själva lekplatsen men söder om den stora gräsytan ligger Agnesborgsvägen som är ganska trafikerad. Vägen går inte precis intill gräsplanen; en gång- och cykelbana ligger däremellan.

Gränser

Lekplatsen är omgiven av en stor gräsyta förutom i norr där den kantas av buskar och gränsar till en gång- och cykelväg med naturområdet på andra sidan. Gräsytan gränsar till villatomter i öster och till gång- och cykelväg i väster med bostäder och kyrka på andra sidan om denna. Lekredskapen står utspridda i en gemensam sandyta.

Själva lekplatsen*-Vegetation*

I norra kanten växer olika buskar; till exempel vinbär och vitbrokig kornell (*Cornus alba* 'Argenteomarginata'). I gräsytan står en rad lindar och det finns även några små lönnar i gruset och i gräset.

-Lekredskap

Sandlåda med grävskopa, gungställning med tre gungor (en bebisgunga och två vanliga), två fjädergungor (får och motorcykel), lektåg, lekhus med rutschbana, ett litet lekhus samt ytterligare två klätterredskap. Det finns också en rastplatsbänk och en ensam bänk.

-Storlek

Sandytan där alla lekredskap står är 836 m², men det går också att leka på de stora ytorna utanför.

45. Ponnygatan

Lekplats nummer 45 omges av skog och en yta med högre gräs.

Omgivningen

-Typ av bostadsområde

I söder och norr ligger villaområden.

-Lekmöjligheter i närheten

Studsmattor finns i trädgårdar i närheten.

-Skog/park

Lekplatsen ligger inne i ett naturområde som breder ut sig mot väster.

Vägen dit

En gång- och cykelväg går förbi söder om lekplatsen. Om man inte vill gå genom det höga gräset svänger man in på en liten stig i nord-sydlig riktning som binder samman villaområdena och passerar lekplatsens östra kant.

-Trafik

Ingen biltrafik går i närheten av lekplatsen.

Gränser

Lekplatsen omges av öppen mark med högt gräs och sly förutom i öster där den gränsar till stigen. Den öppna marken gränsar till skog i väster och till gång- och cykelvägen i söder. På andra sidan gång- och cykelvägen ligger villor, och de flesta har häckar som avgränsning. Mellan lekplatsen och villaområdet i norr finns en skogsremsa. Bakom gungorna finns en låg träkant men den är nästan övervuxen av gräs och sly.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Närmast lekplatsen växer björk, asp och tall, och längre bort finns även granar.

-Lekredskap

Det enda lekredskapet är en gungställning med fyra gungor (en bebisgunga och tre vanliga) som står i en sandyta. Denna fortsätter fram till stigen och där står en rastplatsbänk.

-Storlek

Sandytan är 230 m² men den omgivande gräsmarken och skogen är tillgängliga för lek.

46. Flottningsgatan

Omgivningen

-Typ av bostadsområde

Lekplatsen ligger inne i ett villaområde. Längre söderut ligger ett område med tvåvåningshus och fler villor.

-Lekmöjligheter i närheten

Gungor, rutschbana och klätterställning finns i trädgårdar i närheten.

-Skog/park

Naturområden finns i närheten men inte i direkt anslutning till lekplatsen.

Vägen dit

Man kommer dit genom villaområdet. En gatsmutt slutar i ett hörn av lekplatsen, och där ligger ingången.

-Trafik

Det är bara den som ska fram till villan i gatsmuttens ände som har anledning att köra in där vilket gör att det är ganska lugnt. Agnesbergsvägen passerar på andra sidan villorna i norr men där igenom finns ingen väg utan man måste ta en ganska lång omväg för att komma ut på vägen.

Gränser

Lekplatsen ligger omgiven av villatomter på alla sidor förutom i hörnet mot gatan, men i änden av och på andra sidan gatan ligger också villor. Alla angränsade villatomter har häckar mot lekplatsen utom en som är öppen. Lekredskapen står i en gemensam sandyta. Fjädergungan står mellan buskarna inne i det östra hörnet.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Lekplatsen kantas av vinbär och syren. I östra hörnet mot gatan är vegetationen lite tätare med bland annat ölandstok och rönnar.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med två gungor (en bebisgunga och en vanlig), fjädergunga i form av flygplan samt ett lekhus med rutschbana. Det finns även en bänk på lekplatsen.

-Storlek

Sandytan är 171m².

47. Hedevägen

Omgivningen

-Typ av bostadsområde

I norr ligger radhus och i nordväst ett område med tvåvånings flerfamiljshus. I söder ligger ett villaområde.

-Lekmöjligheter i närheten

-Skog/park

Lekplatsen gränsar till naturmark med en stor bergknalle i väster och till ett större skogsområde i öster och sydost.

Vägen dit

Man kommer till lekplatsen via den gång- och cykelväg som passerar den västra kanten. Andra gång- och cykelvägar från de olika bostadsområdena och genom naturmarken i söder och väster leder in på denna väg. Det finns också en liten upptrampad passage genom skogen i öster.

-Trafik

Gång- och cykelvägen är ganska bred med det går ändå lätt att ta sig över till bergknallen i väster. Ingen biltrafik leder fram till området.

Gränser

Lekplatsen ligger i den norra kanten av en stor gräsyta. I norr gränsar den till radhustomter som har häckar som gränsmarkering. Gräsytan gränsar direkt till skog i öster och till gång- och cykelvägar i väster och söder. På andra sidan vägarna finns naturmark (berg respektive skog). Några lekredskap står tillsammans i en sandyta men klätterhuset står ganska långt ifrån i en egen sandyta, och gungorna är avgränsade av buskar och en låg kant. Det finns också en låg kant runt planteringsytorna där buskarna växer.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Längs västra kanten står en lönnrad, och vid själva lekplatsen står olika träd; bland annat rönnar och olika slags lönnar. Vid gungorna växer ölandstok och svarta vinbär.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med fyra gungor, två fjädergungor (fågel och motorcykel), ett litet lekhus och ett stort lekhus med rutschbana. Dessutom finns två bänkar och ett färgglatt bord på lekplatsen, och två fotbollsmål på gräsytan.

-Storlek

I databasen är bara sandlådesandens yta angiven, den är 16 m², men lekplatsen känns stor på grund av att klätterhuset står långt bort, och om man räknar med gräsytan och kanske även den angränsande bergknallen och skogsmarken finns det ett stort område att leka på.

48. Gesällgatan

Omgivningen

-Typer av bostadsområden

Lekplatsen ligger inne i ett litet naturområde mellan villaområdena. I söder och sydost ligger ett villaområde och i norr ligger en gata där alla villor är av samma modell. Längre i norr ligger tvåvånings flerfamiljshus.

-Lekmöjligheter i närheten

I trädgårdarna i norr finns några studsmattor.

-Skog/park

Lekplatsen ligger inne i ett naturområde som fortsätter åt öster och väster.

Vägen dit

Gång- och cykelvägar från flera håll genom naturområdet ansluter till en gång- och cykelväg som passerar lekplatsen.

-Trafik

Ingen biltrafik leder fram till lekplatsen.

Gränser

Lekplatsen är omgiven av naturmark på alla håll. I öster ligger gångvägen med naturmark på andra sidan. Man kan skymta villatomterna i sydväst och det är ganska nära till villorna i norr och sydost, men annars känns skogen ganska stor. Lekredskapen står i en sandyta.

Själva lekplatsen

-Vegetation

I skogen växer bland annat björk, asp och ek.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med fyra gungor (en bebisgunga och tre vanliga) och ett lekhus med rutschbana. En bänk står också på platsen.

-Storlek

Sandytan är 189 m², men det går även att leka i skogen runt omkring.

Bänken står inne i vegetationen.

49. Fuxgatan

Lekplats nummer 49.

Omgivningen

-Typ av bostadsområde

Närmast lekplatsen ligger ett villaområde men på en gata finns enstaka små flerfamiljshus. Lekplatsen ligger i tätortens gräns med skog i söder och jordbruksmark längre åt väster och sydväst.

-Lekmöjligheter i närheten

I trädgårdar nära lekplatsen finns studsatta och gungställning.

-Skog/park

Lekplatsen gränsar till ett stort skogsområde i söder. I norr, nordost och nordväst finns naturmark mellan bostadsområdena.

Vägen dit

Villagatorna och gångvägarna genom de olika naturområdena leder till en gång- och cykelväg som passerar lekplatsen.

-Trafik

Gång- och cykelvägen genom skogen i söder leder ut på den ganska trafikerade Johannesbergsvägen i väster, men den ligger inte så nära lekplatsen. Inga bilvägar går fram till lekplatsen.

Gränser

Lekplatsen är öppen mot skogen i söder. I väster ligger gångvägen med villor på andra sidan, i norr ligger en gräsyta som gränsar till villaträdgårdar och i öster gränsar lekplatsen direkt till villaträdgårdarnas häckar och staket. På ett ställe finns en öppning rätt in i en trädgård. I nordost finns några träd och en liten bergknalle i kanten mellan trädgårdarna och lekplatsen. Lekredskapen står i olika sandytor med gräs emellan. Gungorna är inhägnade av ett staket med bara en liten öppning.

Själva lekplatsen

-Vegetation

På lekplatsen står några aspar och lönnar och i den vildvuxna delen i öster även ek. I skogen växer bland annat tall, björk och sälg, och i västra kanten mellan gångvägen och trädgårdarna står en rad med flera olika träd- och buskarter; till exempel björk, vinbär, syren och olika Salixarter.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med fyra gungor (en bebisgunga och tre vanliga), en fjädergunga (motorcykel), en gunghäst, ett lekhus med rutschbana och ett mindre lekhus. Vid sandlådan står två bänkar.

-Storlek

Sandytorna är totalt 264 m², men det är gräs mellan lekredskapen och lite vildvuxen yta i öster. Dessutom kan gräsytan i norr räknas. Det är också öppet till skogen i söder.

50. Grunnebo

Gungor och sandlåda på lekplats 50.

Omgivningen

-Typ av bostadsområde

Villaområde omgivet av skog och jordbruksmark.

-Lekmöjligheter i närheten

Studsmatta, klätterhus och gungor finns i trädgårdar i närheten.

-Skog/park

Lekplatsen är omgiven av skog på de flesta sidor.

Vägen dit

Lekplatsen ligger i änden av en gata och förbinds med en annan gata genom en gångväg.

-Trafik

Åt ett håll finns en väg och ett industriområde med lite vegetation emellan. Villagatan som slutar vid lekplatsen är inte så trafikerad.

Gränser

Lekplatsen gränsar på en sida till villatomternas häckar som är ganska höga. På övriga sidor är lekplatsen omgiven av skogen, men på flera sidor är skogen inte så djup utan lekplatsen ligger nära jordbruksmark åt ett håll och till väg och industriområde åt ett annat, men däremellan finns ett staket. Lekredskapen står i en klippt gräsyta förutom under gungorna där det är sand. Mellan gungorna och sandlådan står ett staket.

Själva lekplatsen*-Vegetation*

I skogen växer tallar och björkar.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med fyra gungor (en bebisgunga och tre vanliga), en gunghäst, lekhus, gruppungung, cykelkarusell och en kulle med rutschbana. En trälåda står vid sandlådan.

-Storlek

Sandytan är 58 m², men den siffran säger inte så mycket eftersom det bara är sand under gungorna. Det är mest gräs runt lekredskapen och det är också öppet in till skogen.

51. Väne Ryr**Omgivningen***-Typer av bostadsområden*

Ett litet villaområde med några få industrier/affärer.

-Lekmöjligheter

Gungställning och studsmatta står i trädgårdarna i närheten. Det finns också en idrottsplats i området.

-Skog/park

Lekplatsen ligger i områdets utkant vid en sjö och med skog mot sjön och utåt från ena kortsidan.

Vägen dit

En villagata går längs lekplatsens kant men därifrån får man ta sig fram genom högt gräs. En klippt gräsremsa in till lekplatsen går istället från en bilväg längs ena kortsidan.

-Trafik

En villagata och en bilväg passerar utanför kanterna men leder inte in på själva lekplatsen. Buller från motorvägen hörs, men den ligger inte alldeles intill lekplatsen.

Gränser

Lekplatsen avgränsas mot villagatan av sly och mot vägen av lite skog. Ner mot vattnet och mot den större skogen utanför andra kortsidan står en pelarsal av björkar. Lekredskapen står i en gemensam sandyta med undantag av linbanan som står i en egen. Mellan gungorna och lekhuset står ett staket. Gräsytan närmast lekredskapen är klippt men den är omgiven av oklippt gräs och sly utanför.

Björkar vid vattnet.

Själva lekplatsen*-Vegetation*

Mot vattnet finns en pelarsal av björk och på de andra sidorna runt lekplatsen växer asp, björk och gran.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med två gungor (däckgungor med botten), fjädergunga (motorcykel), lekhus med rutschbana samt en linbana. Det finns också en rastplatsbänk vid sidan av linbanan.

-Storlek

Sandytan är 215 m², men det finns stora ytor runtomkring.

52. Hol

Lekplats nummer 52.

Omgivningen*-Typ av bostadsområde*

Litet villasamhälle omgivet av jordbruksmark

-Lekmöjligheter i närheten

Gungställningar finns i trädgårdar i närheten av lekplatsen. I sydväst på andra sidan den stora vägen ligger en fotbollsplan.

*-Skog/park***Vägen dit**

En gata som går genom samhället passerar lekplatsens norra kant. Det är den enda vägen till lekplatsen. Den leder ut till en större väg med busshållplats väster om villorna.

-Trafik

Gatan som passerar lekplatsen i norr verkar inte vara så trafikerad men den ligger nära en stor trafikerad väg väster om villorna.

Gränser

Lekplatsen gränsar i norr till en gata med villor på andra sidan. På övriga sidor gränsar den direkt till villaträdgårdarnas häckar förutom i sydvästra hörnet där den gränsar till jordbruksmarken. Mot villorna i söder finns ett stängsel utanför häckarna. Lekredskapen står i en sandyta omgiven av en gräsyta som är störst i väster och söder.

Gräsyta mot jordbruksmarken.

Själva lekplatsen

-Vegetation

Ingen vegetation finns innanför häckarna förutom lite hallonbuskar som sticker in grenar genom stängslet.

-Lekredskap

Sandlåda, gungställning med fyra gungor (en bebisgunga och tre vanliga), fjädergunga (fisk), gungbräda med fåglar, gungelefant, lekhus, rutschbana och bollplank. Dessutom finns en rastplatsbänk, en bänk vid sandlådan, en grill vid bollplanket samt en trälåda med lite sand på botten.

-Storlek

Sandytan är 45 m², men det finns också gräsyta runtomkring.

53. Katrinedals lekplats

Omgivningen

-Typ av bostadsområde

Katrinedal är ett villaområde som skiljs från Blåsut genom ett skogsområde. Nya villor håller på att byggas i området och ännu fler planeras; bland annat i öster i närheten av lekplatsen. Närmast lekplatsen ligger hus med daglig verksamhet.

-Lekmöjligheter i närheten

-Skog/park

Ett större skogsområde utanför samhället ligger söder och öster om lekplatsen men det finns även lite skog runt själva lekplatsen.

Vägen dit

Ingångarna till lekplatsen ligger på Kryptorpsvägen som alla villagatorna leder ut till. Även gång- och cykelvägen från Blåsut genom skogsområdet leder ut på den vägen.

-Trafik

Kryptorpsvägen, som man måste korsa eller gå längsmed för att nå lekplatsen, är ganska trafikerad.

Gränser

Väster om lekplatsen ligger en öppen gräsyta bort mot lokalerna med daglig verksamhet. På övriga sidor är lekplatsen omgiven av naturmark. I norr där vägen svänger runt lekplatsen är det bara lite naturmark med en bergknalle, men i söder gränsar lekplatsen direkt till det större skogsområdet utanför samhället. Alla lekredskap står i var sin sandyta och däremellan är det gräs.

Lekplatsen gränsar till skog och en gräsyta.

Själva lekplatsen*-Vegetation*

Det finns ingen vegetation mellan lekredskapen, men på naturmarken runtomkring växer bland annat asp, björk och gran.

-Lekredskap

Sandlåda med grävskopa, gungställning med tre gungor (en bebisgunga och två vanliga), två fjädergungor (häst och motorcykel) samt ett lekhus med rutschbana. Dessutom står en rastplatsbänk vid gungorna.

-Storlek

Sandytorna är bara 81m², men det mesta är gräsytor eller naturmark och därför är lekplatsens verkliga yta mycket större.